MÉLISSA DA

Zilele ce vor veni

Traducere de

Mélissa Da Costa

Zilele ce vor veni

Traducere din limba franceză de

Liliana Urian

EDITURA TREI

Lui Florence, Mehdi şi măslinului lor sfânt

care-i uneşte pentru totdeauna

1

Încuietoarea ruginită cedează cu greu. Bărbatul este obligat s-o forțeze, să scoată cheia, să încerce din nou. Este teribil de cald aici. Nu atât de cald ca în oraş sau ca la câmpie, dar totuşi. Temperatura se apropie de 30 de grade. Bărbatul îşi trage sufletul, pare să se gândească o secundă, apoi împinge uşor cu umărul în uşa de lemn şi în acelaşi timp întoarce cheia. Se aude un declic: panoul greu cu vopseaua scorojită cedează şi basculează spre interior, spre întuneric şi răcoare.

Casa n-a mai fost deschisă probabil de luni bune. Un uşor miros de rânced pluteşte în aer, dar impresia neplăcută este spulberată de răcoarea care domneşte aici. 22 de grade: am timp să estimez temperatura din interior. Nu mai mult. Perfect. Îl aud pe bărbatul care se agită lângă mine, îşi pune jos geanta profesională din imitație de piele. Nişte chei zornăie. Bărbatul le pune în buzunarul pantalonilor.

— Caut întrerupătorul, precizează el.

Aştept cuminte, în picioare, pe holul întunecat. N-am nimic altceva mai bun de făcut. Aşteptarea a devenit a doua mea natură din acea seară de 21 iunie. Unica mea ocupație. Bărbatul gâfâie. O fi de vină căldura? Ori dificultatea de a căuta pe bâjbâite? Nu-l ajut. Nici nu mă gândesc s-o fac. Aştept.

Nu ştiu cât timp se scurge stând aşa între pereții groşi ai casei vechi. Remarc absența vecinilor şi liniştea. E un lucru bun şi ăsta.

— Gata, l-am găsit, îmi cer scuze.

Brusc, lumina inundă holul. Agentul imobiliar îşi şterge fruntea şi îmi adresează un zâmbet trist. Este convins că o să dau bir cu fugiții. Lumina slabă a becului, mirosul de rânced din interior, uşa care se deschide greu – lemnul s-a umflat fără îndoială... Totuşi nu mă salvez fugind. Observ holul pe care mă aflu. Un hol întunecat, fără fereastră. Pardoseală de culoare maro-arămie. Pereți albi. Plinte din lemn închis la culoare. Un tablou reprezentând o biserică din piatră.

Aud zgomote de foi scoase din geantă. Bărbatul îşi reciteşte notițele. Nu este pregătit. Îşi şterge din nou fruntea transpirată. Nu mă mişc. Nu întreb nimic. O să-mi spună el. Sau nu. Nu contează.

— Este o casă din 1940. Fațada a fost renovată acum zece ani. Acoperişul a fost izolat iarna trecută.

Cred că văd o sclipire de satisfacție în privirea lui. Un argument-şoc fără îndoială. Ţintuiesc cu privirea, fără să-l văd cu adevărat, tabloul reprezentând biserica.

— O suprafață de şaizeci de metri pătrați. Uşa din dreapta dumneavoastră dă în cameră şi cea din stânga, în baie.

Întinde o mână, mă priveşte cu atenție. Îmi trebuie mai multe secunde ca să înțeleg că mă invită să înaintez, să fac câțiva paşi şi să deschid uşa din dreapta. Mintea îmi este lentă. În cele din urmă, bărbatul o ia înaintea mea, zâmbind din nou cu tristețe.

Uşa asta se deschide mai uşor. În afară de un uşor scârțâit, nimic de semnalat. Nu-i mai aud paşii. Deduc de aici prezența mochetei care îi înăbuşă.

— O să deschid obloanele.

Aştept. Zgomotul unui mâner care se mişcă. Un scârțâit surd. O rază de lumină plăpândă. O împingere mai puternică ce provoacă, de data asta, un scârțâit clar. În clipa următoare, lumina pătrunde în încăpere. O rază de lumină încărcată cu fire de praf care zboară cu nonşalanță. Disting într-adevăr o mochetă, de aceeaşi culoare, maro-arămie, ca pardoseala holului. Şi un pat. Mare. Cu o tăblie din lemn masiv şi greu, închis la culoare. Un şifonier ca pe vremuri, din lemn brut, înalt. Nimic mai mult. Esențialul. Ceea ce îmi convine. Nu întreb nimic. Linişte, răcoare şi mai puțin soare.

— Fereastra dă spre est. Veți putea vedea răsăritul soarelui deasupra pădurii, dacă sunteți o persoană matinală.

El nu ştie că n-am de gând să deschid obloanele. Că vreau să stau în întuneric.

— Aveți întrebări?

— Nu.

Este surprins sau nu? Nu mă uit prea atentă la fața lui. Doar aştept. Sfârşitul vizitei. Cheile. Ca să mă închid în casă.

Ne întoarcem pe hol. Uşa din stânga, de data asta. Aceeaşi manevră. Obloane care scârțâie. Lumină care intră. O cadă veche de culoare roz-somon, sinistră. Un bideu. Cine mai foloseşte aşa ceva? O chiuvetă. Câteva rafturi de depozitare.

— Va trebui să lăsați apa să curgă puțin... A fost oprită ceva timp. Cred că va fi cam galbenă la început.

Apă galbenă. Apă transparentă. Apă, la urma urmei.

Lumina tremură când ajungem iar în hol. Becul va trebui schimbat. Bărbatul deschide ultima uşă. Tuşeşte. Încăperea este, fără îndoială, plină de praf. Sunt necesare câteva secunde între apăsarea pe întrerupător şi apariția unei

lumini alburii. Camera este în acelaşi stil precum cele dinainte: pardoseală maro, o bucătărie cu blat şi dulapuri din lemn de culoare închisă, tapet roz-somon ornat cu motive de bambuşi albi. Se deschide o fereastră, apoi obloanele pentru a permite unui aer mai curat să intre. Lumina mă obligă să mijesc ochii. Nu suport soarele. Cerul ăsta albastru mi se pare o insultă. Bărbatul vorbeşte şi eu mă întorc cu spatele la fereastră. Caut din nou răcoarea şi întunericul.

— După cum puteți vedea, fosta proprietară avea o grădină. Este abandonată, dar e suficient să săpați un pic ca s-o refaceți, dacă aveți chef.

Se întrerupe. Cred că mă fixează cu privirea.

— Nu vreți să vă uitați? Vă simțiți bine, doamnă? Nu suportați lumina?

— Am o migrenă.

— Îmi cer scuze. O să închid fereastra.

Îi sunt recunoscătoare. Continuă, convins că e nevoie să-mi povestească toate astea ca să semnez contractul de închiriere astăzi.

— Fosta proprietară era o doamnă în vârstă. A murit acum trei ani. Casa a rămas nelocuită de atunci... Nu că n-ar fi în

stare bună, dimpotrivă, a fost conservată perfect de fiica doamnei, care trăieşte în celălalt capăt al Franţei, dar care vine aici o dată pe an ca să facă lucrări de întreţinere. Izolarea acoperişului anul trecut, mai ales...

Nu-l mai ascult efectiv. Nu-şi dă seama de acest lucru.

— Nu, problema este că oamenii fug de zonele rurale. Peste tot e la fel. Regiunea Auvergne nu mai tentează prea multă lume.

— Mobila va rămâne?

Încuviinţează din cap, nu foarte deranjat de faptul că a fost întrerupt.

— Bineînţeles. Totul va rămâne. Fiica doamnei Hugues, fosta proprietară, a vrut să păstreze interiorul şi lucrurile personale. Poate că are de gând să se mute aici într-o bună zi... La pensie, de exemplu. Lucrurile personale sunt în pod, la etaj. Sunt aranjate bine, în cutii de carton, dar, dacă vă deranjează, pot eventual s-o contactez...

— N-o să mă deranjeze.

Îşi freacă mâinile cu satisfacţie.

— Poate că vreți să vă las să mai faceți un tur al casei singură?

— Nu. E în regulă.

— Poate grădina...

— Mă grăbesc.

— Ah...

— Am putea semna actele imediat?

Este foarte uimit, din câte văd. Nu se aştepta să reuşească atât de uşor. O casă pe care se chinuie s-o închirieze de trei ani. O singură vizionare şi afacerea este încheiată.

— Sunteți sigură?

E surprins chiar şi el că întreabă asta, o citesc pe fața lui.

— Da.

— Bine, atunci... Da, am actele în maşină, dar... o să-mi trebuiască şi nişte documente justificative.

Nici nu aştept să termine fraza, că şi încep să scotocesc în geantă. Am pregătit totul, aranjând cu grijă în câte o folie de plastic fiecare dintre documentele cerute. Avizul de impozitare, ultimele fişe de salariu, hârtia de la notar privind testamentul şi suma de bani care îmi revine, actul meu de identitate.

— Oh... Aveți totul? Este perfect!

Ne aşezăm la masa din bucătărie ca să completăm contractul de închiriere şi să ne ocupăm de diferite formalități.

— Mi-ați stârnit curiozitatea.

Îmi trebuie câteva secunde ca să înțeleg că mi se adresează şi să constat că a terminat de aranjat documentele justificative şi mă observă, cu palmele puse pe masă.

— Poftim?

— Sunteți din zonă?

— Nu. Locuiam în regiunea lyoneză.

— N-aveți rude pe aici?

Clatin din cap. Scoate un plescăit, menit să-i evidenţieze uimirea.

— Este o idee ciudată pentru o femeie singură să vină să locuiască într-o zonă atât de izolată.

Nu va obţine niciun răspuns de la mine, ceea ce pune capăt conversaţiei noastre. Îi dau contractul semnat în două exemplare cu pixul meu albastru.

— Bine, deci putem trece la întocmirea procesului-verbal de predare-primire.

Las uşa deschisă până ce maşina agentului imobiliar dispare la capătul aleii, apoi în pădurea deasă care acoperă colinele înconjurătoare, după care închid panoul greu. Întuneric, linişte, răcoare. Rămân îndelung rezemată cu spatele de uşa din lemn, asigurându-mă că nu se va întoarce, că sunt singură, în sfârşit.

N-am luat multe lucruri cu mine. O singură valiză, care se află în portbagajul maşinii şi care o să mai aştepte. În rest, am lăsat tot, mai ales fotografiile. Nu vreau nimic care să-mi amintească de viaţa mea dinainte. Dinainte de 21 iunie şi de seara care a urmat.

Oare cum fac oamenii? Cum pot să-şi vadă universul năruindu-se şi să-şi reia viaţa în mod identic? Să se întoarcă la serviciu după câteva zile, să continue să locuiască în acelaşi apartament, să rămână în acelaşi

cartier... Este ceva peste puterile mele. Au părăsit brutal lumea mea, amândoi, în aceeaşi noapte, şi, începând din acel moment, lumea respectivă, cea în care trăiam, respiram, mă trezeam de douăzeci şi nouă de ani, lumea aceea a încetat să existe.

Am lăsat cheile apartamentului la Anne. Va face cu el ce crede că e mai bine. Nu l-am golit. N-am avut nici timpul, nici curajul s-o fac. Am vrut să fug cât mai repede. Totul a rămas aşa cum era. Fără îndoială, ceaiul de plante pe care-l beam în momentul în care a sunat interfonul este încă pe blatul bucătăriei. Fără îndoială, catalogul pe care îl frunzăream este încă deschis, alături de ceaşcă, şi papucii lui Benjamin aşteaptă pe hol.

Tot ceea ce doream, la ieşirea din spital, era să fug de vară, de razele fierbinți ale soarelui şi de mulțimile vesele de pe malul Ronului. Aş fi preferat ca ei să moară iarna, într-o seară cu ploaie torențială, sub un cer cenuşiu. Nu în sunetul orchestrelor, al petardelor şi al râsetelor, nu în prima zi de vară.

Am deschis uşa când soarele a apus. M-am asigurat de asta de mai multe ori, aruncând o privire printre obloanele închise. Ziua a fost lungă şi este târziu, probabil s-a făcut ora 22. Ultimele luciri roşii ale apusului se estompează şi se topesc în albastrul-cenuşiu al nopții care începe. Îmi golesc portbagajul. Valiza mea roşie cu rotile scoate un zgomot înăbuşit când cade pe pietriş. Fiecare dintre paşii mei mi se pare că răsună amplificat. Este prima dată când percep o

tăcere atât de opacă, atât de grea. Am impresia că am fost absorbită cu totul de pădure.

Las valiza în fața uşii de la camera mea şi mă duc înapoi spre maşină. Mai am o sacoşă mare din plastic mult mai grea decât valiza. O sacoşă salvatoare. Vreo cincizeci de cutii de conserve, orez, paste şi cereale de tot felul. N-am de gând să ies de aici prea curând.

Mi-ar plăcea să dorm. Mi se pare că sunt obosită, dar e greu de spus sigur, într-atât ceasul biologic mi-a fost dat peste cap de insomnii. Mi-e puțin frig. Mă ia cu frisoane. Îmi pun un pled pe umeri şi mă hotărăsc să-mi scot mobilul din geantă. Două mesaje de la mama. Un e-mail de la notar cu privire la formalitățile testamentare. Un apel pierdut de la Anne. Verific dacă am semnal – nu e foarte prost – şi mă decid s-o sun. Este singura a cărei voce o mai suport. Şi asta fiindcă este mama lui. Fiindcă îmi înțelege durerea mai bine decât oricine.

Mă tem că n-o să răspundă, trebuie să fie foarte târziu pentru ea, dar, după două sonerii, o aud.

— Amande, aşteptam să mă suni.

— Îmi aranjam lucrurile.

Mint. Îşi dă seama, dar nu se supără.

— Ai ajuns după-amiază?

— Da.

— Cum este casa?

— O să rămân aici. Am semnat actele.

Nici de data asta nu face niciun comentariu despre decizia mea nebunească, luată în doar câteva zile. Propria mamă nu s-ar fi jenat. Dar ea întreabă doar:

— Te simți bine acolo?

Nu, nu mă simt bine. Nu mă simt bine nicăieri. Aici este poate mai puțin rău, aşa că îi confirm.

— Ai trecut pe la apartament? o întreb după aceea.

— Încă nu.

Îmi dau seama că se teme ca şi mine să intre acolo şi o înțeleg. S-a întâmplat atât de recent.

— O să mă duc cu Richard.

— E mai bine.

Urmează un moment de tăcere. Nu mai ştiu ce să spun; şi nici ea. În cele din urmă, e prima care îşi revine:

— Vrei să fac curat şi să-l aranjez în vederea întoarcerii tale?

— Este inutil.

— Chiar?

— Nu cred că mă voi întoarce acolo.

O aud înghiţind în sec.

— Vrei să-l subînchiriez... deocamdată?

Rămâne convinsă că mă voi întoarce mai devreme sau mai târziu în casa noastră. Dar eu ştiu că nu voi mai putea niciodată să locuiesc acolo.

— Asta îţi va permite să nu pierzi bani în fiecare lună... Acum, că mai plăteşti şi chiria asta în Auvergne.

— Da, ai dreptate... Am putea face aşa.

Am încredere în Anne. Ştie să-şi păstreze sângele-rece şi mintea limpede, în pofida durerii.

— Pot să mă ocup eu de acest lucru săptămâna asta.

— Bine.

— Richard va merge la notar miercuri. Nu va fi nevoie să vii şi tu.

— Mulțumesc.

Mă abțin să nu izbucnesc în plâns. Sunt atât de grijulii. Nu vreau să mă podidească lacrimile acum.

— Dacă simți că timpul trece greu... Dacă te apasă singurătatea...

— Ştiu, Anne.

— Să ne suni...

— Nu voi ezita.

— Nu te lăsa copleşită.

Nu ştiu ce să răspund. Cuvintele ei seamănă cu o avertizare plină de îngrijorare. Înghit în sec şi îi spun singurul lucru de care mă simt în stare.

— Cred că o să încerc să dorm un pic.

— Ai dreptate, odihneşte-te. Ne auzim în curând, OK?

— OK.

Am dormit câteva ore. Între miezul nopții şi 2:00, după care am intrat din nou în acea stare de hipervigilență. Creierul meu refuză să cedeze, să se deconecteze câteva ore, să-mi ofere odihna de care am nevoie. De optsprezece zile o țin tot aşa.

Mă învârt prin casă. Aranjez cutiile de conserve în dulapuri, chestie care mă împiedică să mă gândesc prea mult. Pe peretele din camera de zi, descopăr un calendar vechi. Nimeni nu l-a luat de acolo de la moartea doamnei Hugues, nici măcar fiica ei. În dreptul unor zile, au fost făcute nişte adnotări. Îl dau jos. Aici n-am nevoie de nimic care să-mi arate că timpul se scurge. Nu mai e cazul. Aşa că trag un scaun lângă peretele opus, pe care un ceas vechi, cu un buchet de flori roz pe cadran, afişează ora 2:30 dimineața. Stăpâna casei a murit, dar nu şi bateriile. Acele ceasornicului continuă să se învârtă încet, aproape sfidându-mă, arătându-mi că timpul continuă să curgă, că viața nu s-a sfârşit. Fals. Viața s-a sfârşit. Aşa că desprind ceasul de pe perete şi îl arunc pe jos. N-am vrut să-l distrug

sau să fiu foarte violentă, dar cadranul se sparge şi limbile se îndoaie. Una dintre ele ajunge sub dulap, într-un loc unde nimeni nu se va gândi s-o caute. Nu mai sunt ore. Nu mai sunt date. De acum înainte, nu există decât în curând ori mai târziu. Nu mai există nici zile şi nici nopți. Sunt doar eu şi durerea mea în această casă tăcută.

Soarele s-a perindat pe cer de trei ori de când am închis uşa casei, după ce mi-am adus cele două bagaje. Soarele care luminează viața de afară. Îl observ printre obloanele închise. Există un mic spațiu între lamelele de lemn, doar cât să-mi permită să spionez vara. Nu m-am hazardat să ies din casă, nici măcar noaptea. N-am simțit nevoia. Am dormit o dată sau de două ori, cred. Câteva ore. N-am avut coşmaruri, ceea ce e un lucru bun. Cred că acum creierul meu este prea epuizat pentru a reproduce imaginile cumplite cu trupul mutilat al lui Benjamin.

Când aud nişte bătăi în uşă, în cea de-a patra zi, mai întâi mă cuprinde frica. E o prostie. Sunt baricadată aici în siguranță. Şi totuşi mi-e frică. Frică să deschid? Frică să nu mă izbească lumina în plină figură? Frică să nu mă trezesc față în față cu cineva? Nu ştiu. Bătăile răsună a doua oară şi trebuie să mă deplasez, lent, pe acest hol care mi se pare interminabil.

— Da?

Nu deschid. Rămân lipită de panoul de lemn al uşii, aşteptând un răspuns.

— Bună ziua, sunt de la firma Fibrenet. Ni s-a spus că ați închiriat casa. N-ați vrea să ne deschideți?

Nu ştiu. Dintr-odată, mi se pune un nod în gât, ca într-un atac de panică.

— Doamnă? repetă el.

Deschid. Nu ştiu prea bine de ce. Şi e îngrozitor. Simt nevoia să închid ochii pentru a mă obişnui cu o asemenea lumină.

— Scuzați-mă că vă deranjez, sunt agent comercial la firma Fibrenet. Propunem racordarea caselor din zonă la internet cu o viteză de 10 megaocteți. Domnul de la agenția imobiliară din satul vecin mi-a zis că tocmai v-ați mutat.

Flashurile luminoase se risipesc şi zăresc silueta bărbatului. Primul meu vizitator de când m-am baricadat în casă. Un bărbat scund şi îndesat.

— Pot intra câteva minute ca să discutăm despre oferta noastră?

Camioneta lui este în curte. O camionetă albă pe care este scris cu litere roşii denumirea societății. El îmi urmăreşte privirea şi adaugă, cu un zâmbet slab:

— Nu e o înşelătorie, doamnă, asta este maşina firmei. Am instalat internetul la vecinii dumneavoastră, opt sute de metri mai în vale. N-aveți decât să-i întrebați şi vă vor spune. Vă vor spune chiar că sunt mulțumiți, că merge destul de bine... pentru locul ăsta, vreau să zic.

În timp ce vorbeşte, pune un picior pe treptele de la intrare. Crede că nu l-am văzut. Îşi pune mâna pe tocul uşii, este gata să intre ca la el acasă, aşa că scutur din cap.

— Nu, nu sunt interesată.

Mă examinează pentru o clipă, încruntat. Nu ştiu ce vede. Fără îndoială, silueta unei tinere femei foarte palide, cu părul blond, murdar şi gras, cu corpul înotând în nişte haine devenite prea largi. Nu credeam că poți pierde atâtea kilograme în douăzeci şi două de zile.

— Poate că aveți internet pe telefonul mobil, încearcă el. Vă propunem un abonament care să includă datele mobile şi modemul.

— Nu, nu mă interesează.

Privirea i se opreşte pe acoperişul casei.

— Nu aveți antenă TV?

Pare surprins.

— Nu.

— Dacă nu vă instalați internet, nu veți putea niciodată să vă uitați la televizor, doamnă.

Începe să mă irite, atât el, cât şi soarele pe care-l lasă să intre în casa mea.

— Nu-mi pasă. N-are importanță.

Îşi trage înapoi piciorul, se întoarce pe pietrişul curții. A înțeles că a pierdut.

— Totuşi trebuie să fiți la curent cu noutățile din lume!

Îl sfredelesc cu privirea, fără să clipesc.

— Care lume?

De data asta, este descumpănit. Îmi face un semn din bărbie şi se întoarce la camioneta lui, plecând ca din puşcă.

Mai târziu, în timp ce soarele apune, al patrulea apus, şi un val lent de frig invadează casa, urechea mea percepe un sunet, pentru a doua oară în aceeaşi zi. Acesta este diferit,

mai îndepărtat, mai înăbuşit. O petardă. Este urmată rapid de alte explozii clare, la interval de câteva secunde unele de altele. Mi-e frică să ghicesc ce se întâmplă. Rămân încremenită în faţa castronului meu, în care plutesc nişte tăiţei rehidrataţi. Aş putea să mă duc la fereastră, să mă uit printre scândurile oblonului şi să constat eu însămi ceea ce bănuiesc. Totuşi trupul meu rămâne nemişcat. Prefer să număr zilele. Patru apariţii ale soarelui. Douăzeci şi două de zile din 21 iunie până acum. Suntem pe 13 iulie. Mai în vale, în sat, sau poate mai departe, în satele vecine, nişte oameni sărbătoresc ziua naţională. S-au strâns în familie, în grădini, pe marginea drumului, în faţa primăriei. Stau cu ochii pironiţi pe cer, admirând scânteile multicolore. Suntem pe 13 iulie. Astăzi am treizeci de ani. În urmă cu puţin timp, cu atât de puţin timp, încă aveam douăzeci şi nouă. Trăiam împreună cu Benjamin de patru ani. Plănuiam să renunţăm la micuţul nostru apartament cu două camere din Lyon şi să ne mutăm într-o casă la ţară. Dar mai ales intram în a opta lună de sarcină. Mă pregăteam să devin mamă. Numele ei ar fi trebuit să fie Manon.

2

Am hotărât, în câteva zile, să mă mut la dracu-n praznic. Aveam nevoie să fug de vară. Aveam nevoie de linişte ca să mă gândesc. Să mă gândesc la ei. Acolo era imposibil. La spital, nu mă lăsau singură nici măcar un minut. Nu mi-au spus-o niciodată, dar am bănuit de ce. Le era teamă că o să-mi tai venele. Mai era şi psihologul ăla care ţinea morţiş să mă facă să vorbesc, dar n-a obţinut mare lucru. Eram în

stare de şoc, incapabilă să realizez că universul meu se făcuse ţăndări. Realmente. După ce-am ieşit din spital, Anne m-a dus la ei acasă, în camera de oaspeţi, cea pe care o ocupa Benjamin când încă locuia acolo. N-am protestat, n-am avut puterea s-o fac. Yann, fratele lui Benjamin, îşi petrecea nopţile aici în mod regulat. Când cu Cassandra, când fără ea. Anne insista să mâncăm cu toţii împreună, chiar dacă niciunul dintre noi nu avea chef să vorbească. Trebuia să ne susţinem reciproc, zicea ea. Eram patru într-un spaţiu care mie mi se părea atât de mic... Şi apoi casa era prea luminoasă. În grădina vecinilor, nişte copii ţipau, jucându-se cu pistoale cu apă. Uneori, mirosul vreunui grătar reuşea să se infiltreze în sufragerie, urmat de râsete, zgomot de tacâmuri, de pahare care se ciocneau. Anne se prefăcea că nu aude nimic, că nu simte nimic. Dar eu, una, nu puteam să suport.

Şi apoi a venit mama de pe insula ei. Insula Réunion. Acolo a hotărât să se mute când am ajuns la vârsta de a fi independentă şi de a locui singură. Un vis pe care se pare că-l avusese dintotdeauna. A sosit aşadar pe neaşteptate în metropolă, în casa lui Anne şi a lui Richard, la zece zile după înmormântare.

— Îmi pare rău. Este primul zbor pe care am putut să-l iau.

N-am înţeles de ce Anne o invitase să stea împreună cu noi în casa ei. Îşi imaginase fără îndoială că aveam nevoie de susţinerea mamei în această perioadă dificilă. Se înşelase. N-am iertat-o niciodată pe maică-mea pentru criticile aduse lui Benjamin.

— Nu e decât un hipiot leneş.

N-am iertat-o că fusese atât de distantă pe toată perioada sarcinii mele. Cred că sunt multe lucruri pe care nu i le-am iertat niciodată, iar absența ei de la înmormântare mă făcuse s-o urăsc definitiv.

— O să te ajut să-ți revii, draga mea.

Nu ştiu cum am rezistat primele două zile. Eram prea absentă, fără îndoială. În a treia zi, când m-a sfătuit să mă întorc la serviciu fără să mai aştept, ca să „îmi iau din nou viața în propriile mâini şi să nu mă las doborâtă", i-am cerut să plece. Anne mi-a ținut isonul când mama s-a indignat. Îi voi fi mereu recunoscătoare că m-a scutit de o criză în plus. A doua zi, mama se întorcea pe insula ei, iar eu citeam anunțurile de mică publicitate de pe internet. Cuvintele mele cheie erau închiriere casă la țară. Auvergne se număra printre primele rezultate ale căutării mele. N-am stat mult pe gânduri. Trebuia să plec urgent. La prima propunere de vizionare, mi-am făcut în grabă valiza şi-am tulit-o.

Benjamin nu era nicidecum hipiotul leneş pe care şi-l închipuia mama. Desigur, i se mai vedeau în părul şaten câteva urme ale dreadurilor pe care le avusese în tinerețe. Îi dădeau un aspect aparte care îmi plăcea. Lucra chiar în centrul Lyonului când l-am cunoscut, la o Casă de Cultură a Tinerilor. Purta jeanşi largi, cercel în ureche şi era sociabil. Se simțea în largul lui în public tot timpul, nu conta cine se afla în preajmă. Nu era pretențios sau prea vorbăreț, chestia asta mi-ar fi displăcut. Era doar liber,

relaxat, încrezător. Şi binevoitor. La CCT, era instructor de specialitate. Copiii îi spuneau Benji. Era şi a rămas întotdeauna exact opusul meu. Brunet şi înalt, în timp ce eu eram blondă şi scundă. Amabil şi deschis, în timp ce eu eram rezervată şi neîncrezătoare. Lucram la primăria arondismentului 8 din Lyon şi aveam ca proiect să organizăm un mare eveniment caritabil denumit „Supa populară", împreună cu diverse asociaţii: gruparea riveranilor, clubul pensionarilor, tinerii de la CCT. Stabilisem aşadar o întâlnire cu directorul Casei de Cultură a Tinerilor din arondismentul 8 pentru a-i prezenta proiectul meu şi Benjamin fusese trimis să-l reprezinte. Se străduise să mă facă să mă simt în largul meu în ziua aceea, căci nu intrasem niciodată într-o Casă de Cultură a Tinerilor. Îmi zâmbise, îmi oferise o cafea pe care o refuzasem de trei ori şi, când întâlnirea noastră se terminase, îmi propusese să asist, în încăperea de alături, la o repetiţie muzicală a tinerilor îndrumaţi de el. Nu era în asta nicio tehnică de seducţie, ci doar o tentativă de a mă destinde, pe mine, blonda mărunţică şi nervoasă îmbrăcată la costum. Rămăsesem în defensivă, limitându-mă la proiectul evenimentului caritabil şi răspunzând la zâmbetele lui printr-un rictus jenat. Nu ieşisem niciodată cu tipi ca Benjamin. Eram neîncrezătoare. Pur şi simplu nu era din lumea mea.

Fusese nevoie de o lună întreagă de întâlniri legate de acest proiect pentru ca el să reuşească să spargă gheaţa şi să stabilească o relaţie de camaraderie între noi. În seara evenimentului caritabil, în mirosurile de legume fierte, în timp ce în difuzoare se auzea un rock-and-roll din anii 1960, nu ştiu prin ce miracol a reuşit să mă ducă în spatele cortului principal. Băuserăm amândoi câteva beri. Ambianţa

era festivă. N-am rezistat când a încercat să mă sărute. În seara aceea, mi-am găsit jumătatea.

În urmă cu câțiva ani, în viața mea de dinainte, citisem un articol în care se spunea că doliul dispăruse în decursul timpului şi că, pentru indivizi, consecințele se dovedeau a fi nefaste. Altădată, doliul se ținea săptămâni în şir, ba chiar luni bune. Femeile purtau negru pentru a-şi exprima durerea, un voal lung de crep le acoperea fața şi orice bijuterie era interzisă, cu excepția celor din lemn negru. Bărbații îşi puneau o panglică de crep negru în jurul pălăriei sau o banderolă neagră la braț. Se întrerupea orice activitate şi se țineau reuniuni de familie. Era o perioadă pentru a-ți alina durerea, pentru a-ți aminti, pentru a jeli aşa cum se cuvine. Azi, imediat după înmormântare, trebuie să-ți reiei viața de zi cu zi: serviciul, plata facturilor... Societatea nu mai are timp pentru doliu.

Eu, una, nu reuşesc să fac asta. De aceea m-am exilat în Auvergne. Am nevoie de timp.

Mama a mai încercat de câteva ori să ia legătura cu mine. Am lăsat apelurile să intre în căsuța vocală, ştiind foarte bine că nu le voi asculta. Probabil că vrea să ştie dacă m-am întors la lucru. N-are niciun alt motiv să mă sune. Mi s-a propus un concediu fără plată chiar înainte să apuc să mă gândesc la asta. Fără îndoială, de teama concediilor medicale repetate. Se pare că e o practică des întâlnită în rândul angajaților. Am acceptat concediul fără plată. N-am nevoie de bani deocamdată.

Din cauza insomniilor, abia mă mai țin pe picioare şi îmi petrec majoritatea zilelor culcată în cameră, înfăşurată în pături. Mă uit fix în tavan. Mă ustură ochii. Ar trebui să dorm, să scap de coşmaruri. Observ o pată de umezeală pe tavan. Fără îndoială, o infiltrație la nivelul mansardei. Las pata să se mărească, să-mi ocupe tot câmpul vizual, să devină neclară. Adorm. Fără să-mi dau seama.

Când mă trezesc, am o senzație plăcută. Simt că am dormit adânc, mai bine de trei ore. Poate patru. N-am nicio idee, ceasul de perete este spart şi telefonul meu rămâne în permanență în fundul genții de mână. Abandonez pătura pe pat şi traversez holul până în camera din fund, sufrageria. Acolo, mă aplec şi ochii mei scrutează spațiul îngust dintre două lamele de lemn. Este întuneric. Este noapte. Mai mult de-atât, constat că plouă şi că cerul este acoperit de nori groşi. Nu se vede nicio stea. Ezit în fața obloanelor închise. Îmi trece prin minte o nebunie... Un minut-două. Nu mai mult. Ies în ploaie în pijama, cea pe care n-am mai dat-o jos de mai multe zile. Poate şapte. N-am nici cea mai vagă idee.

Este o ploicică fină, care abia dacă îmi udă părul şi care nu are puterea de a înmuia țesătura de bumbac a pijamalei. Aerul miroase a pământ, aşa cum se întâmplă mereu când plouă. Un miros puternic de humus. Picioarele mele calcă timid pe iarba alunecoasă. Nu mă pot abține, mă gândesc la Benjamin care se odihneşte sub pământ, în sicriul lui din lemn deschis la culoare. Oare este la adăpost înăuntrul lui? Anne a ales sicriul. Eu eram în spital. Mi se făcuse operație de cezariană în grabă, în acea noapte de 21 iunie, şi cicatricea nu era frumoasă. Medicii se temeau să nu fac vreo infecție. N-am putut să ies decât pentru scurt timp, pentru

înmormântare, şi mi s-a interzis să stau în picioare. Sicriul era drăguţ. Anne alesese un lemn crem, lucios, elegant.

Pentru ea, n-am avut de ales. Se pare că încă nu era complet dezvoltată. Mie mi se păruse a fi un bebeluş adevărat, cât se poate de viu, care ar fi putut să plângă sau să sugă. Dar nu respira. Inima i se oprise de prea mult timp. Mi s-a explicat că, în cazul fetuşilor născuţi morţi, se efectua întotdeauna o incinerare. Şi a fost incinerată în aceeaşi zi, dar cenuşa n-a fost depusă în grădina amintirii[1] decât trei zile mai târziu, când trupul lui Benjamin a fost pus în sicriu. Cel puţin, pentru ea, n-am de ce să-mi fac griji când plouă.

Nu prea ştiu încotro merg, dar înaintez. Noaptea neagră, fără stele şi fără lună, nu-mi permite să disting contururile casei. Totul este întunecat. Ghicesc cel mult pădurile de brazi care o înconjoară. Aşa că mă concentrez pe mirosuri. Pământul, ploaia, răşina şi acele de pin. Nu m-am obişnuit niciodată cu mirosurile naturii. Benjamin, da. A crescut în departamentul Jura. Părinţii lui s-au mutat în regiunea lyoneză când el avea optsprezece ani. A păstrat mereu gustul pentru natură, pentru spaţiile mari. Când a aflat că sunt însărcinată, nu s-a pus problema nici măcar pentru o secundă să rămânem în oraş. Voia ca după naştere, cel mai târziu la un an, să renunţăm la slujbele noastre şi să ne mutăm la ţară. Unde? Nu hotărâse încă. Citea anunţurile de la mica publicitate, îmi arăta fotografii. Nu i-am împărtăşit niciodată entuziasmul şi nu prea reuşeam să mă prefac, dar

[1] Loc colectiv amenajat în cimitirele din Franţa în care poate fi împrăştiată cenuşa celor incineraţi (N.t.).

nu se descuraja. „Vei vedea când vom fi acolo...” Mă gândeam că poate are dreptate. Aveam multe de descoperit, eu care crescusem în buricul oraşului Lyon şi credeam că parcul Tête d’Or este un fel de parc național.

Maică-mii nu i-a plăcut decât la oraş. În tot cazul, până la cincizeci de ani. Aici putea să-şi facă în mod regulat noi prietene, să iasă la un pahar seara şi să aibă o viață socială în afara serviciului, ea care nu avea nici soț, nici familie adevărată. Şi apoi am intrat la universitate, am început să-mi petrec cea mai mare parte a timpului în campus şi, considerând că de-acum înainte puteam să mă descurc singură, mama a decis să se lase în voia visului ei dintotdeauna, acela de a pleca să trăiască în insule. Puteam să mă descurc singură. N-aveam chef să plec. Nu imediat.

Cu sau fără mama, mi-a plăcut întotdeauna oraşul, forfota lui permanentă, impresia de a nu fi niciodată singură, de a fi mereu înconjurată de oameni, în mişcare.

Totuşi, în seara asta, merg prin ploaie, într-un sat izolat din Auvergne, în mijlocul pădurilor de pini. Fără îndoială, casa asta nu este cea pe care ar fi ales-o Benjamin pentru noi, dar sunt sigură că ar fi adorat cadrul natural. În mijlocul mirosurilor de răşină şi de pământ reavăn, am oarecum senzația că-i onorez planul.

Fac curățenie zi şi noapte. Casa nu este neapărat murdară sau în dezordine, dar trebuie să am mereu o ocupație. Insomniile îmi fac timpul interminabil. Trebuie să-l umplu

cu ceva, altfel gândurile mele se întorc în permanenţă la seara de 21 iunie, la trupul fără viaţă al lui Benjamin, la fetusul plin de sânge. Mi-e atât de teamă de aceste imagini, încât mă obosesc cât pot de mult ca să nu mă mai gândesc. Frec blatul din bucătărie până când rup buretele, aranjez conservele în ordine alfabetică. Broccoli. Carne de vită în sos tomat. Chili con carne. Dovlecei cu smântână. Ghiveci de legume. Paella. Spanac. Sparanghel. Ţelină. În fiecare zi, rămân mai puţine, dar încă nu mă simt pregătită să înfrunt realitatea de afară.

Pândesc depunerea prafului pe lămpile negre cu abajur, fac o inspecţie serioasă a fiecărui dulap. Ici, o gazetă locală veche. Colo, un anuar îngălbenit însoţit de un magnet de frigider cu numerele de la urgenţă. În dulapul din camera de zi, două cărţi de Émile Zola şi o hartă rutieră. Fata doamnei Hugues a uitat niscaiva lucruri când a aranjat casa. Îngrămădesc toate aceste obiecte care nu-mi aparţin într-un sac de gunoi, luând decizia de a le urca în pod într-o zi sau alta, când mă voi simţi mai puţin slăbită.

Abia în ultimul moment îmi amintesc de calendarul care datează de acum trei ani şi pe care l-am dat jos de pe perete zilele trecute. Zace pe un colţ al mesei. Mă pregătesc să-l arunc în sacul mare de plastic, alături de alţi martori ai vieţii doamnei Hugues, când descifrez adnotările făcute de bătrână. Să ud fasolea. Să acopăr dovleceii. Să mătur pe palier. Să spăl geamurile. Majoritatea sunt banale, dar altele sunt mai originale. Să beau mai mult sau cea sub formă de întrebare: Bigudiuri?

Calendarul nu ajunge în sacul de gunoi negru. Rămâne cu mine, în bucătărie. Fără niciun motiv în afară de scrisul rotund pe care îmi place să-l descifrez.

Înainte de a pleca din casa lui Richard şi a lui Anne, le-am promis că n-o să fac nicio prostie şi că o să-i sun regulat. Nu mi-am ţinut a doua promisiune. Nu realizasem că telefonul meu mobil era mut de câteva zile. Nu mai avea baterie.

— Anne, eu sunt.

E ciudat cum, uneori, poţi simţi emoţiile ascultând tăcerea. Cea a lui Anne, la celălalt capăt al firului, mi se pare că exprimă uşurare. O imensă uşurare.

— Amande, eram îngrijorată.

— Aveam telefonul descărcat.

Din nou tăcere. Cred că Anne îşi caută cuvintele, nu ştie de unde să înceapă.

— Am întocmit ultimele acte cu notarul. Le vei primi acolo. I-am dat adresa. Eu... nu ştiam dacă pot...

— Da. Este foarte bine aşa. Va fi mai simplu.

— Să stai cu ochii pe cutia de scrisori.

— OK.

Anne lasă să se scurgă câteva secunde. Am impresia că aşteaptă să zic ceva, dar nici măcar nu mă gândesc s-o întreb despre apartament. Tot ea e cea care aduce vorba.

— Richard s-a dus cu Yann să golească apartamentul.

— Ah!

— S-au dus în weekendul ăsta. Voiam să merg şi eu, dar apoi...

Înghit în sec. Nu-i nevoie să continue ca să înțeleg.

— A găsit un cuplu ca să-l subînchirieze, adaugă ea foarte repede. Începând din septembrie. Ți se pare în regulă?

— Bineînțeles.

— Au depozitat lucrurile acasă, în pivniță. I-am pus să le ambaleze în saci de plastic. Nu voiam să prindă umezeală. Vei putea să le recuperezi mai târziu.

Nu răspund nimic. Nu ştiu ce să spun.

— Amande, voiam să te întreb despre lucrurile din camera galbenă...

De data asta, mi se taie răsuflarea. Abia mai aud vocea lui Anne care continuă să vorbească în aparat:

— Richard se gândea că poate ai vrea să le vinzi sau să scapi de ele, dar eu prefer să vorbesc mai întâi cu tine. Avem loc în pivniță... Putem să le depozităm acolo. Să ştii că nu e o problemă.

Nu reuşesc să mă decid, stând în picioare în bucătărie, în vechea mea pijama care începe să miroasă urât din cauza aerului închis. Deschid gura, o închid. Nu ştiu.

— Amande?

— Da.

— Vrei să te las să te mai gândeşti?

— Da.

Mă uit fix la una dintre ferestre fără s-o văd. Aştept ca bătăile bruşte ale inimii, care îmi provoacă migrenă, să se potolească.

— Amande?

— Da.

„Da”-urile îmi ies din gură fără să-mi dau seama, ca o răsuflare, ca un reflex, nu ascult cu adevărat.

— Sunt trei săptămâni de când...

— Trei săptămâni?

— De când te-ai mutat acolo. Eşti sigură că...

Ezită. Nu vrea să mă supere. N-are nici cea mai vagă idee despre starea mea de spirit actuală, despre modul în care mă descurc.

— N-ai vrea să te întorci puțin?

Tonul răspunsului meu nu lasă loc de nicio îndoială:

— Nu acum.

— OK. Dacă vreodată...

— Ştiu, Anne. Mersi...

Sunt uşurată că n-a întrebat: „Dormi? Mănânci?” Ar fi trebuit fără îndoială s-o mint.

Camera galbenă a fost ideea mea. Un mod de a scăpa de tradiționalul roz sau bleu. Nu eram originali. Benjamin visa la o fată, eu, la un băiat. După ce am aflat sexul bebeluşului, bucuria mea a egalat-o totuşi din plin pe a lui. El voia să plece din oraş pentru a-i permite să crească într-un cadru bucolic. Eu voiam să ne căsătorim ca să pot purta acelaşi nume ca ei. Ca să formăm o familie adevărată. Ne-am căsătorit rapid, la primărie. Doar noi doi, însoțiți de Yann şi de Cassandra, martorii noştri. Pântecul meu începea să se rotunjească.

Zugrăvisem camera în galben şi Benjamin montase pătuțul şi masa de înfăşat. Mobilierul era din lemn alb, drăguț. Deasupra patului, lipisem un sticker reprezentând un puişor ieşind din ou. Cumpărasem deja lenjerie pentru pătuț, precum şi nişte costumaşe, bodyuri şi pijamale, colorate.

Trebuia s-o cheme Manon. Manon Luzin. Pusesem pariu că o să fie blondă cu ochii căprui-deschis ca ai lui Benjamin. Ar fi trebuit să se nască pe 20 august. A murit pe 22 iunie, la ora 5:58.

Va exista întotdeauna cineva care să-şi amintească de Benjamin. Care să vorbească de generozitatea, de altruismul lui, de dragostea pentru meserie, pentru Casa de Cultură a Tinerilor, pentru familie. Zâmbetul lui va rămâne în

amintiri, la fel ca părul negru şi încâlcit ori cercelul din ureche de care toată lumea făcea mişto.

Dar cu ea, lucrurile stau diferit. Ea n-a existat niciodată pentru ei. Ei n-au văzut-o niciodată, n-au simțit-o niciodată, n-au atins-o. Ea ar fi trebuit să fie, dar n-a fost. Este foarte simplu. Eu sunt singura care ştie că nu-i aşa. Sunt singura care ştie că a existat, că a existat realmente, în afară de cele câteva secunde în care corpul ei născut mort a fost smuls dintr-al meu, la spital. Benjamin ar fi ştiut-o şi el. Ea a existat în mințile noastre, în inimile noastre, cu mult înainte de a apărea fizic. Dar Benjamin nu mai este şi numai eu mai pot să-mi amintesc de ea de-acum înainte.

Nu cred că vreau să scap de lucrurile din camera galbenă. Nu imediat.

3

Va trebui să ies din vizuină. Conservele s-au epuizat. În ultima pungă de orez, abia dacă mai este cât să-mi asigur hrana pentru o jumătate de zi. Mănânc puțin, dar mănânc totuşi, altfel n-aş mai avea energie să mă ridic din pat. Insomniile mă termină. Am crezut că, dacă muncesc până la epuizare, o să dorm buştean. M-am înşelat. Ceva s-a blocat în creierul meu, ceva mă împiedică să dorm mai mult. O vigilență extremă. Un instinct de supraviețuire?

În dimineața asta, trebuie totuşi să-mi folosesc ultimele puteri ca să mă spăl, să mă îmbrac şi să merg până la maşină.

Am planificat totul în cele mai mici detalii. Astfel, ştiu că primul supermarket se află la doisprezece kilometri. Am întocmit o listă de cumpărături precisă ca să-mi petrec cât mai puțin timp posibil în acele lumini agresive şi în mijlocul atâtor oameni. Ora de ieşire din casă nu este aleasă nici ea întâmplător: este ora cu cea mai scăzută afluență de clienți în magazine şi cu cea mai slabă circulație pe şosele. Ceea ce vreau este să mă întorc cât mai repede în obscuritatea mea.

O oră şi două minute, atât mi-a trebuit ca să scap de corvoadă. Nimic deosebit la această primă ieşire, după numeroase zile. Doar o motocicletă pe drum, dar eram prea cufundată în gânduri ca să mă simt bulversată. În bucătărie, la adăpost de restul lumii, aranjez cumpărăturile. În ordinea datei de expirare. E mai pertinentă decât ordinea alfabetică şi, mai ales, presupune mai mult timp şi concentrare. Nu pot să şi gândesc.

După ce am aranjat ultimul pachet de pâine feliată, mă prăbuşesc pe pat. Am impresia că o să dorm în sfârşit. Închid ochii, îmi pun mâinile cu palmele în jos de o parte şi de alta a corpului, îmi las ceafa să se relaxeze. Sunt calmă şi convinsă că de data asta o să adorm. Dar chiar atunci imaginea motocicletei întâlnite puțin mai înainte îmi revine în minte. O motocicletă sport, precum cea a lui Benjamin, dar negru cu verde. A lui era neagră, doar neagră.

Spre deosebire de soțiile prietenilor motociclişti ai lui Benjamin, eu n-am fost niciodată îngrijorată să-l ştiu pe motocicletă. Nu fiindcă sunt o fire încrezătoare şi optimistă, ci pur şi simplu pentru că Benjamin era prudent. Îi plăcea viteza, bineînțeles, îi plăcea să simtă motorul vibrând sub corpul lui, să se aplece la viraje, dar era conştient de pericol, prudent peste tot, îl ştiam cumpătat. Nu m-am temut niciodată să urc în spatele lui, eu fricoasa absolută.

Nu m-am îngrijorat niciodată din cale-afară să-l văd întorcându-se târziu. Nu mi-am imaginat niciodată că ar putea muri într-un accident de motocicletă.

Am dormit câteva ore. La căderea nopții, m-am dus până la cutia de scrisori. Mi s-a părut că disting o umbră care se strecura prin desişuri, pe partea cealaltă a străzii. Sunt aproape sigură că era o pisică maidaneză.

Aşezată la masa din bucătărie, deschid fără să mă grăbesc scrisoarea de la notar. Raportul întâlnirii. Aşa cum s-a convenit, în calitate de soție a lui Benjamin, moştenesc capital din asigurarea lui de viață şi dintr-un anumit număr de active. Eu şi Benjamin nu eram bogați, dar pusese fiecare ceva bani deoparte. Moştenirea indicată negru pe alb de notar îmi va permite să trăiesc, pentru o vreme, retrasă. Împing în lături scrisoarea, care nu-mi spune nimic în plus față de ceea ce era prevăzut, şi trag spre mine vechiul calendar al doamnei Hugues pe care nu l-am aruncat încă.

Mă uit la luna aprilie, o lună reprezentată printr-un buchet de trandafiri galbeni pus pe o masă de grădină din lemn

brut. Unele zile au fost adnotate. 2 aprilie: Să plantez răsadurile de salată verde. 6 aprilie: Să răresc arpagicul. 10 aprilie: Legumicultor. 13 aprilie: Să semăn pătrunjelul. 18 aprilie: Tartină cu dulceață de căpşuni? 20 aprilie: Să plantez daliile. 22 aprilie: Să instalez mobilierul de grădină sub copacul lui Paul. 30 aprilie: Să transplantez leandrii roz.

Citesc încă o dată adnotarea: Să instalez mobilierul de grădină sub copacul lui Paul. Mă întreb cine este Paul şi care este copacul lui. Deocamdată, n-am putut observa exteriorul casei decât noaptea. N-am reuşit să disting copacii.

Curiozitatea mea se stinge aici, nu mai am suficientă flacără ca s-o întreţin, epuizarea îşi reintră în drepturi.

Prin spațiile dintre şipcile obloanelor, observ soarele care se ridică încetişor deasupra vârfurilor copacilor, pe colinele din jur. N-am dormit de mai multe zile. Am abandonat calendarul doamnei Hugues, m-am învârtit prin casă, m-am înfăşurat în tot mai multe pături, fiindcă îmi e din ce în ce mai frig. Devin din ce în ce mai inconsistentă, ca şi cum aş dispărea puțin câte puțin.

Îmi cercetez trecutul, caut momente fericite. Tot ce reuşesc să fac este să resping din ce în ce mai greu, cu din ce în ce mai puțină forță şi energie, imaginile din noaptea de 21 iunie. Şi dacă aş înceta să mai lupt... Dacă le-aş lăsa să mă potopească?

Mai târziu – este o altă zi? nu mai ştiu –, mă sună Anne. Răspund maşinal.

— Amande, vrei să vii acasă duminică?

Nici nu ştiu în ce zi suntem. Răspund că nu, că trebuie să mă odihnesc, că dorm prea puțin. Mă întreabă dacă am nevoie de pastile ca să dorm, sau de orice altceva, poate să vină ea la mine, cu sau fără Richard. Nu ştiu. Asta îi răspund.

— Pot veni duminică..., repetă ea.

Atunci mă aud spunându-i că da, duminică, dar seara, nu în timpul zilei.

Nu vreau ca ei să-mi bage soarele în casă.

Pregătirea unei cine pentru Anne şi Richard îmi permite să am un nou scop. Nu sunt în stare să mă duc să cumpăr alimente proaspete, dar reuşesc să găsesc ceva printre diferitele mele conserve şi produse lactate neexpirate ca să gătesc un fel de mâncare. Astfel, dintr-un ghiveci de legume la cutie, o ruladă de carne ambalată în vid şi un pachet de paste voi puteam să fac un gratin de paste mai acătării. O să rad deasupra un rest de şvaițer după ce voi curăța bucățile verzui, acoperite de mucegai.

Îmi impun să mă odihnesc. Chiar dacă somnul nu vine. Mă chinui să stau culcată ore în şir, mai ales noaptea, convinsă că voi mai căpăta astfel un pic de energie.

A trebuit să mă uit în calendarul telefonului meu mobil ca să ştiu când cade duminica. Peste trei zile. Vom fi în data de 17 august. Vara e pe sfârşite.

Trebuie să deschid obloanele în ziua respectivă. Nu vreau ca ei să ştie că stau permanent în beznă. O fac în ultimul moment. Camera de zi arată altfel în lumina naturală a înserării. Mai primitoare. Mai puțin rece.

Aranjez masa, pun pe ea o carafă cu apă, sting cuptorul. Probabil că pastele gratinate sunt gata, căci o aromă a invadat încăperea. Într-o salatieră, răstorn o salată de fructe din conservă, pe care o pudrez cu zahăr alb. Nu sunt sigură de rezultat. O dau la rece, pentru desert.

Ascund pledurile mele îngălbenite, cele în care îmi petrec zilele. Pulverizez odorizant pe hol, în baie, în camera de zi. Încerc să mă îmbrac decent. Nişte pantaloni negri. O cămaşă lejeră roz. Îmi prind în coc părul blond care şi-a pierdut strălucirea. Apoi pândesc zgomotele de afară. Motorul unei maşini care s-ar apropia.

Mai târziu, aud zgomotul motorului. Apoi cel al pietrişului care scrâşneşte sub roți. Apoi două portiere care se trântesc. Deschid uşa şi constat cu uşurare că s-a întunecat. Zilele se micşorează.

Par fericiți să mă vadă în fața casei, în cămaşa mea roz. Probabil că nu arăt rău. Sau nu prea. Şi ei fac eforturi să pară plini de viață. Anne poartă o rochie gri-maronie şi sandale aurii. Richard, nişte bermude bleumarin.

— E răcoare aici! exclamă Anne luându-mă în brațe.

— O să vă dau nişte veste.

Richard mă îmbrățişează şi el. Este înalt şi brunet ca Benjamin, cu aceiaşi ochi căprui-deschis. Este răcoare într-adevăr. Eu n-am mai ieşit de când cu scrisoarea notarului, dar constat că temperaturile au scăzut.

— Nu trebuia să aduceți nimic. Intrați...

Îmi oferă un buchet de flori. Sunt roz-deschis, violet, roşu-aprins. Mă gândesc că sunt mult prea colorate pentru casa mea, că nu sunt încă pregătită să le am în fața ochilor. Voi fi obligată să le arunc mâine. Dar pentru moment, sunt fericită să-i văd pe Anne şi pe Richard în casa mea, alături de mine. Ei nu fac niciun comentariu despre interiorul bătrânicios şi demodat. Când intră în camera de zi, se mulțumesc să spună:

— Ce bine miroase!

Nici unul, nici altul nu cere să facă turul proprietății sau al grădinii. Probabil că nici flacăra lor interioară nu este destul

de puternică pentru a trezi vreo formă de curiozitate. Anne pune buchetul de flori pe masă, lângă carafă, întreabă unde este toaleta. Richard rămâne înțepenit în bucătărie, lângă mine, îşi drege vocea şi îmi întinde o pungă de plastic cu o cruce verde pe ea.

— Ce...

Înțeleg că e vorba de somnifere.

— Anne ia tot din astea, precizează Richard.

Îi mulțumesc şi pun punga din plastic în dulapul de deasupra chiuvetei. Nu întreb nimic, totuşi el precizează:

— Merge la un psiholog.

Dau din cap, imaginându-mi că-i adresez un zâmbet. Nu sunt sigură că am reuşit. Arată înspre pântecul meu. Pe sub cămaşa roz-deschis, nu mai există deja nicio urmă a vieții de mai înainte. Pântecul meu s-a topit. N-a mai rămas decât pielea, încrețită, flască, chinuindu-se să se contracteze. Pielea şi o cicatrice îngrozitoare.

— Mai ai infecție?

— Nu, nu mai am nimic.

Evit s-o privesc, dar o văd totuşi în fiecare zi. Roşul acela îngrijorător, din care se prelingea puroi gălbui, nu mai este. Cicatricea s-a făcut roz şi devine din ce în ce mai difuză. Se va estompa într-o zi, dar va rămâne mereu vizibilă şi chiar vreau asta.

Anne se întoarce în bucătărie, întrerupând această conversaţie şuşotită.

— Ai spaţiu...

E tot ce îi inspiră spectacolul casei mele mizerabile şi o înţeleg.

La masă, suntem incapabili să vorbim despre altceva. Mormântul lui Benjamin. Scrisorile de condoleanţe şi alte demonstraţii de afecţiune primite de Anne şi de Richard. Ghiveciul cu iasomia braziliană pe care s-au dus să-l depună pe piatra funerară. Cred că le prinde bine să fie cu mine, doar cu mine, să nu se mai prefacă, să poată vorbi numai despre moartea lui şi nimic altceva.

— A venit poliţia la noi acum două săptămâni. Ca să ştie dacă vrem să depunem plângere împotriva lui X din cauza petardelor.

Mă scrutează amândoi cu privirea. Le-ar plăcea să-mi afle părerea. Ridic din umeri.

— Nu ştiu... La ce bun...

Anne încuviinţează din cap.

— Exact asta le-am zis şi eu agenţilor, dar... voiam să ştim şi părerea ta.

Mă informează că a apărut în ziar o ştire referitoare la interzicerea de acum înainte a folosirii petardelor pe marginea drumurilor, afară de cazul în care circulaţia a fost oprită în prealabil.

Se lasă iar tăcerea şi profit de acest lucru ca să strâng farfuriile şi să servesc salata de fructe în nişte boluri mici din lut.

— Amande, mai avem să-ţi dăm o veste.

Mă întrerup, rămânând cu polonicul în aer deasupra salatierei. Anne e cea care a vorbit şi ochii i se umplu de lacrimi. Nu mai ştie efectiv cum să continue, aşa că o face Richard, cu vocea lui calmă:

— Yann ar fi trebuit să ne dea vestea când se strângea toată familia la grătar, de 14 Iulie... dar, din cauza accidentului şi a tot ce s-a întâmplat, a... A trebuit să amâne anunţul.

Are nevoie de o pauză ca să-şi revină şi el. Aştept.

— Nu voiam să ți-o ascundem, dar ştiam că va fi delicat să-ți spunem. Nu voiam s-o facem la telefon...

Anne pune o mână pe antebrațul lui pentru a-l opri, vrea să continue ea, vrea să se ocupe ea de asta.

— Ele ar fi trebuit să se nască la câteva luni distanță. Asta voiau Cassandra şi Yann să...

Mâinile încep să-mi tremure. Nu sunt sigură că pricep. Mi se opreşte respirația.

— Aşteaptă un bebeluş. O fetiță. Se va naşte în ianuarie.

Salata de fructe este într-adevăr mult prea dulce, aproape necomestibilă, dar nu-i pasă nimănui. În seara asta îmi doresc să mor. Pentru prima dată acest lucru îmi apare atât de clar în minte. Îl iubesc pe Yann, care este leit Benjamin mai tânăr, şi o iubesc pe Cassandra, cu francheța şi spontaneitatea ei. I-am considerat întotdeauna mai mult decât cumnatul şi cumnata mea. Ar fi fost naşul şi naşa lui Manon. Totuşi, în seara asta, vreau doar să mor.

4

Anne şi Richard s-au asigurat că nu voi avea o cădere psihică înainte de a mă părăsi, foarte târziu, după miezul

nopții, şi de a se întoarce la Lyon. Ajunsă în pat, mă prăbuşesc în sfârşit. Las garda jos. Cedez. Imaginile mă copleşesc.

Prima zi de vară a căzut anul acesta într-o vineri. Vinerea, termin întotdeauna la ora 15 la primărie. Mă întorsesem la apartament cu transportul în comun, apoi hotărâsem să fac un pic de curățenie până venea Benjamin. Era cald, dar sarcina nu-mi afectase deloc energia. O sarcină ideală, comentase ginecologul meu. Lucram cu normă întreagă, mă duceam la piscină de două ori pe săptămână, mergeam la piață pe jos în fiecare duminică şi încă făceam dragoste regulat. Trăgeam nădejde să-mi amân la maximum plecarea în concediu de maternitate şi să pot astfel profita de mai mult timp cu bebeluşul meu după ce avea să se nască.

Benjamin se întorsese puțin după ora 17. Muzica începea să răsune pe străzile din jur. Nişte formații îşi testau instrumentele, improvizau o repetiție.

— Ai chef să facem o plimbare? întrebase el.

Unele grupuri se produceau deja: rock pe esplanadă, jazz într-o cafenea, un cor în apropiere de gară şi multe chitare sau acordeoane mai peste tot. Fusesem de acord. Da, aveam chef să mă plimb cu Benjamin, să-l simt cuprinzându-mă cu mâna de mijloc, să stau într-un bar, să beau o limonadă, să bat ritmul cu piciorul, să-mi văd pântecul bombat sub rochie şi să-mi imaginez bebeluşul legănat de toate acele sunete.

— Putem chiar să mâncăm în oraş, adăugase el.

Era o perspectivă frumoasă. Sărbătoarea Muzicii marca începutul verii. Nu-mi mai rămânea decât o lună de muncă. După aceea, aveam de gând să plecăm câteva zile în Landes, nu prea mult, voiam să fim prin apropiere pentru naşterea lui Manon. Urmarea se anunța la fel de lejeră. Camera bebeluşului era deja gata. Hainele, la fel. Frecventam cu asiduitate cursurile de pregătire pentru naştere. Benjamin nu rata niciunul. Nimic nu mă îngrijora. Nici măcar durerea.

— Fac un duş, OK? După aceea, plecăm la plimbare.

Îşi scosese tricoul şi se pregătea să intre în baie când îi sunase telefonul mobil. Nişte tineri de la CCT. Îmi dădusem seama auzind un „Benji, eu sunt...” Era vorba despre un dulap, de căutat cheia în sertarul biroului de la recepție, de verificat dacă totul era acolo. Conversația durase un pic, Benjamin îşi turnase un pahar cu apă aşteptând ca tinerii de la celălalt capăt al firului să verifice ceva. În cele din urmă oftase şi declarase că vine.

— Ce se întâmplă? întrebasem văzându-l că-şi pune din nou tricoul.

— Puştii de la clubul de muzică.

— Ce problemă au?

— Mika a pus partiturile şi instrumentele în sala de muzică, în dulapul cel mare, cel încuiat. Dar cheile sunt de negăsit.

— Şi te duci tu?

— Am o dublură a cheilor. Descui dulapul şi mă întorc.

Îl urmasem pe hol, apoi mă rezemasem de tocul uşii.

— Iei maşina? întrebasem.

— Nu. Se pregăteşte Sărbătoarea Muzicii, străzile sunt blocate, e mai bine să iau motocicleta. O să mă mişc mai repede.

— Bine.

Mă îmbrăţişase rapid, repetându-mi că va fi înapoi în mai puţin de-o oră.

Făcusem un duş răcoritor, îmi luasem o rochie albă de vară, îmi împletisem părul într-o coadă. Îmi pregătisem un ceai din frunze de zmeur, preferatul meu, şi îl lăsasem să se răcească în timp ce răsfoiam un catalog. Bébé et compagnie. Pe paginile din hârtie lucioasă se etalau jucării pentru nou-născuţi până la trei luni. Zornăitoare, maracas, inele pentru dentiţie... Toate colorate. Galben, roşu, albastru... Nişte veioze care produceau sunete, jocuri de lumini. Mă uitasem

la ceas şi constatasem că Benjamin fusese optimist, trecuse deja o oră şi zece minute de când plecase. Băusem câteva guri de ceai şi trecusem la secțiunea de încălțăminte a catalogului. Reperasem nişte sandale roz şi nişte şosete adorabile cu cap de girafă. Mai târziu, după ce mă dusesem la toaletă şi observasem strada care se umplea de lume şi de muzică, începusem paginile „Costume de baie speciale pentru prichindei”, întrebându-mă dacă voi putea s-o duc pe Manon la piscină, în grupa bebeluşilor înotători. Ceaiul se răcise. Stomacul meu începea să-şi ceară drepturile. Ce făcea Benjamin? Tresărisem când sunase interfonul. Mă grăbisem să apăs pe buton, fără să răspund, convinsă că era Benjamin. Îşi uita adesea cartela de acces. Deschisesem larg uşa şi ascultasem zgomotul de paşi care se auzea pe pardoseală. Remarcasem, fără să dau importanță, două rânduri de paşi pe scară, nu unu.

Apoi apăruseră în fața mea. Doi polițişti în uniformă. Unul stătea uşor retras în spate, cu privirea sfioasă, celălalt mi s-a adresat cu o voce blândă.

— Doamna Luzin?

— Da.

Mă gândisem: Ce-am făcut? Oare am uitat să plătesc vreo amendă?

— Bună ziua, suntem inspectorii Dumont şi Florel, de la comisariatul de cartier. Am venit în legătură cu soțul

dumneavoastră. Benjamin Luzin. Am putea intra câteva minute?

Mă gândisem la tinerii de la Casa de Cultură. Vreo poveste legată de droguri. Vreo încăierare? Benjamin fusese reținut? Arestat preventiv? Mă dădusem din uşă şi ei mă întrebaseră unde este livingul.

Mă simțeam stânjenită în rochia mea albă de vară în fața acestor doi bărbați în uniformă.

— Putem să luăm loc?

Polițistul cu voce blândă arătase spre canapea şi eu răspunsesem:

— Bineînțeles.

— Şi dumneavoastră, doamnă Luzin, aşezați-vă, vă rog, adăugase el.

Nu mă simțeam în largul meu, dar m-am aşezat în fața lor, trăgând de rochie ca să-mi acopăr genunchii. Polițistul cu privirea sfioasă îmi fixa pântecul şi evita şi mai mult să se uite în ochii mei. N-o luaseră pe ocolite.

— Ei bine, doamnă Luzin, suntem aici pentru a vă da o veste proastă.

Lăsaseră să se aştearnă tăcerea câteva clipe. Mai târziu am aflat că formula face parte din procedură, pentru a le permite celor apropiați să se pregătească psihologic, să anticipeze nenorocirea. Dar eu mă gândeam tot la povestea cu încăierarea de la Casa de Cultură, cu arestarea preventivă. Nu prevăzusem absolut deloc urmarea.

— Soțul dumneavoastră a fost victima unui accident de circulație, în seara asta, la ora 18:10, pe bulevardul Jean-Mermoz. Decesul a fost constatat la ora 18:18, când au sosit ajutoarele. Paramedicii veniți la fața locului n-au putut face nimic pentru a-l reanima. Ne pare sincer rău.

N-am o amintire precisă din secundele care au urmat. Cred că am rămas în stare de şoc şi am început să tremur. Mi-l amintesc pe polițistul cu privire sfioasă aducându-mi un pahar cu apă, punându-mi o pernă la spate. Îmi amintesc că repetam întruna acelaşi lucru, incapabilă să realizez că spuneau adevărul:

— Se ducea la Casa de Cultură... Trebuia doar să se ducă până acolo şi să se întoarcă... O să vină imediat.

Polițiştii încercau să vorbească peste frazele mele incoerente, fără să mă repeadă, fără să mă forțeze. Voiau să mă facă să înțeleg că e mort, că nu se va mai întoarce. Era aberant, el fusese acolo cu mai puțin de două ore în urmă, în plină formă. Trebuia să luăm cina în oraş, să ascultăm muzică. Ei ziceau:

— Înțelegem că sunteți şocată, doamnă.

Şi alte chestii... Precum faptul că Benjamin rula pe bulevardul Jean-Mermoz, marea arteră care duce la autostradă şi la bulevardul periferic şi pe care limita de viteză nu este de cincizeci, ci de optzeci de kilometri pe oră. Spuneau că nişte grupuri de tineri se pregăteau să meargă în centrul Lyonului pentru Sărbătoarea Muzicii, că se ciondăneau, se amuzau aruncându-şi petarde printre picioare, pe marginea şoselei. Probabil că Benjamin nu-i văzuse. Avea casca pe cap şi se uita probabil la semafor. Semaforul se făcuse verde şi, cum bulevardul era liber, accelerase, pregătindu-se să mărească un pic viteza, lucru cât se poate de normal pe acea porțiune de drum.

— Probabil că tinerii n-au vrut să-i țintească roata din față, doamnă...

Totuşi fix acolo explodase petarda. În dreptul roții din față a motocicletei lui. Pe neaşteptate.

— Martorii povestesc că, luat prin surprindere, a virat brusc la stânga. Rula cu mai mult de şaizeci şi doi de kilometri la oră şi motocicleta se destabilizase. Camionul de livrări care venea din sens opus n-a putut să frâneze imediat.

Nu întreb nimic în ziua aceea, în livingul meu, unde doi polițişti încearcă să-mi bage pe gât această poveste incredibilă. Nu întreb nimic, totuşi ei îmi zic:

— Motocicleta a intrat sub roți. N-a suferit. A murit pe loc.

Îmi amintesc de tăcerea care a urmat după cuvintele lor. Îmi amintesc de poliţiştii care se uită fix la mine. Probabil că sunt foarte palidă, dar continui să clatin din cap.

— Doar se ducea până acolo şi se întorcea...

Aceleaşi cuvinte îmi ies din gură. Doar se ducea până acolo şi se întorcea... N-a putut să se întâmple totul atât de repede. Nu mori atât de repede. Nu aşa funcţionează lucrurile. El era acolo în urmă cu atât de puţin timp, în urmă cu o oră, nu mai mult. Trebuia să se întoarcă pentru cină. N-avusesem timp decât să fac un duş, să beau un ceai, să răsfoiesc o revistă şi ei voiau să mă facă să cred că murise în aceste câteva clipe? Voiau să mă facă să cred că o petardă explodase în faţa motocicletei lui, că Benjamin virase la stânga, că motorul se răsturnase, că un camion trecuse peste el, că veniseră paramedicii, că-i auscultaseră inima lui Benjamin şi-l declaraseră mort, că anunţaseră nişte poliţişti, care poliţişti erau acum în livingul meu? Voiau să mă facă să cred că, în mai puţin de două ore, toată lumea mea se năruise, în timp ce afară era încă ziuă, în timp ce orchestrele se puneau în mişcare şi ceaiul meu abia ce se răcise?

M-au ajutat să mă ridic. Nu ştiam unde mergem. Mi-au cerut să-mi iau o jachetă şi actele de identitate. Afară, soarele apunea cu frumoase reflexii arămii. Un cuplu traversa strada ţinându-se de mână. M-au aşezat pe bancheta din spate a maşinii. A trebuit să ne punem în mişcare pentru ca eu să întreb uluită:

— Unde mergem?

Poliţistul cu privirea sfioasă e cel care îmi răspunde, uitându-se înainte, cu ochii pironiţi asupra drumului:

— Vă ducem să recunoaşteţi corpul.

Mă trezesc răspunzând cu o voce ireală:

— Da, vreau să-l văd.

Încă nu cred că este adevărat.

În spital, coborâm la subsol. Două etaje sub pământ. Panourile pe care scrie „Morgă” încep să mi se întipărească în mintea care refuză să accepte. Mă apucă din nou tremurăturile, îmi cuprind tot corpul. Îmi vine să vomit, mă doare burta. Aproape că mă împiedic în mai multe rânduri. Ni se spune să aşteptăm într-o încăpere albă. Apare o doamnă. Nu-mi amintesc absolut deloc faţa ori vocea ei. Îmi amintesc doar unele cuvinte şi privirea ei tristă. Sechele grave. Corp vătămat. Privelişte greu de suportat.

— Nu sunteţi obligată să mergeţi să-l recunoaşteţi, doamnă Luzin. Părinţii soţului dumneavoastră au fost anunţaţi. Vor sosi dintr-un minut în altul. Pot face ei asta.

Mă avertizează, dar eu repet că vreau să-l văd, că trebuie să-l văd. Mintea mea începe să înțeleagă. Mort. Este mort. Dar eu refuz să cred. E de ajuns să-l văd, să-i vorbesc pentru a risipi această gravă neînțelegere.

— Doamnă Luzin, în starea dumneavoastră, ar fi mai prudent să-i lăsați pe socrii dumneavoastră să facă asta...

Nu o aud. Îmi reiterez cererea, din ce în ce mai violent:

— Vreau să-l văd!

Dacă nu-l văd, nu voi putea niciodată să-i cred.

Nu-mi amintesc absolut deloc decorul, cum era morga, prezența altor corpuri. Nu văd decât casca moto, pusă pe pardoseală, şi geaca lui de motociclist, agățată pe un umeraş. Două picioare ies de sub un cearşaf. Înțeleg că este el. A avut întotdeauna degetul mare de la picior mult mai lung decât celelalte.

— Doamnă Luzin, dacă vă simțiți slăbită...

N-am remarcat că mă agăț de masa pe care se odihneşte Benjamin. Tot ce observ este un coş lângă masă, un coş alb în care sunt hainele lui tăiate grosolan. Tricoul lui alb şi jeanşii, pătați de sânge. Doar unul dintre bascheții lui. Brățara lui din şnur maro împletit, adusă din Brazilia, verigheta.

— Doamnă Luzin? Vreți să stați jos?

Trei perechi de ochi mă fixează. Clatin din cap, cu încăpățânare. Refuz să văd sângele de pe haine. Îl alung din mintea mea. Mă concentrez asupra brățării. Am şi eu una la fel, la gleznă. Brățara, brățara din Brazilia, aceeaşi... O mână ridică cearşaful alb, se opreşte, mă simt cercetată din priviri. Zâmbesc. Este total neverosimil, dar zâmbesc ca să-i încurajez să continue, să-mi dezvăluie corpul lui Benjamin, să nu mi-l mai ascundă, să nu mă ducă înapoi în mica sală de aşteptare fără să fi putut să-l văd cu ochii mei. Zâmbesc, în fine, pentru că mi-am pierdut complet capul.

Înțeleg prea târziu că nu voi mai putea niciodată să dau înapoi, că, odată înrădăcinată în mintea mea, această imagine va fi cea care se va întoarce să mă bântuie zi şi noapte, nu cea a lui Benjamin când l-am anunțat că sunt însărcinată sau când făceam dragoste. Nu, cea a lui Benjamin cu trupul mutilat, plin de sânge, cu ochii larg deschişi.

Fața îi este intactă, slavă Domnului, a fost protejată de cască. Are lacerații vineții pe gât, făcute probabil de cureaua căştii care a dat să zboare în momentul impactului. Un braț stă într-o poziție stranie, anormală din punct de vedere anatomic, ca şi cum unghiul de flexiune s-a inversat. Torsul, din puținul pe care-l văd, este strivit, coastele sunt înfundate, deformate. Nu ştiu dacă a mai rezistat măcar un singur organ. O doamnă, medicul legist, întocmeşte o listă. Încă nu i-a deschis corpul, o va face în seara asta, dar, după rănile externe şi culoarea pielii în unele locuri, şi-a făcut

deja o idee despre ceea ce s-a întâmplat. Splina ruptă. Ficatul strivit. Plămânul drept probabil perforat de o coastă.

Vomit pe masa albă, pe trupul lui Benjamin. Sunt susținută să nu cad. Mă înghite o gaură neagră.

Mă trezeşte durerea unei contracții, câteva minute mai târziu. Nu soluția dulce care mi-a fost injectată în vene sau compresele reci care mi-au fost puse pe frunte. O durere vie, în măruntaie, îmi taie răsuflarea. Sunt la etajul trei al spitalului, la secția de ginecologie. Cinci etaje mă despart de Benjamin.

Se pare că totul este bine, că medicii se ocupă de mine şi de bebeluşul meu, că aceste contracții pe care le simt sunt declanşate de şocul puternic pe care l-am suferit, dar că n-am de ce să mă sperii, ar trebui să treacă. Bebeluşul nu este gata să iasă şi eu o să mă odihnesc, o să încerc să mă destind.

— Benjamin...

Cineva îmi pune mâna pe frunte.

— Socrii dumneavoastră vor ajunge în curând, doamnă Luzin. Calmați-vă. Gândiți-vă la bebeluş.

Nu mai vorbesc, nu pentru că sunt ascultătoare, ci fiindcă mă apucă iar durerea. Ascuțită. Fiindcă mi-e greu să cred.

Benjamin era acolo şi, în secunda următoare, nu mai era. Sărbătoarea Muzicii. Urma să luăm cina în oraş. Să bem o limonadă. Petarda care pocneşte. Motocicleta care îşi modifică traiectoria. Camionul. Corpul mutilat. Ochii larg deschişi. Respir cu greutate. Probabil că cei din jurul meu îşi dau seama, căci vin toţi trei lângă mine pentru a-mi cere să mă calmez. Un bărbat şi două femei. Nu pot să nasc acum, zic ei, bebeluşul încă nu s-a întors cu capul în jos, nu e momentul.

— Aţi înţeles, doamnă Luzin? Nu e momentul. Încercaţi să vă relaxaţi, respiraţi calm. Durerea va trece şi o să vă întoarceţi acasă, OK?

Totuşi schimbă priviri îngrijorate, consultă ecranul de monitorizare. Cer să vină Benjamin, Anne, Richard, oricare dintre ei, căci simt foarte clar că ceva nu e în regulă. Am nevoie ca ei să fie acolo.

Cadrele medicale nu reuşesc să mă calmeze. Respir tot mai greu, gâfâi. Bărbatul ridică vocea pentru a se face auzit:

— Mă duc să-i aduc, bine?

Totuşi nu se întoarce. Se scurg minute bune. Afară se face noapte. Număr. Trei. Patru. Cinci. Şase. Şase contracţii noi. Îmi spuseseră că o să dispară... Totuşi se întâmplă exact invers. Una dintre cele două femei pleacă şi se întoarce cu un medic mai experimentat. Şi el se uită ciudat la aparatul de monitorizare fetală, se încruntă.

— S-ar părea că inima încetineşte...

Simt aceste teribile cuvinte pătrunzându-mi în mine ca o lamă tăioasă. Încerc să vorbesc, fără succes.

— Contracțiile?

— Bruşte, total neregulate, dar din ce în ce mai dese. Corpul nu este pregătit. Copilul nu s-a întors cu capul în jos.

— Şi colul?

— E dilatat abia de două degete.

Simt din tonul lor că e de rău. N-ar fi trebuit să mă las păcălită de această primă zi de vară, de soarele ei, de frivolitatea ei, de promisiunea unei fericiri viitoare. În mai puțin de două ore, lumea mea a fost distrusă.

Nu ştiu că jos, la al doilea etaj de la subsol, Anne face chiar în acest moment o criză de panică, iar Richard şi medicul legist încearcă s-o calmeze, că acesta este motivul pentru care nu sunt aici. Mă uit țintă la uşa camerei mele, cu ochii ieşiți din orbite de groază, şi aştept să-i văd intrând.

Monitorul scoate un piuit, nu-l văd, fiindcă medicii stau în fața lui. Încep să şuşotească precipitat. Îi fixez din fundul abisului de disperare în care am căzut, incapabilă să

vorbesc. Atunci mă anunță, cu vocea lor cea mai încrezătoare, cu zâmbetul lor cel mai liniştitor, că-mi vor injecta o soluție de hormoni pentru a-mi provoca travaliul, că o să nasc în noaptea asta, probabil înainte de ivirea zorilor, că fetița mea va veni în curând pe lume.

După injecție, durerea devine prea puternică pentru a mai putea să urc la suprafața conştiinței. În vârtejul atemporal în care sunt prinsă, îmi apare brusc chipul lui Richard. Nişte ochi căprui-deschis de care mă agăț. Îi cunosc. Benjamin îi are la fel. Plâng. Tremur. El mă ține de mână. Îmi cere să fiu curajoasă, să respir adânc, să ascult instrucțiunile moaşei.

Nişte triunghiuri roşii în flăcări îmi dansează prin fața ochilor. Este imaginea durerii care mă asaltează. Îl strig, în culmea disperării, pe Benjamin, sunt pe punctul de a leşina, iar Richard îmi repetă fără încetare să fiu curajoasă. Dar niciun curs de naştere nu m-a pregătit vreodată pentru aşa ceva. El a fost mereu alături de mine. Trebuia să fie şi acum. Trebuia să mă strângă de mână şi să-mi şteargă transpirația de pe frunte. În seara asta, cum el e mort, nu pot s-o fac. Nu pot să nasc. Înțeleg acest lucru târziu, mult prea târziu, când trei asistente s-au alăturat cercului din jurul patului meu, îngrijorate.

— Doamnă, bebeluşul este în stare proastă. Trebuie să faceți un mic efort, să-l lăsați să coboare. Începeți prin a vă destinde, respirați cum vi se spune, ne-am înțeles? Dacă nu reuşiți, va trebui să vă facem cezariană.

Vorbele lor sunt goale, nu-mi ating conştiinţa alterată. Nu pot să le ajut. Nu pot să nasc. Nu pot fără Benjamin.

Cred că Richard îmi şopteşte ceva la ureche. Plânge. Îi şiroiesc lacrimi pe obraji. Cercul din jurul meu s-a îngroşat şi mai mult. Am impresia că zăresc afară primii zori, ceea ce mi se pare de-a dreptul neverosimil. Am pierdut noţiunea timpului, şirul orelor care se scurg.

Richard se ridică în picioare, un medic îi pune o mână pe umăr, îl conduce cu blândeţe spre ieşire. Este scos din încăpere. Nu ştiu de ce. Văd uşa închizându-se după spatele lui încovoiat, apoi seringa anesteziei locale.

Inima lui Manon se opreşte.

Au încercat s-o scoată cât mai repede din pântecul meu. M-au asigurat de acest lucru. Mi-au făcut o incizie cam grosolană, dar nu le port pică. Era o situaţie urgentă.

N-am putut să văd nimic când au scos-o. S-au repezit cu toţii la ea. Era mare agitaţie în jurul patului meu, în jurul corpului meu deschis, în agonie. Cred că au încercat s-o reanimeze minute în şir. În orice caz, asta am înţeles după aceea. A fost în zadar. Corpul ei micuţ nu era format pe deplin. Îi lipseau două luni ca să fie pregătit de luptă, gata să înfrunte lumea de afară. În plus, inima ei se oprise de prea mult timp. Un minut şi cincizeci şi două de secunde, aşa ceva e fatal la un fetus prematur.

Mi-au pus-o pe piept. M-au întrebat dacă voiam să-i dau totuşi un nume. Au învelit-o ca şi cum avea să-i fie frig. Trupuşorul ei era plin de sânge şi de un lichid alb. N-avea puf pe cap. În privința ochilor, n-am putut să-mi dau seama dacă eu şi Benjamin câştigaserăm pariul. Erau închişi.

Richard a venit mai târziu şi a stat lângă mine până când mi-au luat bebeluşul. Pe micuța mea Manon. Născută moartă într-o zi de 22 iunie, la ora 5:58.

5

Azi mă trezesc trei bătăi în uşă. De când iau somniferele aduse de Anne, dorm întruna. Un somn greu, chimic, fără vise. Mă trezesc pentru puțin timp – cât să fac un duş şi să mănânc ceva reîncălzit la cuptorul cu microunde –, apoi mă cufund din nou într-un soi de comă artificială.

Dar în dimineața asta – e dimineață oare? n-am nici cea mai vagă idee – cineva îmi bate la uşă şi mi-e foarte greu să alung efectele somniferelor şi să mă ridic din pat. Din cauza echilibrului precar, mă clatin pe culoar. Îmi trec o mână prin păr înainte de a deschide uşa de la intrare. Un soare mai blând decât de obicei mă izbeşte în față, mă orbeşte pentru câteva clipe. Înaintea mea stă o femeie de vreo patruzeci de ani, cu fața încă tânără, brunetă, cu părul lăsat pe umeri, îmbrăcată cu o tunică elegantă.

— Bună ziua, sunt Julie Hugues, fata fostei proprietare. Domnul Varin, agentul imobiliar, mi-a dat numărul dumneavoastră de telefon, dar n-am reuşit nicicum să vă prind.

Probabil că mi se citeşte pe față perplexitatea, ca şi efortul de a înțelege sensul cuvintelor ei. Somniferele mă năucesc.

— Am avut telefonul închis în ultimele zile...

— Nu voiam să vă deranjez, se scuză ea făcând un pas înapoi.

— Nu, nu, nu-i nimic.

— Doar că... mă simt prost că v-am lăsat toată harababura aia în pod... Până acum, nu existau locatari, aşa că era altceva... Nu m-am grăbit niciodată să-l eliberez de lucrurile personale ale mamei. Dar văd că abia v-aţi trezit. Vă pot lăsa o oră-două. Voi fi la cafenea, mai jos, în sat. Mă voi întoarce la prânz, OK?

Nu răspund nimic. Mă mulțumesc să dau din cap şi o privesc întorcându-se la maşină, un mic Renault Twingo albastru.

Julie Hugues. Fata doamnei Hugues, fosta proprietară, doamna cu calendarul. Cea care locuieşte în celălalt capăt al Franței. Încerc să pun lucrurile în ordine în mintea mea, să

le simplific pentru a mă trezi. Două ore, se întoarce în două ore. Trebuie să fac un duş. Trebuie să-mi vin în fire. Jetul de apă rece îmi readuce puțină energie. Mă şamponez – durează o eternitate –, apoi îmi înfăşor părul într-un prosop flauşat şi corpul într-un halat de baie. În bucătărie, pe blatul de lucru, zace telefonul meu mobil, cu bateria descărcată probabil de mai multe zile. Cu gesturi lente, îl pun la încărcat. Totuşi nu-l deschid. Fiecare lucru, la timpul lui. Mai întâi să mă dezmeticesc un pic.

Să-mi fac o cafea. Iau un filtru de deasupra chiuvetei. Am membrele grele. De câte zile n-am mai fost trează, cu adevărat trează? Întrebarea se evaporă, mintea îmi este deja în altă parte. O ceaşcă. Toate sunt murdare în chiuvetă. Spăl una cu gesturi greoaie, neîndemânatice.

Cafeaua curge acum în bolul cafetierei şi eu mă uit fix la ferestrele cu obloane închise. Nici nu se pune problema. Voi pretinde că sufăr de migrene şi că am nevoie de întuneric. Nu sunt pregătită să le deschid.

Cutia cu somnifere se află pe masă, începută. Am numărat, erau trei folii cu câte cincisprezece comprimate. Aş fi putut cu uşurință să mă sinucid înghițindu-le. O singură folie din cele trei ar fi fost de-ajuns. În loc de asta, m-am sedat şi am dormit zile în şir. De ce nu m-am sinucis?

Întrebarea rămâne fără răspuns în timp ce mă aşez la masă în semiîntuneric, în fața calendarului doamnei Hugues. Recitesc iar şi iar scrisul ei rotund.

Mai. Fotografia unui fir de lăcrămioară. 3 mai: Să urmăresc eclipsa de Lună. 10 mai: Să-mi modific rochiile de vară. 12 mai: Să repar căsuța pentru păsări. 18 mai: Ziua lui Julie. S-o sun şi să-i trimit o felicitare. 20 mai: Să semăn morcovi. 21 mai: Jardiniere cu muşcate. 25 mai: Plantare butaşi.

Becul de la bucătărie pâlpâie, apoi se stinge. Aşa că îmi abandonez lectura şi rămân cu ochii pironiți la firele de praf care zboară în raza slabă de lumină ce pătrunde printre două lamele de lemn.

Mai târziu, se aud câteva bătăi discrete în uşă. Înainte de a deschide, am prezența de spirit să ascund calendarul în sertarul unde sunt cuțitele. Nu ştiu de ce. Înşfac sacul de gunoi negru conținând celelalte lucruri personale ale doamnei Hugues, rămas într-un colț al camerei de zi. Julie va putea să-l ia când pleacă.

Este acolo, s-a întors, în aceeaşi ținută elegantă, cu acelaşi aer jenat ca mai adineauri, dar hainele mele curate – nişte pantaloni din pânză bej şi un tricou alb –, ca şi părul spălat par să-i schimbe oarecum impresia despre mine.

— Îmi pare rău că v-am trezit mai înainte, repetă ea în chip de introducere.

— Nu-i nimic.

— Stau doar câteva zile în zonă... Nu-mi puteam permite să amân.

— Nu face nimic, vă asigur.

Îmi aruncă un zâmbet amabil.

— Acum veți putea folosi podul cum doriți.

Nu răspund. N-am nimic de depozitat acolo sus. Lucrurile mele personale abia umplu dulapurile de care dispun. Cu un gest al mâinii, o invit să intre. Se strecoară pe hol ca o străină, ca şi cum n-ar fi, de fapt, la ea acasă.

— Va dura o oră, nu mai mult, adaugă ea.

— Pot să vă ajut cumva?

Am întrebat din politețe, ca s-o fac să nu se mai scuze atâta că se află acolo şi ca să mă arăt şi eu cât de cât amabilă.

— Nu, nu, nu vă deranjați. Vedeți-vă de treabă, nu mă luați în seamă.

Îmi zâmbeşte iar şi se îndreaptă spre camera de zi.

— Cred c-am lăsat-o în spatele uşii, mormăie, mai mult pentru ea însăşi.

Şi, într-adevăr, reapare ţinând în mâini o prăjină lungă cu un cârlig la capăt.

— Este pentru trapă..., îmi explică.

Nu ştiu de ce rămân aici, nemişcată, observând-o cum strecoară cârligul într-un belciug din plafon şi cum trage. O trapă se deschide cu un scârţâit sinistru. Câteva ghemotoace de praf se împrăştie prin aer. Tuşeşte, şi eu la fel.

— A trecut mult timp de când n-am mai urcat în pod...

O privesc cum coboară trapa la maximum, până când scândura ajunge la înălţimea capetelor noastre. Atunci remarc că pe ea e fixată o scară din lemn, pe care Julie o desface ferindu-şi nasul de praf.

— Sunteţi sigură că n-aveţi nevoie de ajutor? întreb din nou, văzând-o cum pune piciorul pe prima treaptă.

— Sunt sigură.

Mă uit cum dispare în spatele plafonului, apoi mă întorc în camera de zi cu paşii mei lenţi, care nu ştiu încotro să se ducă. Mă aşez şi ascult cum scârţâie plafonul sub paşii lui Julie Hugues care merge încolo şi-ncoace.

Mai târziu, se strecoară în cameră, în vârful picioarelor, şi mă întreabă politicos dacă poate să-şi pună un pahar cu apă.

— Am coborât deja jumătate din cutii, adaugă ea.

— Nu vreți o cafea?

— Dacă aveți...

O servesc cu o ceaşcă mare de cafea în timp ce privirea ei cercetează încăperea din păcate goală, din păcate întunecată. Presimt că o să mă întrebe despre obloanele închise, aşa că prefer să iau inițiativa, să-i pun eu întrebări înainte să mă chestioneze ea pe mine.

— Ați bătut atâta drum doar pentru cutii? Să ştiți că nu mă deranjau...

Clatină din cap în timp ce-şi înmoaie buzele în băutura fierbinte.

— Nu. Nu doar pentru asta. Să zicem că trec printr-o perioadă de schimbare în viața personală...

Schițează o grimasă pe jumătate tristă, pe jumătate resemnată.

— Bun, să spunem lucrurilor pe nume. Eu şi soțul meu ne-am despărțit.

— Oh... Îmi pare rău să aud asta.

— Face parte din viață. Cred că presimțeam că aşa se va întâmpla. Oricum ar fi, va trebui să mă mut într-o casă a mea de acum înainte şi... voiam să recuperez lucrurile familiei mele. Albumele, şepcile vechi ale tatei, fețele de masă ale mamei, tot calabalâcul de sus din pod.

Îşi cufundă din nou buzele în ceaşca de cafea, apoi adaugă:

— Nu ştiu încă ce o să fac cu ele. Probabil că n-o să păstrez totul, dar cel puțin n-o să vă mai încurce acolo sus, iar mie îmi va face plăcere să le am lângă mine.

Dau din cap. Mă fixează cu un interes politicos.

— Sunteți din partea locului?

— Nu chiar. Sunt din Lyon.

— Cunosc un pic oraşul. Eu locuiesc în Lille. În fine, locuiam.

— Aveți de gând să vă mutați în alt oraş?

— Lucrurile mele sunt încă în Lille, la Tristan. Dar mă gândesc să mă apropii de Auvergne. În definitiv, este regiunea mea natală. Sunt legată de aceste locuri. Din fericire, meseria nu mă obligă să fiu sedentară. Sunt agent comercial itinerant. În turism. Cred că pot să stau temporar în Clermond-Ferrand. Nu e prea departe de aici.

Dau din cap privind-o cum îşi termină în grabă cafeaua, cu înghiţituri mici.

— Şi dumneavoastră? mă întreabă ea punând ceaşca pe blatul de bucătărie. În ce domeniu lucraţi?

— Sunt în pauză, oarecum. Lucram la primărie. Mă ocupam de organizarea de evenimente.

— Vă retrageţi la ţară? mă întreabă cu un zâmbet maliţios.

— Mai mult sau mai puţin.

Sunt foarte conştientă că-mi feresc privirea, dar, din fericire, Julie nu insistă.

— Păcat că n-am avut mai mult timp să revin aici. A trebuit să las casa în paragină, fără voia mea. Pe când trăia, mama avea o grădină splendidă. Nu doar legume, mai era şi mărul din spatele casei. Nu ştiu dacă mai face mere. Erau şi flori. Mama avea mania să planteze flori peste tot.

Mă gândesc la calendar, la scrisul rotund, şi îi zâmbesc aproape fără să vreau.

— Era casa fericirii pentru mine. Mi s-a rupt sufletul s-o văd goală în toți aceşti ani. Mai ales grădina, grădina lăsată în paragină. Dar... Acum sunteți dumneavoastră aici.

Îmi zâmbeşte cu amabilitate. Nu sunt sigură că-i răspund cu un rictus convingător.

— Gata, nu vă mai plictisesc. Mai am încă de lucru.

Se pregăteşte să-şi clătească ceaşca, dar îi fac semn s-o lase, că o să mă ocup eu. Apoi dispare şi rămân acolo, ascultându-i paşii care răsună pe deasupra capului meu.

I-a mai luat cam o oră, nu mai mult. Cutiile sunt aliniate pe hol. O ajut să le scoată în fața casei, iar ea le pune în portbagajul maşinii, pe bancheta din spate şi pe scaunul pasagerului.

— Era să uit, îi zic, am pus deoparte câteva lucruri găsite în camera de zi...

Îi întind sacul de gunoi negru. Ea aruncă o privire în el, apoi scoate un oftat amuzat.

— Sunteți drăguță, dar puteți să păstrați cele două cărți de Zola. Eu nu citesc prea mult. Cât priveşte restul, puteți să aruncați tot.

— OK...

La urma urmei, în afară de cele două cărți, nu sunt decât gazete vechi, hărți rutiere şi alte obiecte fără nicio utilitate.

— Mama avea mania să păstreze totul, adaugă ea. Priviți, am găsit chiar o cutie întreagă plină cu calendare vechi şi cu agende distribuite de biserică!

Îmi arată cutia cu pricina, pe jumătate deschisă. Disting în ea, deasupra, calendare de perete asemănătoare cu cel pe care l-am ascuns mai adineauri în sertarul meu de cuțite. Sunt sigură că şi ele conțin adnotări cu scrisul rotund al doamnei Hugues.

— O să le aruncați? întreb cu o voce devenită dintr-odată ciudat de aspră.

Julie nu pare să remarce schimbarea tonului meu, se mulțumeşte să zâmbească iar – zâmbeşte mult – şi să încuviințeze:

— O să fac un drum la centrul de colectare a deşeurilor mai spre seară.

Ezit. Fixez încă o dată cutia semideschisă, calendarul de deasupra vrafului, deschis la luna ianuarie. Fotografia reprezintă un peisaj cu o câmpie înzăpezită. Apoi mă trezesc spunând cu hotărâre:

— Lăsați-mi-o mie, o voi duce eu.

Julie pare jenată.

— Sunteți sigură? Doar n-o să vă duceți special pentru asta.

— Am şi eu o mulțime de chestii de aruncat.

Mint fără niciun scrupul. Ea mai ezită o clipă, ceea ce mă face să adaug:

— Sunteți şi aşa destul de încărcată...

În final acceptă cu un zâmbet recunoscător.

— Mulțumesc.

Julie termină de transportat cutiile la maşină în timp ce eu supraveghez cu o obsesie vecină cu nebunia cutia conținând calendarele. Aproape că mă face să tresar când reapare, cu mina satisfăcută a celei care şi-a îndeplinit sarcina zilei.

— Ei bine, mulțumesc pentru ajutor.

— Pentru puțin.

— O să ne mai întâlnim poate într-o zi... Dacă se strică centrala termică sau ceva de genul... Nu că v-aş dori!

Are din nou unul dintre acele zâmbete grațioase, unul dintre acele zâmbete care nu costă nimic câtă vreme apar în mod natural.

— Să aveți o zi bună în continuare!

— Şi dumneavoastră la fel.

Îmi face un mic semn cu mâna înainte de a se îndrepta spre maşină. Aştept ca maşinuța albastră să dispară, după care închid uşa.

S-a înnoptat. Ştiu asta, fiindcă raza de lumină care pătrundea printre stinghiile oblonului a dispărut. Cum becul din camera de zi s-a ars azi-dimineață, am fost nevoită să aprind nişte lumânări. Am găsit un stoc întreg sub chiuveta din bucătărie. Nu lumânări drăguțe şi parfumate. Nu, nişte lumânări simple, din acelea pe care le utilizăm în caz de pană de curent. Pe masa din bucătărie, împrăştiați, se găsesc zece ani din viața cotidiană a doamnei Hugues. Zece calendare care, după cum bănuiam, conțin scrisul rotund şi elegant al defunctei. Adnotările variază, dar

seamănă între ele. Grădina. Prepararea de dulceţuri sau de tarte. Nişte lucruri simple care mi se par un pic nebuneşti consemnate aşa: Răsărit de soare. Să merg pe jos. Să vopsesc umbrela de soare în roz. De ce în roz? Sau Să cinez afară în luna iunie, cu şase ani în urmă.

Am abandonat calendarele, ca să răsfoiesc agendele distribuite de biserică. Nişte modele vechi, cu copertă neagră mată, aspră, purtând inscripţia „Parohia Saint-Georges”. Paginile sunt acoperite cu scris. Nu mai este nicio foaie albă. Pe o pagină, pot să citesc:

Rețetă dulceață de căpşuni

Alegeți fructe bine coapte.

Spălați-le şi dați-le deoparte pe cele stricate. Scoateți codițele şi tăiați fructele în bucăți (dacă folosiți fragi, lăsați-i întregi).

Stoarceți lămâia.

Puneți căpşunile, zahărul şi zeama de lămâie în vasul pentru dulceață.

Amestecați şi lăsați la macerat câteva ore.

Aduceți la fierbere. Lăsați să fiarbă între 15 şi 20 de minute la foc mare, amestecând des.

Verificați în mod regulat. Sfat: scoateți câteva picături pe o farfurie rece, apoi

înclinați farfuria. Dulceața de căpșuni trebuie să curgă încet.

Adunați spuma, apoi puneți dulceața în borcane. Închideți borcanele și așezați-le 1 minut cu capacul în jos, apoi lăsați-le să se răcească.

Nu uitați să lipiți o etichetă pe fiecare borcan!

Pe pagina următoare, scrisă cu cerneală verde de data asta, procedura de repicare a feticăi:

Cum să repichezi fetica

Trasați un răzor cât vreți de lat, ideal ar fi de cincizeci până la șaizeci de centimetri.

Greblați pentru a scoate pietrele și bulgării de pământ.

Tasați pământul cu o scândură pe toată lățimea.

Luați firele de fetică din răsadniță doar după ce ați udat-o, fără să le rupeți rădăcina.

Confecționați un plantator dintr-un băț cu diametrul de aproximativ un centimetru și plantați răsadurile la zece, doisprezece centimetri pe linii tot atât de distanțate.

Stropiți fiecare răsad la rădăcină, fără să udați frunzele.

În zilele următoare, stropiți în ploaie fină, de preferință seara târziu şi numai în caz de călduri puternice.

Urmează o pagină consacrată prognozei meteo a zilei:

Minimum 9 grade Celsius dimineața. Maximum 19 după-amiaza. Timp noros, dar uşoare înseninări spre sfârşitul zilei.

De ce? Mă întreb asta dând paginile din ce în ce mai repede, până când nu mai pot să disting literele scrise. Şi de ce nu? Nimic nu mai are cu adevărat sens în mintea mea. Să umpli pagini întregi de agendă sau de calendar nu îmi pare mai puțin nebunesc decât să circuli cu transportul în comun, să mergi la serviciu, să faci cumpărături, să te întâlneşti cu prieteni, să te porți ca şi cum viața n-ar fi o absurditate grosolană.

Mă ridic şi, cu o lumânare mică în mână, mă apropii de telefonul mobil, pus la încărcat de câteva ore, dar care e tot închis. Îl deschid. Imediat îmi apar nişte apeluri ratate şi un mesaj plin de îngrijorare de la Anne, căreia i-ar plăcea să aibă veşti de la mine. Butonez un răspuns rapid, ca să scap:

Bună, dorm mai bine. Încep să-mi recapăt energia. Voi ce mai faceți? Vă îmbrățișez.

După aceea derulez apelurile din ultimele săptămâni. Printre acestea, identific numărul lui Anne, pe al lui Richard, al lui Yann şi un număr pe care nu-l cunosc. Probabil cel care mă interesează. Nu mă gândesc să mă uit cât e ceasul şi cu atât mai puțin la absurditatea situației sau la cuvintele pe care va trebui să le spun. Apăs pe butonul de apel şi lipesc telefonul de ureche, în timp ce inima îmi bate cu putere. Mă uit fix la flacăra lumânării. La fitilul care dispare puțin câte puțin, înghițit de foc. Soneria se repetă, un timbru metalic şi disonant. Apoi se aude o voce plăcută, deşi uşor surprinsă.

— Da, bună seara?

Ceea ce fac e mai mult decât o extravaganță. Nu-mi trece prin cap că e miezul nopții şi nici că întrebarea mea e deplasată:

— Bună seara, îmi pare rău că vă deranjez... Mi-am permis să scotocesc un pic prin cutia pentru centru de colectare a deşeurilor. Ştiți, cutia cu calendare şi agende de la biserică...

Îmi răspunde o tăcere provocată de uimire. Aproape că mă impacientez.

— Julie?

S-ar părea că, atunci când îşi aude numele rostit de gura mea, îşi revine din uluirea mută.

— Da, scuze, sunt aici.

— Sunt pline de însemnări. Calendarele. Şi agendele la fel. Liste cu lucruri de făcut, mementouri, sfaturi. A notat chiar prognoza meteo a zilei. Ştiaţi?

Debitul meu verbal este rapid. Simt că o înspăimânt. Lasă să planeze un moment de tăcere.

— Da, eu... Da, mama avea mania asta să noteze o mulţime de chestii.

— Este surprinzător, nu?

Nu răspunde. Îmi trece prin minte că poate este în pat sau pe canapeaua din living, în timp ce fostul soţ ocupă dormitorul, poate chiar sunt în toiul unei dispute privind partajul bunurilor. Dar nici măcar unul dintre aceste gânduri nu mă deturnează de la ultimul meu scop, de la obsesia mea.

— Ştiţi de ce făcea asta? întreb. Ştiţi de ce nota toate lucrurile astea?

Fitilul lumânării luptă cu ultimele puteri pentru a nu se lăsa înghițit de ceara topită. Eu mă agăț de telefon cu o speranță nebunească. N-aş putea suporta un răspuns precum „Nu ştiu”. Am nevoie să găsesc în asta un sens, ceva. Julie îşi drege vocea care țâşneşte apoi clară, amuzată, sunt aproape sigură că zâmbeşte:

— A început s-o facă după moartea lui Paul.

Inima îmi bubuie în piept, repet cu gâtul uscat:

— Paul?

— Tatăl meu. Soțul ei.

Rămân cu urechea ciulită în telefon, aştept urmarea cu febrilitate.

— A murit cu zece ani înaintea ei. A avut mereu o sănătate fragilă. O pneumonie extrem de agresivă.

Încerc să-mi revin, să rostesc cuvintele potrivite:

— Îmi pare teribil de rău.

Dar Julie nu le bagă în seamă, cred că nici măcar nu le aude.

— A început să facă liste ca să nu se lase pradă disperării. Ştiţi cum se întâmplă, când eşti în vârstă, când îţi pierzi tovarăşul de-o viaţă... Mulţi nu-şi mai revin...

Încuviinţez cu o ciudată bolboroseală sugrumată.

— Aşa că a început să facă liste şi s-a apucat de grădinărit. Când trăia Paul, în grădină nu era decât o parcelă cu ierburi aromatice. În fine, îmi pare rău că mă ambalez, cu siguranţă nu vă interesează aşa ceva... De ce m-aţi sunat?

Acum eu sunt cea care nu mai ştie efectiv ce să răspundă. Las să se scurgă câteva secunde, în timp ce lumânarea moare.

— Pentru asta... Am sunat pentru asta...

Râsul surprins al lui Julie răsună în aparat. O imit fără să ştiu prea bine de ce.

— Da... Ei bine, vă doresc noapte bună, adaugă Julie cu un pic de uimire în voce.

— Noapte bună şi dumneavoastră.

Închid simţind o tresărire în piept. Cred că îmi va fi greu să dorm în noaptea asta... dar că insomnia va fi mai plăcută decât de obicei.

6

— Amande, sunt Richard.

Stau la masă, cu calendarele doamnei Hugues în faţă. În mijlocul lor, ceaşca mea de cafea care s-a răcit.

— Bună ziua, Richard.

Ezit câteva clipe înainte de a-i atrage atenţia:

— Mă suni de pe telefonul lui Anne...

Simt că îl pun într-o oarecare încurcătură.

— S-a internat pentru o vreme într-un centru de odihnă şi tratament.

— Ce s-a întâmplat? Nimic grav, nu?

— Consecinţa şocului prin care a trecut. Nu ştiu prea bine. O mică depresie.

Vocea lui este aspră şi îmi taie răsuflarea. Îmi amintesc de singura dată când am văzut lacrimile lui Richard, în momentul în care a avut o cădere nervoasă după ce mi-a fost alături timp de opt ore pe când treceam prin chinurile facerii în sala de naşteri.

— Amande?

— Da, da, sunt aici.

Sper să nu-mi ceară să mă duc s-o văd. Nu mă simt încă în stare să-mi părăsesc bârlogul. Dar nu o face.

— Yann şi Cassandra au venit să locuiască la noi pentru o perioadă. Îți transmit salutări.

Înghit nodul care mi s-a pus în gât.

— Transmite-le că îi salut şi eu.

Se scurg câteva secunde. Rotesc ceaşca făcând să se învârtă cafeaua rece de pe fundul ei.

— Cum se simte Cassandra?

Nu-mi ia în seamă vocea pierită.

— Este obosită, dar rezistă. Bebeluşul este sănătos.

— Bine.

N-am chef să continui pe acest subiect. Richard o simte probabil.

— Mai ai pastile de dormit?

— Da.

— Ai nevoie de ceva? Să-ți fac cumpărături?

— Nu, mulțumesc. Mă voi duce mâine.

Se aşterne din nou tăcerea. Mă gândesc la Anne, singură şi izolată şi ea, în centrul de odihnă şi tratament.

— Poate fi sunată?

— Poftim?

— Anne? Poate fi sunată?

— Da, dar ştii... Doarme mult. Este greu s-o prinzi trează.

— OK. Atunci anunță-mă când se întoarce acasă.

— Bineînțeles.

Richard îşi drege vocea. Se pregăteşte fără îndoială să închidă.

— Probabil că ai primit corespondența la noua ta casă.

— Corespondența?

— A sosit o scrisoare pe numele tău acum patru zile. Ți-am trimis-o. Trebuie să fie în cutia poştală...

— O scrisoare de la notar?

— Nu, nu cred. Era un scris de mână cam urât. Un bărbat.

Un scurt moment de tăcere îmi trădează surprinderea.

— O să merg să văd.

— OK. Amande, dacă vrei să petreci câteva zile la noi, propunerea rămâne valabilă. Yann şi Cassandra vor rămâne aici până la întoarcerea lui Anne. Am fi cu toții încântați să te vedem.

— Drăguț din partea ta, Richard.

— Nu ezita.

— OK.

Am supravegheat apusul astrului blestemat printre stinghiile obloanelor. E timpul să mă furişez afară, cu cheia mică şi ruginită de la cutia de scrisori în mână. N-am făcut nimic altceva astăzi decât să citesc şi să răscitesc calendarele doamnei Hugues întrebându-mă ce-aş fi putut să notez eu, la rându-mi: Să schimb becul din camera de zi. Să fac de urgență cumpărături. Să spăl lenjeria murdară care se strânge în coşul din baie. Să-mi stabilesc nişte termene sau nu? Să cumpăr şi eu un calendar? Întrebările au rămas în aer.

Odată uşa de la intrare deschisă, mă reped drept spre drumul care trece prin fața casei, unde găsesc cutia din tablă argintie, pusă pe un stâlp. Noaptea a acoperit cu o mantie întunecată întregul decor, dar mi se pare că zăresc nişte siluete. Forma grosolană a unei sălcii-plângătoare şi cele ale unor arbori fructiferi, de cealaltă parte a peticului de pământ. Să fie grădina doamnei Hugues?

În timp ce bag minuscula cheie în broască, mi se pare din nou că disting o mică formă care se mişcă printre copaci. O pisică? O vulpe? Să fie aşa ceva pe-aici? Curiozitatea mea nu merge mai departe cu presupunerea. Cutia de scrisori se deschide cu un scârțâit sinistru şi înăuntru descopăr un plic alb cât se poate de banal, cu un scris urât, după cum a

zis Richard. Îl iau şi pornesc înapoi spre casă cu paşi grăbiţi, înspăimântată la gândul că mirosurile de pin şi de răşină s-ar putea să mi se impregneze în piele. Nu încă.

Încui uşa de la intrare în urma mea, răsucind cheia de două ori, şi rup plicul fără să mai aştept să ajung în bucătărie. Din el cade o foaie îndoită în patru. O pagină cu pătrăţele de caiet de şcoală, cu ştersături, plină de greşeli de ortografie.

Mă încrunt fără să înţeleg, pun scrisoarea pe masă – peste calendare –, apoi mai aprind nişte lumânări ca să descifrez scrisul ilizibil.

Doamnă Luzin,

Vroiam să vă spunem că ne pare rău pentru ce i s-a întâmplat soţului dumneavoastră, Benjamin, şi copilului dumneavoastră. N-am avut niciodată un instructor atât de simpatic şi este groaznic că a murit atât de tânăr. După cum se zice, cei mai buni pleacă întotdeauna primii.

Ştim că n-aveam de unde să ştim ce-o să se întâmple, dar totuşi este puţin şi vina noastră, dacă nu l-am fi chemat să ne deschidă dulapu, cu siguranţă că nu s-ar fi întâmplat asta. În plus, Issam a găsit cheia după aceea, era în rucsacul lui aşa că vedeţi, este şi vina noastră puţin, ba chiar mult. Issam regretă mult doamnă Luzin, dar şi io la fel fiindcă io l-am sunat în seara aia. Dacă nu l-aş fi sunat, n-am fi ajuns aici, asta-i sigur.

La CCT nu mai e la fel fără Benjamin. Pregătiserăm un cadou pentru bebeluşu dumneavoastră. Credeți că putem totuşi să vil dăm că nu ştim ce să făcem acum cu el şi ne deprimă săl vedem în fiecare zi în sala de muzică, aşa împachetat.

Vă urăm mult curaj, doamnă Luzin. Ştim că n-o să putem niciodată să fim iertați dar am făcut totuşi un montaj video despre Benjamin şi o săl punem în seara de Crăciun la CCT. De asemenea, o să dăm numele lui la sala de muzică. N-o să mai avem niciodată un instructor ca el. Niciodată.

Mika şi ceilalți

Las hârtia să cadă înapoi pe masă. Nu ştiu ce-ar trebui să simt. Să râd. Să plâng. Să fiu furioasă. Pe cine? Pe Mika? Pe Issam? Pe băieții care au aruncat cu petarde? Pe şoferul camionului din față care nu a frânat la timp? Pe Benjamin, că n-a ştiut să-şi redreseze motocicleta? Pe Sărbătoarea Muzicii, care l-a obligat să-şi ia motocicleta? Sau pe mine? Pe mine, că am refuzat să-mi las bebeluşul să coboare, că mi-am blocat muşchii, că m-am împotrivit contracțiilor? Pe mine, că am refuzat să nasc în absența lui Benjamin? Pe mine, fiindcă am ucis-o pe Manon?

Pe cine să fiu supărată? Pe viață?

Îmi amintesc foarte bine prima oară când l-am întâlnit pe Mika. Un băiat cu părul şaten-arămiu şi ochii verzi pătrunzători. Mai mic de înălțime decât media, slab, dar plin

de energie. Benjamin îmi vorbea adesea despre el. Era bateristul formației muzicale şi liderul ei. Se întâmpla în luna mai, eu şi Benjamin ne întâlneam de mai bine de un an. Mă duceam să-l văd în mod regulat la Casa de Cultură când ieşeam de la serviciu, căci programul meu de lucru de la birou era destul de flexibil. Pentru tinerii de acolo, rămăsesem „doamna cu supa populară". Mă salutau cu respect şi cu mici reverențe ridicole care îl făceau să râdă pe Benjamin. Îşi dădea seama că tinerii nu se simțeau în largul lor cu mine aşa cum erau cu el. O ştiam şi eu. Nu aveam acel feeling pe care Benjamin îl avea cu ei. Mă tratau cu amabilitate şi politețe, pe când lui Benjamin îi spuneau „Benji" şi îi săreau în spate când voiau să vorbească cu el.

Era în mai, aşadar, ajunsesem la Casa de Cultură la sfârşitul zilei în timp ce activitățile erau în toi şi, la recepție, dădusem peste un băiat sfrijit, cu un pix după ureche, care butona pe telefonul mobil.

— Bună ziua, îmi spusese el văzându-mă intrând.

Îşi schimbase instantaneu poziția: spate drept, atitudine sobră, luându-şi rolul de recepționer foarte în serios.

— Ați venit pentru înscriere? O activitate?

Mă abținusem să zâmbesc în colțul gurii, constatând că băiatul mă lua drept una de-a lor. Fără îndoială, fiindcă eram măruntă, fiindcă aveam încă părul blond natural, nu prea ştiam de ce.

— Elia nu este?

Elia era recepționera obişnuită.

— Nu, Elia a trebuit să plece mai devreme. S-a dus la ginecolopt.

De data asta, îmi fusese foarte greu să-mi stăpânesc zâmbetul.

— Ginecolopt?!

— Da, confirmase el pe un ton foarte serios.

— Bine... OK. De fapt, am venit doar să-l văd pe Benjamin.

Îşi luase pixul de după ureche cu un profesionalism care i-ar fi făcut până şi pe colegii mei de la primărie să se îngălbenească de invidie.

— Trebuie să faceți o programare. Este ocupat cu activitățile acum. Mi-a zis să mă ocup de înscrieri, dar dacă nu ați venit pentru înscriere...

Scosese o agendă groasă pe care începuse s-o răsfoiască. În hol răsunau zgomotele produse de o minge cu care cineva făcea un dribling, râsetele unor fete, o melodie din încăperea de alături.

— Numele dumneavoastră?

În acel moment, capul lui Benjamin apăruse în uşa întredeschisă. Fără îndoială, îmi recunoscuse vocea.

— Mika, doamna n-are nevoie de programare.

— Ah..., făcuse Mika, cu o figură decepționată, un pic derutat.

— Este prietena mea.

— Prietena ta?

— Iubita mea.

Mika se înroşise în timp ce Benjamin îmi făcea semn să mă apropii de el.

— Îmi pare rău, doamnă, zisese Mika, dispărând în spatele biroului.

— Nu-i nimic.

— Spune-i Amande, e suficient, adăugase Benjamin ironic.

Săptămâna următoare, Mika mă întâmpinase cu un „Bună ziua, doamnă” politicos, cu o figură serioasă. Îl întrebasem dacă Elia mai era la ginecolopt, dar nu se prinsese. Îmi răspunsese cu profesionalism că nu, că plecase doar la cumpărături pentru concertul din weekend.

— Are loc un concert?

— Păi, da. Formația noastră muzicală de la CCT. Eu sunt bateristul, ştiți? Cântăm sâmbătă seara.

— Nu ştiam.

— Ah, păi..., zisese cu o mină stânjenită. Poate că Benji nu poate să vă spună, din cauza secretului profesional sau a secretului confidențial, nu ştiu prea bine...

Îmi fusese foarte greu să-mi stăpânesc râsul.

Pe Issam îl cunoscusem mai târziu. Venise în anul următor la Casa de Cultură. Un algerian cu ochi migdalați, zâmbitori. Voia să învețe să cânte la chitară, dar ajungea mereu să bată la tobe cu Mika. Era un baterist supărat. „Părinții mei n-au loc pentru o baterie, doamnă.”

Mi-au vorbit întotdeauna cu dumneavoastră şi mi-au spus doamnă, toți. Benjamin făcea mişto de ei.

— Sunteți impresionați de soția mea?

Ei se jurau că nu, că nu le era frică de o femeie. Totuşi n-au reuşit niciodată să mă tutuiască.

Astăzi este prima zi de septembrie. Toamna nu mai este departe. În sfârşit. Telefonul pus pe masă răsună încă de conversația pe care am avut-o cu mama.

— Ce-ai făcut cu apartamentul?

— L-am subînchiriat.

— Încă te ascunzi?

— Nu mă ascund.

— Va trebui să-ți revii într-o bună zi.

— ...

— Îți spun asta pentru binele tău, draga mea. Trebuie să fii tare ca să supraviețuieşti. Găseşte ceva care să te ajute să mergi mai departe. Orice.

— Nu imediat.

— Niciodată nu e prea devreme.

— Nu mai vorbi în locul meu, te rog.

Nu mi-am cunoscut niciodată tatăl. Se pare că voia doar o relație sexuală fără obligații. Mama vorbeşte despre el ca despre un ticălos. În definitiv, cred că a fost fericită să ducă lupta asta singură: sarcina, educația mea, jobul ei de director de magazin de bijuterii cu normă întreagă. I-a plăcut întotdeauna s-o facă pe femeia puternică şi independentă. N-a înțeles niciodată „lipsa mea severă de combativitate", după cum o numea.

— Şi serviciul?

— Sunt în concediu fără plată.

— N-o să-ți permită asta atâtea luni.

— Atunci mă vor anunța. N-am ajuns acolo.

Sunt încă furioasă, chiar şi după ce am încheiat convorbirea. Dar cel puțin am scăpat de corvoadă. O să fiu scutită de apelurile ei mai multe luni.

Aşadar, e prima zi de septembrie... Pe unul dintre pereții bucătăriei, am afişat scrisoarea de la „Mika şi ceilalți" şi alături am prins cu scotch o foaie albă. Nescrisă. Am decis

că nu voi avea nevoie de calendar. N-am nevoie de zile, de date, de termene, de sarcini precise. Am nevoie de libertate. Doar de o foaie albă pentru a-mi aminti obiectivul pe care mi l-am propus, motivul pentru care să mai fac un pas înainte. Problema este că n-am hotărât încă nimic. Mă gândeam la asta înainte de apelul maică-mii. Mă gândeam la asta azi-dimineață, devreme, în timp ce-mi masam cu unguent antiseptic cicatricea. Care se face roz. Un roz drăguț, perlat, aproape sidefiu. O privesc cum se dezvoltă de la o zi la alta, cum capătă un relief mai neted, o textură mai satinată. Prețioasa mea cicatrice...

Sunt din nou cu gândul aiurea. Trebuie să revin la obiectivul meu. Câteva cuvinte, nu mai mult. Iau un stilou care zace pe masa din bucătărie, mă apropii. Scriu primele cuvinte: Să las. Ochii mei se uită la fereastră, la obloanele închise, la raza slabă de lumină care reuşeşte cu greu să se infiltreze. Adaug Să intre. Să las să intre. Fraza mea suspendată îşi aşteaptă continuarea. Nu ştiu. Ce să las să intre? Soarele? Viața? Prefer să mă opresc aici. Este destul. Să las să intre pur şi simplu. Am nevoie de o marjă de manevră.

Îmi amintesc ziua de 24 decembrie, de acum trei ani. Benjamin alesese Ajunul Crăciunului ca să mă prezinte în mod oficial familiei lui. Yann, fratele lui cu doi ani mai mic, încă student, mama lui, Anne, profesoară, şi tatăl lui, Richard, tâmplar.

— Nu te mai stresa.

Repeta aceste cuvinte ciupindu-mă de nas de parcă eram un copil. Uşor de zis. Nu-i cunoscusem pe părinții niciunui iubit. Mama îşi petrecea Crăciunul în insula Réunion:

— Prețurile biletelor sunt exagerat de mari, draga mea. E mai bine să vin să te văd după sărbători.

Abia îmi stăpânisem lacrimile de furie. Singură de Crăciun. Nu-mi mai făcuse niciodată asta până acum. Din fericire, Benjamin hotărâse că era timpul să-i cunosc familia şi că sărbătoarea Crăciunului ar fi ocazia perfectă.

Îmi amintesc de vântul rece din oraş, de copacii de pe străzi împodobiți cu ghirlande aurii, de fularul care îmi acoperea jumătate din față, de mâna mea în mănuşa lui Benjamin. De căciula lui peruviană.

— Aici este.

Îi urmăresc privirea şi descopăr o clădire modestă cu fațadă gri. Un ren din luminițe albastre clipeşte în fața intrării.

— Dacă ai fi văzut casa din Jura...

Nu e prima oară când îl aud pe Benjamin pomenind de casa din Jura, casa fericirii lor.

— Era mai mare?

— Mmm, da, fără îndoială... Dar nu asta o făcea unică.

— Şi ce anume o făcea unică?

Deschide poarta de grilaj care permite accesul în micuța curte a casei. Mă strecor pe ea, având grijă să nu stric buchetul mare de crini roşii pe care îl țin în mână. Benjamin duce sticla de şampanie într-o geantă pusă de-a curmezişul pieptului.

— Era situată în mijlocul pădurii.

— Pe bune?

— Pe bune. Pierdută în mijlocul pinilor, cu un pârâiaş care traversa terenul nostru. Pescuiam în fiecare duminică. La trei metri de casă, îți închipui?

Încuviințez, fericită să-i văd zâmbetul care îi inundă fața.

— După asta mă duceam să fac escaladări până seara.

— Cu Yann?

Râde, nu prea pricep de ce.

— Yann este un fricos!

Am ajuns în fața uşii casei familiei. Trag adânc aer în piept. Benjamin mă mângâie pe obraz.

— Sunt sigur că ți-ar plăcea acolo.

— Mie? În Jura?

— Şi de ce nu?!

N-am timp să-i răspund, degetul lui apasă pe sonerie şi din interior se aud nişte exclamații înăbuşite urmate de zgomot de paşi. Uşa se deschide şi scoate la iveală un bărbat de vreo şaizeci de ani, înalt, zvelt, cu acelaşi păr şaten şi aceiaşi ochi căprui-deschis ca ai fiului său. Poartă nişte jeanşi simpli şi o cămaşă albă. Miroase a parfum nu foarte pretenții os, o apă de toaletă plăcută şi discretă. Ceea ce mă impresionează e mai ales zâmbetul lui. Un zâmbet sincer şi călduros.

— Uite-l pe fiul nostru!

Îi privesc cum se strâng în brațe, dându-şi câteva palme pe spate, apoi bărbatul cu cămaşă albă care are aceiaşi ochi ca iubitul meu se întoarce spre mine.

— Bună... Tu eşti Amande, nu-i aşa?

— Da.

— Eu sunt Richard. Îmi pare bine să te cunosc.

Este natural, este binevoitor, exact ceea ce aşteptam de la întâlnirea asta. De la acest Crăciun deosebit. Îşi pune mâinile pe umerii mei când mă sărută pe obraji, ca pentru a-mi da de înțeles că e un pic mai mult decât o simplă curtoazie.

— Intrați, Anne n-a reuşit încă să ardă curcanul!

După toate aparențele, gluma nu este nouă, căci Benjamin ridică ochii la cer şi îmi explică:

— Nu e niciun curcan...

Îi urmez pe un hol la capătul căruia se află livingul, decorat cu un brad mare. Mici puncte luminoase sclipesc în albastru, roşu, apoi în verde. Nişte îngeraşi aurii au aripi din pene albe.

— Lăsați-vă aici gecile, zice Richard arătând spre canapeaua de colț.

Masa a fost aranjată elegant. În centrul ei se află un sfeşnic cu şase lumânări. Şervetele roşii au fost pliate în evantai în fiecare farfurie. Benjamin mă ia de mijloc cu o mână pentru a mă invita să merg cu el în bucătărie. Este inutil. Anne apare exact în acelaşi moment, roşie la față din cauza căldurii cuptorului, cu părul ei şaten prins într-un coc. Încă

poartă în jurul taliei un şorţ alb uzat, pătat de ulei, dar, pe sub ţinuta de bucătărie, se vede o elegantă rochie neagră din catifea.

— Ah, au ajuns...

Şi zâmbetul ei este de o blândeţe sinceră. Mă simt tulburată. Mă sărută pe obraji, apoi îşi îmbrăţişează fiul.

— Mă bucur tare mult că ai venit.

Mă priveşte, în timp ce eu îi întind buchetul de crini roşii şi spun:

— Mulţumesc că m-aţi invitat.

Ea îmi respinge cuvintele cu un gest al mâinii, ca şi cum această invitaţie nu merita niciun fel de mulţumire.

— V-am pregătit camera.

— Suntem cu maşina, remarcă Benjamin.

— Da, dar nu vreau să porniţi la drum după o masă de Crăciun la care o să şi beţi ceva.

Benjamin nu insistă. Întotdeauna a fost prudent şi rezonabil. Mă conduce spre camera cu pricina ca să putem lăsa acolo geanta mea de mână şi geanta lui de umăr. Încăperea a rămas probabil la fel ca pe vremea când era adolescent. Un pat fără picioare, lenjerie neagră şi pe perete un poster imens cu Jimmy Cliff. O cască de motocicletă personalizată, pe care sunt scrise nişte cuvinte cu marker corector alb, tronează pe un birou minuscul la care probabil că Benjamin îşi făcea temele.

— După cum vezi, nu s-a schimbat nimic.

— Da, văd.

Îmi ia geanta, mă cuprinde de mijloc şi mă trage spre el. Îşi cufundă nasul în părul meu, aşa cum face întotdeauna. Zice că-i place să simtă parfumul şamponului meu.

— Mă bucur că eşti aici, în seara asta.

O spune aşa, pe un ton detaşat, fără să accentueze cuvintele, dar ştiu că totuşi cuvintele lui sunt sincere şi prețioase.

— Şi eu mă bucur.

Mă sărută pe frunte şi-mi dă drumul, căci se aude uşa de la intrare, anunțând sosirea lui Yann.

— Vino!

Ne întoarcem în living, unde Anne s-a debarasat de şorţ şi şi-a desfăcut părul. Yann este acolo, într-o geacă din piele. Într-adevăr, este fratele lui Benjamin. Aceeaşi faţă, acelaşi păr, dar tăiat mai scurt, ochi puţin mai deschişi la culoare, verzi, ca ai lui Anne. Totuşi asemănarea este frapantă.

— Salut! îmi zice şi înaintează spre mine pentru a mă săruta pe obraz.

— Salut, îi răspund.

Nu ştiu ce altceva să fac decât să zâmbesc.

— Ai motocicletă? întreb eu timid arătând spre geaca lui de piele.

Ceea ce îi provoacă râsul lui Benjamin.

— Yann, pe motocicletă?

Yann se încruntă, prefăcându-se jignit. Zâmbeşte şi el.

— Nu ştiu..., bolborosesc eu prosteşte.

— N-am reuşit niciodată să-l lămuresc să urce nici măcar pe o trotinetă electrică! plusează Benjamin. Abia dacă merge pe bicicletă!

Anne zâmbeşte şi-l învăluie pe fiul ei cel mic într-o privire plină de bunăvoinţă.

— Yann este mai mult cerebral decât imprudent, asta-i tot.

Yann exultă:

— Cerebral, Benji! Ai auzit? Cerebral, asta se referă la creier!

Vor petrece un sfert de oră căutându-şi nod în papură unul altuia. Voi învăţa, pe pielea mea, să nu mai încerc să-i compar cu riscul de a declanşa un duel amical, dar interminabil.

Îmi amintesc perfect de acel Ajun al Crăciunului pe care l-am petrecut toţi cinci împreună. Masa lungă cu sfeşnicul în mijloc, căldura din living, somonul în folie de aluminiu gătit de Anne, stropit cu un excelent Jurançon sec, glumele lui Richard, de fiecare dată nereuşite şi ironizate în cor de fiii lui, mâna lui Benjamin pusă pe genunchiul meu, amabilitatea şi ospitalitatea celor din familia Luzin, pe care-i întâlneam pentru prima oară. Cred că familia lui Benjamin m-a adoptat în seara aceea, fără nicio condiţie şi fără să-mi ceară nimic în schimb. M-a adoptat cu toată inima. Cred că, începând din seara aceea, mi-am dorit şi eu să fac parte din clanul lor.

Când ne-am culcat, în lenjeria neagră din patul de adolescent al lui Benjamin, îmi amintesc că m-am simţit cuprinsă de o pace profundă şi neobişnuită. El a adormit, cu o mână pusă pe ceafa mea, iar eu m-am rugat să nu se schimbe nimic, pentru ca eu să continui să stau la masa lor, eu şi toţi copiii pe care i-am avea.

Descoperisem sensul cuvântului „familie”.

7

Am lăsat să intre un fluture. A fost o greşeală. Voiam doar să las să intre o rază de soare. Una singură. Am întredeschis obloanele care au scârţâit lugubru şi fluturele s-a strecurat, pe neaşteptate, în camera mea de zi.

Acum stau nemişcată lângă fereastră, neştiind ce să fac. Fluturele a zburat undeva, nu ştiu unde. N-am avut timp să zăresc decât două pete galbene pe aripile lui. În rest, cred că era maro. Sau roşu-brun. Un fluture înseamnă prea multă viaţă dintr-odată. Mişcări, culoare, o prezenţă... Eram pregătită să primesc o rază, o singură rază a astrului blestemat, dar un fluture, nu... Încerc să rămân calmă, să-mi liniştesc bătăile inimii. O să-l găsesc. Eu o să-l găsesc. Să închid mai întâi fereastra. Să nu permit altor insecte să intre. Obloanele rămase întredeschise lasă să se reverse un şuvoi de lumină, dar nu-mi pasă.

Examinez încăperea cu privirea, sar pe o canapea, deplasez scaunele, deschid dulapurile. Este ridicol, n-ar fi putut niciodată să intre în ele... Trebuie să mă calmez. Probabil că s-a dus pe hol. Da, aşa este. Holul. Aprind becul care filează, merg încet pe pardoseala brună, cu privirea aţintită pe pereţi, pe tavan. Nimic. Uşa de la baie este deschisă. Este încăperea cea mai luminoasă a casei, şi nu întâmplător: n-am reuşit nicicum să astup cu totul ferestruica. Fluturele este acolo, aşezat pe oglindă, nemişcat. Înţepenesc, inima îmi bate cu putere. Nu mai îndrăznesc nici să respir. Îi studiez aripile. Sunt roşii, nu brune. Roşu-carmin. Are două pete galbene pe fiecare, aureolate cu brun. Să deschid ferestruica, asta trebuie să fac. Întind mâna, dar este prea târziu, fluturele zboară înapoi spre hol.

Nu renunţ, îl urmăresc. Agit braţele, sperând ca mişcarea să-l sperie. Zboară liniştit spre camera de zi şi se aşază pe masă. Când îl ajung din urmă şi sunt gata să-l apuc de o aripă ca să-l dau afară, în libertate, aterizează cu delicateţe pe bucata de hârtie lipită cu scotch pe perete, pe foaia cu pătrăţele care mai poartă încă urma îndoiturilor din plic. Insecta blestemată a ales să se aşeze pe ultimul cuvânt, pe „ceilalţi”, semnând astfel, cu corpul ei colorat, cele câteva rânduri scrise de Mika. Mă opresc în mijlocul bucătăriei, încruntată. Oricum soarele a intrat în casă. Un dreptunghi auriu se conturează pe pardoseala maro-arămie. Preţ de câteva secunde rămân hipnotizată de spectacolul firelor de praf care dansează în lumină. Când îmi întorc din nou privirea spre scrisoarea lui Mika, constat că fluturele nu s-a mişcat. Renunţ.

Am lăsat să intre un fluture în casă.

Fereastra rămâne întredeschisă. N-aş vrea să se simtă prizonier. Încerc să gătesc ceva din produsele proaspete cumpărate în urmă cu o zi. De câte ori merg la supermarket, cumpăr aceleaşi produse ca prima oară. Semipreparate, gătite la minut, expediate cât mai rapid. Ieri am cedat tentației ultimelor legume de vară. Ardei graşi, un dovlecel mare, roşii ciorchine, o vânătă cu coaja veştejită. Aş vrea să gătesc un soi de tocăniță, dar, cum privirea îmi este atrasă fără încetare de fluturele care stă nemişcat pe scrisoarea lui Mika, exagerez şi legumele mele se transformă în terci. N-am de ce să-mi fac griji, fluturele rămâne nemişcat. Aproape că am senzația că mă observă.

— Fir-ar să fie!

Tocmai m-am tăiat la degetul mare. Aşa-mi trebuie. Era obligatoriu să mă uit la tocătorul de lemn în loc să fixez afurisita aia de scrisoare şi insecta. Abandonez totul. Tocătorul de lemn, legumele, cuțitul. Nu-mi place sângele. Nu mi-a plăcut niciodată, dar e şi mai rău de când am văzut trupul fără viață al lui Benjamin.

Mă duc în baie şi răstorn conținutul dulapului cu medicamente în chiuvetă. Mi se pare că am adus nişte plasturi când m-am mutat aici. Şi o sticluță cu dezinfectant. Dar unde sunt? Flaconul cu apă de gură se rostogoleşte sub chiuvetă, beţişoarele de urechi cad şi se împrăştie pe jos, iar penseta se duce direct în sifonul chiuvetei.

— Fir-ar să fie! repet.

Oare tăietura este adâncă? Refuz s-o privesc. Aş putea întoarce privirea. Gata, am găsit dezinfectantul. Îl deşurubez cu dinţii şi vărs lichidul gălbui peste tot degetul. Cu cealaltă mână, apuc rola de pansament autoadeziv. Nu e nicio foarfecă aici, din păcate. Rup banda adezivă cu dinţii. Sângele picură în chiuvetă, formând nişte pete roşii scăldate în dezinfectant galben pe albul chiuvetei emailate. În sfârşit, situaţia e sub control, pansamentul autoadeziv îmi înfăşoară grosolan degetul. Pun la loc în dulăpiorul cu medicamente diferitele tuburi şi flacoane şi las să curgă un pic de apă în chiuvetă. Sângele se scurge şi dârele roşii se estompează.

Când mă întorc în bucătărie, caut în zadar, fluturele a dispărut.

În dimineaţa asta, i-am trimis nişte flori lui Anne. Am comandat crini roşii. Ca în seara în care ne-am cunoscut. Nu ştiu dacă ea îşi va mai aminti de acest lucru. Am cerut să se scrie câteva cuvinte pe un cartonaş alb strecurat în buchet. Vine toamna. Amande.

Ca o promisiune a unui mâine mai bun.

22 septembrie. Iată-ne ajunşi aici. Prima zi oficială de toamnă. Am deschis toate obloanele. De câteva zile, am lăsat să intre soarele în casă. Cel de toamnă este mai plăcut decât astrul blestemat al verii. Mai palid, mai slab. Aproape că îţi aduce un pic de desfătare.

Am primit în casă şi aerul. Şi mirosurile. În după-amiaza asta, m-am aşezat pe un scaun, chiar în mijlocul camerei de zi, în curentul de aer proaspăt. Tremur, dar nu mă mişc. Respir parfumurile. Pin, răşină şi pământ. Un foc care arde în depărtare, îi ghicesc fumul, împrăştiat în cele patru vânturi. Păpădiile. Păpădiile? Este oare parfumul păpădiilor? Nişte note erbacee amestecate cu o uşoară mireasmă mai dulce, aproape asemănătoare cu mierea. Am mirosit vreodată în viața mea păpădiile? Nu. Atunci de ce decretez că e vorba de parfum de păpădie? N-am nici cea mai vagă idee; totuşi simt că despre aşa ceva este vorba, despre păpădii, sute de păpădii în iarbă, în jurul casei mele. E ca o intuiție profundă.

Închid ochii, las mirosurile să inunde încăperea şi să mi se impregneze în piele.

Mai târziu, în timp ce se lasă noaptea, închid ferestrele, pătrunsă de frig. Astăzi, am lăsat să intre în casa mea parfumul păpădiilor.

— Cum se simte?

— Bine. Ne-am dus s-o vedem toți trei, sâmbătă.

— Tu, Yann şi Cassandra?

— Da. Era mulțumită. A mai luat un pic în greutate şi i-a revenit culoarea în obraji.

— I-au plăcut florile de la mine?

O clipă de tăcere la capătul firului.

— Cele roşii? întreabă Richard. Erau de la tine?

— Da.

— Le-a păstrat cu mare grijă într-o carafă cu apă lângă fereastră. Erau ofilite, dar nimeni n-a îndrăznit să-i ceară să le arunce.

Îmi face bine să aud cuvintele lui Richard şi mai ales vocea lui. Nu ştiu dacă începe să mă apese singurătatea sau pur şi simplu mi-e dor de ei. Totuşi nu sunt încă pregătită să-mi părăsesc pădurea, nu sunt încă pregătită să văd pântecul rotund al Cassandrei, amintindu-mi că al meu este gol şi fără viață.

— Şi tu ce mai faci acolo, în căsuța ta?

— Sunt bine. Eu...

Ezit. Dacă o spun, nu mai pot să dau înapoi. Voi fi nevoită s-o fac. Deci... s-o spun sau nu?

— Cred că o să fac o plimbare pe-afară în după-amiaza asta... Prin grădină.

Ghicesc zâmbetul lui Richard la celălalt capăt al firului.

— Este o idee bună. Aerul este blând.

Înghit în sec şi-mi ascult bătăile inimii care mă pedepsesc pentru decizia grăbită.

— Mai treci din când în când pe la mormântul lui?

Ştiu că schimbarea subiectului îl ia prin surprindere, dar îşi revine destul de repede:

— Da. Am fost aseară.

— Are flori?

— Bineînțeles. Yann se duce în fiecare seară.

— Bine... OK.

Nu mi-ar plăcea ca mormântul lui să rămână fără flori. Dacă eu nu mă simt încă în stare să mă duc, să-mi imaginez cum i se descompune corpul sub pământ, sper ca măcar alții să aibă curajul ăsta şi să-i aducă un omagiu aşa cum trebuie.

— Vrei să duc ceva anume? întreabă Richard cu blândețe.

— Eu... Nu ştiu...

— Îi pot cere lui Yann să ducă ceva din partea ta.

— Mmh... Bine... Atunci...

Mă gândesc, cu ochii fixați pe mâinile mele palide, cu unghiile roase.

— Poate garoafe... Nu sunt prea sensibile la frig, nu?

— Îi voi cere lui Yann să se ocupe de asta.

— Bine. Mulțumesc, Richard.

În timp ce ne pregătim să încheiem convorbirea, adaug foarte repede:

— Garofițe de grădină. Astea îi plăceau.

Mi-ar fi plăcut să-l invit pe Richard la cină într-una din zile, dar nu-i pot cere să vină fără Yann şi Cassandra...

Este plăcut astăzi, e-adevărat, cum a zis şi Richard. Totuşi m-am îmbrăcat cu o haină lungă de lână. Nu mai sunt obişnuită să ies, să simt vântul tăios pe piele. Mirosurile mă asaltează. Parfumurile naturii. Constat că iarba a crescut de

la ultima mea ieşire-fulger ca să ajung la maşină şi să fac cumpărăturile pentru o lună. Îmi ajunge până la pulpe. Mă obligă să fac paşi mari, să ridic genunchii foarte sus. Lumea exterioară îmi apare sub formă de culori, vii, contrastante. Verdele de crom al pinilor care înconjoară casa şi dealurile din apropiere. Albastrul azuriu al cerului, deasupra crestelor. Galbenul viu al păpădiilor care se detaşează pe verdele ierbii. Brunul peticului de pământ dreptunghiular. Rozul spălăcit al unei umbrele de soare abandonate sub o salcie-plângătoare. Rozul spălăcit al unei umbrele de soare... Mă gândesc din nou la cele câteva cuvinte citite în calendarul doamnei Hugues: Să instalez mobilierul de grădină sub copacul lui Paul. Mă apropii de copacul lipsit de vigoare. Nimic nu te face să spui că este vorba într-adevăr despre copacul lui Paul în afara unei umbrele de soare cu piciorul ruginit. Dau într-o parte crengile lungi care se apleacă până la pământ, mă strecor pe sub perdeaua lor şi văd trunchiul. Şi aici iarba a năpădit locul şi a înăbuşit orice urmă a prezenţei unui mobilier de grădină. Studiez scoarţa. O colonie de furnici care mişună. Nimic altceva. Niciun indiciu nu-mi permite să numesc din nou această salcie-plângătoare copacul lui Paul. Asta e, merg mai departe pe lângă casă, înspre fosta grădină. Buruienile au acoperit bucata de pământ. Sunt nişte scaieţi cu ţepi ucigători. Unii au înflorit. Surprinzător. Nu ştiam că scaieţii înfloresc. Benjamin ar fi făcut mişto de mine cu siguranţă. Dar el nu mai este aici, aşa că... Pot să mă minunez... Mă aplec înainte, cu mâinile pe genunchi. Studiez sferele înţepătoare cu peri lungi şi fini. Unele de un frumos violet-aprins, altele de un indigo profund. Nu întind mâna pentru a le atinge. Totuşi mi-ar plăcea s-o fac. Intensitatea culorii lor mă lasă cu gura căscată. La fel, perii lungi şi mătăsoşi. E nevoie de zborul unei vrăbii ca să mă scoată din contemplarea mea.

Merg de-a lungul parcelei dreptunghiulare de pământ sterp, continui să dau roată casei. Acolo, la colțul clădirii, se văd pomii fructiferi pe care îi remarcasem deja în întunericul nopții. Mărul despre care a vorbit Julie? Grăbesc pasul, sunt cât pe ce să mă împiedic de un pietroi ascuns în ierburile înalte. Pulsul mi se accelerează. Julie n-a mințit. La colțul casei, sunt nu unul, ci doi meri care au făcut deja fructe. Galbene cu pete roşii. Sunt peste tot, în pomi, cu zecile, şi pe jos, de jur împrejurul trunchiurilor, în iarba înaltă. Mă las pe vine. Unele au putrezit deja, altele au fost mâncate de viermi. Ce risipă... mă gândesc. Ridic capul, apuc o creangă, îndepărtez frunzele. Merele din pom sunt frumoase, rotunde, sănătoase.

Mă dau înapoi, cuprind cu privirea cei doi meri plini de fructe. Nu încetez să mă minunez. Tocmai am văzut un măr, primul din viața mea. Şi sunt bulversată complet.

Soarele apune deja când mă întorc în casă. Pe terenul din spate am descoperit o cărăruie de pământ năpădită de vegetație pe care se poate ajunge direct la pădure. N-am îndrăznit să mă aventurez pe ea. Erau deja prea multe emoții pentru o singură zi.

În fața casei, găsesc un motan. Este urât, slab, cu blana cenuşie, plină de pete roşii. O fi purici? Ochii lui verzi mă fixează. Mi se face frică. Dau din mâini şi strig:

— Pleacă!

Îmi scot un baschet şi-l flutur pe sub nasul lui, ca să-i dau de înțeles că pot să-l arunc în el dacă nu pleacă. Se ridică până la urmă cu mişcări lente şi o ia din loc agale, cu un mers grațios. Îl urmăresc cu privirea până dispare în pădure, apoi mă grăbesc să deschid uşa de la intrare şi s-o închid în urma mea, încuind-o de două ori.

Nu. Fără pisici în casă. Mi-a fost întotdeauna frică de ele. Şi apoi, un fluture îmi era de ajuns.

În bucătărie, în timp ce-mi scot haina de lână, mă gândesc din nou la merele galben-roşiatice din pom şi la celelalte, căzute deja, care putrezesc pe pământ. Păcat de ele, îmi zic iar. Mă aşez la masa din bucătărie şi scotocesc prin agendele doamnei Hugues cu gesturi grăbite. Încep să dau paginile, din ce în ce mai repede, căutând cu privirea, cercetând atent. Termin una, mă reped la a doua. Un calendar cade, dar nu-i dau atenție. Nici a treia agendă nu este mai grăitoare. Abia în a patra, la pagina a noua, găsesc în sfârşit ceea ce căutam. După Piure de mere, se află Rețeta de tartă cu mere în stil Tatin.

Cu mişcări la fel de febrile, mă duc să scotocesc în geanta mea de mână, de unde scot un carnețel datând din perioada în care lucram la primărie. Rup o foaie din el, iau pixul prins de carnețel şi încep să scriu, cu respirația sacadată şi mâinile jilave.

Dragii mei Mika, Issam şi toți ceilalți,

Ce-aţi zice să veniţi la o gustare în noua mea casă într-o miercuri?

Aţi putea astfel să-mi aduceţi cadoul pe care l-aţi cumpărat pentru Manon şi am putea discuta despre ideea voastră de a da sălii de muzică numele lui Benjamin (cred că i-ar fi plăcut mult acest lucru).

Nu trebuie decât să mergeţi cu trenul până la Clermont-Ferrand şi de acolo aş putea să vă iau eu cu maşina.

Daţi-mi un răspuns cât mai repede.

Vă scriu pe spatele foii numărul meu de telefon. Trimiteţi-mi un SMS.

Mi-ar face plăcere să vă văd.

Amande

8

Trebuie să mărturisesc că am fost mereu un pic geloasă pe Elia, secretara drăguță de la recepția Casei de Cultură a Tinerilor. În perioada organizării evenimentului „Supa populară”, fusese în concediu medical şi n-o cunoscusem. Îmi amintesc de primul nostru contact, printr-o uşă de sticlă, în urmă cu patru ani, primăvara.

Eram cu Benjamin doar de câteva luni. Aşteptam să iasă de la CCT, strângându-mi la piept geanta. Mă dureau picioarele din cauza pantofilor. Avusesem o şedință importantă cu cei de la Centrul Comunal de Acțiune Socială şi fusesem nevoită să-mi pun un taior şi pantofi cu toc. Mă gândeam că ar fi fost şocant să intru la CCT îmbrăcată aşa. Aşadar, îl aşteptam afară. De pe trotuar, auzeam râsete de copii şi de adolescenți şi un cor mixt. Un fluier răsuna din când în când.

Minutele treceau greu şi îmi permisesem să arunc o privire prin uşa de sticlă a holului de la intrare. Acolo îi văzusem pe amândoi. Ea, aşezată într-un fotoliu, lăsată uşor pe spate. El, sprijinit de birou, relaxat. Râdeau. În primul rând mă frapase faptul că era drăguță, genul acela de frumusețe care îi plăcea mai mult ca sigur lui Benjamin. Era brunetă, cu părul prins cu o bentiță hippy roşie şi cu cercel în nas. Exact opusul meu. Eram convinsă că se simțea în largul ei cu tinerii şi că asculta aceeaşi muzică precum Benjamin. Mă dădusem cu un pas înapoi ca să mă feresc de privirile lor. Mă simțeam ridicolă în costumul meu bleumarin şi în pantofii albi cu toc. Mă simțeam ridicolă stând acolo pe trotuar, aşteptând singură, în timp ce ei râdeau împreună. Ce să fac? Să plec? Mi-o doream din tot sufletul, dar, totodată, ardeam de nerăbdare să le mai arunc o privire. Una singură. Să surprind clipa fatidică. Scânteia din ochii

lor. Aşa că mă aplecasem din nou, discret, spre uşa de sticlă. Înăuntru, ei îşi recăpătaseră seriozitatea şi discutau acum cu înflăcărare. Ea îşi agita mâinile în jurul cărora dansau nişte brăţări aurii care probabil zornăiau. El dădea din cap cu convingere. După aceea nu fusesem destul de prudentă, nu-l văzusem pe copilul care se apropia şi care mă îmbrâncise ca să împingă uşa. Zgomotul clanţei îi făcuse să întoarcă imediat capul şi Benjamin mă văzuse. Nu păruse jenat. Îmi zâmbise.

Ce făcusem? Şi-acum mi-e ciudă... Fugisem, ca o idioată, cu geanta strânsă la piept. Îl auzisem strigându-mă pe stradă, dar nu mă întorsesem.

— De ce ai plecat aşa? mă întrebase seara, la telefon. De ce n-ai intrat să ni te alături?

Nu răspunsesem nimic, de ruşine, dar el înţelesese, evident.

— Vino marţi seara să mă iei, o să ţi-o prezint pe Elia. Este o tipă nemaipomenită, o să vezi.

Ca să mă ierte că îl spionasem în seara aceea şi că pierdusem filmul de la cinema, Benjamin îmi ceruse să vin, marţea următoare, cu un buchet de flori în mână.

— Glumeşti!

— Nu vrei să ştii care sunt florile mele preferate?

— Ai nişte flori preferate? întrebasem eu fără să vreau, uimită.

— Da. Garofițele de grădină.

— N-am auzit niciodată de ele...

— Marți seara, Păpuşico, marți seara.

Începuse deja să-mi spună păpuşică. Păpuşică, o păpuşă în miniatură. Probabil din cauza înălțimii mele sau a părului blond. Iar eu îi respectasem cerințele. Spăsită şi supusă. La florărie, fusesem surprinsă de feminitatea şi delicatețea degajate de florile preferate ale lui Benjamin, de superbele garofițe albe cu pete violet. Bătrânul de la florărie îmi făcuse un buchet, înfăşurat într-o hârtie albă sidefie şi legat cu o panglică de aceeaşi culoare.

— Le faceți cadou?

— Da.

Îi arătasem autocolantul pe care să-l lipească pe panglică. Alesesem „Iubitei mele”. Era răzbunarea mea, destul de relativă.

Benjamin nu mă minţise. Elia era o tipă nemaipomenită. Marțea următoare, mă primise cu un zâmbet strălucitor,

declarând că era încântată să mă cunoască în sfârşit. Mă consolasem constatând că avea sânii mici. Meschinărie feminină. Îngropasem securea războiului. Era adorabilă, mereu binedispusă şi nu pierdea niciodată ocazia să-mi transmită salutări prin intermediul lui Benjamin. Nu puteam să-i reproşez nimic.

Totuşi îmi întreţinusem cu grijă gelozia, ca o flăcăruie pe care nu trebuia s-o las să moară. Doar pentru mine. Era modul meu de a simţi fiorul riscului, muşcătura rivalităţii, frica de a nu-l pierde şi delicioasa mândrie de a-l avea pentru mine. Numai şi numai pentru mine.

Garofiţele apăreau din când în când pe masa din living, ca o mărturie a culpabilităţii mele, ceea ce îl făcea pe Benjamin să zâmbească.

Este uimitor. De ceva timp, amintirile fericite revin. Imaginea lui Benjamin mutilat se şterge încet-încet. Pot să petrec ore în şir aşezată pe treptele din faţa casei, lăsând vântul rece să-mi biciuiască faţa, cu ochii închişi, rememorând unele dintre momentele trăite împreună.

Frigul se instalează încetişor în jurul casei. Strâng merele într-un coş de rufe pe care l-am pus lângă trunchiurile pomilor. I-am trimis un mesaj lui Julie Hugues ca să treacă şi să ia din ele, dar nu mi-a răspuns. I-am propus şi lui Richard să vină să culeagă.

„Când voi avea puţin timp.”

Continuă să lucreze cu normă întreagă, încearcă s-o viziteze pe Anne de mai multe ori pe săptămână, seara, şi se ocupă de casă şi de mâncare. Yann îi dă o mână de ajutor, dar Cassandra, care e din ce în ce mai obosită, primeşte toată atenţia lui. N-am pus nicio întrebare despre sarcină, despre bebeluş, celălalt bebeluş, cel care îi ia locul lui Manon. Nu vreau să ştiu nimic.

În restul timpului, când nu las amintirile să iasă la suprafaţă, mă cufund în carnetele doamnei Hugues. Citesc şi recitesc sfaturile ei de grădinărit. Combaterea buruienilor din grădină cu apă, oţet şi sare.

Să pregătesc mraniţa pentru a primi viaţa. Îmi place mult expresia asta.

Bulbi şi legume de plantat toamna.

Ţin să parcurg fiecare pagină a celor zece agende ale doamnei Hugues şi nu mă grăbesc. Să nu las nimic la întâmplare. Să nu pierd nicio fărâmă.

Nu ştiu în ce moment mi-a încolţit în minte ideea de a reface grădina de legume. Tot ce ştiu este că m-am gândit: dacă ea a reuşit, de ce să nu reuşesc şi eu?

Deocamdată, mă mulţumesc să-i citesc carnetele şi să încerc să le memorez. În fiecare zi fac un tur al peticului de pământ. La sfârşitul zilei, în general. Constat că florile de scaiete mor odată cu înaintarea toamnei. Sunt atât de

întristată de acest lucru, încât am început să-mi fac turul zilnic cu un gol în stomac.

M-am mai întâlnit de două ori cu motanul gri şi rahitic. Nu se apropie de mine, dar mă observă de departe, cu ochii lui de un verde foarte intens. Îl ţin la distanţă agitând braţele sau, uneori, vreun pantof. Nu cred că îl sperii.

Am primit un SMS de la Mika la două zile după ce i-am dat scrisoarea poştaşului.

Putem veni miercuri, 2 octombrie. Ieste bine pentru dumneavoastră?

În dimineaţa asta, m-am sculat la ora 7 fix. Mă trezesc mai uşor de când nu mai iau somnifere. Stau la masă, cu o ceaşcă de cafea în faţă, şi citesc indicaţiile doamnei Hugues cu privire la tarta Tatin. Aparent, secretul este să dublezi doza de scorţişoară şi s-o adaugi direct în caramel.

Pe fereastra deschisă, zăresc chiciura care s-a depus pe iarbă. N-am dat drumul încă la încălzire şi casa este îngheţată. O s-o fac mâine, îmi spun. În liniştea opacă a acestei dimineţi ceţoase, mă apuc de lucru. Grămăjoara de coji de mere creşte. Încep să mă gândesc, fără să vreau, la motanul gri. Mă gândesc că începe să se facă frig, că este singur afară... Continui să curăţ merele de coajă, după care le feliez fără să mă tai. Vine apoi momentul să amestec, într-un castron vechi, untul, sucul stors de la o lămâie, păstaia de vanilie, zahărul şi scorţişoara.

Trebuie să-mi mai fi rămas vreo bucățică de jambon în frigider. Aşa sunt eu, incapabilă să mă concentrez pe o singură sarcină prea mult timp. Trebuie să-mi las mereu mintea să hoinărească. Aşa că abandonez castronul şi mă duc să deschid frigiderul. Într-adevăr, mai e o bucățică de jambon care s-a întărit. O pun într-un bol. O să mă duc să i-o dau imediat, având grijă să nu se apropie de mine. Mi-a fost mereu frică de pisici, de ghearele lor ascuțite, de modul în care te țintuiesc cu privirea ca nişte prădători. Sunt o fricoasă, la fel ca Yann.

Şi mintea îmi fuge, ajunge în centrul Lyonului, într-o seară de octombrie. Nu orice seară de octombrie. E vorba despre Halloween, despre balul mascat de la Casa de Cultură a Tinerilor. Benjamin a ținut morțiş să port un costum de vrăjitoare ca să mă potrivesc cu propria-i deghizare: o pisică neagră.

— O pisică neagră nu te sperie...

— Spune-i asta unui superstițios...

Aşa e Benjamin, are răspuns la orice. Sala de sport a fost decorată cu hârtie creponată portocalie şi neagră. Copiii au venit toți, împreună cu părinții. Majoritatea au intrat în joc. Vezi fantome socializând cu schelete, dovleci în aceeaşi gaşcă cu mumii.

— Un cocktail al morții? îmi propune Benjamin.

O masă a fost împinsă lângă perete şi acoperită cu o faţă de masă albă. Unii tineri au desenat pe ea nişte păianjeni negri. Un castron mare este plin-ochi cu un suc de o culoare dubioasă. Un portocaliu-aprins, ţipător.

— Este fără alcool? întreb eu cu un aer bănuitor.

— Bineînţeles, asta ar mai lipsi.

— Mmh... Şi fără aditivi?

Dă ochii peste cap.

— Seducătoarea vrăjitoare morocănoasă şi ipohondră este rugată să-i lase pe ceilalţi să se distreze.

Nu răspund şi îl las să-mi umple paharul cu lichidul portocaliu fluorescent.

— Sigur are colorant în el...

Nu mă ascultă, şi nu fără motiv: tocmai a zărit în mulţime doi medici în halate albe şi cu stetoscop în jurul gâtului.

— Ei sunt!

În seara asta, o cunoaştem oficial pe iubita lui Yann. Tot ce ştim este că o cheamă Cassandra şi că ies împreună de şase luni.

În timp ce Benjamin le face semne mari cu mâna şi ei se apropie, dând din coate prin mulțime, eu remarc că Yann nu se prea simte în largul lui în costumul de medic, pe când tânăra care îl însoțeşte, da. Brunetă, cu ochi frumoşi albaştri, cu un zâmbet îndrăzneț pe buze, ea nu este deranjată câtuşi de puțin de masca ei chirurgicală şi de bonetă. Benjamin şi Yann se bat pe spate.

— Ce mai faci, Fricosule?

— Bine. Şi tu, Dreaduri-Slinoase?

Replici gratuite şi facile, aşa se întâmplă de fiecare dată cu frații Luzin. Cassandra pare amuzată. Se prezintă singură, nemaiaşteptând s-o facă Yann.

— Salut, eu sunt Cassandra.

Ne sărutăm pe obraji, ne prezentăm şi noi la rândul nostru.

— Sunt încântată să vă cunosc.

— Şi noi.

Benjamin trage de mâneca halatului alb al fratelui său.

— Un doctor? Îi e cuiva frică de doctor? Vreau să zic... altor oameni în afară de tine?

Yann îi aruncă o privire furioasă. Cassandra e cea care răspunde, cu un zâmbet amuzat:

— Să zicem că puteam face rost de halate destul de uşor de la spital.

— Eşti medic?

— Încă în formare. Sunt stagiar.

Rămânem cu gura căscată, surprinşi. Yann nu ne spusese.

— V-aţi cunoscut la spital? întreabă Benjamin uimit.

— Nu, la universitate. Campusul Medicinei se află lângă cel al Facultăţii de Chimie.

Acolo, în campusul Facultăţii de Chimie, Yann şi-a terminat studiile de inginer. Acum lucrează într-o mare firmă farmaceutică. Benjamin îl taxează drept trântor în slujba capitalismului şi Yann, ca să nu rămână mai prejos, îl

numeşte pe Benjamin „bobo[2] social”. Mesele în familie sunt amuzante la familia Luzin...

Mult timp m-am temut s-o recunosc, dar aveam mai multe trăsături de caracter în comun cu Yann decât cu Benjamin. Yann era mai rezervat, mai timid, mai grijuliu în privința mai multor lucruri. Cunoscând-o pe Cassandra, mi s-a părut că are un caracter asemănător cu al lui Benjamin. Extravertită, în largul ei în orice situație, îndrăzneață. Totuşi cuplurile noastre s-au format prin complementaritate. Nu prin asemănare.

În jurul unui cocktail de fructe portocaliu fluorescent, aşa am cunoscut-o pe Cassandra în seara aceea. Cea mai mare dintr-o familie cu patru fete, medic stagiar, militantă contra mutilării genitale în Africa. Este secretara asociației Fetițe de Altundeva, care acționează pe teren. Ne-a prezentat bucuroasă viața ei, convingerile, luptele pe care le duce, după care ne-a întrebat despre ale noastre. Aveam aşa ceva? Benjamin, da, cu siguranță. Să le trezească pasiuni tinerilor, să le stimuleze mintea, să planteze semințele viitoarelor idealuri, să încerce să lupte, în felul său, împotriva ascensorului social rămas în pană şi a lipsei de speranță. Şi eu? Eu îl admiram. Nu puteam decât să fiu de acord cu vorbele lui.

[2] Termenul bobo, varianta familiară a lui bourgeois-bohème („burghez-boem”), defineşte un tânăr citadin, intelectual, care câştigă bine şi îşi afişează ostentativ nonconformismul (N.t.).

— Dansăm? propune Cassandra după ce paharele noastre umplute de mai multe ori s-au golit.

— Te urmăm!

Păstrez o amintire frumoasă de la petrecerea aceea de Halloween din sala de sport a Casei de Cultură a Tinerilor. Cei doi medici care se mişcau pe ringul de dans, Cassandra, cu braţele în sus, şi Yann, mai discret. Pisica neagră devenită ţinta a patru fantome care o fugăreau prin mulţime şi încercau s-o ia prin surprindere, din spate. Nu cred că am fost o vrăjitoare înspăimântătoare în acea seară, dar Mika a ţinut totuşi să mă felicite pentru deghizarea mea. La ora 23, eram cu toţii afară, pe trotuar, sub o ploaie rece. Cassandra a propus să mai bem un pahar, cu alcool, de data asta, într-un bar şi noi am fost de acord. Era prima oară când stăteam la o masă toţi patru, dar nu era nicidecum ultima.

Tartele Tatin s-au copt. Un miros delicios de mere şi de scorţişoară a invadat bucătăria. Arunc o privire temătoare spre fereastra care dă în grădină. Ochiurile de geam sunt uşor aburite. Mi-e teamă să nu văd silueta motanului rahitic, cățărat pe pervaz, atras de miros. Dar nu este acolo. Sting cuptorul şi scot cu grijă cele trei tarte pe care le-am făcut. Trei... Da, e complet aiurea, îmi închipui că e prea mult, dar nu se ştie niciodată, nu? Băieţii de vârsta asta sunt uneori înfometaţi.

Zilele trecute, când am fost la cumpărături, am luat două sticle mari de băuturi răcoritoare. Îmi închipui că vor

prefera să bea sucuri în loc de ceai de fructe sau de cafea cu lapte...

Mă duc în camera mea, îmi iau haina de lână pe mine şi deschid uşa de la intrare cu bolul cu jambon în mână. Dacă nu vreau să atrag motanul spre casa mea, trebuie să i-l pun departe, la marginea pădurii. Mă încalț cu o pereche de bascheți vechi şi mă grăbesc, încercând să nu mă ud la picioare mergând prin rouă. Sălbăticiunea nu se vede. Intru în pădure şi fac câțiva paşi printre pini, apoi pun bolul pe pământ. Arunc o ultimă privire în jur. Nu văd niciun motan gri. Mă întorc în casă imediat. Mai am câteva ore ca să mă spăl, să-mi aleg hainele potrivite şi să fac un pic de curățenie. De cât timp n-am mai primit pe nimeni? Dacă exclud vizita improvizată a lui Julie, se fac aproape două luni. Ultima oară au venit Anne şi Richard, să mă anunțe de sarcina Cassandrei. De două luni casa n-a mai găzduit altă viață decât trecerea rapidă a unui fluture roşu cu pete galbene. Poate că e timpul s-o facă?

Pentru o clipă, mă tem că maşina nu porneşte. Motorul tuşeşte şi se îneacă. Îl opresc şi încerc din nou, apăsând la maximum pe pedala de accelerație. Spre uşurarea mea, motorul începe să toarcă. Las să-mi scape un oftat. Ce-aş fi făcut? Le-aş fi cerul vecinilor să meargă să-i ia pe adolescenți de la gara din Clermont? Nu, fiindcă ei nu mă cunosc. Probabil că nici măcar nu ştiu că exist, că locuieşte cineva în casa doamnei Hugues. Atunci ce altceva puteam face? Să-i avertizez pe copii că nu pot veni să-i iau, să le cer să se întoarcă la Lyon?

Nu contează, maşina a demarat şi o iau încet pe drumul îngust care trece pe lângă casa mea. În oglinda retrovizoare, îmi văd buzele rozalii şi părul curat şi desfăcut. În ceea ce priveşte ținuta, am ales una cât se poate de simplă. Nişte jeanşi şi un pulover alb. Am aplicat câteva picături de parfum de lavandă la încheieturi. Este discret, dar prezent. Este un miros care mă linişteşte. Înainte de a mă încadra pe drumul principal, la intersecția următoare, mă uit la ceasul de pe tabloul de bord: este ora 14 fix, 2 octombrie, ora 14. Peste o jumătate de oră, voi fi în gară în fața puştilor pe care Benjamin i-a îndrumat ani întregi. Nu sunt chiar linişti tă, dar şti u că trebuie s-o fac.

Abia ce-am ajuns şi m-am oprit în paralel cu maşinile parcate în fața uşilor de sticlă, că îi şi zăresc. Mika, care a crescut cu cel puțin zece centimetri de la ultima noastră întâlnire din primăvară, Issam, cu o glugă pe cap, şi un alt băiat, Nathan, dacă îmi amintesc bine, cu tenul palid şi părul negru ca smoala. Nu sunt mulți. Numai ei trei. Ce s-a întâmplat cu ceilalți? Încerc să ignor decepția care mă sufocă. Las în jos geamul maşinii şi le fac semne cu mâna ca să mă observe. Issam e cel care mă vede şi care le arată celorlalți doi unde sunt.

— Bună ziua, doamnă.

— Bună ziua. Urcați, nu stați în frig.

— Arătați bine.

Remarca vine din partea lui Mika şi nu mă pot abține să nu zâmbesc.

— Mulțumesc, eşti drăguț. Ați călătorit bine?

Încuviințează toți trei, punându-şi centurile de siguranță. Mika a urcat în față. Aparent, el este interlocutorul meu privilegiat. Ține pe genunchii strânşi un pachețel roz legat cu panglică. Prefer să mă concentrez asupra drumului.

— Nu sunteți decât trei? Unde sunt ceilalți?

— Ah! Păi asta, răspunde Mika afişând un aer grav, nu ne întrebați pe noi... Întrebați-i pe părinții lor.

— Pe părinții lor?

— Alex a fost prins fumând, aşa că i s-a interzis să iasă cu prietenii. Mama lui Iliès nu-l lasă să iasă miercurea, mamei lui Theo nu-i place ca el să meargă cu trenul aşa departe fără să fie însoțit de un adult. Şi Lola...

Se întrerupe şi mă scrutează.

— Nu o cunoaşteți pe Lola, nu?

— Nu, într-adevăr.

— Este nou-venită în grup. Este solista. Ea voia să vină, dar zicea că nu se face aşa ceva... Întrucât nu vă cunoaşte.

— Ar fi trebuit să-mi spuneți. Bineînțeles că putea să vină.

Mika se întoarce spre ceilalți doi şi le aruncă o privire tăioasă, părând să spună „vedeți, v-am zis eu”.

— Era un pic îndrăgostită de Benjamin, aşa că...

Vocea i se stinge în mijlocul confidenței şi îmi stăpânesc iarăşi un zâmbet melancolic.

— Bun, deci... Până la ce oră aveți permisiunea să rămâneți?

— Până la 16:30, doamnă, pentru că trebuie să prindem trenul de 17:10.

Calculez în minte. Asta înseamnă că avem două ore pentru a lua gustarea toți patru. Mai mult decât suficient.

— Vreți să pun un pic de muzică?

Îl las pe Mika să aleagă postul de radio care îi convine şi îşi petrec restul drumului cântând.

— Oh! Este... destul de izolată totuşi.

Remarca iese din gura lui Mika atunci când ajungem în fața casei şi coborâm din maşină trântind portierele.

— Nu vă este frică singură aici, seara? întreabă Issam îngrijorat.

Clatin din cap, amuzată.

— Totuşi. Eu nu sunt fricos, dar nu mi-ar plăcea, adaugă el.

Nathan face haz, izbucnind într-un râs exagerat. Mika arată spre terenul năpădit de ierburi înalte.

— Ia uite, ar trebui să tundeți iarba, doamnă Luzin. Aveți pe cineva care să vă ajute?

Ridic din umeri.

— Nu. Dar n-ar trebui să fie prea greu. Trebuie doar să-mi cumpăr o maşină de tuns iarba.

— Tata are una, intervine Issam. Dar e cam departe ca s-o aduc...

Îl aprob, din ce în ce mai amuzată.

— Trimiteți-mi un mesaj când vă cumpărați maşină de tuns iarba, zice Mika. O să vin să vă tund peluza.

— Drăguț din partea ta, Mika, dar îmi închipui că ai lucruri mai distractive de făcut în weekend...

— Să ştiți că tund adesea peluza vecinilor bunicii mele. În vacanțele şcolare. Şi ei îmi dau niscaiva bănuți.

Apoi, dându-şi seama că ar putea fi o neînțelegere, se grăbeşte să adauge:

— Nu pentru bani v-o propun! Ci pentru că nu este o treabă de femeie.

Issam încuviințează, Nathan nu pare convins de chestiune. Descui uşa de la intrare declarând:

— De acord, o să-ți trimit un mesaj. Dacă vrei.

În timp ce rostesc ultimele cuvinte, intrăm în casa mea înghețată.

— A fost scumpă casa asta?

Este singura remarcă pe care sinistrul meu hol i-o inspiră lui Mika.

— N-am cumpărat-o, am închiriat-o.

— Nu vă mai simțeați bine în fosta dumneavoastră casă?

— Ba da. Dar nu mai voiam să locuiesc acolo.

Nu dau mai multe amănunte şi nimeni nu cere. Intrăm în camera de zi, unde se mai simte încă mirosul de mere şi de scorțişoară.

— E un frig cumplit aici, zice Issam.

— Măcar aveți vreun sistem de încălzire, doamnă Luzin? se îngrijorează Mika.

— Da. Am încălzire.

— Vreți să mă duc să văd dacă funcționează?

Nathan pufneşte în fularul lui.

— Încetează cu linguşeala.

— Nu sunt linguşitor.

— Ba da. Eşti foarte linguşitor.

— Gura!

— Îți mulțumesc, Mika, dar încă n-am dat drumul la centrală, din cauza asta este atât de frig. Dar nu vă faceți griji, vă aduc nişte pături.

În mod clar, pledurile mele din molton nu mai corespund modei aşa cum o concep cei trei adolescenți din bucătăria mea. Îi aud pufnind în râs în spatele meu în timp ce bag în cuptor una dintre tartele Tatin ca s-o încălzesc.

— Parc-ai fi o mamaie!

— Mamaie eşti tu!

— Nu-i aşa, Issam? Nu seamănă cu o mamaie cu părul lui roşcat?

— Nu sunt roşcat!

Îi las să se tachineze. Încălzesc un pic de apă ca să-mi fac un ceai de plante, iar pentru ei scot pahare şi sticla de suc.

— Vă plac tartele cu mere?

Trei chipuri redevenite serioase îmi răspund. Apoi îşi reiau tachinările, de data asta cu voce scăzută.

Cuptorul scoate un clinchet, anunțând că tarta este caldă. Mika mă ajută să aduc farfuriile şi linguriţele pe masă, Nathan începe să taie tarta Tatin şi eu mă simt datoare să intervin când constat că este pe punctul de a comite un dezastru.

— Mulțumesc, Nathan, o să termin eu.

Câteva clipe mai târziu, suntem cu toții aşezați la masă.

— Ei bine, poftă bună, declară Mika.

Nici nu termină bine de zis, că toți se reped la feliile lor. Eu îmi țin palmele în jurul ceştii calde. Prin aburul care se ridică, îi privesc mâncând cu poftă. Nu mă pricep să fac conversație cu adolescenți. Mă întreb ce-aş putea să le spun. Benjamin ar fi ştiut. Dacă ar fi fost acolo, toți ar fi râs deja în hohote.

— Aşadar, doamnă Luzin, cum e în noua dumneavoastră casă?

Îi mulțumesc guralivului de Mika, şi gurii lui pline, că mă scuteşte să caut un subiect de conversație.

— E bine. Eu...

Mă îndoiesc că sunt interesați de grădinărit, aşa că mă mulțumesc să le vorbesc despre meri.

— Am doi meri frumoşi în spatele casei. Fac multe mere. O să am nevoie de ajutor ca să le mănânc pe toate. Nu vreți să luați şi voi acasă?

Issam şi Nathan ridică din umeri, nu foarte siguri că trebuie să accepte fără să dea ceva în schimb. Mika încuviințează.

— Şi pe la Casa de Cultură cum mai stau lucrurile? întreb eu.

Atunci Mika pare să-şi amintească brusc de ceva. Lasă lingurița şi se ridică dintr-un salt.

— Unde este? îi întreabă pe ceilalți doi.

— Ce?

Mika începe să se uite de jur împrejur, în timp ce Issam repetă:

— Ce?

— Cadoul, tâmpitule!

Eu sunt cea care i-l arăt, abandonat pe blatul de bucătărie:

— Cred că este acolo...

Cu un zâmbet trist, se duce să ia pachetul roz şi mi-l întinde, uitându-se în pământ.

— Este din partea întregului grup muzical.

Mi s-a pus un nod în gât. Am nevoie de câteva secunde ca să pot vorbi.

— Ei bine, mulțumesc.

Mika se întoarce la locul lui şi trei perechi de ochi încep să mă fixeze. Înțeleg că aşteaptă să deschid cadoul. Un cadou care nu mai este destinat nimănui acum. Cu mâinile uşor tremurânde, încep să dezleg panglica, apoi rup cu grijă ambalajul. De sub el apare o păpuşă de cârpă îmbrăcată cu o fustă roz şi o bluză marinărească. Părul şaten îi atârnă de o parte şi de alta a feței, împletit în două cozi. Ochii sunt reprezentați de două bile negre strălucitoare. Cei trei băieți îmi aşteaptă reacția, aşa că mă străduiesc să zâmbesc, ştergându-mi din ochi orice urmă de emoție înlăcrimată.

— Mulțumesc. Este o păpuşă foarte drăguță.

Zgomotul linguriţelor se reia şi las să-mi scape o lacrimă solitară în cel mai mare secret.

— Şi sala de muzică? întreb eu după câteva minute de tăcere.

Îi întind lui Mika tarta, ca să mai ia o porţie, el şi colegii lui. Aflu astfel că sala de muzică a fost redenumită Benjamin Luzin, că a fost pusă acolo o placă neagră comemorativă şi că fotografia lui apare pe ea.

— O să se anunţe oficial cu ocazia petrecerii de Crăciun de la Casa de Cultură.

Mă informează apoi că noul instructor a venit în luna septembrie, dar că este „naşpa rău”, după spusele lui Issam.

— Vine de la Casa de Cultură a arondismentului 6 din Lyon! adaugă el.

Ceea ce pare să fie un sacrilegiu.

— Este Casa de Cultură a burghezilor! îl susţine Nathan, mai timid.

— Crede că o să ne facă să cântăm jazz!

Îi ascult cum se ofuschează, în timp ce iau cu lingura din tarta mea Tatin.

— Nu vă place jazzul?

— Nu! Nu suntem boşorogi! Noi cântăm rock!

— Lui Benji i-ar fi plăcut!

— Ah, asta-i sigur! Benji era simpatic, dar nu accepta orice!

Sunt emoționată să-i aud evocându-l pe Benjamin. Îl fac să fie atât de viu, în după-amiaza asta, în bucătăria mea. Am impresia că este oarecum împreună cu noi.

— Nu l-ar fi lăsat pe dobitocul ăsta să schimbe tot!

— Nu, asta-i sigur! Îți aminteşti când fratele mai mare al lui Iliès a vrut să-şi impună legea!

— Oh, da!

Fac cu toții ochii mari şi vorbesc unul peste altul.

— Eu îmi amintesc şi-acum când am picat la examen! declară Issam. Ce mai perdaf mi-a tras! Vă amintiți?

Ceilalți doi izbucnesc în râs. Este vorba despre o mustrare cu „mişcă-ți fundul, că părinții plătesc ca să te trimită la studii”.

— Şcoala e gratuită, asta i-am răspuns lui Benji. Dar ce nu i-am spus!

Mika intervine şi el, bombănind cu o voce aspră, menită să fie o imitație a vocii lui Benjamin:

— Şi impozitele, Issam? Ştii ce-s alea, impozite? Vino-ncoa să-ți explic!

Îl apucă de ureche pe Issam, care încearcă să scape râzând. Scaunul i se lasă pe spate şi el se apucă în ultimul moment de masă ca să nu cadă. Râd toți trei în hohote.

— Tâmpitule! Nu ştii nici să stai pe scaun!

— Tâmpit eşti tu! Bufonule!

Casa mea n-a fost niciodată atât de plină de viață...

Băieții au terminat cele două sticle de suc şi au epuizat stocurile de insulte şi de amintiri despre Benjamin. Aproape că mi-e ciudă că n-am televizor. Ce să facă trei adolescenți într-o după-amiază de miercuri, într-o casă izolată? Strâng

masa după ce l-am asigurat pe Mika că nu, n-am nevoie de ajutor.

— Îmi pare rău, n-am mare lucru să vă ofer... N-am nici măcar cărți de joc.

— O să vă aducem noi data viitoare, declară Mika.

Mă opresc, cu maldărul de farfurii în mâini. Nu m-am gândit niciodată că şi-ar putea dori să revină.

— Am o idee! exclamă Issam. Dacă aveți nişte foi, putem juca „țomapan”.

După un „țomapan”, taxat ca „joc pentru ratați”, dar la care cei trei băieți s-au pretat cu entuziasm, calculând cu înverşunare punctele care îi departajau, se face deja ora să-i conduc la gară. Fiecare ține în mână câte-o sacoşă plină-ochi cu mere.

Mika are o figură gravă când îşi ia la revedere în fața uşilor de sticlă.

— Mulțumim mult pentru invitație, doamnă Luzin.

— Cu plăcere.

— Nu uitați să-mi scrieți... în legătură cu maşina de tuns iarba.

Îi promit şi, pe când băieții se îndepărtează, îi urmăresc cu privirea făcându-le cu mâna.

Îmi simt inima cam grea când ajung înapoi la casa mea izolată, în timp ce noaptea se lasă deja. Înainte de a urca treptele de la intrare, fac un ocol rapid pe la marginea pădurii. Bolul este acolo. Gol. Motanul bolnav a mâncat. Cheile scot un clinchet când le bag în broască. Uşa grea se deschide cu un scârțâit. Pe culoar, încă simt mirosurile după-amiezii. Gelul de păr al lui Issam. Geaca de piele a lui Nathan. Şi ceva mai subtil, care stăruie în aer. Amintirea râsetelor lor.

Astăzi, i-am lăsat pe „puştii" lui Benjamin să intre în casa mea...

9

Am cumpărat o roabă. Roşie. E încărcată până la refuz cu toate materialele pe care le-am îngrămădit în portbagajul maşinii azi-dimineață: greblă, găleți, lopeți, mănuşi de grădinărit, oțet, sare (pentru rețeta de erbicid natural a doamnei Hugues), un îngrăşământ biologic special pentru legume, un altul pentru flori. Maşina de tuns iarba îmi va fi

livrată mâine. Nu mai aveau în stoc, dar vânzătorul m-a asigurat că, dacă o comandă de la un depozit din Lyon, va ajunge la mine mâine, până în ora 16. Nu mă grăbesc prea tare.

Este amiază, după cum mă informează soarele ceţos din înaltul cerului. Roua nu s-a evaporat şi frigul este pătrunzător. M-am înfofolit în haina de lână şi mi-am îndesat pe cap vechea căciulă peruviană a lui Benjamin. Nici măcar nu ştiam că o am printre lucruri...

După ce am citit cu atenţie carnetele doamnei Hugues, prima etapă care mă aşteaptă este erbicidarea terenului. Să smulg buruienile – având grijă să scot rădăcinile –, apoi să stropesc pământul cu amestecul de oţet, sare şi apă.

Doamna Hugues a precizat pe una dintre pagini: Totuşi păpădiile, urzicile şi trifoiul atrag insectele melifere care nu sunt dăunătoare. Să las câteva la marginea terenului. Am ţinut seama de asta.

Îmi imaginez pentru o clipă ce faţă amuzată ar fi făcut Benjamin văzându-mă îmbrăcată aşa: cizme de cauciuc, căciulă peruviană, mănuşi de grădinărit prea mari, gata să mă duc să lucrez pământul. Chiar vrei să faci asta, Păpuşico? Zâmbesc de una singură. Da, vreau s-o fac... Nu mă crezi?

Mă las în genunchi şi apuc cu amândouă mâinile primul scaiete. Rădăcina, nu prea adâncă, cedează fără dificultate; o smulg şi o arunc mai departe, înspre roabă. O să curăţ

terenul imediat. Atunci, aproape că îl aud răspunzându-mi. Sunt cu ochii pe tine, Păpuşico.

Ploaia măruntă care începe să cadă după-amiază nu mă opreşte. Aproape că am terminat jumătate din parcelă, nu mă pot întrerupe tocmai acum. Când soarele apune, sunt nevoită totuşi să mă opresc. Strâng buruienile şi le pun în roabă. Într-una din zile, după ce voi termina de smuls buruienile, o să-mi fac o ladă pentru compost şi le voi pune acolo. Acopăr roaba cu un cearşaf vechi, îmi aranjez uneltele sub streaşină, rezemate de peretele vechi al casei, şi mă descalţ de cizme la intrare.

Sunt îngheţată, frântă de oboseală, dar mulţumită. Sunt pe punctul de a intra să fac o baie fierbinte, când aud nişte miorlăituri tânguitoare în spatele uşii. Încremenesc. De când i-am dat primul bol de mâncare, motanul n-a mai apărut în peisaj. Ba chiar am dedus că s-a îmbolnăvit sau mai rău... Dar în seara asta, este acolo, cerând un pic de ton sau mai ştiu eu ce.

— O să-ţi dau o cutie de sardine, dar după aceea valea!

Îi vorbesc prin uşă, în timp ce îmi pun din nou pe mine hainele pe care le aruncasem pe jos. Mă duc în bucătărie, unde este cald, după ce am pus în funcţiune centrala, îi deschid o conservă de sardine, la care adaug pielea de la un pui la rotisor pe care l-am mâncat cu o zi înainte.

— Vin, vin acum!

Continuă să miaune cu disperare. Deschid uşa, cu mii de precauţii, mi-e teamă că o să încerce să intre în casă, că o să-mi sară în faţă... O întredeschid numai, doar cât să pot să scot mâna şi mâncarea. Motanul arată rău. Blana gri îi este udă de ploaie, firele de păr, lipite unele de altele. Are ochii roşii.

— Poftim, mănâncă asta şi du-te sub copaci, la adăpost!

I-o pun mai departe, ca să nu rămână în faţa uşii, căci e atât de aproape de picioarele mele, încât ar putea să mă muşte. Totuşi motanul nu se mişcă, stă şi se uită la mine miorlăind.

— Ce vrei? Lapte? Nu mai eşti un motănel...

Totuşi închid uşa şi mă întorc în bucătărie, unde umplu un castronel cu lapte pentru vizitatorul nemulţumit.

— Şi-acum, lasă-mă în pace!

Pun repede castronelul pe covoraşul de la intrare şi trântesc uşa înainte ca bestiei să-i treacă prin minte să mă atace. Nu ştiu dacă laptele este chiar ceea ce-i trebuia, dar nu contează, fug în baie şi, de data asta, rămân surdă la mieunăturile lui care în curând încetează.

Şi-a petrecut noaptea pe covoraşul de la intrare. Îmi dau seama de asta a doua zi dimineaţă, când ies, echipată cu

hainele mele de grădinărit, gata să-mi continui acțiunea de smulgere a buruienilor. Motanul este acolo, făcut ghem, în fața uşii mele, şi mă stăpânesc la timp să nu urlu la el.

— Pleacă! Pleacă de-aici!

Nu se mişcă. Abia reuşeşte să-şi ridice capul slăbănog spre mine. Ezit câteva secunde. Nu pare să fie prea sănătos. Pot risca să păşesc peste el fără să mă muşte de gambă... Într-adevăr, motanul nu tresare nici măcar atunci când trec pe deasupra lui. Observ că n-a terminat nici peştele, că pielea de pui a rămas intactă şi că laptele s-a vărsat pe covoraş. Atunci ce voia dacă nu-i era foame?

Las întrebarea în aer şi mă duc în grădină. Ziua este mai luminoasă, ba chiar, pe la mijlocul dimineții, un frumos petic de cer senin îşi revarsă razele calde pe spatele meu. Când mă întorc în casă pentru masa de prânz, constat că motanul gri a dispărut.

Mai târziu, sunt scoasă din gânduri şi din munca mea grea de zgomotul unui motor şi de un scrâşnet de pneuri, chiar în spatele meu. Recunosc maşina înainte de a distinge chipul din spatele parbrizului. Un Twingo albastru. Las lopata, mănuşile şi mă duc s-o întâmpin.

Astăzi, Julie Hugues poartă o rochie elegantă maro şi botine cu toc. Părul îi este prins într-un coc foarte profesional. Arată ca un veritabil agent de vânzări.

— Îmi pare rău că vă iau mereu prin surprindere, remarcă ea râzând.

Ne întindem reciproc mâna pe care ne-o strângem având impresia că gestul ăsta este de-a dreptul ridicol.

— Am primit mesajul dumneavoastră referitor la mere, adaugă ea.

— Ah da! Merele.

— N-am avut timp să răspund şi nici să trec mai devreme, îmi cer scuze.

— Nu-i nimic.

— Am avut nişte probleme cu Tristan în privința apartamentului. Pe scurt, acum s-a terminat. Este pus în vânzare.

Îmi studiază ținuta – încă uşor feminină –, apoi privirea i se pierde în depărtare. Face ochii mari şi un zâmbet de încântare îi luminează chipul.

— Refaceți grădina mamei?

Încuviințez din cap, făcând căciula peruviană să-mi alunece periculos de mult pe frunte.

— Da. Încerc... N-am grădinărit niciodată...

— Ați cumpărat cărți de specialitate?

Mă simt uşor jenată că trebuie să i-o mărturisesc:

— Nu, eu... mi-am permis să citesc carnetele mamei dumneavoastră. A notat totul cu precizie.

Julie izbucneşte într-un râs zgomotos, vizibil încântată de mărturisirea mea.

— Asta aşa este, cu mama ca instructor, nu mai aveți nevoie de nicio carte!

Îmi arată parcela în fața căreia am abandonat toate uneltele.

— Pot să arunc o privire?

— Bineînțeles.

Ne îndreptăm amândouă spre viitoarea mea grădină, eu în cizmele mele de cauciuc, ea în botinele ei cu toc.

— Ce o să plantați?

— În perioada asta, doar legume de iarnă... varză, napi, ceapă, un pic de fetică. Şi, de asemenea, câțiva bulbi pentru florile de primăvară.

Julie încuviințează, cu un zâmbet din ce în ce mai radios.

— Ah, şi mama dumneavoastră zice că e bine să se planteze şi căpşunii acum. Scrie că pământul mai conservă un pic din căldura înmagazinată în perioada verii.

— Văd că v-ați făcut temele.

Dă roată parcelei cu aerul unei puştoaice care revede după mulți ani grădina mamei sale.

— Smulgeți buruienile?

— Da.

— Şi următoarea etapă care e?

— Afânarea solului. Am cumpărat o furcă specială.

— Uau! exclamă Julie cu admirație. S-ar putea să vă ia ceva timp.

— Am tot timpul.

Nu ştie ce să răspundă şi profit de situaţie ca să-i arăt merii şi coşul de rufe încă plin de fructe.

— Serviți-vă, luați câte vreți.

— Sunteți foarte amabilă.

Se duce până la maşină şi se întoarce cu o lădiță de lemn.

— Sunteți sigură că pot s-o umplu?

— Bineînțeles!

În timp ce se duce să culeagă mere, eu îmi pun din nou mănuşile şi reiau operaţiunea de smulgere a buruienilor. Mâine, totul va fi terminat. Nu voi mai avea decât să stropesc solul cu produsul preparat în casă pe bază de oțet şi să mai aştept ceva timp înainte de a afâna solul.

— Şi centrala termică? Merge?

Julie mă face să tresar. Nu o văzusem întorcându-se.

— Centrala? Da, merge foarte bine.

Rămâne proțăpită în fața mea, cu lădița plină de mere în mâini. Înțeleg că n-are chef să plece imediat, că încearcă să

însăileze o conversație, aşa că îi propun, fără prea mari speranțe:

— Vreți să mâncați o bucată de tartă Tatin? Am făcut miercuri, dar mi-a ieşit cam multă...

Răspunsul ei, plin de entuziasm, nu se lasă aşteptat:

— Cu plăcere! Ador tarta Tatin!

Încălzesc restul de cafea la microunde şi o jumătate de tartă în cuptorul aragazului. Julie s-a aşezat la masa din bucătărie şi consultă amuzată carnetele mamei sale de care nu mă despart niciodată.

— Mama a devenit sursa dumneavoastră de inspirație sau ce?

— Da, se prea poate...

Julie zâmbeşte şi eu la fel, dar mai timid.

— I-ar face plăcere să vă audă spunând asta!

Nu ştiu ce să răspund şi mă mulțumesc să stau cu ochii pe ceştile care se învârt în cuptorul cu microunde.

— Ați găsit o slujbă la Clermont-Ferrand?

— Da, poate... Aştept rezultatul unui interviu de angajare la care am fost ieri. Sunt destul de încrezătoare.

— Este o veste bună.

— Da.

— Şi în privința apartamentului? Ați găsit deja o soluție?

— Da, aştept rezultatul interviului ca să semnez contractul.

— Bine. Înseamnă că sunteți pe drumul cel bun.

Cuptorul cu microunde sună şi aduc ceştile de cafea pe masă. Mirosul de tartă caldă a invadat deja bucătăria. Mă duc s-o scot din cuptor.

— Aşadar, ați avut invitați miercuri?

— Da. Câțiva. Pentru o gustare.

Mă studiază în timp ce mă întorc la masă, ținând cu mănuşile de bucătărie tava cu tarta.

— Nepoți? Aveți deja nepoți?

Încerc să opresc lama cuțitului pe care-o simt în gât la gândul bebeluşului Cassandrei, al pântecului ei rotund.

— Nu. Nu, nişte puşti de la Casa de Cultură a Tinerilor din Lyon.

Am spus prea mult sau nu suficient. Julie mă scrutează.

— Lucrați acolo?

— Nu.

Las să se prelungească o tăcere plină de întrebări, până când pun tava pe masă.

— Soțul meu lucra acolo.

Ştiu că ochii ei caută acum să zărească o verighetă pe degetul meu sau o haină bărbătească în vreun colț al încăperii. Dar mâinile îmi sunt ascunse în mănuşile de bucătărie şi nicio haină bărbătească nu se găseşte în casa asta.

— Îmi cer scuze dacă sunt indiscretă...

Ezită, îşi drege vocea, apoi întreabă:

— V-aţi despărţit?

Ochii ei nu trădează nicio curiozitate bolnăvicioasă, doar un interes politicos.

— A murit acum patru luni.

Nu las nicio pauză să se instaleze, continui:

— Beţi-vă cafeaua. O să se răcească.

Şi mă îndrept din nou spre blatul de bucătărie de unde iau o paletă pentru tartă, farfurii şi tacâmuri. Când mă întorc, o găsesc pe Julie Hugues nemişcată; nu s-a atins de cafea.

— Îmi pare rău că v-am întrebat.

— N-aveţi de ce.

— Am fost indiscretă.

— Nicidecum.

Schimbăm aceste cuvinte foarte rapid, fără să îndrăznim să ne privim.

— O bucată mare sau una mică? o întreb pentru a pune capăt acestui schimb verbal.

— Una mare.

I-a revenit un zâmbet pe chipul umbrit de tristețe, dar luminat totuşi de un zâmbet.

— Este delicioasă, declară ea peste câteva minute.

Ne mâncăm feliile de tartă vorbind despre vremea rea care vine şi despre prețul apartamentelor în Clermont-Ferrand. Fără subiecte delicate, fără gafe.

În momentul plecării, când este deja instalată la volan, Julie mă întreabă spontan:

— Ce ziceți... credeți că voi putea veni să văd grădina când veți mai avansa cu lucrările?

Nu pot să-mi stăpânesc un zâmbet sincer.

— Bineînțeles.

— Țineți-mă la curent atunci...

Privesc maşinuța albastră cum se îndepărtează şi n-am decât un gând: să mă întorc cât mai grabnic la pământul meu.

A venit din nou azi-noapte. L-am auzit mieunând în fața ferestrei de la camera mea, ca şi cum ştia exact unde mă aflu. Mi s-a făcut pielea de găină. Ce vrea de la mine motanul ăsta?

În dimineața asta, trebuie să m-apuc să construiesc o ladă pentru compost. Să fixez în sol patru scânduri, săpând puțin pământul în jurul lor, ca să stea în picioare fără să folosesc cuie şi bormaşină, fiindcă oricum nu am aşa ceva. Promoroaca de pe iarbă anunță temperaturi foarte scăzute.

În timp ce mă pregătesc să ies, încălzesc pe aragaz o crăticioară cu lapte în care adaug câțiva fulgi de ovăz şi un pic de miere. Dacă motanul mai este pe covoraşul de la intrare, va avea dreptul la un terci cald.

E acolo. De data asta, nu mă mai sperii, mă aşteptam să-l găsesc la uşă. Pun castronelul jos cu mai puțină teamă decât ultima oară şi îl văd ridicând capul, mirosind laptele şi băgându-şi botul în el. Începe să lipăie şi profit de asta ca să păşesc peste el şi să plec spre grădina mea.

Îmi admir cu aceeaşi mândrie parcela curățată de buruieni şi proaspăt săpată. Peste puțin timp – poate chiar mâine – voi putea să încep să plantez. Am nevoie să recapitulez un pic înainte, să mă mai uit pe carnetele doamnei Hugues şi să mă duc să cumpăr semințe de la legumicultorul din sat. Fiecare lucru la timpul lui.

În timp ce trasez cu lopata liniile pentru scândurile mele de lemn, soneria telefonului mă ia prin surprindere. A trecut ceva vreme de când nu m-a mai sunat nimeni. Richard s-a săturat de conversațiile noastre care se terminau cu „Treci într-o zi pe acasă – O să văd", Anne este la fel de greu de contactat la centrul de recuperare şi mama a înțeles că trebuie să mă lase în pace. Aşadar, un pic surprinsă, las lopata, mănuşile şi cizmele şi intru în casă, păşind iarăşi peste motanul gri care s-a culcat din nou pe covoraşul de la intrare.

Am primit un mesaj pe telefonul mobil. V-ați cumpărat maşină de tuns iarba? Mika Zâmbesc şi îi răspund în câteva cuvinte. Da, te aşteaptă. Ce zici de sâmbătă?

În noaptea asta am fost trezită de vuietul vântului printre pini şi de ropotul ploii pe acoperiş. În ciuda vacarmului asurzitor, le aud. Nişte miorlăituri slabe, tânguitoare. Mi-ar plăcea să le ignor pur şi simplu. Să-mi trag pătura până sub bărbie. Să mă întorc cu spatele la fereastră şi să adorm la loc. Dar vântul este violent, plouă torențial şi motanul este singur afară. Aş putea să mă mulțumesc să-i dau o conservă de ton, dar sunt aproape sigură că va continua să miaune. Nu asta vrea, dacă stă pe covoraşul de la intrare

ziua şi în faţa ferestrei de la dormitorul meu noaptea. Este cât se poate de evident.

Cred că am adormit la loc. Când mă trezesc, un pic mai târziu, nu mai aud nimic afară. Nici vântul, nici ploaia, nici miorlăielile. Mă scol totuşi şi iau o conservă de ton din dulapul de sub chiuvetă.

— Pis-pis?

Stau în picioare în faţa casei, în noaptea rece, şi îl strig, încercând să-l zăresc. Agit mâna în care ţin conserva de ton, sperând să-l atragă mirosul. Sunt cam îngrijorată. O fi găsit vreun adăpost pe undeva? Scrutez marginea pădurii. Nimic. Mai aştept câteva secunde, dar sunt nevoită să cedez în faţa evidenţei. Motanul a dispărut. Las tonul pe covoraşul de la intrare şi mă întorc să mă culc.

Ce noroc, în dimineaţa asta de sâmbătă, cerul este albastru şi soarele generos. Mika trebuie să ajungă în gara din Clermont la 11:40. Am gătit lasagna gratinată pe care o vom mânca înainte de a ne apuca de treabă. Fiindcă am de gând să profit de vremea asta frumoasă ca să plantez primii bulbi. Lalele, zambile, brânduşe şi narcise. În ceea ce priveşte legumele, n-am putut să cumpăr de la legumicultor decât niscaiva căţei de usturoi şi un săculeţ cu seminţe de fetică. Nu e prea rău pentru început. Te distrezi, Păpuşico? Vocea amuzată a lui Benjamin îmi răsună în minte. Da, mă distrez. Eu, care, în treizeci de ani, n-am lucrat niciodată pământul, trebuie s-o mărturisesc: îmi place foarte mult să

lucrez cu cazmaua, să sap, să mă cufund trup şi suflet în aceste sarcini care mă fac să mă simt epuizată seara şi îi permit minții mele să evadeze. Mă gândesc mult la doamna Hugues când sap, la eforturile pe care le-a făcut probabil ca să umple absența lui Paul. Şi mă mai gândesc la Benjamin care îmi tot spunea că mi-ar plăcea la țară. De unde a ştiut el asta?

— Credeți că mănânc cât şapte? exclamă Mika când scot din frigider o spumă de ciocolată, după enorma tavă de lasagna pe care tocmai am început-o.

— Trebuie să prinzi putere înainte de a tunde iarba.

— Da, dar totuşi.... N-o să mă mai pot mişca...

Totuşi nu refuză bolul cu spumă, ba chiar linge resturile de ciocolată direct din recipient, acestea lăsându-i urme maronii pe nas.

— Este pisica dumneavoastră?

Mă întorc. Sunt pe punctul de a înmuia farfuriile în apa din chiuvetă. Mika s-a ridicat şi îmi arată motanul rahitic, cocoțat pe pervazul exterior al ferestrei.

— Nu. Este un motan maidanez. Vine să ceară de mâncare din când în când.

Mika scoate un plescăit amuzat.

— Degeaba ziceți că nu-i pisica dumneavoastră, eu am impresia că nici nu v-a cerut părerea.

— Adică?

— Păi, a decis ea pentru dumneavoastră. V-a adoptat, ce mai!

Nu mă pot abține să nu zâmbesc, aşa aplecată deasupra chiuvetei. Cu atât mai mult cu cât vocea lui Benjamin nu rămâne mai prejos: Ei da, Păpuşico, cred că Mika are dreptate...

Motorul maşinii de tuns bâzâie, mirosuri de benzină şi de iarbă proaspătă îmi ajung la nări. Îmi plantez bulbii cu sârguință. Mai întâi fac o gaură de trei ori mai adâncă decât înălțimea bulbului. Doamna Hugues recomanda folosirea mai degrabă a unei sticle de plastic decât a unui plantator din comerț pentru a face gaura. Retrag apoi sticla. Pun bulbul în fundul gropii, cu rădăcinile în jos. Presar un pic de îngrăşământ natural. Acopăr cu pământ. Şi o iau de la capăt.

Din când în când, silueta lui Mika, aplecat conştiincios deasupra maşinii de tuns iarba, trece prin câmpul meu vizual.

— Te descurci, Mika?

— Ce?

Ridic vocea ca să acopăr zgomotul motorului.

— Te descurci, Mika?

— E OK, doamnă Luzin. E OK.

Zâmbeşte tare mândru şi-mi face semn cu degetul mare ridicat.

Am lucrat bine amândoi. Am unghiile negre şi mâinile pline de pământ. Mika are iarbă în păr. Îi umplu o ceaşcă de ceai verde cu mentă.

— Îmi pare rău, nu mai am suc...

— Nu-i nimic. La Issam, bem tot ceai cu mentă.

— Vrei zahăr?

— Nu. Ia uitați ce v-am adus.

Mă întorc şi îl văd fluturând un pachet de cărți de joc cu logoul unei stații de benzină.

— V-am zis, doamnă Luzin, că o să vă aduc cărți de joc când mai vin.

Nu ştiu ce să spun. Sunt emoționată, mult prea emoționată la vederea unui simplu pachet cu cărți de joc.

— Ştiți „Război egiptean”?

— Poftim?

Mi-e greu să-mi revin.

— „Război egiptean”. Se joacă în doi. Vreți să vă învăț?

— Da... Da, vreau.

Dă din cap satisfăcut, începe să scoată cărțile din pachet şi să le amestece.

— Mai vrei un pic de spumă de ciocolată, Mika?

Băiatul care pretindea, în urmă cu două ore, că nu poate să mănânce cât şapte, afirmă totuşi:

— Ah, da, am un gol în stomac.

Jucăm „Război egiptean” până când soarele dispare în spatele pinilor. Mika m-a bătut măr în toate cele cinci partide fără să-şi piardă speranța că voi câştiga şi eu măcar o dată.

— Trebuie să fiți mai rapidă când luați cărțile din mijloc, doamnă Luzin.

— Sunt, Mika, dar tu eşti mereu cu două secunde înaintea mea.

În maşina care-l duce la gară, Mika face ochii mari de uimire când îi dau o bancnotă ca să-i mulțumesc că a venit să-mi tundă iarba.

— Nu se poate, doamnă Luzin! E prea de tot!

— Dar probabil că ți-ai cheltuit banii de buzunar pe o săptămână ca să vii cu trenul până la Clermont.

— Ba nu, doamnă Luzin, părinții mei...

— Da, dar mi-ai făcut un mare serviciu.

— Totuşi...

Fraza rămâne în suspensie. Îl privesc cum strecoară timid bancnota în buzunarul hainei.

La gară, uită un pic de reținerea lui obişnuită şi mă sărută pe amândoi obrajii, mulțumindu-mi din nou pentru masă, pentru ceai şi pentru chestia asta... Se referă la bancnota pusă la căldurică în buzunarul lui.

— Să nu-ți uiți merele în portbagaj...

Se execută şi se duce să ia sacoşa cu mere pe care i-am pregătit-o.

— Mare minune dacă n-o să m-apuce cufureala, după toate astea, doamnă Luzin!

Cu aceste duioase cuvinte poetice în minte, îl privesc pe vlăjganul de şaisprezece ani dispărând în gara înțesată de lume.

Motanul mă aşteaptă pe covoraşul de la intrare când mă întorc în căsuța mea izolată. Miaună când vede că mă apropii şi se ridică, rotunjindu-şi spinarea.

— Lasă-mă să trec, pisi!

Ca şi cum ar înțelege, felina se dă într-o parte, continuând să miaune şi mai abitir. Îmi scot cheile din buzunarul paltonului, supraveghindu-i cu teamă mişcările. Mi-au înghețat degetele şi mi-e greu să descui uşa. Probabil că nu sunt mai mult de 4-5 grade.

— Nu te mişca, mă duc să-ți aduc o porție de lasagna.

Am plecat de la premisa că o să mă asculte. Aşa cum făcuse cu câteva secunde în urmă, când i-am zis să mă lase să trec. N-ar fi trebuit să mă bazez pe asta. Abia am întredeschis uşa, că motanul s-a şi strecurat înăuntru, iute ca fulgerul.

Cum o să-l mai scot acum? Speriindu-l? Țipând? Nici măcar n-am reuşit să dau afară fluturele...

— Ieşi de-aici! Nu te-am poftit! Hei! Hei! Pisi? Mă auzi?

Înaintez cu teamă pe hol. Uşile de la dormitor şi de la baie sunt închise. N-avea cum să intre acolo. E mai rău decât credeam... Probabil că a năvălit deja în living.

— Pisi, ieşi de-acolo!

Aprind lumina în camera de zi. Pe masă, bolul cu spumă de ciocolată pe jumătate mâncată. Pe blatul de lucru, restul de lasagna şi o carafă cu apă. Felina n-a fost interesată nici de una, nici de alta.

— Unde te-ai ascuns?

Dar nu se ascunde. Este acolo, ghemuită în vechiul fotoliu gri al doamnei Hugues. Ochii săi verzi mă ţintuiesc cu teamă, aproape că tremură. Şi în acel moment înţeleg că Mika a avut dreptate, pisica m-a ales deja şi, dintre noi două, nu eu sunt cea mai îngrozită...

În seara asta, mă deplasez cu grijă prin bucătărie, asigurându-mă că rămâne în colţul său, în zona „living”, unde i-am dus deja o porţie de lasagna şi un castronel cu apă. Eu rămân în zona „bucătărie”.

— Asta-i casa mea. Lasă-mă să mă obişnuiesc uşor-uşor cu tine, OK?

Motanul pare dispus să mă asculte. Rămâne în fotoliul gri, lingându-şi meticulos părul aspru şi deteriorat.

Trebuie să mărturisesc că încă sunt un pic temătoare când mă duc la culcare. Îi las o păturică motanului, la piciorul fotoliului. În cazul în care i-ar fi frig... Închid uşa de la camera mea cu cheia, ca să pot dormi liniştită. Pândesc zgomotele prin peretele despărţitor. Ca să desluşesc vreo tentativă de asasinat din partea motanului gri... Dar nu aud niciun sunet. Doar vântul printre copacii de afară.

Chiar ţi-e frică de-o mâţă care e numai piele şi os, Păpuşico?

În seara asta, am lăsat un motan gri să intre în casa mea...

10

Nu ştiu cum mi-a venit ideea s-o sun. Îmi închipui că puciul motanului gri a contribuit la asta. Un „Oh, ce mama naibii!” puternic adresat mie însemi. Un pic mai multă sau mai puțină viață în definitiv...

Cassandra are vocea sugrumată de emoție când răspunde, încă de la prima sonerie.

— Amande? Amande, eşti chiar tu?

Şi mie mi-e greu să vorbesc, cuvintele mi se opresc în gât.

— Ce mai faci? Bebeluşul tău...

Preț de câteva secunde niciuna dintre noi două nu ştie ce să spună. Scoatem o grămadă de sunete înăbuşite în telefoanele noastre.

— Amande, a trecut mult timp... Am crezut că eşti supărată pe mine...

Vocea i se frânge, aşa că încep să plâng în tăcere în bucătărioara mea, sub privirea întrebătoare a motanului gri.

— Nu, nu... Nu e vorba de asta, să ştii...

— Ştiu, mă întrerupe Cassandra cu blândeţe.

Din nou, un moment de tăcere. Avem nevoie de aşa ceva amândouă. Motanul sare din fotoliul lui şi se apropie încetişor, fără a mă scăpa din ochi.

— Şi bebeluşul tău? Ce face? întreb, ştergându-mi obrajii umezi.

— E bine. Mă... Mă epuizează. Se... se agită zi şi noapte.

Râd în telefon, printre lacrimi, şi ea mă imită.

— Semăn cu o balenă, Amande. Cred că Yann nu mă mai iubeşte.

— Nu spune asta...

— Nu mai vrea să facă dragoste cu mine!

— Asta n-are nimic de-a face. E din cauza bebeluşului, îi este frică să... vezi tu... să nu se intersecteze cu el...

Cassandra izbucneşte în râs, din cauza hormonilor, din cauza tulburării provocate de regăsirea noastră. Sunt foarte fericită s-o aud.

— Doamne, Amande, eu sunt medicul, eu sunt cea care le spune asemenea tâmpenii părinților!

— Da, dar acum tu eşti părintele.

— Doamne, Amande! repetă ea. Cum o mai duci? Ce faci singură acolo, la mama naibii?

Mă ia cu fiori, motanul tocmai s-a frecat de pulpa mea. Tot nu mă atacă? Vicleanul aşteaptă oare să mă vadă adormită pentru a-mi sări la gât?

— N-ai vrea să vii să vezi cu ochii tăi?

— Ce? întreabă Cassandra.

— N-ai vrea să vii până aici să vezi ce fac? Cu Yann şi Richard? Şi cu Anne, dacă se simte mai bine?

— Ba da! Da, bineînțeles!

— Mai este o lună până la Crăciun. Ați putea veni să-l sărbătoriți aici... Eu... nu cred că voi avea curajul să ies din casă, dar dacă veniți...

— Dumnezeule, da, mă tentează! Mă laşi să vorbesc cu Yann şi cu Richard? Cred că Anne va fi şi ea printre noi. Începe să-şi revină.

— Adevărat?

— Da, ar trebui să se întoarcă acasă peste câteva zile. Sunt mulțumită să ştiu că va fi aici când bebeluşul va veni pe lume.

Nu ştiu ce să răspund, ceva îmi astupă gâtul, dar Cassandrei nu-i pasă.

***

Îmi amintesc exact în ce mod m-a anunțat Benjamin că vrea să devină tată. Era într-o luni seara, în apartamentul nostru din suburbia Lyonului. Ne pregăteam să cinăm. Îmi amintesc că Benjamin voise să facă pizza acasă. Cu sos de roşii, cârnați chorizo, brânză de capră şi doză dublă de şvaițer ras.

— Ce cauți, Păpuşico?

Tocmai cotrobăiam prin sertarul din bucătărie, cel în care țineam medicamente, bandă adezivă, dezinfectant şi, de asemenea – încercați să înțelegeți logica –, plicuri şi carnete

de timbre. Răsturnasem conținutul, dar era imposibil să găsesc ceea ce căutam.

— Cutia cu pilulele contraceptive. N-ai văzut-o?

Niciun răspuns din partea lui. Continuasem să scotocesc cu şi mai mare înverşunare. Oi fi lăsat-o în geantă? Imposibil, cutia nu părăsea niciodată sertarul.

— Ben? încercasem din nou.

— Da?

Băgase capul pe uşa bucătăriei, zâmbind ciudat. Nu înțelesesem, evident.

— Nu mi-ai văzut cutia cu pilule?

— Ah... Ba da... Pe noptieră, cred.

— Pe noptieră?

— Da. Chiar acolo.

— N-o las niciodată pe noptieră.

Ridicase din umeri. Avea acelaşi zâmbet suspect, dar tot nu-mi picase fisa. Plecasem aşadar să-mi caut anticoncepționalele în dormitor. După cum spusese Ben, cutia se afla pe noptieră, ceea ce era pur şi simplu de neînțeles. Cum tot de neînțeles era şi faptul că era goală. Nu mai avea nimic în ea. Nicio pilulă. Nici măcar prospectul.

— Ben?

Răspunsese din living, țipând:

— Da?

— Nu mai e nimic în ea... Ştii ce s-a întâmplat?

Aşteptasem câteva secunde, eram gata să-l strig din nou când mă întrebase:

— Nu mai e nimic în ea?

— Nu.

— Chiar nimic? Eşti sigură?

Atunci mă uitasem din nou în cutie. Ceea ce scăpase privirii mele prima oară îmi apăruse acum: în interior era o bucățică de hârtie de mărimea cutiei, lipită de un perete. O scosesem, din ce în ce mai nedumerită, şi avusesem nevoie

de câteva secunde pentru a înțelege ce aveam în fața ochilor: un personaj de desene animate printat pe hârtiuță. Un animăluț cu păr lung şi alb, cu cioc de pasăre şi cu nişte ochi imenşi, larg deschişi, care aminteau de cei ai motanului încălțat din filmul Shrek.

— Ce-i asta, Ben?

Tot nu înțelesesem, idioata de mine. Când Benjamin îmi pusese o mână pe umăr, tresărisem, fiindcă nu-l auzisem intrând în cameră.

— Sunt păianjenii lui Mune.

— Mune?

— Mune, gardianul Lunii. Păianjenii îl ajută pe Mune să protejeze Luna grație firelor lor magice.

— Păianjenii? Ce păianjeni?

— Cel pe care-l ai în fața ta.

Mă uitasem mai de aproape la ghemotocul de blană de pe hârtia din mâinile mele.

— Ăsta-i un păianjen?

— Un păianjen al Lunii.

— De ce ai printat un păianjen al Lunii pe o hârtie pe care ai pus-o în cutia cu pilulele mele contraceptive?

Mă încruntasem, eram uluită. Citisem un pic de decepție în privirea lui. Umerii îi căzuseră.

— Cu mutrişoarele lor adorabile şi blănița de jucării de pluş, se presupune că toată lumea îi iubeşte. Se pare că nu le poți refuza nimic...

Lăsase ultima frază în aer şi eu repetasem, sceptică:

— Nu le poți refuza nimic?

Apoi îmi picase fisa. Cutia cu pilule contraceptive goală, desenul imprimat. Eram încremenită de uimire, neputând rosti niciun cuvânt. Benjamin râdea acum, batjocoritor:

— Bineînțeles, dacă iubita mea n-ar fi atât de ignorantă, dacă n-ar refuza să se uite la desene animate...

Îl făcusem să tacă dându-i o palmă peste umăr. Încă nu eram în stare să vorbesc.

— Elia m-a asigurat totuşi că păianjenii lui Mune sunt mult mai drăguți decât motanul lui Shrek. Dar poate că ar fi trebuit să aleg motanul...

Deschisesem gura, dar nu ieşise niciun sunet.

— Se pare că trebuie să-i auzi vorbind ca să-i îndrăgeşti.

— Ben...

— Dacă vrei, ne uităm la desenul animat în timp ce mâncăm pizza. O să-mi dai răspunsul după...

Zâmbea. Eu eram livid㠄.

În seara aceea, ne uitaserăm la Mune: Gardianul Lunii, dar nu-mi lăsase răgazul de a-i da răspuns. Mă dusese în dormitor şi mă dezbrăcase. Nu-mi mai căutasem niciodată cutia cu pilule contraceptive. Cinci luni mai târziu, Manon decidea să se instaleze în pântecul meu şi în inimile noastre.

Cassandra îmi făcuse propunerea... Eu nu i-aş fi cerut-o niciodată. Ştiam că are alte griji şi că se orienta spre medicina generală, nu spre obstetrică.

— Amande, mi-ar plăcea să mă ocup eu de tine şi de bebeluşul tău...

Cuvintele îi ieşiseră din gură aşa, spontane, brute, directe. Aidoma Cassandrei.

— Dacă vrei, bineînțeles..., adăugase ea, temperându-şi entuziasmul.

Bineînțeles că voiam. Nu exista nimeni în care să am mai multă încredere decât în Cassandra, în afară de familia Luzin.

— Este posibil?

— Fireşte că este posibil! Vreau să spun... Nu o să-ți fac eu ecografiile şi toate cele... Dar pot să lucrez în strânsă colaborare cu moaşa care te va monitoriza. Să devin al doilea tău medic referent.

Acceptasem, normal. Cassandra îmi alesese moaşa.

— Este cea mai bună, îți garantez.

Sarcina mea fiind deosebit de uşoară, precauțiile Cassandrei erau inutile, dar ținuse să fie prezentă la fiecare consultație, făcându-se ecoul explicațiilor moaşei şi extaziindu-se în fața circumferinței pântecului meu, care creştea cu câțiva centimetri în fiecare săptămână.

Prin urmare, ea ne-a anunțat sexul bebeluşului, la ecografia făcută în luna a cincea.

— O fetiță.

Adăugase cu un zâmbet până la urechi:

— O micuță Luzin.

Îmi pierise graiul, cuprinsă de un val de emoție de nedescris. Vocea lui Benjamin mă scosese din starea de uluire:

— Fii binevenită, Păpuşico!

Pe măsură ce zilele trec, eu şi motanul gri dezvoltăm o strategie pentru a nu ne speria reciproc.

Coabitarea nu este uşoară, dar simt că încep să mă obişnuiesc. Şi apoi, cum să-l dau afară acum, când se face frig?

Legumele mele de iarnă sunt toate în pământ. Fetică, varză, câțiva napi, usturoi şi andive... Şi răsadul de căpşuni Gariguette. Cu ploaia de noiembrie, fină şi continuă, n-am nevoie să le ud. În schimb, întrucât temperaturile au scăzut, o să trebuiască să le protejez de frig. Doamna Hugues a

scris câteva pagini pe subiectul ăsta. Instalarea de sere sau tuneluri de iarnă.

Aceasta este următoarea mea misiune. Să fac nişte solare-tunel folosind nişte ţevi pe care o să le curbez şi nişte saci de gunoi negri. Bineînţeles, ar fi mai simplu să mă duc direct să cumpăr solare-tunel pentru grădină de la un magazin specializat, dar am nevoie să rămân ocupată. Peste câtva timp, legumele mele vor fi acoperite graţie unui sistem de găuri şi de sticle din plastic care să lase să treacă apa de ploaie, şi atunci nu voi mai avea nimic de făcut. N-o să mai am de ce să mă agăţ, niciun obiectiv pentru a mă trezi dimineaţa. Încerc să nu mă gândesc la asta, totuşi ideea mi se strecoară în minte şi, de fiecare dată, simt că mă sufoc. Aşa că da, caut să lungesc această ultimă sarcină: confecţionarea de tuneluri pentru a-mi acoperi legumele.

Deşi zilele se scurtează, deşi cerul devine din ce în ce mai cenuşiu, încărcat de zăpadă, şi, deşi temperaturile scad, eu sunt tot mai plină de energie. Mai întâi, să fac tunelul pentru căpşuni. Să deformez ţevile. Să le îndoi în formă de arc. Să fac nişte găuri în sacii mari din plastic ca să bag aici capetele arcurilor. Să adun pietre mari ca să nu ia vântul marginile tunelului. Să leg sacii de plastic cu ajutorul unor sfori sau agrafe. Să-mi oblojesc tăieturile. Să verific dacă sunt vaccinată împotriva tetanosului. Să-mi admir cu mândrie primul tunel. Să cumpăr noi saci de gunoi de o sută de litri. Să-i duc înapoi la magazin a doua zi, ca să-i schimb cu nişte prelate mari. Să cedez şi să cumpăr nişte arcade metalice adevărate. Să arunc ţevile mele vechi şi ruginite.

După aceea mă apuc de tunelul pentru flori. O joacă de copii în comparație cu precedentul meu bricolaj. Motanul gri se scarpină din ce în ce mai mult. Încep să mă îngrijorez şi mă gândesc că poate ar trebui să-l duc la un veterinar ca să-i arăt petele roz. În acelaşi timp, mă gândesc că nu voi putea niciodată să-l transport. Nu sunt în stare să-l țin în brațe. O sun pe Julie Hugues, un pic confuză.

— Spuneți-mi... N-aveți cumva competențe veterinare?

Julie Hugues se miră, şi pe bună dreptate:

— Ați adoptat un animal?

— Am adăpostit un motan maidanez. Cred că are purici.

Mă întreabă dacă poate să mă sune ea înapoi – este mijlocul după-amiezii şi se află la birou – şi rămân ca fraiera cu telefonul, pe care Julie mi l-a închis deja în nas, sunând în gol.

În sfârşit, tunelul pentru legume. La doar câteva zile după ce m-am apucat de sarcina asta, nu-mi doresc decât să scap cât mai repede de ea. Mi-au înghețat degetele, deşi am mănuşi. O ploaie înghețată începe să cadă, dar rezist. Nu voi intra în casă până când nu voi termina ultimul tunel.

Termin noaptea, la lumina lanternei frontale, întrebându-mă dacă o asemenea înverşunare este normală.

Când mă întorc în casă, motanul gri este în fotoliul lui, adormit. Un mesaj vocal mă aşteaptă pe telefonul mobil. Julie Hugues.

„Încercați cu oțet diluat cu apă. I-l aplicați direct pe blană. Apoi o pieptănați. Nu există nimic mai bun. Sunați-mă dacă aveți întrebări."

Am oțet şi un pieptăn pe care vreau să i-l împrumut motanului gri. Singura problemă este cum o să procedez, fiindcă nu sunt în stare să mă apropii de el.

— Îmi pare rău, bătrâne... Ai picat prost... De ce ai ținut morțiş să vii acasă la mine? Mi-a fost întotdeauna frică de pisici...

Rămâne stoic în fotoliul lui gri. Pulverizatorul plin cu oțet din mâna mea nu-i evocă încă acel miros îngrozitor pe care va învăța să-l deteste. Nu e decât o chestiune de minute...

— Să nu te superi pe mine. Încerc doar să te îngrijesc.

Sunt caraghioasă. Mi-am pus trei perechi de pantaloni, două pulovere, o pereche de mănuşi şi un fular care îmi acoperă jumătate din față. Dacă decide să mă atace, sunt oarecum protejată... Mă apropii tiptil. Ezit. La un metru de el, rămân nemişcată. Totuşi nu-i pot cere lui Mika sau lui Julie să facă operațiunea... Îşi înalță capul slăbănog şi mă fixează cu ochii lui verzi.

— OK... O fac mâine...

N-am nicio autoritate. Nu v-am spus asta? Eu ar fi trebuit să fiu părintele cel bun. Benjamin ar fi trebuit să stabilească regulile şi limitele, să facă în aşa fel ca ordinea să fie respectată. M-ai lăsat taman la greu, Ben. Aştept să-mi răspundă, un pic furios totuşi.

Îmi pare rău, Păpuşico...

Mi-am stabilit o altă sarcină care mi se pare dintr-odată mult mai urgentă decât să aplic oţet pe blana motanului gri: să salvez toate merele care se vor strica dacă nu sunt imediat transformate în piure. Bucătăria mea capătă aspect de saună. Plină de vapori de măr parfumaţi cu scorţişoară. Nu mai văd nici la un metru. Pe foc, într-o enormă oală din fontă, merele fierb, se înmoaie, capătă încet o tentă aurie. Pe blatul de lucru, sunt vreo zece borcane de sticlă, găsite în dulapul din living, pe care le umplu încet-încet cu piureul de mere. Pe etichete, notez datele. Îmi vor trebui patru zile ca să le vin de hac fructelor din cei doi pomi. Luna decembrie a început.

Motanul gri îmi uşurează mult sarcina. În seara asta, termin de aranjat borcanele în pod, cobor, pliez scara, închid trapa. Mă aşez epuizată pe un scaun din bucătărie, fără să fiu atentă la motanul care se află la treizeci de centimetri de mine. N-am timp să reacţionez, îmi sare pe genunchi. Nu simt gheare ascuţite, cum mă temeam. Nu simt decât un corp cald, cam greu, care se culcuşeşte în scobitura pântecului meu. Şi atunci, nu mă mai pot mişca. Nu fiindcă

sunt înspăimântată, dimpotrivă... A trecut mult timp de când n-am mai simțit această senzație. A trecut mult timp de când n-am mai fost atinsă de o altă ființă vie, de când nimeni nu s-a mai ghemuit lângă mine, de când nimic n-a mai apăsat pe pântecul meu. Sunt bulversată, nici eu şi nici motanul nu facem nicio mişcare timp de aproape o oră.

— Bună, Amande.

Sunt surprinsă să aud vocea lui Anne răsunându-mi în ureche. Pare în formă.

— Ai ieşit, gata? o întreb eu.

— Da, m-am întors acasă.

Cred că este duminică, dar nu sunt sigură. Mi-i imaginez pe toți patru în living, masa este aranjată, un miros de friptură de vită a invadat casa. Cassandra, cu pântecul ei mare, trebuie să fie prăvălită pe canapea. Richard şi Yann dau târcoale nerăbdători pe lângă cuptor, cu ochii pe ceas, ascultându-şi burțile ghiorăind.

— Cassandra mi-a zis că vrei să ne inviți de Crăciun... În noua ta casă...

Disting blândețe în vocea ei.

— Da... dacă aveți chef să petreceți noaptea de Ajun în pădure.

Râde uşor în aparat, aproape că pot s-o aud.

— Bineînțeles. Ninge la tine?

— Încă nu, dar se va întâmpla în curând.

Arunc o privire afară. Chiciura a acoperit iarba şi o ceață opacă planează pe deasupra grădinii mele.

— Am putea să comandăm ceva de la un restaurant cu livrare? Lui Richard îi place mult cel de la centrul comercial...

Îi resping imediat ideea, cam cu prea mare înflăcărare, fără îndoială:

— Nu! Lasă-mă să mă ocup eu!

O uşoară tăcere se aşterne după aceste cuvinte. Mă tem că am supărat-o. Dar nici vorbă. Are doar un pic de nelinişte în voce:

— Eşti sigură că vrei să găteşti pentru cinci persoane?

— Da. O să mă ocup eu de asta.

— E mult de muncă...

— Am destul timp.

Nu ştiu dacă Anne înţelege, dacă şi ea simte nevoia să rămână activă ca să se menţină pe linia de plutire. În orice caz, se dă bătută.

— Atunci noi o să aducem vinurile.

— Mi se pare perfect.

Mai las să treacă vreo câteva secunde înainte de a considera subiectul încheiat.

— Ei, şi cum este să te întorci acasă?

11

Am cincisprezece zile la dispoziţie ca să pregătesc o veritabilă masă de Ajun pentru familia Luzin. Dar mai întâi, trebuie să mă achit de o sarcină de primă importanţă: să stropesc motanul cu oţet. După cum mă aşteptam, la primul jet, fuge şi se ascunde sub fotoliul gri, dintr-un salt, şi

trebuie să stau ghemuită în fața fotoliului mai bine de jumătate de oră, până să binevoiască să se apropie din nou de mine. La a doua tentativă, îl iau prin surprindere. Aşteptsă-mi sară pe genunchi pentru un moment de tandrețe, apoi îl stropesc, dar de data asta îl imobilizez cu celălalt braț. Scuipă. Mârâie. Nu ştiam că o pisică poate să mârâie. De data asta, mi se face mie frică, îi dau drumul şi aproape îl fac să cadă ridicându-mă brusc. Când îți lipseşte curajul, eşti obligat să fii perseverent. Decid să pun în aplicare o nouă metodă: fără pulverizare direct pe piele. Am înmuiat o cârpă în soluția de oțet şi apă şi mă străduiesc să-l frecționez cu ea. Simt că nu-i face prea mare plăcere. Mijeşte ochii, deranjat de miros, dar nu se opune. Nu mă grăbesc, îl frec pe fiecare labă, trec cârpa înainte şi-napoi peste blăniță, nu vreau să uit nicio porțiune. Îmi termin operațiunea cu un pieptănat lent şi riguros. Chestia asta pare să-i placă, fiindcă începe să toarcă. Nu-mi vine să cred că am reuşit. Mă simt cuprinsă de un val de mândrie.

— Ştii ceva, motanule... Dacă Ben ar fi văzut asta, ar fi rămas mască...

Motanul gri nu se sinchiseşte. Toarce şi mai tare. Cred că îi place vocea mea.

Azi-dimineață, a început să ningă. Mă înfofolesc într-un halat de baie şi mă postez în fața ferestrei, cu o ceaşcă mare de cafea în mână. Motanul gri îşi lasă terciul şi vine să se aşeze la picioarele mele. Acum, în fiecare dimineață, are dreptul la o porție de lapte cu fulgi de ovăz şi miere. Dacă mi

se întâmplă să uit, e vai de mine, scoate o mulțime de miorlăituri care-ți sfâşie inima.

Privesc fulgii de zăpadă rotindu-se prin aer. Îmi fac griji pentru legumele şi florile mele. Mă gândesc la Benjamin, acolo sub pământ, în sicriul lui din lemn crem care este probabil complet înghețat.

Din fericire, nu mai sunt chiar singură de când motanul gri a decis să rămână în casa mea. Prezența lui este plăcută. De-acum, am motive să vorbesc cu voce tare.

— Hai, motanule, terminăm de mâncat şi apoi ne punem pe treabă.

Nu vreau să lenevesc. Trebuie să pregătesc masa din Ajunul Crăciunului şi să confecționez niscaiva cadouri.

Ca întotdeauna când nu ştiu cu ce să încep, deschid agendele doamnei Hugues. Am catalogat diferitele ei însemnări cu ajutorul unor post-ituri care funcționează după un sistem de culori. Verde pentru tot ce se referă la grădină, plantat, stropit etc. Albastru pentru rețetele culinare. Roz pentru sfaturile zilnice ale doamnei Hugues. De exemplu: Cum să scapi de şobolani şi de şoareci. Sau acesta care-mi place în mod deosebit: Cum să scrii o scrisoare de condoleanțe. În sfârşit, galbenul înseamnă „diverse”. În această categorie, găseşti însemnări despre vreme, despre datele onomastice sau aniversare ale celor apropiați ori chiar adresa centrului de plată a impozitelor. Nimic care să mă intereseze cu adevărat.

Mă înarmez aşadar cu diferite agende ale doamnei Hugues şi, cu cafeaua în faţă, parcurg paginile din categoria albastră. Reţetele culinare. Trec peste piureuri de fructe, clafoutis şi alte deserturi de vară. Găsesc o pulpă de miel cu ierburi de Provence (doamna Hugues precizează că preparatul a fost apreciat. De cine? Nu ştim...), o bibilică la cuptor cu portocale şi rozmarin (să nu se pună atâtea portocale, ne spune doamna Hugues, a ieşit prea acră) şi un clapon la cuptor cu castane, lipsit de comentarii. Cât priveşte deserturile, găsesc o turtă dulce după reţeta de altădată a mamei, transmisă fără îndoială din mamă în fiică în familia Hugues. Mă întreb dacă Julie cunoaşte reţeta şi îmi propun să i-o dau, data viitoare, dacă o interesează. O pana cotta cu cafea, pe ultima pagină a agendei, mi se pare potrivită pentru o masă din noaptea de Ajun.

Mă hotărăsc să fac pana cotta şi clapon la cuptor cu castane, copiez ingredientele, cantităţile, scriu o listă de cumpărături, verific tăvile şi diferitele ustensile de bucătărie de care dispun, îmi planific următoarea ieşire la supermarket. Este deja ora prânzului şi îmi fac două ouă ochiuri, mulţumită să mă simt animată de un nou obiectiv.

Tocmai îmi aranjez cumpărăturile făcute după-amiază, sub privirea motanului gri cocoţat pe blatul de lucru, când un zgomot de motor mă face să mă încrunt. Cine să vină aici...? Pe zăpadă...? Fără să anunţe...? Dau fuga la fereastră. Maşina Twingo albastră. Nu putea să fie decât ea. Zâmbesc fără să vreau. Cu o clipă înainte, mi-a venit să zic în sinea mea: Cine vine să mă deranjeze? Şi acum, că văd maşina albastră, sunt aproape fericită s-o întâmpin pe Julie Hugues.

Poartă un palton gri elegant şi o căciulă albă cu moţ. Părul îi cade liber pe umeri. Se îndreaptă spre portbagajul maşinii, pe care îl deschide şi o văd reapărând cu o cutie de carton în braţe. O cutie de carton? Mă grăbesc să aranjez ultimele pachete cumpărate, cu gândul la cutia aia de carton, timp în care Julie ajunge la uşă şi ciocăneşte, iar motanul gri fuge să se ascundă sub fotoliul lui.

Julie mă întâmpină cu un zâmbet maliţios. Şi-a desenat o linie subţire neagră pe pleoape şi tenul îi este puţin mai închis graţie unui strat de fond de ten.

— Bună ziua! Pledez vinovată şi de data asta!

Mă dau din uşă ca s-o las să intre, fără să înţeleg prea bine la ce se referă.

— Am căpătat prostul obicei să vin fără să anunţ. Îmi pare rău. Asta fiindcă sunt atât de ocupată cu noul meu job, încât nu ştiu niciodată ce-o să fac în ora următoare.

Schiţez un zâmbet slab care vrea să însemne că nu-i nimic, că nu mă deranjează, şi îi propun să mă urmeze în camera de zi.

— Tocmai v-am văzut noul locatar.

— Noul locatar?

— Motanul. Cel căruia i-ați oferit adăpost. L-ați scăpat de purici?

— Oh... Cred că da. Nu se mai scarpină.

Văzând privirea plină de fericire a lui Julie când intră în camera de zi, o privire care întârzie asupra tapetului cu bambuşi, asupra vechilor piese de mobilier, a fotoliului gri uzat, bănuiesc că va găsi tot felul de scuze pentru a putea reveni în casa familială. De altfel, îmi dă dreptate ducându-se la fereastră şi postându-se în faţa ei.

— Văd că ați instalat nişte solare-tunel în grădină.

— Da. Până nu vine frigul.

— Trebuie să vă mărturisesc că m-am gândit deseori la dumneavoastră... Mă întrebam ce-ați mai făcut în grădina mamei.

Îi arăt un scaun pe care să-şi pună paltonul, timp în care îi comunic noutățile despre grădină: răzorul cu flori de primăvară. Lalele, zambile, brânduşe şi narcise. Stratul cu legume de iarnă. Ochii îi sclipesc. Se debarasează de palton, de căciulă şi zâmbetul i se lărgeşte.

— Ia ziceți... O să mă invitați la primăvară... când totul va fi în floare?

— Da. Bineînțeles.

— Bun. Şi motanul? Mi-l arătați?

Motanul meu gri s-a refugiat sub fotoliul gri.

— E cam slăbănog protejatul dumneavoastră.

— Era numai piele şi os. Cred că a luat deja un kilogram în greutate.

Fluieră uşor şi continuă să-l observe, întinsă pe jumătate pe pardoseală.

— N-ar fi rezistat peste iarnă dacă nu l-ați fi adăpostit.

Îi propun să bea o cafea şi acceptă cu entuziasm. În acel moment, privirea îmi cade pe cutia misterioasă, lăsată la intrarea în încăpere.

— Ce mi-ați adus?

— Oh, chestia asta!

Ochii îi strălucesc de veselie.

— E o poveste incredibilă...

O las să se aşeze şi îmi fac de lucru pe lângă cafetieră, punând cafea în filtru, adăugând apă, scoțând zahărul din dulap.

— Putem să ne tutuim, nu?

— Da... Bineînțeles.

— În cutie, sunt nişte pliculețe cu ceară.

— Pliculețe cu ceară?

— Ceară de albine.

Până aici, nu înțeleg mare lucru, dar încuviințez politicos.

— M-a apucat iarna trecută, în timpul vacanței de Crăciun. Să confecționez lumânări parfumate. Bine... De ce nu? o să zici.

Zâmbesc pentru a-i arăta că o ascult.

— Cred că lucrurile începeau să meargă prost între mine şi Tristan, ăsta-i motivul pentru care m-am apucat să fac lumânări parfumate cu atâta entuziasm. La început, am

făcut-o doar ca să-mi omor timpul, să confecționez câteva cadouri pentru prietenele mele, pentru socrii mei, apoi...

Ridică din umeri a neputință.

— Apoi a devenit o adevărată obsesie. Zece, cincisprezece, douăzeci de lumânări în borcane de dulceață, borcane de muştar, de iaurt, boluri din porțelan. Nu era destul. Cu patru zile înainte de Crăciun, aveam peste patruzeci. Tristan era exasperat, nu mai aveam loc unde să le punem. Le aliniasem pe holul care duce la dormitor. Şi totuşi... n-am putut să mă opresc să confecționez altele... A trebuit să treacă sărbătorile şi Tristan să ducă totul în pivniță ca să încetez.

Se uită la mine, pe jumătate tristă, pe jumătate amuzată, şi eu încerc să adopt o expresie zâmbitoare, dar neutră.

— Ei bine...

— Da, aşa cum zici, confirmă Julie. O adevărată criză de Crăciun pe care încerc s-o evit anul acesta. Mă cunosc bine, dacă-mi bag iar nasul în cutie...

Începe să râdă şi o imit.

— E ca un drog, o să vezi. Încearcă să te amuzi fără să ajungi la nevroză.

Chiar nu ştiu ce să spun, cu atât mai mult cu cât eu însămi am avut deja comportamente compulsive cu piureurile de mere, în urmă cu ceva timp, aşa că încuviinţez în mod stupid şi, întrucât tăcerea se prelungeşte, declar:

— Ei bine, voi încerca să fiu prudentă.

În spatele meu, cafeaua a terminat de curs şi umplu două ceşti pe care le pun pe masă. Mă întorc să scotocesc prin dulap în căutarea unui pachet cu fursecuri, dar tot ce găsesc este o plasă cu clementine. Tot e mai bine decât nimic.

— Şi cum faci lumânările? o întreb pe Julie în timp ce mă aşez în faţa ei. Eu n-am făcut niciodată...

— E foarte simplu. Vrei să-ţi arăt?

Astfel, în timp ce grădina mea doarme, îngropată în zăpadă, în timp ce motanul meu gri rămâne ascuns sub fotoliu şi restul lumii continuă să se învârtă în jurul nostru, prinsă fără îndoială în frenezia cumpărăturilor de Crăciun, eu şi Julie ne apucăm de confecţionat lumânări ca şi cum, în acel moment, e lucrul cel mai natural cu putinţă.

Ascult cu atenţie fiecare dintre sfaturile lui Julie. Alegem un borcan de sticlă. Confecţionăm un fitil folosind un prosop de bumbac sau o batistă, din care decupăm o fâşie pe care o răsucim cu fineţe. Trecem fitilul astfel confecţionat printr-un suport de metal pe care îl aşezăm pe fundul borcanului.

— Pentru suport, poți folosi un capac de la o cutie de aluminiu sau o bucată de metal de la vreun ambalaj alimentar. Eu foloseam hârtie de aluminiu destul de groasă pe care o decupam în formă rotundă.

Privind-o cum îmi scotoceşte prin dulapuri, scoțând ruloul cu folie de aluminiu, o foarfecă, o cratiță pentru ceară, mă gândesc că tehnica de confecționare a lumânărilor ar merita să figureze într-o agendă de-a doamnei Hugues şi că, dacă stau bine să mă gândesc, diseară o s-o scriu pe una dintre puținele pagini libere.

Acum, ceara se topeşte în cratiță. Julie scoate două flacoane mici din cutia ei.

— Uleiuri esențiale pentru a le parfuma, precizează ea.

Operațiunea cea mai delicată constă în a turna ceara caldă, în care am pus două picături de ulei esențial de portocală dulce – miroase extraordinar de bine – în fostul meu borcan de dulceață, menținând fitilul lumânării drept. Apoi depunem opera de artă fumegândă pe pervazul exterior al ferestrei ca să se închege ceara mai repede.

Motanul gri a profitat de agitația noastră pentru a ieşi din ascunzătoare şi a se instala, prudent, la înălțime, pe frigider. Julie îşi termină cafeaua aproape rece, cu înghițituri mici.

— Pleci deja? o întreb când o văd ridicându-se.

— Da. Trebuie s-o şterg acum. Am întâlnire cu un client.

O privesc cum îşi pune paltonul, căciula cu moţ, cum îşi rearanjează câteva şuviţe pe gât. Peste câteva secunde, va fi dispărut la fel de repede precum a venit, lăsându-mi bucătăria ca după un uragan şi mintea ocupată cu acest capriciu al lumânărilor parfumate.

— Mulţumesc pentru cafea, zice ea.

— Cu plăcere.

Se îndreaptă deja spre uşă, nu fără a-l saluta pe motanul gri cu un gest al mâinii.

— Sărbători fericite de Crăciun!

— Şi ţie la fel.

— Nu uita... Lumânările creează dependenţă şi sunt periculoase... Ai grijă...

Şi pleacă în timp ce rosteşte aceste cuvinte, cu un zâmbet maliţios. Apoi maşina albastră dispare din câmpul meu vizual.

Seara, la lumina primei mele lumânări homemade, notez într-una dintre agendele doamnei Hugues sfaturile fiicei

sale. Prima mea contribuție la opera ei. Sub titlul: Lumânări parfumate făcute acasă. În categoria roz. Sunt cum nu se poate mai mândră.

— Amande! Arăți bine!

Țipetele Cassandrei mă scot cu brutalitate din bula mea de liniște. Și totuși am avut timp din belșug să mă pregătesc pentru așa ceva. A fost o săptămână foarte încărcată. Am făcut curățenie generală. Am aerisit. Am gătit. I-am pregătit fiecăruia o lumânare personalizată. Am aranjat masa. M-am spălat pe cap. M-am îmbrăcat cu haine potrivite. Mi-am dat cu fond de ten. Fiecare dintre aceste gesturi a fost însoțit de un gând pentru cei care aveau să vină, să-mi invadeze casa, să-mi sfâșie liniștea, să mă readucă la realitate, la absența lui Benjamin... Și totuși nimic nu m-a pregătit pentru țipetele Cassandrei, pentru mâinile ei puse în jurul umerilor mei, pentru revederea membrilor familiei Luzin, adunați cu toții, mai puțin unul, în fața casei mele. Ar trebui să fiu fericită că-i văd, cu brațele întinse spre mine, cu ochii plini de bunăvoință. Dar, din contră, revederea este ca un sufleu care se dezumflă brusc, ca o greutate care-mi cade pe piept. Încerc să mă prefac.

— Bună seara! Mulțumesc. Veniți, veniți, intrați!

Să-i las să treacă în hol. Să închid ușa. Să strâng patru corpuri la pieptul meu. Cassandra și pântecul ei tare, umflat. Yann și umerii lui largi, uscat, subțire. Anne, al cărei organism nu opune nicio rezistență, care se

abandonează, moale, ca şi cum o vijelie ar putea s-o ia pe sus. Şi Richard, înalt, puternic, cam bățos în seara asta.

— Doamne, ce mulțumită sunt că te văd!

Cassandra vorbeşte mult şi tare. Mi-e greu să-mi recapăt suflul, să suport şocul. A fost o greşeală. Tocmai mi-am dat seama de asta. Nu sunt pregătită. Încă nu. Să ne aşezăm cu toții la masă. Să mă prefac. Ce m-a apucat? Nici măcar nu sunt credincioasă... De ce oi fi vrut să sărbătoresc Crăciunul?

Totuşi mă las purtată de valul care ne duce pe toți cinci în camera de zi, de exclamațiile Cassandrei care se minunează de „autenticitatea" casei mele.

— Este de epocă, este într-adevăr de epocă.

Ajung să-mi cer scuze în minte de la motanul gri fiindcă i-am impus toată agitația, toată mascarada asta. Nu-l văd, trebuie să se fi refugiat sub fotoliu. Yann şi Cassandra fac turul camerei de zi, vorbind despre lumânările de la ferestre, despre frumosul dulap din lemn brut. Anne şi Richard rămân deoparte, mai discreți, cu paltoanele pe ei. Stau în mijlocul bucătăriei, năucită. Urechile îmi țiuie, capul mi se învârte. Uit cea mai elementară regulă de politețe, să le spun să-şi scoată hainele şi să se aşeze la masă. Rămân mută, palidă, dezorientată.

Cred că Richard e cel care mă salvează încă o dată. Ia paltoanele tuturor, pune pe masă o sticlă de şampanie – de unde a scos-o? fără îndoială din punga de hârtie pe care o ținea în mână – şi conduce pe toată lumea la masa elegant aranjată. Apoi simt că mă cuprinde cu mâna de mijloc.

— Du-te şi te aşază, Amande. Ai muncit din greu pentru noi.

— Eu...

Nu-mi vine nimic în minte. Doar lacrimile stau să țâşnească. Îl caut pe Benjamin din priviri fără să-mi dau seama, în mijlocul tuturor.

— Unde ții paharele de şampanie? O să servesc aperitivul.

Anne îmi zâmbeşte cu blândețe.

— Vino să stai jos, Amande. O să ne ocupăm noi în continuare. Îți mulțumim că ai pregătit toate astea.

Mă conduce la masă şi abia apuc să-i arăt lui Richard dulapul unde se află cupele de şampanie.

— Tu ai confecționat toate lumânările astea?

— Poftim? Eu... Da...

Dopul de la şampanie sare. Cassandra se stăpâneşte la timp să aplaude. Probabil că i s-a dat de înțeles că am nevoie de calm, că trebuie s-o ia mai uşurel. Se vorbeşte mai încet. Richard revine la masă aducând cupele de şampanie.

— Cuptorul..., gem eu brusc.

Mă ridic dintr-un salt. Am dat drumul la cuptor ca să încălzesc claponul adineauri, chiar înainte de sosirea lor. Nici măcar nu ştiu dacă am băgat deja claponul înăuntru, la căldură, sau dacă este tot la frigider. Panicată cum sunt, mă lovesc de Anne care se ridică să meargă la bucătărie ca să ia nu ştiu ce.

— Scuză-mă... Îmi pare rău, eu... Cuptorul...

Abia-mi recunosc vocea care tremură şi bolboroseşte.

— E în regulă, Amande, nu-i nimic...

Mă priveşte ciudat. Încerc să-mi revin:

— Am aprins cuptorul...

Dar ochii ei neliniştiți, mijiți, îmi dau de înțeles că nu se lasă păcălită. Fug în bucătărie, îngenunchez în fața cuptorului, încerc să-mi calmez bătăile inimii. În spatele meu, răsună vocea lui Yann:

— O aşteptăm pe Amande ca să ciocnim.

Dar tot ce-aş vrea eu este să dispar, să fug, să nu fiu aici, cu ei. Cuptorul este încălzit. Claponul este tot la frigider. Stau o veşnicie ca să-l pun pe un grătar, să-l stropesc cu sosul deja pregătit, să închid la loc uşa cuptorului. Voi adăuga castanele imediat, în timpul coacerii. Îmi repet aceste indicații în minte ca să mă agăț de ceva tangibil, concret.

— Uite... ți-am adus o fotografie cu florile tale...

Vocea lui Richard mă face să tresar când mă ridic. Nu l-am auzit apropiindu-se. Îmi întinde telefonul lui mobil. Îmi trebuie câteva secunde ca să reacționez şi să-l iau. Pe ecran, recunosc mormântul lui Benjamin. Piatra albă. Plăcile comemorative. Şi, în mijloc, un buchet imens. Nişte flori delicate albe cu pete de culoarea prunei.

— Sunt...

Nu-mi termin fraza. Richard confirmă:

— Cele pe care mi-ai cerut să i le duc.

O lacrimă mi se prelinge pe obraz, dar Richard se preface că n-o vede. Sau poate chiar n-a remarcat-o, fiindcă acum zâmbeşte, un zâmbet trist, şi îmi întinde din nou telefonul mobil.

— Pe asta am făcut-o pe brâul şemineului.

Dă zoom pe ecran cu degetele lui cu pielea uscată şi crăpată. Stigmatele meseriei lui de tâmplar. Zăresc un dreptunghi de lemn de culoare deschisă pe care au fost sculptate câteva trăsături care ies în evidenţă, şi mai deschise. Îmi trebuie câteva secunde ca să recunosc capul unui nou-născut, cu ochii închişi, ca şi cum ar dormi. Deasupra, cu litere italice negre, figurează un nume. Cinci litere. MANON.

— Veniţi? se aude vocea lui Anne, în spatele nostru.

Niciunul dintre noi nu răspunde. Plâng cu lacrimi fierbinţi acum, în faţa claponului meu care se coace, iar Richard mă bate pe umăr cu stângăcie.

— Îţi aminteşti chipul ei?

Am murmurat aceste cuvinte foarte încet, nici nu sunt sigură că le-a auzit. Totuşi încuviinţează cu gravitate şi, în acest moment, nimic altceva nu mi-ar putea face mai mult bine.

Apoi seara devine mai plăcută. Mă las condusă spre masă unde nimeni nu face comentarii despre ochii mei înroşiţi. Cassandra îşi pune o mână pe genunchiul meu şi reuşesc să-i zâmbesc. Îi imit pe ceilalţi când îşi ridică paharele cu şampanie şi sunt uşurată să-l aud pe Yann declarând:

— Pentru Ben!

Repetăm toți „Pentru Ben!”, cu o oarecare emoție în glas. Richard adaugă, mai timid:

— Şi pentru Manon!

Şi toți reiau în cor, în afară de mine, căci mi s-a pus un nod în gât. Îmi place când nu ne mai prefacem, când îi lăsăm pe Benjamin şi pe Manon să stea cu noi la masă. Până şi motanul gri o simte probabil, fiindcă iese din ascunzătoare şi Cassandra exclamă, în gura mare, recăpătându-şi rapid felul ei natural de a fi:

— Ăsta cine mai e?

Zâmbesc şi declar, nu fără oarecare mândrie:

— Este motanul meu. Motanul meu gri.

Nu ştiu cum, am lăsat să-mi scape câteva cuvinte despre grădina mea. Se interesau fără îndoială de activitățile mele în mijlocul pădurii şi le-am povestit despre parcelă, despre legumele de iarnă, despre florile de primăvară. Anne ştie totul despre grădinărit. Aflu astfel că, în perioada când locuiau în Jura, avea grădina ei. Benjamin o ajuta mult, în vreme ce Yann era mai preocupat de cărți. Aşa că, văzând-o că se interesează de legumele mele, îi spun despre agendele

doamnei Hugues care m-au ajutat să mă apuc de grădinărit şi Anne cere, cu ochii strălucind, să le vadă.

— Oh! Carnetele astea sunt o mină de aur...

Dă paginile, se opreşte, descifrează, dă din cap când găseşte o informație interesantă.

— Aş putea să-mi fac din nou o grădină de legume, declară ea. Am spațiu în spatele casei. Nu mult, dar suficient pentru a pune câteva lăptuci, o tufă sau două de roşii şi ceapă. Da, ceapă.

Văd că ideea prinde rădăcini în mintea ei după modul în care mijeşte ochii şi începe să mângâie coperta agendei. Cassandra consimte:

— Vreau să învăț şi eu cu tine, atunci. N-am plantat niciodată nimic. Pentru Gândăcel, ar fi fără îndoială o idee bună.

Bineînțeles, nu pot decât s-o întreb despre Gândăcel, cum o numeşte, şi, văzând expresia de încântare cu care îmi răspunde, regret că n-am făcut-o mai devreme. Aflu că Gândăcel este aşteptată la sfârşitul lui ianuarie, că este bine, dar că ea, Cassandra, este epuizată, că nu i-au ales încă numele, dar că are de gând să-l impună pe cel ales de ea, luându-l pe Yann pe nepregătite în ziua Z. Yann nu zice nimic, ca de obicei, se mulțumeşte să ridice din umeri şi toți cei din jurul mesei ştiu foarte bine că o va lăsa pe

Cassandra să decidă numele bebeluşului, căci, pe lângă faptul că este drăguţ şi prevenitor, Yann este îndrăgostit nebuneşte.

— Fir-ar să fie, castanele mele!

Cu toate astea, am uitat să bag castanele la cuptor. Din fericire, Anne vine în bucătărie să mă ajute să-mi repar prostia.

— Am reînceput să merg la biserică.

Confidenţa pică precum musca-n lapte în timp ce stropesc castanele cu supă de carne şi ulei de măsline înainte de a închide uşa cuptorului. Nu-mi vine să zic altceva decât un „ah” care sună fără vigoare.

— Psiholoaga de la centrul de odihnă şi tratament crede că este o idee bună.

— Mmh... Îmi imaginez...

— Eu şi Richard nu mai călcaserăm pe-acolo de vreo douăzeci de ani. După botezurile copiilor, vizitele de duminică s-au rărit... apoi ne-am oprit. Pur şi simplu ne-am oprit.

Lasă să se aştearnă o tăcere care se prelungeşte, astfel încât mă simt obligată să întreb:

— Îți face bine?

Încuviințează, cu chipul dintr-odată grav.

— Foarte bine.

Un miros plăcut a invadat toată bucătăria. Motanul meu gri observă scena cu neîncredere.

— Dacă vrei să ne însoțeşti...

Clatin din cap. Spre deosebire de Benjamin, eu n-am fost botezată. Prima dată când am asistat la o slujbă a fost la înmormântarea bunicii mele, când aveam treisprezece ani. N-am fost niciodată credincioasă. Bisericile mi se par toate austere, reci şi triste. N-am nevoie nici de biserică, nici de piatră funerară ca să-l plâng pe Benjamin, iar Anne o ştie cu siguranță.

— Nu cred că... Mulțumesc totuşi...

Anne mi se pare puțin mâhnită.

— Ştii, uneori, viaţa de zi cu zi, oricât de îndulcită, nu mai este suficientă. Se poate să ai nevoie de altceva. Ceva de alt ordin.

Prefer să mă mulţumesc s-o aprob. Simt că Anne crede că nu înţeleg. Nu fac nimic ca să-i arăt că se înşală! Ne întoarcem la masă şi mă simt uşurată că subiectul este definitiv închis.

După ce servesc salata de somon cu mărar şi claponul cu castane, Cassandra se ridică de la masă pentru a se odihni în fotoliul gri. Cu mâinile puse pe pântecul rotund, adoarme repede, cu un zâmbet uşor pe buze. Îi privesc abdomenul întins cum se ridică lent în ritmul respiraţiei. Peste o lună, va fi mamă. Probabil că este liniştită. Nimic n-ar mai putea să-i tulbure fericirea. Aşa îmi ziceam şi eu în luna iunie.

— Amande, vrei să serveşti brânza acum?

Sunt fericită că Anne îmi distrage atenţia de la Cassandra adormită.

Începem brânza în mijlocul anecdotelor despre unchiul Albert, pe care nu l-am întâlnit niciodată, dar ale cărui aiureli mi-au fost povestite adesea de Benjamin şi de Yann, cea mai tare fiind teoria lui despre Terra, care ar fi plată.

— Şi Neil Armstrong? întreabă Cassandra, care s-a trezit.

— Un complot al NASA în care sunt băgați membri ai ordinului Illuminati şi francmasonii, răspunde Yann cu un zâmbet în colțul gurii.

Ne amuzăm prefăcându-ne că-l contrazicem pe Yann cu cele mai bune argumente ale noastre:

— În acest caz, cum se face că soarele apune?

El ne recită pe de rost răspunsurile unchiului Albert, cu aerul cel mai serios din lume:

— Este o iluzie optică legată de îndepărtarea soarelui în raport cu observatorul. Soarele nu se ridică, ci se îndepărtează atât de mult, încât dă impresia că dispare la orizont.

— Dar toate fotografiile Terrei din spațiu?

— Prelucrate în Photoshop.

— Şi gravitația?

— Nu există.

— Poftim?

— Obiectele şi ploaia cad pe pământ din cauză că discul terestru, împins de energia întunecată, accelerează încontinuu spre înalt, ca un ascensor.

Râdem. Ceea ce îmi face bine. Ceea ce ne face bine tuturor. Cred că lui Benjamin i-ar fi plăcut să ne vadă râzând aşa pe toţi cinci.

Panna cotta mea este primită cu entuziasm de toţi. Cassandra mă întreabă dacă mai am şi, întrucât am prevăzut într-adevăr o a doua porţie pentru fiecare, toată lumea se serveşte din nou. Profit de sfârşitul mesei pentru a le da lumânările pe care le-am confecţionat. Cu aromă de portocale pentru Richard şi Yann, cu trandafir pentru Cassandra şi Anne.

— Şi noi avem ceva pentru tine, mă anunţă Cassandra.

Yann se întoarce câteva minute mai târziu de la maşină cu o plantă verde ambalată în hârtie pentru cadouri transparentă şi ornată cu o frumoasă panglică roz.

— Voiam să aducem un pic de viaţă în casa ta. Nu ştiam de motan... Sper că el şi ficusul vor fi prieteni...

Îi îmbrăţişez. Încă mi-e greu să mă obişnuiesc cu pântecul rotund al Cassandrei între noi. Este ca un meterez care m-ar împiedica să mă apropii prea tare. Oare şi eu dădeam impresia asta?

Cât despre Anne şi Richard, ei mi-au adus un cadou mai deosebit. Într-un ambalaj verde-deschis, e unul dintre vechile hanorace cu glugă ale lui Benjamin, unul dintre acele hanorace moi şi pufoase, tocit de purtat, unul dintre cele cu care se îmbrăca adesea în apartament.

— Ştiu că nu voiai lucruri de-ale lui aici cu tine, dar dacă te-ai răzgândit cumva...

Cred că m-am răzgândit, căci sunt fericită să am în mâini vechiul lui hanorac, în seara asta, să mă gândesc că voi putea să-l îmbrac imediat, după ce ei vor fi plecat, şi să-l ţin pe mine toată noaptea.

Bem cu toţii o ultimă cupă de şampanie, în afară de Cassandra, care soarbe un suc de mere, apoi Anne declară că este timpul să plece. Este aproape ora unu noaptea. Îi privesc cum îşi pun paltoanele, cum îşi iau la revedere de la motanul gri, aflat tot pe frigider, şi cum se îndreaptă spre ieşire. Ne mai îmbrăţişăm o dată, conştienţi de faptul că n-o să ne revedem prea curând.

— Crăciun fericit!

— Da, Crăciun fericit!

Se îndepărtează.

— Staţi!

Strigătul meu îi opreşte când aproape ajunseseră la maşina lui Richard.

— Lucrurile din camera galbenă...

Fraza mea rămâne în aer. Am impresia că Richard şi Anne îşi ţin răsuflarea.

— Sunt tot în pivniță?

Richard e cel care confirmă înaintea celorlalți.

— Da... Vrei... vrei să le recuperezi?

Clatin din cap. Am un nod în gât şi vocea uşor răguşită, dar continui:

— Vreau să le revină lui Yann şi Cassandrei. Pentru Gândăcel.

Tăcerea se aşterne o clipă peste curtea înzăpezită.

— Toate? întreabă Yann, uşor surprins.

Erau fel de fel de lucruri în camera galbenă: pătuțul, masa de înfăşat, dar şi bodyuri, şosete, rochițe, pijămăluțe: cea

roz cu ursuleți, cea galbenă cu o girafă care râde, cea verde cu un hipopotam alb, câteva jucării de pluş...

— Da. Toate.

Mi se pare că tăcerea va dura o veşnicie. Devine grea, apăsătoare şi chiar mai opacă decât zăpada. În cele din urmă, Yann e cel care o sparge, punându-şi brațul în jurul umerilor Cassandrei:

— Îți mulțumesc, Amande. Îți mulțumesc în numele ei.

Niciunul nu mai adaugă nimic altceva. Îmi zâmbesc înainte de a-şi relua drumul spre maşina familiei prin zăpada groasă. Rămân în fața casei până când dispar în noaptea înstelată de Crăciun.

În casă, motanul gri mă aşteaptă aşezat pe un scaun. Motanul gri şi vechiul hanorac cu glugă al lui Benjamin. Observ masa, pe jumătate debarasată, paharele de şampanie goale, bolurile de panna cotta neterminate, şervetele şifonate, lumânările mele parfumate tremurânde. În seara asta, am lăsat în sfârşit familia Luzin să intre în casa mea. Smulg foaia albă de pe perete, cea pe care scrisesem cuvintele „Să las să intre” şi o mototolesc. De-acum înainte, nu mai am nevoie de ea.

În seara asta, am lăsat trecutul să năvălească în casa mea precum o vijelie. Cred că mi-am atins obiectivul.

12

Ar fi trebuit să prevăd aşa ceva. Chiar şi înainte, când viaţa mea era cât se poate de normală, perioada de după sărbători era sinonimă cu un gol în suflet, cu o uşoară tristeţe. Noaptea neagră care se lasă din ce în ce mai devreme. Ghirlandele care dispar. Frigul care persistă. Perspectiva unei primăveri prea îndepărtate...

Este mai rău acum, că trăiesc singură, în mijlocul pădurii de pini, fără niciun motiv întemeiat să mă scol dimineaţa. Cei din familia Luzin au plecat, şi-au reluat viaţa. Motanul meu gri îşi petrece cea mai mare parte a timpului dormind. Ficusul este mult prea silenţios pentru un tovarăş de viaţă. Grădina continuă să doarmă sub un strat de zăpadă. Mika mi-a trimis prin curier un stick USB, conţinând filmul despre Benjamin realizat de tinerii de la Casa de Cultură, chiar cel pe care l-au difuzat cu ocazia petrecerii de Crăciun. Am plâns aproape o oră. Pentru prima dată din iunie încoace, îl vedeam oarecum în carne şi oase, graţie unui ecran. El, în picioare – cât de înalt era, oare deja începeam să uit lucrul ăsta? El şi Elia, la recepţie, făcându-le semne vulgare puştilor care păreau să-i provoace filmându-i în gros-plan. Benjamin, pe post de arbitru de fotbal în sală, cu căciula peruviană pe cap. Benjamin şi Issam la o baterie, bătând cu putere ca şi cum încercau să spargă cimbalele.

Am rămas cu ochii pironiţi la fiecare dintre trăsăturile lui, la fiecare dintre expresiile care i se afişau pe chip, cele pe care

i le cunoşteam foarte bine, cele pe care aproape că eram pe cale să i le uit deja.

Filmul m-a răscolit. Când am terminat de plâns, am preferat să-l închid în sertarul unde țin cuțitele, sub tocător. Într-o bună zi, voi fi în stare să-l văd din nou, cu zâmbetul pe buze, înduioşată, melancolică, mândră, extraordinar de mândră, dar fără a mai fi străbătută de această durere atât de vie. Într-o bună zi...

Am reînceput să iau somniferele de la Anne. Am reînceput să-mi petrec zilele înfăşurată în pături şi îmbrăcată cu vechiul hanorac al lui Benjamin, trecând din dormitor în camera de zi şi din camera de zi în dormitor.

Am crezut că salvarea va veni de la lumânările parfumate ale lui Julie. Ce prostie! Mai aveam vreo zece lumânări confecționate înainte de Crăciun. Bucătăria mea numără acum patruzeci şi două. Nu mai am ceară. Şi nici borcane de sticlă. Am folosit toate paharele din bucătărie, paharele cu picior, paharele de apă, chiar şi paharele de whisky. Nu mai beau decât direct de la robinet acum. Dai peste lumânări cam peste tot: pe pervazul ferestrelor, pe blatul de lucru, pe noptiera din dormitor, pe jos prin camera de zi. Casa mea seamănă probabil cu cea a lui Julie din iarna trecută, dar nu am putere nici măcar să zâmbesc, gândindu-mă la asta.

Acum nu mai am lumânări de confecționat, nu mai am grădină de îngrijit, nici purici de adunat din blana motanului meu. Ficusul creşte, fără să aibă nevoie de mine,

i-a dat un lăstar roz răsucit în jurul tulpinii. Nu mai sunt decât eu, un schelet inutil, plimbându-mă prin casă de dimineață până seara.

Un mesaj vocal de la mama. Iată singurul meu contact cu exteriorul în această lună ianuarie.

„Bună, scumpa mea... Eu sunt... Voiam doar să-ți urez la mulți ani... sper că o să poți merge mai departe, nu-i aşa?... Ascultă, scumpo, voi încerca să vin să te văd la primăvară... În luna martie... Biletele sunt mai ieftine în martie... Te îmbrățişez... Sună-mă când ai timp."

Am timp, dar nu am chef.

Cum este să creşti cu o mamă egoistă? Nu-i greu, trebuie doar să te obişnuieşti. Aşa era mama: voia să aibă totul. I-ar fi plăcut să nu renunțe la nimic şi s-a străduit în acest sens. Să aibă un copil fără să-şi impună o viață de cuplu. Astfel că un biet tânăr s-a trezit tată fără să fi fost consultat în prealabil. Înțeleg de ce a plecat.

Să fie mamă, dar să rămână o tânără activă, cu o viață socială debordantă. Da, ieşea în fiecare săptămână. Da, aveam baysitter în permanență, pe care ajunsesem s-o numesc „Mado". Jumătate mamă, jumătate doică. Ei da, maică-mea se plângea că îi este greu să se descurce cu toate: cu munca de opt ore la magazinul de bijuterii, cu educația mea, cu viața de femeie modernă... Totuşi nu făceam caz de asta. Ca să mă exprim eufemistic. Am fost

mereu docilă, muncitoare, o elevă bună, responsabilă de mică, discretă, rezonabilă. Cum aş fi putut să fiu altfel?

Cred că Benjamin e cel care mi-a indus un pic de nepăsare. El era dezinvolt şi încrezător. Nu mai fi atât de grijulie, Păpuşico. Nu mai fi atât de serioasă. Cred că el a reuşit să mă determine s-o las mai moale. Cred că el m-a făcut să fiu mai aeriană. Fericirea pe care m-a ajutat s-o cunosc, lumina pe care mi-a aprins-o în ochi, nimic şi nimeni din lumea asta nu va putea vreodată să mi le ia.

— Ben, cred că ar trebui să ne căsătorim.

Îmi amintesc foarte bine ce figură a făcut când i-am zis asta, chiar în timp ce mânca o supă de praz. O expresie între surpriză şi neînțelegere, cu gura întredeschisă, cu lingura în aer.

— Ce?

— Da.

Nu se dovedea un dialog foarte constructiv, sunt de acord. Mi-era greu să mă exprim cu calm. Eram la fel de tulburată ca el.

— Nu pentru mine... vreau să spun... Nu pentru noi, nu numai pentru noi...

Îmi pusesem mâinile pe micuța umflătură care creştea încet sub puloverul meu din mohair roz. Dar el nu înțelegea.

— O să vă numiți Luzin amândoi.

El ridicase o sprânceană, doar una. Era singura persoană din lume pe care o cunoşteam care ştia să ridice doar o sprânceană. Un motiv în plus pentru care îl admiram.

— Voi veți fi nişte Luzin şi eu voi fi întotdeauna o Lacourt. Nu-mi convine chestia asta, Ben...

Atunci îmi zâmbise, cu o expresie de duioşie pe chip:

— Nu-ți convine chestia asta, Păpuşico?

— Nu. Deloc. Cum vrei să fim o familie?

Se reapucase să-şi mănânce supa cu un zâmbet pe buze.

— OK. Ai dreptate. Atunci fă o programare la primărie. O să mergem să ne căsătorim.

— Când? îngăimasem eu.

— Când vrei, nu contează. Cu cât mai repede, cu atât mai bine, nu?

— Da...

Reîncepusem şi eu să-mi mănânc supa. Zgomotul lingurilor, asta e tot ce se auzea în bucătărie. Benjamin îmi arunca priviri amuzate şi în cele din urmă îl întrebasem:

— Ce?

Izbucnise în râs.

— Spune-mi, pot să le povestesc puştilor de la CCT că m-ai cerut în căsătorie? Cred că o să rămână cu gura căscată...

— Ben!

Totuşi râsesem şi eu cu el.

— Şi cine vor fi martorii? întrebasem mai târziu, spărgând liniştea profundă, abia tulburată de lingurile noastre.

O făcuse iarăşi: ridicase o sprânceană. Cred că încerca să mă impresioneze.

— Yann şi Cassandra, nu?

— Da... Da, bineînțeles.

Problema nu se pusese niciodată realmente.

De ce ar fi trebuit să mai facem şi o ceremonie pentru această cerere în căsătorie? Benjamin avea dreptate. Ce putea să reprezinte semnătura într-un registru de stare civilă în comparaţie cu acest embrion, fructul ADN-urilor noastre, care creştea în pântecul meu?

De la căsătoria noastră, păstrez amintirea unui moment simplu şi vesel. Era sfârşitul lunii martie şi-mi scosesem din cutia cu haine de vară o rochie din pânză roz-somon, cam prea lejeră pentru anotimpul în care ne aflam, dar suficient de largă pentru ca pântecul meu şi ocupanta lui să se simtă bine. Cassandra îmi împrumutase un sacou negru cambrat foarte elegant. Ce rost avea? Nici măcar nu făcuserăm fotografii, cu excepţia unui selfie la ieşirea din primărie. În poză se văd Benjamin şi Yann, în planul al doilea, cu acelaşi aer zeflemitor pe chip, eu şi Cassandra suntem în prim-plan, cu zâmbete largi pe buzele date cu ruj. Un stop-cadru. Scurta strălucire a fericirii noastre desăvârşite.

— Mergem să bem o bere? întrebase Cassandra.

Nu ni se păruse nimic anormal. O căsătorie care semăna cu un afterwork studenţesc, de ce nu? Alesesem un pub irlandez din centrul vechi al Lyonului şi ei băuseră câte o bere în timp ce eu mă mulţumisem cu un cocktail diabolo grenadine.

Era exact savoarea pe care o avea viața mea în acea perioadă, cea a unui diabolo grenadine. Doamne, ce fericită eram!

Număr zilele. Mă uit pe calendarele doamnei Hugues. Ce făcea doamna Hugues, îndoliată şi singură în luna ianuarie? Cum să-mi umplu zilele?

Cuvintele lui Anne din seara de Crăciun îmi revin în memorie. Ştii, uneori, viața de zi cu zi, oricât de îndulcită, nu mai este suficientă. Se poate să ai nevoie de altceva. Ceva de alt ordin.

Anne şi Richard sunt credincioşi, chiar dacă n-au fost întotdeauna practicanți. Şi Yann este credincios, deşi Cassandra este atee convinsă. Fără îndoială, în credință găsesc ei puterea de a merge mai departe. În credință găsesc un sens pentru toată această durere şi pentru această crudă nedreptate. Eu, nu. Eu trebuie să mă mulțumesc cu fapte, brute şi sinistre. Un tânăr de treizeci şi doi de ani, pe punctul de a deveni tată, poate să moară într-o fracțiune de secundă, cu ficatul şi splina strivite sub un camion de livrări. Un bebeluş încă nenăscut poate să facă stop cardiac. Aşa stau lucrurile.

Nimic nu poate atenua tragicul adevăr. Nici măcar imaginea unui paradis în care s-ar afla amândoi, unde s-ar fi întâlnit, de unde ar veghea asupra mea, aşteptând ca eu să fiu împreună cu ei.

Mi-ar plăcea să pot crede asta. Mi-ar plăcea să-mi spun poveşti frumoase, să-mi fac iluzii, dar nu ține. Poate ar fi trebuit să mi se inoculeze credința foarte devreme, din fragedă pruncie. Maică-mea nu credea în nimic, în afară de libertatea ei. Dumnezeu, ea a pronunțat mereu acest cuvânt cu un zâmbet batjocoritor în colțul gurii. N-ar fi trebuit. Ar fi trebuit să mă lase să aleg. Acum este prea târziu. Nu-ți mai poți construi o credință când eşti trecut de treizeci de ani. Totuşi cred că aş fi avut nevoie să pun un pic de sacru în viața mea de zi cu zi...

Mi se pare că ideea mi-a încolțit în minte în timp ce mă uitam la lumânările de la ferestre. Cele patruzeci şi două de lumânări ale mele. Apoi mi-am amintit de imaginile dintr-un reportaj vechi, pe care l-am văzut înainte să-l cunosc pe Benjamin. O ceremonie de ofrandă hindusă în Indonezia. Coronițele de flori viu colorate, roz, roşii, portocalii, violet, galbene... Micile platouri din metal pline cu fructe, cu biscuiți, cu plante. Ofrande. Fumul de tămâie care începeţoşa chipurile. Muzica veselă, ritmată, diafană ce însoțea ceremonia. Zâmbetele. Era ceva frumos, colorat şi plin de viață.

De ce îmi aminteam acum aceste imagini? Am lăsat întrebarea în aer. Am adormit în mijlocul după-amiezii, în vechiul fotoliu gri, cu motanul meu pe genunchi.

Când m-am trezit, se făcuse noapte şi luna era frumoasă. Plină, rotundă, puternică. Am rămas hipnotizată şi atunci mi s-a revelat totul, într-o înlănțuire logică şi fără cusur. Lumânările, ceremonia hindusă, frumusețea lunii.

Am căutat un stilou în vechiul borcan cu creioane din camera de zi şi am rupt o foaie din blocnotesul meu. Am scris pe ea: Să celebrez.

Apoi am lipit foaia pe perete, în locul precedentei pe care scria Să las să intre, şi m-am îmbrăcat cu vechiul hanorac al lui Benjamin înainte de a ieşi, cu lumânările şi cu o cutie de chibrituri în mâini.

Nu ştiu exact la ce mă gândesc în acest moment, la nimic altceva decât la ideea de a aprinde cele patruzeci şi două de lumânări, de a le pune în zăpadă, ca să rivalizeze cu strălucirea lunii. Motanul gri mă urmează, evident. Rareori nu se ține scai de mine. Umbra salciei-plângătoare se conturează pe albastrul întunecat al cerului. Solarele-tunel par fluorescente la lumina lunii. O priveliște fantomatică a micului meu univers pierdut în mijlocul pustietății.

Bate un vântişor care mă obligă să-mi protejez lumânările când le aprind una câte una, stând pe vine în noroi. Nu e nevoie de un Dumnezeu pentru a readuce o parte de sacru în existența ta. La asta mă gândesc în timp ce mă încăpățânez să reaprind lumânările care se sting, să le ațâț pe cele care ard mai slab. Îmi vine ideea să găsesc un adăpost în spatele perdelei de crengi lungi şi desfrunzite ale salciei-plângătoare. Copacul lui Paul. Mă strecor acolo cu lumânările în brațe. Aici, nu mai e vânt. Şi nici zăpadă. Iarba a rămas verde. Aici, e doar un calm desăvârşit. Trunchiul gros, maiestuos, ramurile protectoare. Eu şi motanul gri. Aici este locul perfect. Trag aer în piept.

Nu e nevoie de rugăciuni pentru a vorbi cu cei morți. Îmi pun lumânările în jurul trunchiului cu grijă. Nu e nevoie de rugăciuni. Le aprind din nou una câte una. Apoi mă ridic, satisfăcută, cu ochii strălucind. Slabe halouri de lumină tremurătoare, aproape sacre, luminează trunchiul gros şi adăpostul meu secret. Sunt emoționată, iar motanul este hipnotizat.

Nu e nevoie de ceremonie pentru a crea un moment solemn şi frumos. Este al treilea gând care-mi trece prin minte când contemplu focul sacru care ne animă umbrele pe trunchiul salciei. Umbra mea, mare şi deformată. Cea a motanului gri, mică şi misterioasă. Am creat un moment frumos în seara asta. Nici măcar motanul nu poate nega acest lucru. Privirea lui verde magnetică este scăldată în reflexia flăcărilor. Mă las pradă gândurilor, le îngădui să mă asalteze într-o dezordine totală.

Îți mulțumesc, Paul, pentru copacul tău.

Zâmbesc. Poate că mă simt ca o idioată. Poate că nu. Zâmbesc, atâta tot.

Îți mulțumesc, doamnă Hugues, pentru casa ta. Îți mulțumesc pentru calendarele şi agendele tale.

Ramurile tresar în răcoarea nopții. O uşoară adiere se infiltrează printre ele, dar lumânările rezistă. Umbrele noastre nu cedează.

Îți mulțumesc, Ben, pentru aceşti patru ani. Îți mulțumesc că m-ai ajutat să mă descopăr şi m-ai făcut să fiu mai nonşalantă.

Continui să zâmbesc. Ştiu că motanul mă observă cu atenție. Motanul meu gri. Cel care m-a adoptat. Îi pun o mână pe cap şi el începe să toarcă.

Îți mulțumesc că mi-ai permis să devin mamă fie şi numai pentru o clipă. Cred că a fost cadoul tău cel mai frumos.

În depărtare, casa mea a rămas deschisă şi cu luminile aprinse. Nici măcar nu mă gândesc la acest lucru. În seara asta, a apărut o urgență. Luna plină. Nevoia de a celebra. Nevoia de sacru.

Anne avea dreptate, bineînțeles. Dar eu nu am nevoie de biserică, nici de rugăciuni, nici de mătănii pentru a-mi celebra morții. Am o salcie-plângătoare care poartă numele unui defunct, un motan care m-a adoptat şi nişte lumânări pe care le-am confecționat eu însămi. Am luna plină, dar şi vânticelul, căci fără el flăcările lumânărilor n-ar dansa... Şi umbrele noastre atunci...?

13

Zile în şir am pândit ceva de la fereastra camerei de zi. Ce? Nu ştiam exact. O rază de soare, un curcubeu, ceva care să

mă facă să ies din bârlog, care să-mi insufle dorința de a mă minuna. De a celebra iarăşi, cine ştie?

Dar nu se întâmplă nimic. Cerul este cenuşiu, opac, apăsător. Nimic nu trece prin dreptul ferestrei. Timpul ar putea foarte bine să se fi oprit şi eu nici măcar nu mi-aş da seama...

Apoi, într-o bună zi, viața a dat năvală sub forma unei sonerii de telefon.

— Alo?

— Amande? Sunt Anne...

Tonul vocii ei mă face să mă tem de o veste proastă. Sunt în fotoliul gri, învelită cu un pled, cu motanul meu gri pe genunchi. Am adormit, încerc să mă trezesc.

— Cassandra se duce la spital.

— Ce?

— Nu e nimic grav. Dimpotrivă. Bebeluşul se pregăteşte să vină pe lume.

— Oh...

Am pierdut noțiunea timpului în pădurea mea.

— Fetița ar trebui să se nască la noapte.

Nu găsesc nimic să răspund. Voi avea întotdeauna rezerve față de genul ăsta de anunț. Mă asiguraseră că o voi vedea pe micuța mea Manon înainte de ivirea zorilor. Dar a murit chiar înainte de a se lumina. Aşa că, în ziua aceasta, atât de mohorâtă, imobilizată cum sunt sub greutatea motanului gri, afundată în fotoliu, nu simt decât îngrijorare.

— Totul o să fie bine, adaugă Anne ca şi cum mi-ar citi gândurile. Rămâi lângă telefon? O să te sunăm pentru a te ține la curent.

Bâigui un „da” vag.

— Vrei să-i spui câteva cuvinte?

— Nu cred că...

Nu-mi termin fraza. Nu contează, Anne nici nu mă ascultă cu adevărat. Aud agitație în aparat. Nişte paşi care coboară scările în mare viteză. Fără îndoială, Yann cu geanta de voiaj pregătită cu grijă de Cassandra. În ea se află probabil pijămăluțele lui Manon. Nişte zgomote de chei care zornăie. O uşă de maşină care se deschide. Voci nedesluşite. Cred că, pe bancheta din spate, Cassandra glumeşte nepăsătoare şi fericită. O aud râzând.

— Te sunăm, Amande, bine?

— Bine. Îmbrățișeaz-o pe Cassandra.

— O s-o fac.

Anne a închis. Rămân nemişcată în fotoliul vechi, cu inima bătându-mi ciudat de tare. E mai bine să nu vorbesc cu Cassandra, e mai bine ca ea să stea departe de angoasa mea.

Este abia ora 17, dar se întunecă deja. Sunt nervoasă şi motanul o simte, se strecoară afară cu prima ocazie. Stau cu ochii pe ceasul de pe telefon. A trecut o jumătate de oră de când a plecat Cassandra. O fi ajuns la spital? Or fi instalat-o într-o cameră, în compania lui Yann?

Trebuie să fac ceva, să mă țin ocupată, să rămân activă. Trebuie să-mi alung îngrijorarea. Aşa că îmi amintesc de grădina mea, de legumele de iarnă. Acum, că zăpada s-a topit şi temperaturile au mai crescut, poate că a încolțit fetica. Şi varza mea? Oare a supraviețuit?

Iau o lanternă, mă îmbrac cu vechiul hanorac al lui Benjamin, care ar trebui spălat, şi ies în noapte.

Solarele-tunel au rămas la locul lor. Ridic prelata uşurel. Sunt conştientă că poate bietele mele competențe de grădinar n-au dat roade. Într-adevăr, rândul de andive a

rămas complet gol. O ridicătură de pământ sterp. Nicio frunză, nimic. Pun prelata la loc, stăpânindu-mi decepția. Voi lucra mai bine la primăvară. Voi citi mai cu atenție agendele doamnei Hugues.

Rândul rezervat usturoiului nu oferă rezultate mai concludente, dar doamna Hugues a scris că usturoiul se recoltează în iunie şi iulie. Nici napi nu sunt. Este prea devreme. Începe să mă apuce disperarea, dar sub prelata neagră de pe rândul cu varză mă aşteaptă o surpriză plăcută: nişte frunze mari, verzi, cu nervuri. Cinci verze se zbat pentru a vedea lumina zilei, pentru a ieşi din pământ şi a-şi întinde frunzele spre cer. Sunt tulburată. Eu sunt cea care a realizat asta. Am pus semințe, am făcut să renască viața pe un pământ sterp şi de mult abandonat. Am reuşit. Cinci verze s-au născut. Cinci verze sunt pe cale să crească. Nu mă pot abține să nu fac o paralelă cu Gândăcel care vine pe lume chiar în acest moment, la zeci de kilometri distanță de aici. Hotărât lucru, sunt multe vieți pentru o singură noapte. Şi iată că fac ochii mari din nou, o fericire amestecată cu uimire, constatând că fetica se prezintă excelent. Luxuriantă, dezvoltată. Trei salate frumoase pe care o să pot să le culeg începând din seara asta şi să le mănânc cu vinegretă. Şi imediat, mintea îmi zboară în altă parte, ca întotdeauna. Julie. Julie ar fi fericită să ştie că grădina mamei sale a produs primele legume. Trebuie s-o sun. S-o invit la cină? Să fac tartiflette[3] ca să meargă cu prima mea salată de fetică? Papilele gustative mi se trezesc. Am uitat de angoasă pentru o vreme, încântată de apariția legumelor mele şi de perspectiva acestei cine.

[3] Preparat tradiţional din Savoia, Alpii Francezi, cu ceapă, cartofi, bacon şi brânză reblochon la cuptor (N.t.).

Alerg înapoi spre casă. Îmi trebuie un cuțit şi o pungă de plastic pentru fetică. Sunt cât pe ce să mă împiedic de motan, care s-a întors în bucătărie şi s-a întins pe jos cât e de lung.

— Avem primele noastre salate, motanule.

Rămâne imperturbabil, indiferent. Cred că-şi râde de mine. Iau din dulapul de deasupra chiuvetei necesarul pentru prima mea recoltă şi ies din nou în frigul blând al sfârşitului de ianuarie.

Mă las în genunchi pe pământ, fără să mă mai sinchisesc de hainele mele.

— Salut, fetico!

Vocea îmi devine ascuțită, stăpânită de excitație. Salata mea, prima mea salată.

— Eu te-am plantat, să ştii.

Lovesc cu cuțitul la bază, apoi o culeg cu grijă. Dacă m-ar vedea Benjamin... Repet operațiunea cu celelalte două şi mă ridic cu mândrie. Oare doamna Hugues simțea această satisfacție de a vedea viața crescând, multiplicându-se, înflorind prin grija ei? Pornesc spre casă în pas vioi, legănând punga de plastic în mână. Am uitat de toată îngrijorarea. Acum nu mă gândesc decât la un lucru: cum o

să spăl prima mea salată şi cum o s-o prepar. Şi la Gândăcel totodată: la lumânarea pe care o s-o pun pentru ea pe pervazul ferestrei.

Sunt cu gândul şi la Cassandra în timp ce spăl, cu o atenție excesivă, frunzele verzi de fetică. Flacăra lumânării de pe pervazul ferestrei tremură. Sunt convinsă că îi va purta noroc. În timp ce apa rece curge pe mâinile mele, încerc să-mi imaginez fața lui Gândăcel. Minusculă, roşie, un pic încreștită. Cu siguranță. Păr brun şi foarte subțire, răsfirat. Yann şi Cassandra sunt amândoi bruneți. Oare ce pijămăluță dintre cele ale lui Manon or fi ales? Pariez că pe cea galbenă, cu girafa care râde. Este cea pe care aş fi luat-o eu dacă aş fi avut timp să-mi pregătesc o geantă cu cele trebuincioase pentru naştere, dacă Benjamin n-ar fi murit în ziua aceea. Opresc apa şi iau uscătorul de salată.

Telefonul îmi rămâne tăcut în timpul mesei, care nu este compusă decât din salată de fetică şi o omletă cu ciuperci. Simt pe limbă frunzele delicate, catifelate, moi. Închid ochii pentru a-mi lăsa cerul-gurii să se impregneze cu acel gust uşor de nucă... Eu l-am făcut să se nască. Eu singură.

Mă străduiesc să rămân trează în bucătărie până târziu, confecționând lumânări noi-nouțe din resturile de ceară de la cele vechi. Mirosurile de portocală şi de trandafir s-au amestecat cu cel de ceară caldă. Pe pervazul ferestrei, flacăra lumânării s-a stins, dar nu-i dau atenție. La miezul nopții, fără veşti de la Anne, îmi impun să mă duc la culcare. Mă străduiesc să nu-mi fac griji. Gândăcel este pe drum. Durează ceva timp, este perfect normal. Nu există

niciun motiv ca lucrurile să ia o întorsătură proastă. Nu în seara asta... Dovada... Feticile mele au prins viață.

Dimineața, sunt trezită de o rază de soare. Motanul gri moțăie la picioarele mele. Pe noptieră, telefonul mobil îmi indică trei apeluri pierdute şi un SMS de la Yann. Câteva cuvinte. O fotografie. Mae s-a născut la ora 5 azi-dimineață. Mămica şi Gândăcel sunt OK. Te îmbrățişăm. Fetița are o mutrişoară încrețită, un puf negru pe cap şi ochi închişi la culoare. Am avut dreptate în privința părului. N-am nimerit pijamaua... O poartă pe cea roz, cu trei ursuleți.

Cafeaua curge încet în cafetieră şi eu mă postez în fața ferestrei. Mă întind. Este o dimineață însorită. Cerul este de un albastru intens. Primul soare după lungi săptămâni. Pentru 29 ianuarie. Pentru naşterea lui Mae.

Va trebui să-i sun neapărat pe Cassandra şi pe Yann, ca şi pe Anne şi pe Richard. Să-i felicit, să le spun cât sunt de fericită şi cât de frumoasă este fetița. Neapărat. Dar nu imediat. Am nevoie de puțin timp. Aşa că rămân în fața ferestrei. Lumina este revigorantă. De zile întregi n-am mai fost mângâiată de asemenea raze, de asemenea strălucire. Țintuiesc cu privirea albastrul cerului, crestele pinilor, crengile salciei-plângătoare, agitate de vânt. Da, este o dimineață în care bate vântul, abia acum îmi dau seama. Pinii se leagănă, crengile salciei se agită, prelata de pe tunelurile mele freamătă. Viața pătrunde peste tot în dimineața asta.

Zgomotul cafetierei încetează. Cafeaua este gata. Totuşi nu mă mişc. Nu este încă momentul să iau micul-dejun. Şi nici s-o sun pe Cassandra. În dimineaţa asta s-a născut Mae. În dimineaţa asta a reapărut soarele, iar cerul n-a fost niciodată atât de albastru. În dimineaţa asta vântul face ramurile să danseze şi învârte umbrela de soare roz spălăcit a doamnei Hugues. Contemplu acest tablou plin de viaţă şi mă gândesc că-i mai lipseşte un pic de culoare. Ceremonia de ofrandă a hinduiştilor. Florile viu colorate, ţesăturile pestriţe, cântecele. Celebrarea vieţii. Da, îi lipseşte culoarea. Ştiu ce trebuie să fac.

Îl trezesc brusc pe motanul gri când intru în camera mea, cuprinsă de o inspiraţie subită. Mi-e greu să înţeleg. Dar îmi trebuie culoare, asta-i tot ce contează. Deschid uşile şifonierului masiv şi scot nişte cearşafuri la întâmplare. Un cearşaf de pat verde-pal. O husă de pilotă albastru-închis. O faţă de pernă roşie. Le iau pe toate cu mine, sub privirea intrigată a motanului.

În bucătărie, adaug la vraful meu de lenjerie un prosop portocaliu decolorat. Apoi scot foarfeca dintr-un sertar şi mă apuc să tai energic materialul. Fâşii înguste. Tai, rup, arunc grămadă pe masă şi o iau de la capăt. Motanul se cocoaţă ca de obicei pe frigider şi mă observă îngrijorat. Până şi Benjamin se amestecă. Ce confecţionezi, Păpuşico?

Confecţionez viaţă, culoare, ca să sărbătoresc naşterea lui Mae şi apariţia feticilor mele. Când nu mai rămâne decât un minuscul triunghi de material nefolosit, mă opresc în sfârşit. Pe masă zace o grămadă impresionantă de fâşii colorate,

verde-pal, albastru-închis, roşu, portocaliu-deschis, care în curând vor dansa în bătaia vântului.

În lipsa unei scări, a trebuit să mă urc pe un scaun. Solul nu este prea stabil şi diversele gropi şi ridicături de pământ nu-mi uşurează sarcina. Înfofolită în haina mea de lână, cocoțată pe scaun, încerc să agăț fâşiile de pânză în jurul ramurilor desfrunzite ale salciei-plângătoare. Nu este uşor cu vântul ăsta care-mi biciuieşte fața, care-mi îngheață oasele, dar, din fericire, soarele este sus pe cer pentru a-mi încălzi degetele înghețate. Îmi mut scaunul regulat şi leg alte fâşii mai departe, de jur împrejurul salciei. Păpuşico, atenție la groapă... Prea târziu, n-am văzut-o. Piciorul scaunului se balansează când sar şi, în ciuda tentativei mele de a mă agăța de ramuri, cad la pământ, cu ambele mâini înainte. Una dintre panglici îmi scapă şi zboară, lăsând o frumoasă urmă roşie pe cerul albastru aprins. Îmi scutur pantalonii, care au căpătat în genunchi o nuanță de verde, şi mă întorc la treabă. Nu se pune problema să mă las descurajată de o căzătură. Trebuie să adaug mai multă culoare în copacul lui Paul.

Abia după ce mă adăpostesc de vânt în bucătărie, îmi permit să-mi admir opera.

Ramurile se mişcă. Panglicile zboară. Îmi trece prin minte gândul că nu lipseşte decât sunetul. Clinchetul delicat al unui clopoțel de vânt pe care l-aş fi agățat de ramuri, dar nu mai am timp să-l confecționez. Telefonul îmi arată că e aproape miezul zilei. Trebuie să-i sun pe Cassandra şi pe Yann. Să-i felicit pentru bebeluşul lor, să rostesc o grămadă de cuvinte previzibile şi nu foarte originale, să le primesc

mulțumirile. Nu contează, afară, panglicile flutură spre cerul albastru de ianuarie şi celebrează naşterea lui Mae fără cuvinte şi fără discursuri.

— Salată? Pe bune? În grădina maică-mii?

Vocea lui Julie devine tot mai piţigăiată. Este surescitată de vestea pe care i-am dat-o, ştiu.

— Da. Fetică. Iar varza va fi în curând bună de cules.

— Ia te uită! Dacă ar vedea mama aşa ceva!

Un scurt moment de tăcere. Mi-o închipui pe Julie în mijlocul unui apartament modern, într-una dintre ţinutele ei elegante şi cu pantofii cu toc încă în picioare.

— Amande...

— Da.

— Crezi că aş putea veni să le văd?

— Evident. Te-am sunat tocmai ca să te invit la cină. Să guşti din primele mele fetici.

Un râs uşor răsună în aparat.

— De ce nu mâine la prânz? E duminică.

Nu mă gândisem la o masă de prânz, dar ideea nu-mi displace. Vom putea să ne plimbăm prin grădină dacă va mai fi soare.

— Da. Mâine îmi convine.

— Super!

Un nou moment de tăcere plin de zâmbete, în orice caz, asta îmi imaginez eu. Apoi vocea subțire a lui Julie răsună din nou:

— Aduc eu desertul!

— OK.

— M-am căptuşit cu altă pasiune în iarna asta... După faza cu lumânările parfumate...

— Oh? Ce este?

— Tarta regilor[4]. Fac cu zecile. Îți place crema de migdale?

De data asta eu sunt cea care râde cu o uşurință care mă surprinde.

— O ador.

Soarele pare că vrea să-şi reintre în drepturi de câteva zile încoace. De la naşterea lui Mae. Rămâne sus pe cerul de un albastru tot mai pur pe zi ce trece. Panglicile colorate flutură în vânt, uneori cu vigoare, în alte zile mai încet. Îmi luminează grădina şi până şi motanul le adoră. Poate să stea ore în şir nemişcat, privindu-le cum dansează. N-am renunțat la planul de a pune un clopoțel de vânt în salcia lui Paul. Am chef de muzică. Pentru prima oară de când m-am mutat în casa mea ruptă de lume. Am chef de o melopee grațioasă provocată de vânt. Vreau să mă ocup de chestiunea asta astăzi. Julie vine la masă mâine la prânz şi mi-ar plăcea ca totul să fie plin de viață pentru a o întâmpina cum se cuvine.

Îmi trebuie diferite materiale pentru a crea diferite melodii, aşa că trântesc conținutul dulapurilor şi al sertarelor direct pe jos. Îmi pun întrebări. Mă îndoiesc. Oare o să par nebună dacă agăț nişte furculițe într-un copac? Probabil. Constat cu

[4] Prăjitură tradiţională asociată cu Epifania, sărbătorită de creştini pe 6 ianuarie, dată la care catolicii comemorează mai ales vizita regilor magi la pruncul Iisus (N.t.).

bucurie că nu-mi pasă. Mai rău, zâmbesc singură în bucătărie.

Adun tacâmuri, nasturi vechi de la paltoane, chei inutilizabile, bile-clopoței sau bijuterii pe care nu le port niciodată, trei scoici găsite pe fundul valizei mele – un suvenir din Brazilia –, nişte capace de la cutii de conserve, precum şi câteva cutii de conservă propriu-zise. Mă uit la acest talmeş-balmeş destul de mulțumită. Acum, nu-mi mai rămâne decât să-mi pictez instrumentele de percuție. Un pic de galben în copacul lui Paul. Galben şi roz...

Profit de ieşirea mea la supermarket ca să cumpăr, pe lângă culori de ulei, ingrediente pentru tartiflette, preparatul de a doua zi. Supermarketul este înțesat de lume în această sâmbătă după-amiază, dar cred că încep să mă obişnuiesc din nou cu aglomerația...

Mă întorc acasă cu inima uşoară şi plină de bucurie şi cu mâinile încărcate de pungi. Brânza reblochon şi smântâna proaspătă vor mai putea să aştepte câteva ore. Am un clopoțel de vânt de confecționat.

Cred că am uitat complet să mănânc pe ziua de azi. În orice caz, nimic consistent în afară de o clementină între două tuşe de pensulă. Pictez cu mare atenție furculițele, nasturii, scoicile şi alți clopoței improvizați, pe care-i pun să se usuce la soare, pe treptele de la intrare, înainte de a tăia bucăți de sfoară pentru a-i agăța. Soarele apune încet la orizont când mă decid să-i agăț de ramurile salciei. Motanul se întoarce

de la vânătoare şi se aşază la piciorul scaunului meu. Un mod de a participa şi el la instalarea clopoţeilor de vânt.

— Ascultă, motanule, ascultă...

Vântul suflă slab în seara asta. Se simte abia ca o adiere. Totuşi, la cel mai mic freamăt, încep să răsune sunetul cristalin al unei furculiţe lovind o scoică şi sunetul mai grav, dar şi mai plăcut, perfect complementar, al unui nasture lovind o cutie de conserve.

Mai târziu, după ce s-a făcut noapte şi am strâns masa, revin şi mă proţăpesc în faţa salciei. Este o noapte fără lună, cum se întâmplă adesea la sfârşitul ciclului său. Luna neagră, aşa este numită, dacă îmi amintesc eu bine. Mă proţăpesc în faţa copacului lui Paul şi închid ochii. S-a stârnit vântul. Bilele-clopoţei, cheile şi scoicile îmi oferă o melodie discretă, care se ridică în noaptea neagră, deasupra crestelor pinilor şi ale colinelor din Auvergne.

În seara asta, am celebrat vântul. Vântul şi varza pe care o s-o culeg în curând.

Totul este gata: cartofii tartiflette sunt gratinaţi, masa aranjată şi părul meu legat la spate, când maşina albastră intră în curte. Motanul iese în întâmpinarea lui Julie, ţinându-se după mine. Cred că nu mai este aşa de sperios. Julie este rujată şi ţine în mână un enorm buchet de trandafiri albi.

— Bună ziua, domnule, doamnă!

Abia am timp să-i răspund că şi dă buzna în hol, acordându-i motanului gri o mângâiere. Acesta nu se fereşte. Dimpotrivă, închide ochii de plăcere. Trădătorul...

— Poftim, ia florile, trebuie să aduc tarta din maşină.

Mă trezesc cu enormul buchet în braţe în timp ce Julie dispare, lăsând în urma ei câteva note de parfum Jasmin Poudré.

Fiindcă şi-a băgat capul în portbagaj, vocea ei îmi parvine înăbuşită:

— Ce zici, putem merge să vizităm grădina înainte de masă?

Ca şi data trecută, mă amuză să văd ghetuţele elegante cu toc ale lui Julie înfundându-se în pământul reavăn. Ea nu pare să bage de seamă şi se extaziază scoţând strigăte puternice.

— Dacă aş fi ştiut că grădina mamei va da din nou roade! Lăsată trei ani în paragină! Trei ani! Îţi dai seama?

Aranjez la loc prelatele cu grijă. Nopţile sunt încă reci. Nu vreau să-mi moară preţioasele protejate.

— Ia zi, ți-ai făcut din ea pom de Crăciun?

Râde arătând spre salcia-plângătoare încărcată de panglici colorate şi de instrumentele mele de percuție heteroclite.

— Oarecum.

Prefer să-mi păstrez fanteziile pentru mine. Cine celebrează vântul, salata şi varza?

— Ştiai că era copacul preferat al tatei?

Mimez uimirea. Ştiu mai mult decât ar trebui despre familia ei. Prefer să ascund şi acest lucru. E micul meu secret.

— I se părea că are un aer melancolic, cu ramurile ei lungi până-n pământ. Îi amintea de cuvintele lui Victor Hugo: „Melancolia este fericirea de a fi trist".

Mă priveşte radioasă şi zâmbesc.

— Acum nu mai este chiar melancolică salcia lui. I-ai adăugat culoare...

Judecând după tonul ei, am impresia că-l consideră un lucru bun.

Mâncăm tartiflette şi salată de fetică în sunetul clopoţeilor mei de vânt, cu ferestrele deschise. Julie vorbeşte despre noul ei loc de muncă: vinde pachete turistice comitetelor de întreprindere din regiune. Specialitatea ei este Asia.

— Ai fost vreodată în Asia? o întreb.

— Bineînţeles. Am vizitat Thailanda, Vietnam, Cambodgia şi Laos. Restul destinaţiilor sunt pe lista mea de aşteptare.

Iau câteva înghiţituri de tartiflette înainte de a-i pune întrebări despre subiectul care mă interesează, adică ceremoniile vesele, culorile, cântecele...

— Am aflat multe despre hinduism şi budism acolo. De altfel, m-am convertit la budism.

În faţa interesului meu sincer, Julie evocă ciclul renaşterilor, nu al reîncarnărilor, căci sufletul nu există la budişti; aşadar, ciclul renaşterilor, cele care-i permit omului, în cursul diferitelor sale vieţi, să se înalţe pentru a atinge Trezirea precum Buddha însuşi, apoi nirvana, încetarea definitivă a suferinţei universale.

Mă întrerup din mâncat, cu furculiţa în aer, între farfurie şi buze:

— Nu există suflet? Serios?

— Nu, nu există suflet. Este ceea ce înseamnă termenul sanscrit anatt . Absența unui „sine”, a unui ego, a unui suflet.

— Nu sunt sigură că înțeleg...

— Faptul de a exista ca individ este o iluzie a spiritului. Dacă „eul” nostru ar exista realmente, înțelegând prin asta corpul nostru, percepțiile, senzațiile noastre, conştiința noastră, activitatea minții – ceea ce Buddha defineşte drept cele cinci agregate care compun ființa noastră –, atunci am putea declara: Trupul meu să nu îmbătrânească, să nu se îmbolnăvească, să nu moară! Or noi nu stăpânim nimic, „eul” nostru nu se va supune niciodată voinței noastre. Nu-i aşa?

Ştiu câte ceva despre asta... Aşa că încuviințez şi Julie continuă cu mândrie:

— Iată de ce nu putem spune că ăsta este corpul nostru, sufletul nostru sau entitatea noastră proprie. Înțelegi?

— Cred că da.

— Budismul neagă orice existență a unui sine autonom şi permanent, deci sufletul veşnic nu poate exista.

De data asta, cred că încep să pricep. Julie mă lasă să beau câteva înghițituri, după care adaugă:

— Nu există suflet, dar există ceva care dăinuie de-a lungul diferitelor existențe.

Uf, m-am mai liniştit. Eu, una, găsesc nonsinele cam angoasant.

— Ce anume?

— Karma. Pe care o putem rezuma astfel: culegi ceea ce ai semănat, bun sau rău, în cursul existențelor tale precedente.

Şi îi dă înainte, înflăcărată ca niciodată, abandonează karma pentru a-mi vorbi despre anicca, conceptul de impermanență: nimic nu este imuabil sau veşnic, totul tinde să dispară sau să se schimbe. Suferința este cauzată tocmai de faptul că te ataşezi de lucrurile acestei lumi, căci orice lucru este sortit să dispară. După cum spune Thich Nhat Hanh, un călugăr zen vietnamez, tocmai grație impermanenței viața devine posibilă. Dacă un bob de grâu n-ar fi impermanent, el n-ar putea să se transforme în tulpină de grâu şi, dacă tulpina de grâu n-ar fi impermanentă, ea n-ar putea da spicul pe care îl mâncăm. Vezi tu, ceea ce noi numim viață nu este decât o succesiune de evenimente tranzitorii, un zbucium de impermanență. Chiar şi soarele, muntele, pământul pe care trăim sunt în schimbare constantă.

Ne apucăm să strângem masa împreună, eu reflectez şi întreb:

— Şi ce-are a face suferința cu ideea asta de impermanență? Nu sunt sigură că înțeleg...

— Suferința este legată de dorința noastră de securitate şi de permanență. Să accepți că totul este impermanent este un prim pas către încetarea suferinței.

Bun. Găsesc că totul sună bine în teorie. Sunt de acord că moartea face parte din viață şi că trebuie să fie acceptată ca atare. Dar lipsa persoanei dragi? Cum faci s-o ignori? Să consideri că nu are sens să existe? Din fericire, Julie pune capăt frământărilor mele:

— Am ceva pentru tine!

Şi dispare, lăsându-mă singură în fața chiuvetei pline. Câteva clipe mai târziu, se întoarce ținând în brațe un album frumos şi foarte vechi din piele neagră.

— Ce este?

Înțeleg în momentul în care îl deschide, dând în lături coperta prăfuită şi în care apare o fotografie de nuntă alb-negru înfățişând un tânăr brunet cu sprâncene groase şi privirea blândă şi o tânără cu trăsături identice cu ale lui Julie.

— Tu faci cafeaua şi eu tai tarta? O să ne uităm la fotografii în timp ce ciugulim!

Sunt fericită că pot vedea în sfârşit cum arătau foştii proprietari ai casei mele.

— Cum o cheamă?

Am pus întrebarea trecându-mi un deget peste lunga trenă de mireasă a doamnei Hugues.

— Lucie.

— Oh... Este un nume frumos...

Lucie. Lucie. Numele nu-mi dă pace. Cred că îmi convine, că i se potriveşte personajului. Lucie Hugues. Doamna cu calendarele mâzgălite. Lucie şi Paul Hugues.

— Ce vârstă avea în fotografie?

— Douăzeci şi nouă de ani. S-au cunoscut târziu şi s-au căsătorit în anul în care s-au întâlnit.

Bea o gură de cafea înainte de a continua.

— Mama era croitoreasă la mătuşa lui Paul. Ţinea un magazin de ţesături la Clermont-Ferrand. S-au întâlnit de mai multe ori în prăvălie. Mama a zis mereu că ceea ce îi plăcuse la tata a fost privirea lui deosebit de blândă... Şi uşor melancolică.

— Precum salcia-plângătoare?

Julie zâmbeşte.

— Exact.

Mai ia o gură de cafea şi dă pagina. Acum se văd cei doi însurăţei la ieşirea din biserică, stând drepţi şi cam ţepeni.

— Tata a apreciat mereu calmul mamei şi capacitatea ei de a rămâne concentrată ore în şir asupra ţesăturilor ei. Era atât de sârguincioasă...

— Şi după aceea a încetat să mai lucreze?

— Oh, nu! A continuat să facă perdele, cuverturi şi rochii toată viaţa ei. Punea maşina de cusut în pod şi lucra aici. Se ducea în oraş o dată pe săptămână pentru a-şi lăsa creaţiile în magazine. Şi se întorcea acasă cu un cec.

Julie dă iar pagina. Lucie şi Paul se ţin de mână în faţa unei frumoase maşini de epocă, tot în ziua căsătoriei lor.

— Îi vezi rochia? mă întreabă Julie. Era una dintre creaţiile ei.

Îmi arăt admiraţia printr-o ridicare din sprâncene.

— A renunțat la croitorie când a murit tata. Atunci s-a apucat de grădinărit.

Este întoarsă o nouă pagină. Gata cu fotografiile de la nuntă. Acum, Lucie şi Paul apar în fața unei case, chiar cea în care ne aflăm noi astăzi. Lucie are un coc simplu, iar Paul, o haină cu epoleți.

— S-au mutat aici după căsătorie. Au stat aproape şase ani. Apoi, când mama a reuşit în sfârşit să rămână însărcinată, cu greu şi după mult timp, au ținut să se apropie de oraş şi să găsească o locuință mai mare.

— Deci au plecat?

— Au vândut casa şi au închiriat o vilă la vreo zece kilometri de Clermont. Mama nu s-a simțit niciodată bine în ea. Şi-a petrecut viața aşteptând întoarcerea lor aici.

— Intenționau să se întoarcă?

— Tata îi promisese acest lucru mamei. Ne vom petrece bătrânețile aici.

O ascult fascinată pe Julie. Spune povestea casei mele. A casei mele şi a diferitelor vieți care s-au perindat prin ea.

— Deci au răscumpărat-o?

— Oh, stai puțin! N-a fost chiar aşa de simplu!

— Nu?

— Tata a ieşit la pensie în primăvară şi încă din vară i-a contactat pe proprietarii casei. Dar aceştia nu voiau s-o vândă. Erau fericiți aici.

Pozele următoare arată un bebeluş înfăşurat într-un scutec alb. Chel şi cu ochii pe jumătate închişi. Julie. Şi atunci, Julie, adulta, cea care se află în carne şi oase în casa mea, îşi reia povestirea:

— Tata era disperat. Mama era mai tristă decât oricând. Îți închipui? Să-ți petreci viața aşteptând să te întorci în casa ta pentru ca până la urmă să trebuiască să renunți?

Încuviințez, captivată de povestea părinților ei.

— Aşa că tata nu mai avea decât o soluție: să urce prețul pentru a-i convinge pe proprietari să plece din casă. Hai să fim cinstiți. Nu era casa secolului... Cadrul natural era plăcut, dar clădirea era veche şi nu foarte spațioasă. Proprietarii au înțeles că era şansa lor şi au vândut casa, realizând un profit mult mai mare decât sperau.

Mai întoarce o pagină de album, dar eu n-o mai privesc, mă uit fix la Julie care conchide zâmbind:

— Şi uite aşa au ajuns aici, la treizeci de ani după ce şi-au promis că se vor întoarce.

Îmi termin cafeaua cu înghiţituri mici. Este o poveste frumoasă. Înţeleg de ce Julie a ţinut să păstreze această casă şi de ce este atât de emoţionată văzând-o că revine la viaţă.

Continuăm să răsfoim albumul. Urmărim primii ani din viaţa comună a lui Paul şi a lui Lucie, precum şi primii paşi făcuţi de Julie în această lume. Par să formeze un cuplu unit şi o familie fericită.

— N-au reuşit să aibă un al doilea copil. Erau prea în vârstă amândoi. Dar cred că nu le păsa. Chiar şi după ce am plecat eu. Se aveau unul pe altul şi le era de ajuns.

Mai târziu, închide albumul cu o tristeţe pe care nu i-am văzut-o niciodată.

— Tata s-a prăpădit la un an după întoarcerea lor aici. O nenorocită de pneumonie agresivă. Cred că mama nu şi-ar fi revenit niciodată dacă n-ar fi fost în casa ei adorată. A reuşit să treacă peste pierderea suferită graţie grădinii ei.

Se lasă din nou tăcerea în bucătăria mea. Julie învârte un rest de cafea pe fundul ceştii. Fixez albumul cu emoţie. Am impresia că-mi place şi mai mult casa acum, că ştiu povestea de iubire pe care a adăpostit-o. Mă gândesc la bebeluşul din fotografie şi o privesc pe Julie în mărime

naturală, lângă mine. Fața ei, tinerească şi zâmbitoare, energia ei, bucuria de a trăi, fericirea pe care o simte vorbind despre părinții săi. Aşa că mă întreb... Oare eu şi Benjamin am fi lăsat o amprentă atât de frumoasă pe pământ dacă lucrurile ar fi fost diferite, dacă Benjamin şi Manon ar fi trăit? Îmi place să cred că da. Cu siguranță.

14

O înlănțuire de decizii rapide m-au condus la mormântul lui Benjamin în această dimineață friguroasă de februarie. Cimitirul este pustiu. Este o zi de duminică, dar slujba nu s-a terminat şi credincioşii sunt aşezați în acest moment pe băncile reci şi tari din biserică, cu mâinile împreunate în față. Sunt singură printre rândurile de morminte. Doar cu câțiva corbi care au o înfățişare sinistră. Aerul este rece şi în mâinile înghețate țin un buchet de trandafiri de iarnă. Nişte flori delicate, cu petale frumoase de un roz-pal, cu pete violet.

— Salut, Ben.

Poftim, am spus primul cuvânt. Cel mai dificil.

— Vezi tu, am vrut să te iau prin surprindere. Nu ți-am adus garofițe de grădină, nici altfel de garoafe. Florarul mi-a recomandat panseluțe. Rezistă bine la frig, dar eu am o

slăbiciune pentru acestea. Se numesc trandafiri de iarnă. Sunt sigură că le ştiai, nu?

N-am înțeles niciodată de ce vorbesc oamenii cu morții lor în fața unei pietre reci şi aspre, cu forme geometrice foarte abrupte. De ce nu vorbesc cu morții lor în gând, oriunde, oricând? Asta m-am străduit eu să fac până acum. Să fug de cimitir, de piatra rece, să vorbesc cu Benjamin în mintea mea, în mijlocul grădinii sau în camera de zi, oriunde, de fapt.

Şi până la urmă, iată-mă, ca toți ceilalți, înfruntând frigul pentru a merge să-l întâlnesc fizic, sau aproape. Iată-mă în fața pietrei lui funerare, într-o duminică de iarnă, în fața florilor ofilite şi a câtorva plăcuțe funerare. Fratelui meu, scrie pe aceasta. Plăcuța lui Yann. O porumbiță care zboară, cu un fir de lăcrămioară în cioc. O plăcuță neagră cu linii albe. Nu mi se pare prea frumoasă. Nici acest ritual al vizitei la cimitir nu mi se pare prea plăcut. Mi-e frig şi mă dor deja picioarele stând proțăpită în pietriş, în poziție de drepți, în fața pietrei albe. Atunci, de ce mă aflu aici? Depun buchetul de flori pe piatră, între două plăcuțe urâte şi impersonale, şi încerc să-mi amintesc evenimentele care m-au adus aici în dimineața asta.

Mai întâi, Cassandra, care îmi repeta întruna că mă aşteaptă, că puteam să vin cu trenul, că m-ar lua ei de la gară.

— Se schimbă foarte rapid, Amande. Dacă aştepți prea mult, o să-i iasă toți dinții şi o să meargă în picioare.

Firește că-mi doream s-o văd și Cassandra știa acest lucru. Problema era că trebuia să merg atâta drum, să ies din coconul meu, să bat la ușa de la intrare a casei familiei Luzin, să revăd camera lui Benjamin, livingul în care îi anunțasem pe toți că sunt însărcinată, cu un an înainte.

Cassandra îmi trimitea poze cu Mae. Se schimba deja. Acum avea ochii mari, foarte mari, și de un albastru-închis frumos. Puful de pe cap era înlocuit încet-încet de păr adevărat, negru și des.

Apoi Yann a început și el:

— Amande, Cassandra are nevoie de tine.

Cassandra... Nevoie de mine? Chiar? Eram sceptică, dar vocea lui Yann devenise mai gravă:

— Surorile ei sunt departe. Nu prea sunt prezente. Cred că are nevoie de puțină susținere feminină. Are nevoie să se simtă admirată... Validată ca mamă.

Erau niște inepții. Eram sigură că Yann nu credea o iotă, ba mai rău, că-și pregătise discursul împreună cu Richard. O capcană bine pusă la punct ca să mă atragă aici, lângă ei.

În plus, verzele mele ajunseseră la maturitate. Cu o săptămână în urmă. Unele după altele. Julie se afla în călătorie de afaceri pe lângă Grenoble. Nu putea veni să ia

din ele. Cu cine să le împart atunci? Cui să dau? Eram mândră de recoltarea primelor mele legume, dar asta nici nu se compara cu ideea de a-i face şi pe ceilalţi să se bucure de ele.

Este ridicol, o ştiu foarte bine. Să am nevoie de trei verze pentru a ajunge în faţa mormântului lui Benjamin. Trei verze şi o nepoată.

— Vino duminică, mi-a zis Cassandra. Yann va fi acasă, la fel Anne şi Richard. O să te luăm de la gară.

Nici nu se punea problema să mă duc cu trenul. Cu maşina, puteam să-mi păstrez libertatea de mişcare după bunul-plac, puteam să plec dacă lucrurile deveneau prea dificile. Puteam chiar să mă hotărăsc în ultimul moment să nu mai plec sau să mă întorc atunci când ajungeam la Lyon. De ce aş fi făcut-o? Plecasem cu două ore şi jumătate mai devreme, ştiind clar că nu va fi circulaţie, şi aveam în portbagajul maşinii un clopoţel de vânt, confecţionat cu mâinile mele şi pictat în roz. Nu folosisem furculiţe sau obiecte tăioase. Nu voiam să-mi asum niciun risc de a o răni pe Mae. Nu folosisem nimic altceva decât nişte bastonaşe de lemn – cele mai frumoase pe care le găsisem – acoperite cu un strat subţire de roz-pal. Mae va putea să le atingă cu mânuţele ei minuscule şi să zâmbească auzind bastonaşele de lemn lovindu-se unele de altele.

Întrucât Richard şi Anne se duceau la slujbă, Cassandra îmi ceruse să nu ajung înainte de 12:30. Totuşi era abia 10 când îmi parcasem maşina în faţa casei lor. Ce să fac? Să

mă duc să mă reculeg la mormântul lui Benjamin. La opt luni de la înmormântarea lui, era şi timpul, nu?

— Nu ştiu dacă mi-am întins eu însămi o capcană, îi spun pietrei funerare tăcute. Putem să ne aşteptăm la orice din partea subconştientului nostru, nu-i aşa?

În orice caz, cu cele două ore şi jumătate avans, aveam timp să merg la cimitir. În drum, m-am oprit la florărie.

„Pentru ce sunt florile, domniță?" m-a întrebat florarul.

— Ştii, habar n-aveam că, în secolul XXI, li se mai spune doamnelor „domniță".

Sunt sigură că Benjamin ar fi zâmbit. În orice caz, eu, una, zâmbesc singură în fața mormântului său.

— Sunt pentru soțul meu. Vreau un buchet frumos. Îi plac garoafele, dar aş vrea să-l iau prin surprindere de data asta. Când i-am cerut ceva rezistent la frig şi la ger, mi-a zis, surprins: „Sunt pentru un mormânt?" A trebuit să încuviințez. De ce să-l mint? Totuşi mă amuza, să ştii, să fac ca înainte, când încă trăiai şi mă duceam să-ți cumpăr un buchet de flori.

Câteva secunde se scurg cu greu în cimitirul pustiu. Sunetele de orgă ajung până la mine dinspre biserică.

— Ştii, părinţii tăi sunt înăuntru... Da, ai fi râs. S-au dus la slujbă. Asta şi din cauza ta... Ei spun că îi ajută să suporte durerea, să găsească un sens. Dar să nu râzi prea tare, e greu pentru ei, ştii, şi apoi şi eu fac tot felul de lucruri idioate pentru a readuce un pic de culoare în viaţa mea. Casa mea seamănă cu locuinţa unei babe nebune extrovertite. Oh, şi am un motan, Ben! Asta este tot o ţăcăneală de babă, nu?

Deja nu mi se mai pare chiar atât de ciudat să mă adresez unei pietre albe. Cred că mă las antrenată de cuvintele mele, că-mi face o oarecare plăcere. Râd încetişor, ducându-mi mâna la gură.

— Doamne, Ben, m-am apucat de grădinărit, prepar piureuri de fructe şi tarte Tatin, confecţionez lumânări parfumate... Vezi tu, până la urmă, nu e chiar aşa o tâmpenie să mergi la biserică...

În depărtare, un domn în vârstă împinge poarta de grilaj a cimitirului. Poartă un palton negru şi o pălărie gri din fetru. Instinctiv, cobor vocea, chiar dacă, din locul în care se află, bătrânul nu mă poate auzi.

— De fapt, nu intenţionam să vin să te văd. Mă aflu aici ca s-o văd pe Mae. Nepoata ta. Nici n-ai aflat că urma să ai o nepoată...

Las să treacă un moment de tăcere ca şi cum aş vrea să-i dau timp să proceseze informaţiile.

— Are o lună. Şi se schimbă atât de repede... Am văzut-o deja în fotografii şi, ştii, e ciudat cât de mare mi s-a părut. Mare şi puternică în comparaţie cu Manon. Tu n-ai văzut-o pe Manon. Era şocant, ştii, era atât de minusculă... Cântărea doar un kilogram două sute şi ochii parcă îi erau lipiţi. Mae e diferită. Este un bebeluş adevărat. Sunt sigură că nu ţi-e teamă c-o striveşti când o ţii în braţe.

Îmi ridic geanta pe umăr şi îl privesc pe domnul în vârstă care se opreşte în faţa unui mormânt cu flori.

— Abia aştept să-l văd pe Yann cu bebeluşul. Ştii, este atât de stângaci uneori... Sunt sigură că-şi pune mănuşi de plastic când o ia în braţe, ca să n-o zgârie. În orice caz, asta ai fi zis tu ca să mă faci să râd şi ca să-l enervezi pe el. În cazul tău, era altceva, toată lumea credea că vei şti să te porţi cu Manon. Era de ajuns să te privească la Casa de Cultură cu puştii. Sigur, ei erau mai mari, dar tu aveai darul ăsta, pe care nu putea să ţi-l ia nimeni, erai în elementul tău cu copiii. Toată lumea zicea că o să fii un tată excelent. De altfel, asta a şi declarat mama ta când am anunţat-o că sunt însărcinată. Avea ochii umezi şi tu râdeai de ea bătând-o cu palma pe spate şi numind-o buni. Ea nici măcar nu se gândea să te dojenească, era cu mintea în altă parte, şi tu o necăjeai ca să nu roşeşti la complimentele ei şi ca să nu fii prea emoţionat. Da, am văzut asta. Şi Richard a văzut. Nu eram chiar aşa uşor de păcălit, Ben... Ştii, o să se împlinească un an deja. Nu ştiu dacă timpul s-a scurs repede sau încet. Uneori, am impresia că au trecut ani întregi, dar asta pentru că am fost catapultată într-o altă lume odată cu accidentul tău. Am schimbat spaţiu-timpul şi chiar galaxia. Şi alteori, totul mi se pare recent, atât de

recent, încât încă sunt capabilă să simt loviturile de picior ale lui Manon în pântecul meu.

Scot un oftat lung, cu privirea pierdută în gol. Îmi face bine să-i vorbesc aşa. Mă întreb de ce n-am făcut-o înainte.

— Ştii, Ben, mă bucur că sunt toți patru aici... Părinții tăi, fratele tău, Cassandra... Nici nu-ți închipui cât sunt de prezenți... Nu regret că ne-am căsătorit. Pentru nimic în lume. Era important pentru Manon, bineînțeles, dar şi acum este important. Acum, că tu nu mai eşti... Grație căsătoriei, fac şi eu parte din familia Luzin.

Zâmbesc printre lacrimi.

— Nimeni nu mai poate să-mi ia asta, nu-i aşa?

Mai târziu, părăsesc piatra albă, nu fără să fi aranjat buchetul de trandafiri de iarnă. Slujba se va termina în curând şi nu vreau să mă întâlnesc cu credincioşi, cu atât mai puțin cu Anne sau cu Richard. Am chef să merg singură, să-mi las un spațiu de tranziție între cimitir şi casa familiei Luzin. Nu ştiu dacă voi reveni prea curând, dar cert este că mă simt mult mai degajată în dimineața asta şi că vizita la cimitir mi-a făcut un mare bine.

Sunt întâmpinată la uşă de mirosul unei fripturi cu cimbru, care se coace în cuptor, şi de Cassandra, cu frumoşii ei ochi albaştri rotunjiți de bucurie şi cu pântecul ei dezumflat.

— Amande, mi-a fost teamă că ne-ai tras clapa!

Găsesc că arată odihnită. Cum este posibil aşa ceva cu un nou-născut? Are un aer mai pronunţat de adult, umerii mai drepţi, gâtul mai viguros. A îmbătrânit cu zece ani de la Crăciun. Maternitatea e de vină?

— Vino, intră! Yann se ocupă de masă. Micuţa a cerut să sugă la sân toată dimineaţa!

Spune asta încheindu-şi ultimul nasture de la cămaşa verde-fistic. Este şi mai frumoasă decât de obicei cu pieptul ei enorm şi chipul radiind de fericire.

— Lasă-ţi paltonul aici, Amande.

Îmi pun haina pe canapea şi pachetul cu clopoţelul de vânt pe masă. Buchetul de crini roz i-l întind direct Cassandrei. M-am dus să-i cumpăr de la florărie când m-am întors de la cimitir. Vânzătorul părea surprins să mă vadă pentru a doua oară în dimineaţa asta, fără buchetul meu de trandafiri de iarnă.

— Aşadar, i-au plăcut florile? a întrebat el zâmbind timid.

Am fost încântată că glumeşte şi am râs un pic cam tare.

— Da, i-au plăcut. Acum am nevoie de nişte flori vesele şi delicate. Sunt pentru o naştere.

N-a întrebat nimic, dar am adăugat:

— Nepoata mea.

A fost bucuros să-mi creeze ceva personal. Un amestec de crini roz pastel, roz-pal şi fucsia.

— Anne şi Richard nu s-au întors încă. Probabil că au trecut pe la mormânt după slujbă. Nu mai întârzie mult. Vino, vino să ți-o arăt!

Mă duce la etaj, acolo unde se află fosta cameră a lui Yann devenită camera lor.

— V-ați mutat definitiv aici? întreb eu urcând scările.

— Definitiv, nu. Era mai simplu în timpul sarcinii, ştii, când Anne era în centrul de odihnă şi Richard rămăsese singur aici. Apoi, după naşterea lui Mae, am vrut să ne întoarcem în apartamentul nostru, dar Anne a insistat să mai rămânem puțin. Îi face atât de bine s-o aibă pe nepoțica ei acasă...

Dau din cap pentru a-i arăta că înțeleg.

— O să aşteptăm până împlineşte două luni, apoi plecăm, declară ea. În felul ăsta, Anne va avea timp să se pregătească şi noi să ne odihnim. E mai uşor aici, ne înlocuim unul pe altul.

Am ajuns la etaj şi Yann ne întâmpină, îmbrăcat încă în pijama şi halat.

— Salut, Amande!

— Nu te-ai schimbat? se burzuluieşte Cassandra.

— Ce oră este?

— Ora la care trebuie să ne primim invitata.

— Salut, Yann.

Mă îmbrățişează, bucuros de diversiune.

— Ai venit cu maşina până la urmă?

— Da. Am profitat de asta ca să mă duc la cimitir.

Nimeni nu face vreun comentariu. Se scurg câteva secunde, apoi Yann îmi arată uşa închisă de la camera lor şi spune în şoaptă:

— Doarme. Poți să te duci s-o vezi, dar nu o trezi, altfel Cassandra o să se supere...

Cassandra mă apucă de braț și mă duce spre cameră.

Încăperea este cufundată în întuneric, dar câteva raze de soare care pătrund printre jaluzele ne permit să distingem pătuțul lui Manon, devenit al lui Mae, și forma mititică adormită în el. Este întinsă pe spate și burtica i se ridică încet în ritmul respirației. Doarme cu pumnii strânși, ridicați de o parte și de alta a feței. Ce liniștită pare... Respirația îi este ușoară, lentă, pleoapele îi zvâcnesc, agitate de vise de bebeluș. Ce visează bebelușii?

Cassandra mă scrutează cu ochii plini de iubire, așteptându-mi verdictul. Îi zâmbesc. Nu îndrăznesc s-o ating pe Mae, aș risca s-o trezesc. Mă mulțumesc s-o observ pe deasupra pătuțului.

— Are un chip de înger, nu?

Da, Cassandra, bineînțeles că are un chip de înger. Cine ar îndrăzni să spună contrariul?

— În curând, o s-o iei în brațe.

A spus-o în șoaptă și acum îmi arată ușa, ca s-o lăsăm pe Mae să doarmă în tihnă.

Când coborâm în living, constatăm că Anne şi Richard s-au întors. Cu obrajii roşii de frig şi cu paltoanele încă pe ei, mă întâmpină cu brațele deschise, vizibil fericiți să mă vadă.

— De la tine e buchetul de trandafiri de iarnă?

Richard a pus întrebarea încruntat.

— Da, de la mine.

— Ți-am spus eu! exclamă Anne. Nu puteau să fie decât de la ea! Erau proaspeți. Cumpărați chiar azi-dimineață.

— Sunt foarte frumoşi, declară Richard. Chiar foarte frumoşi. Te-ai dus la cimitir în timpul slujbei?

— Da.

Îşi dau jos paltoanele, îşi iau papucii în picioare, apoi ne vorbesc despre noul preot, un tip venit de la Paris, care o să țină de acum înainte slujba de duminică.

— Oficia la Notre-Dame! Îți dai seama?

Nu, nu îmi dau seama, dar aprob. Yann apare din nou, în jeanşi, tricou polo şi mocasini de data asta. Ținuta perfectă a ginerelui ideal, l-ar fi ironizat Benjamin.

— Aşezaţi-vă! ordonă Anne bătând din palme. Richard o să servească aperitivul. Ia loc în fotoliul şefului, Amande...

Îmi arată fotoliul lui Richard, pe cât de masiv, pe atât de confortabil. Cred că sunt invitata de onoare astăzi. Stăm în living cu paharele de martini, de porto şi de vin alb dulce în mâini. Cassandra s-a aşezat pe marginea canapelei, ca şi cum s-ar pregăti să se ridice dintr-un salt la cel mai mic scâncet al bebeluşului. Richard pare cam extenuat. Este palid.

— Eşti bine? Cum merge cu serviciul...?

Am îndrăznit să-i pun întrebarea cu voce scăzută, în timp ce Yann şi Anne dezbat problema lucrărilor de pe stradă, care trebuie să se termine vinerea viitoare, susține unul, sau sâmbătă, susține celălalt.

— Sunt bine.

Simt că încearcă să evite răspunsul la întrebarea mea.

— Cred că m-am căptuşit cu un virus. Nimic grav.

— Ai fost la doctor?

— Nu. E inutil. Serios.

Cât despre Anne, ea este mai bine. Remarc chiar că a reînceput să se machieze.

— Amande, ce mai face motanul tău? mă întreabă Cassandra.

— Este bine. Tocmai a luat al treilea kilogram în greutate.

— Al treilea? Pe bune?

— Pe bune.

— Terciul de dimineață, fără îndoială!

— Probabil că da.

Yann şi Anne se alătură în acest moment discuției noastre.

— Şi grădina ta?

— Am ceva să vă arăt...

Mă urmăresc cu privirea în timp ce mă duc să caut în geanta mea lăsată în holul de la intrare. Scot din ea varza pe care le-am adus-o. Cea mai frumoasă dintre cele trei. A alunecat din punga de plastic în care o ambalasem şi pământul s-a împrăştiat prin geantă.

— Uau! exclamă Cassandra.

— Ce este...? întreabă Anne, după care se întrerupe.

— O varză? presupune timid Yann.

Încuviințez din cap şi le-o întind. O trec de la unul la altul cu mii de precauții. Cassandra se uită cu mirare la varza mea, ca şi cum n-ar mai fi văzut aşa ceva în viața ei, Anne are un zâmbet emoționat – îi aminteşte fără îndoială de legumele ei din casa din Jura. Bărbații sunt mai indiferenți.

— Ai multe legume? întreabă Yann.

— Nu, este doar începutul. Am recoltat şi fetică. În ceea ce priveşte restul, trebuie să am răbdare. Andivele au murit, n-au suportat gerul. Napii nu se fac până la începutul primăverii, iar usturoiul va încolți în iunie.

— Oh, se miră Cassandra, care se întreabă probabil cum am reuşit performanța de a face să crească grămada asta mare de frunze.

— Bună treabă, declară Anne.

Îmi dau înapoi varza, dar clatin din cap:

— Este pentru voi.

Aşa că varza mea este dusă pe masă, alături de buchetul de crini roz şi de pachetul roşu cu clopoţelul de vânt.

Ne golim paharele fără să ne grăbim, ronţăim alune. Solicit veşti de la fiecare. Nu m-am înşelat, Anne se simte mai bine. Şi-a reluat jobul de profesoară cu normă întreagă, la reînceperea şcolii în ianuarie. Copiii s-au arătat deosebit de înţelegători şi calmi, informaţi fără îndoială de directoare. La sfatul psihologului său, a oprit tratamentul pe bază de antidepresive. Doarme mai bine. Acum încearcă să se concentreze doar pe organizarea excursiei educative la mare din luna iunie.

— Fiecare lucru la timpul lui. Încet-încet, cu paşi mici, aşa mi-a zis psihologul meu.

Aşadar, Anne se ocupă de excursia ei educativă la mare. Şi ceilalţi? Yanne se ocupă de Mae şi de Cassandra. Întrucât o fericire nu vine niciodată singură, el a fost numit într-un nou proiect, la serviciu, dar nu-i stă mintea la asta...

— Dacă i-ai vedea pe toţi maimuţoii ăia de la serviciu, cu zâmbetele lor idioate când plec la ora 17. Hei, Luzin, ţi-ai luat liber în după-amiaza asta? Ce se mai amuză, idioţii.

— Dar pleacă totuşi, adaugă cu mândrie Cassandra.

Da, Yann pleacă de la serviciu în fiecare zi la ora 17, cu două ore mai devreme decât de obicei, şi are grijă de Mae, înlocuind-o pe Cassandra. Îi face baie, citeşte tone de cărţi

de genul Cum să fii un tată bun, pregăteşte cina. S-a schimbat. Nu sunt singura uimită, observ privirea plină de mândrie cu care îl învăluie Anne.

Cassandra nu are nevoie să vorbească pentru a-mi da seama... Este fericită, străluceşte de fericire. Jobul ei de medic? Nu-i lipseşte câtuşi de puţin. Se distrează de minune acasă, toată ziua, ocupându-se de un copilaş care nu cere decât să sugă la sân şi un contact fizic permanent. Ea este prima surprinsă de acest lucru. Şi după aceea? Se gândeşte deja la asta. Vrea să-şi deschidă un cabinet medical la ţară. Să-şi poată face singură programul, să-şi rezerve timp ca să stea cu Mae, s-o vadă crescând.

— Unde la ţară?

— Nu ştiu... Pe lângă Lyon. Poate în Ain.

Yann s-a dus să stingă cuptorul şi ne face semn să trecem la masă. Îmi abandonez fotoliul de şef cu oarecare greutate. Mi se învârte capul de la toate aceste mărturisiri. Aşadar, iată, îmi zic eu... Iată... Suntem în februarie, la opt luni după accident, şi viaţa îşi reia în cele din urmă cursul. Anne a ieşit la liman, s-a întors la serviciu, se machiază din nou, îşi alintă nepoţica. Cassandra înfloreşte în rolul ei de mamă, Yann a luat locul fratelui mai mare fără să vrea, a devenit mândria mamei sale. Viaţa continuă în pofida durerii, în pofida senzaţiei că nimic nu va mai fi niciodată la fel, că lumea s-a oprit în loc. Nu şi pentru mine... Eu am rămas departe de tot, de zgomot, de agitaţie, de existenţa muritorilor de rând. Am rămas în casa mea, să agăţ obiecte

nebuneşti pe pereţi şi culori în salcia mea. Nu este o viaţă normală, este o altă viaţă pe care mă chinui s-o înjghebez, o viaţă pe măsură, care se va adapta la paşii mei ezitanţi şi va lăsa loc pentru cele două fiinţe care îmi lipsesc.

Şi Richard? Oare viaţa merge înainte pentru el? A rămas foarte tăcut adineauri, nu sunt sigură că ne-a ascultat...

Inevitabil, ajungem să vorbim despre Mae în timpul mesei. Despre somnul ei, despre pumnişorii strânşi. Despre primul ei zâmbet reflex. Este greu pentru mine. Mă simt exclusă. Şi Benjamin? A trecut vremea în care nu vorbeam decât despre el? Este egoism şi mi-e greu să înghit pentru a scăpa de nodul care mi s-a pus în gât.

Apoi se aude un ţipăt de sus, iar Cassandra se uită la mine şi mă ia de mână:

— Vino!

Nu mă întreabă nimic, îmi pune direct bebeluşul ei cald la piept, lipit de sânii mei, în braţele mele care nu ştiu ce să facă. Mă las aşezată pe pat de Cassandra şi de Yann, având grijă să nu-l scap.

— Uite, aşa. Ţine-i bine capul. Este perfect. Eşti grozavă.

Cassandra îmi zâmbeşte. Eu amuțesc, incapabilă să rostesc vreun cuvânt, copleşită de toată această iubire la fel de violentă precum un tsunami.

— Îți caută sânul să sugă.

— Ştiu. Trebuie... Trebuie s-o iei înapoi.

Am nevoie să-mi revin. Manon. Un trup minuscul mort, fără viață. Mae, care se agită cu grația unui înger. Am inima vraişte. Îmi trebuie un pic de aer.

— Ți-o dau după ce suge, declară Cassandra.

O ridică pe Mae din brațele mele şi mă lasă clătinându-mă, tulburată. Ea continuă să zâmbească în timp ce îşi descheie cămaşa, îşi scoate sânul rotund şi plin din sutien şi i-l oferă lui Mae ca o evidență. Încă zâmbeşte când micuța începe să sugă şi îi pune cu blândețe mâna pe cap.

— E dureros?

M-am străduit să spun ceva ca să rup tăcerea, ca să-mi treacă starea de încordare.

Privesc o rază subțire de soare care răzbate printre jaluzele. Patul conjugal pe marginea căruia ne-am aşezat. Radioul cu ceas deşteptător, care răspândeşte un halou verzui, pe

noptiera lui Yann. Ascult ecoul conversațiilor de jos. Zgomotul pe care-l face Mae când suge şi gemetele uşoare de plăcere pe care le scoate. Cred că este un moment intim pe care îl împărtăşim amândouă şi nu mai ştiu ce să spun.

— La ce te gândeşti?

Întrebarea pusă de Cassandra mă ia prin surprindere. Ridic din umeri cam prosteşte.

— La nimic.

— Te gândeşti la Manon?

Am nevoie de câteva secunde ca să-mi revin din şoc şi să clatin din cap.

— Nu... Nu e asta...

Cassandra reaşază cu delicateţe capul lui Mae pentru ca suptul să fie mai uşor şi declară cu blândeţe:

— Ştii, mă gândesc adesea la ea.

Din nou am nevoie de puțin timp ca să reacționez, să înghit, să respir.

— Chiar?

— Da. Fetițele noastre ar fi trebuit să se nască la un interval de trei luni una de alta. Ar fi trebuit să crească împreună. Aşa era planul.

N-am chef să răspund. La drept vorbind, aş fi preferat să nu vorbească despre asta. Acum sunt cam furioasă. Pe viață, pe ei, pe planul care nu s-a derulat nicidecum aşa cum era prevăzut, pe toată lumea.

— Sunt sigură că Manon ar fi fost cea mai cuminte dintre ele două. V-am fi detestat, pe tine şi pe Ben, fiindcă ați fi avut copilul perfect. O fetiță blondă şi frumoasă, cuminte şi bine-crescută care i-ar fi făcut pe toți părinții să se uite după ea.

Un rictus îmi face buzele să tremure fără voia mea.

— Spui prostii...

Cassandra zâmbeşte, cu ochii strălucind.

— Pun pariu că, atunci când erai mică, erai cuminte ca un îngeraş...

— E adevărat.

— Cred că Manon ar fi fost ca tine.

— Şi dacă ar fi semănat cu Ben?

Cassandra se gândeşte câteva clipe.

— Imprudentă şi îndrăzneaţă?

— Da.

— Mmm... Atunci am fi avut de furcă toţi patru. Dar cred că ar fi semănat cu tine. Cred că bebeluşul simte toate emoţiile mamei în timpul sarcinii... Că li se transmite un pic din personalitatea ei.

— Şi?

— Şi tu ai fost mereu un exemplu de calm. N-am văzut niciodată o femeie însărcinată atât de senină şi de liniştită ca tine.

— Nu mă temeam de nimic... Eram încrezătoare.

— În timp ce eu eram o nesuferită. Mă înfuriam îngrozitor pentru trei firimituri pe covor şi îl hărţuiam pe Yann la telefon când întârzia puţin.

— Hormonii erau de vină...

— Hormonii şi tendința mea de a deschide gura fără să mă gândesc înainte. O să vezi, Mae o să fie cam zvăpăiată!

— Şi sarcina ta a fost agitată... Cu accidentul lui Benjamin... Cu Anne în centrul de odihnă... N-a fost uşor.

— Nu, mă întrerupe violent Cassandra. Pentru tine n-a fost uşor. Nu pentru noi. Noi n-avem niciun drept să ne plângem.

Nu ştiu ce să spun, aşa că rămân tăcută, iar Cassandra adaugă:

— Pentru noi, această sarcină a fost cel mai bun lucru care ni se putea întâmpla, chiar şi în acest context. Mae l-a salvat pe Yann. Şi pe Anne, într-o oarecare măsură.

O privesc cum îndepărtează corpul micuței Mae de pieptul ei, cum îşi bagă sânul la loc în sutien şi cum se încheie la cămaşă cu o singură mână.

— Acest lucru nu o să ni-l aducă niciodată înapoi pe Ben, dar ne-a făcut să ne reamintim că ceea ce viața ia pe o parte dă înapoi pe alta.

Spunând aceste cuvinte, Cassandra îmi pune trupuşorul lui Mae în braţe, iar eu rămân înţepenită, gândindu-mă la cuvintele ei şi la cele ale lui Julie, şi la legumele din grădina mea, şi la compostul care putrezeşte pentru a-mi hrăni noul pământ. Dacă un bob de grâu n-ar fi impermanent, el n-ar putea să se transforme în tulpină de grâu şi, dacă tulpina de grâu n-ar fi impermanentă, ea n-ar putea da spicul pe care îl mâncăm.

Corpul micuţ se îngreunează, se cufundă în somn. Degetele lui Mae îmi strâng colierul, un lănţişor subţire de argint pe care Benjamin mi l-a dăruit la prima noastră aniversare.

În cameră, raza subţire de soare se estompează. Afară, soarele începe probabil să apună. Peste câteva ore se va înnopta. Vocile de la parter ne par mai îndepărtate. Poate că se vorbeşte mai încet.

Mae doarme, chipul ei de înger este de o seninătate desăvârşită.

Pe drumul de întoarcere, în această zi de duminică, mă gândesc la motanul meu gri care mă aşteaptă în fotoliul lui. S-a lăsat noaptea. Farurile maşinilor mă orbesc. Mă gândesc la mormântul lui Benjamin, la care m-am întors înainte de a porni la drum, ca să-i pot povesti despre întâlnirea mea cu Mae, despre clopoţelul de vânt pe care Cassandra l-a agăţat deasupra pătuţului ei, despre deliciosul crumble cu smochine făcut de Anne, despre figura obosită a lui Richard, care n-a vrut să-mi spună mai mult.

— Voi încerca să revin curând, am promis eu la plecare.

Vântul se stârneşte când părăsesc şoseaua de centură şi se înteţeşte pe măsură ce mă îndepărtez de drumurile principale, de lampadare, de maşini şi mă afund în zona rurală. Deschid radioul pe un post de ştiri. Se anunţă o alertă de vânt violent în regiunea Auvergne-Ron-Alpi şi posibile căderi de zăpadă. Mă gândesc la solarele-tunel din grădină şi la panglicile atârnate în salcie. Şi gândul ăsta mă duce la casa mea veche, la fotoliul gri, la bucătăria cu miros de cafea, la camera mea cu vedere spre pini. Şi atunci, mă simt deja departe de casa familiei Luzin, de duminica asta însorită, de friptura de vită, de Mae... Mă simt departe, dar nu uit de promisiunea pe care i-am făcut-o lui Benjamin: să mă întorc la mormântul lui şi să-i vorbesc.

— Bună, bătrâne!

Motanul îmi iese în întâmpinare pe holul întunecat. Oh, ce fericit pare să mă vadă! Toarce, se freacă de picioarele mele, scoate scurte mieunături plângăcioase pentru a obţine o mângâiere.

— Ai fost cuminte?

Intru în bucătărie cu paltonul pe mine. Cuprind cu privirea decorul familiar: masa din lemn, cele patru scaune, chiuveta în care se află ceaşca murdară de azi-dimineaţă şi strecurătoarea cu cele două verze mari, foaia de hârtie de pe perete, Să celebrez. Afară, vântul suflă ameninţător. Sunt fericită că m-am întors. N-am lipsit decât o zi, prima de când

m-am mutat, şi mi-a fost dor de casa mea. Adorm binedispusă în seara asta. Am avut prima mea conversaţie cu Benjamin, am cunoscut-o pe Mae, mi-am regăsit casa şi motanul. O fericire cârpăcită, dar o fericire totuşi.

15

După asta am început să aştept primăvara. Cu ardoare. Cu disperare.

Furtuna care a măturat regiunea a adus zăpadă. Vreo zece centimetri de zăpadă îmi acoperă grădina, solarul-tunel, legumele care se zbat ca să supravieţuiască. Zăpada mă privează de singura ocupaţie realmente importantă pentru mine în acest dificil sfârşit de februarie: să mă duc la Benjamin, la cimitir. I-am promis. Am nevoie de aşa ceva.

Mai multe evenimente au diminuat micuţa flacără care strălucea de câtva timp în pieptul meu. Mai întâi, un telefon de la mama.

— Salut, draga mea. Eu sunt. Sosesc în a doua săptămână din martie ca să petrec ceva timp cu tine.

Nu era o întrebare, ceea ce m-a frapat, şi, fiindcă amuţisem cuprinsă de spaimă, a adăugat cu sadism, ca să-mi fie foarte clar:

— Mi-am luat deja bilet de avion. De-abia aştept să-ți văd casa.

După aceea zăpada care nu se mai topea. Asta mă împiedica să mă duc din nou la mormântul lui şi să-mi descarc sufletul. Să-i povestesc despre motanul gri care mi-a adus un şoarece de pădure în fața uşii, despre cărți, cărțile noastre, recuperate de Richard din apartamentul nostru şi pe care Anne a ținut morțiş să mi le dea când am fost în vizită la ei, duminica trecută. Să-i povestesc despre gustul verzei mele gratinate la cuptor, despre vremea care nu mai are aceeaşi savoare aici, despre visul meu de noaptea trecută, atât de realist... Benjamin era aici, în casa asta veche, întins lângă mine în pat şi îşi punea mâna pe pântecul meu, pe locul unde am cicatricea. Un orgasm m-a trezit brusc din somn. Unul violent, brutal, sfâşietor. Uitasem ce înseamnă să ai orgasm. Am plâns întinsă în pat, şocată de plăcerea pe care mi-o provocase simpla lui apariție în visul meu. Am plâns, contrariată de faptul că încă aveam capacitatea de a juisa. Am crezut că totul s-a stins când el a dispărut... Totul ar fi trebuit să se stingă. Cum putea trupul meu să mai adăpostească vreun impuls sexual? Mi-a fost ciudă pe mine. Mi-a fost ciudă pe sexul meu care încă palpita şi pe inima mea stângace care se aprindea fără să ştie ce i s-a întâmplat. M-am gândit că totul era aberant. Şi apoi am vrut să-i povestesc lui Benjamin, dar încă era zăpadă...

Şi, colac peste pupăză, brățara mea braziliană s-a rupt. Aveam amândoi câte-o brățară: el la încheietură, eu la gleznă. O purtam de doi ani. Şi a cedat astăzi, în timp ce-mi scoteam pantalonii de pijama. M-am uitat la brățara maro cu roşu de pe pardoseala camerei mele şi am gândit: Hotărât

lucru, totul se duce naibii. Abia după-amiază mi-am revenit. Aveam impresia că unul dintre ultimele lucruri care mă mai legau de Benjamin se dezintegrase.

În acest punct eram cu reflecția când am aruncat o privire pe fereastră. Şi am zâmbit. Era acolo, fidelă sieşi, la fel de frumoasă ca ultima oară, rotundă, plină, difuzându-şi lumina argintie asupra peisajului.

— Iată-te...

Îmi apărea de fiecare dată când mă simțeam atât de pierdută. Am încercat să-mi amintesc... Ce făcusem ultima dată când mă luminase? Celebrasem salcia-plângătoare. Aprinsesem lumânări, adusesem un omagiu, adresasem mulțumiri, creasem ceva frumos şi sacru. Trasasem o legătură între lumea mea şi lumea celor dispăruți. Atunci am înțeles.

Dacă bateriile lanternei mele frontale n-ar fi fost consumate, cred că aş fi ieşit din casă chiar în acea clipă. Dar, fără lanternă, era prea întuneric la marginea pădurii. Era mai bine să aştept până a doua zi. Am adormit cu brățara braziliană în mână.

În dimineața asta, stau în fața casei, îmbrăcată călduros, ținând în mână o pungă de plastic plină cu tot felul de fleacuri, înfruntând zăpada pentru a onora misiunea insuflată de lună...

Mă îndrept vitejeşte spre zona din spatele casei. Motanul n-a vrut să mă urmeze. Încă doarme, leneşul. Din cauza stratului gros de zăpadă, se dovedeşte a fi mai greu decât am prevăzut să găsesc urma potecii care începe din spatele casei şi duce până în pădure. De frică să nu mă pierd, încep să semăn la intervale regulate dopuri de plută, inele de şerveţele sau obiecte inutile pe care le-am adunat în punga de plastic. Scrutez cu atenţie pinii care mă înconjoară. Trebuie să-l găsesc pe cel ales. Cel care va deveni locul meu sacru. În mintea mea, pinul pe care îl voi alege va avea o scorbură în care voi putea pune brăţara şi verigheta. Mă îndoiesc că există un asemenea pin, dar mă încăpăţânez să-l caut. Mă îndepărtez, mă rătăcesc... punga mea cu muniţii este goală, dar sunt fericită: da, pinii cu ascunzătoare pentru comori există... Am dovada în faţa ochilor. Mai întâi, rămân nemişcată, în picioare, într-o poziţie umilă, cu umerii uşor lăsaţi. Un pin este impresionant, mai ales când este cel ales. Acesta este înalt şi puternic, şi maiestuos, bineînţeles. Dar ceea ce mă fascinează este textura trunchiului său, rugozitatea aparentă, sutele de solzi ai scoarţei care se îmbină perfect unii în alţii părând că respiră independent şi se prezintă sub forma unei minunate picturi în nuanţe de brun. Fiecare dintre ei mi se pare o creaţie extraordinară, desenată cu o asemenea precizie... Păpuşico, prea te ambalezi. Mă încrunt. Exagerezi, Ben... Tu eşti ăla care zicea că mi-ar plăcea natura... Vocea lui răsună, batjocoritoare: Tu eşti cea care îmi inventezi replicile, nu uita. Nu sunt nimic altceva decât vocea interioară a unei blondine îngheţate.

— Bine.

A trebuit să vorbesc cu voce tare ca să pun capăt divagațiilor şi să trec la acțiune. Un mic salt îmi permite să ating marginea scorburii. Hop, brățara braziliană este înghițită. Ascunsă şi în siguranță în trunchi. Câteva secunde de ezitare îmi sunt necesare înainte de a mă decide să-mi scot verigheta de pe deget. Mi se strânge inima, dar locul ei este în pinul sacru...

Mă răsucesc, respir zgomotos, sar, gata, verigheta este şi ea înghițită. Scot din punga de plastic un borcănel de vopsea roz, rămasă de la clopoțelul de vânt pe care l-am confecționat pentru Mae. Nu vreau să-mi supăr pinul, dar trebuie să-l marchez pentru a fi capabilă să-l recunosc când mă voi întoarce... Doar un solz foarte mic.

Ghemuită în zăpada fină a pădurii, colorez scoarța în roz cu mare atenție. Ca să nu depăşesc solzul. Când mă ridic, nu pot decât să admir rezultatul: pentru un ochi inocent, pinul rămâne unul perfect obişnuit, dar pentru cine ştie să se uite la baza trunchiului, strălucirea roz este perceptibilă.

Locul meu de reculegere este cam rudimentar, dar acesta nu este decât începutul. Mai târziu, îl voi decora cu flori, voi depune aici lumânări şi, de ce nu, cadouri... Mă întorc acasă urmând indiciile lăsate mai devreme pe sol. Nu le adun. Nu imediat. Cu timpul, voi putea să mă întorc cu ochii închişi, dar, deocamdată, încă am nevoie de repere.

Mi-am ros deja unghiile de la degetele mari şi acum atac pielea din jur. Întotdeauna fac asta când o aştept pe mama

la gară. Stau țeapănă în hol, lângă panoul pe care sunt afişate sosirile.

N-am avut nici curajul, nici inventivitatea de a scăpa de vizita ei. Ar fi trebuit să găsesc o scuză excepțională... Şi apoi biletele erau deja luate. M-am resemnat. Oricum, primăvara se apropie şi va fi de lucru în grădină, ceea ce mă va scuti de prezența ei. Detestă pământul, râmele şi melcii. Da, grădina s-a trezit la viață imediat ce s-a topit zăpada... Napii mei au fost recoltați la sfârşitul lunii februarie. Vreo zece. Julie fiind încă în deplasare, i-am gătit doar pentru mine sub formă de tarte, gratinați ori caramelizați şi i-am stocat în frigider. Am reținut mai ales una dintre lecțiile pe care doamna Hugues le-a notat în josul unei pagini din agenda ei şi pe care n-o luasem în seamă: Răsadurile trebuie rărite pentru a avea legume tot anul şi a evita recoltele prea mari, apoi lipsa producției. Am învățat din greşeli... Voi face mai bine data viitoare.

În holul gării, răsună o voce. Trenul din direcția Lyon-Part-Dieu soseşte la linia 2. Îmi pun geanta pe umăr şi mă îndrept de spate. E timpul să-i ies înainte.

Este bronzată, asta îmi vine mai întâi în minte când o văd apropiindu-se, cu valiza după ea. Pielea ei, din ce în ce mai ridată la fiecare vizită, este uşor arsă de soare. Normal, doar duce o viață de trândăvie acum. Poartă un costum elegant, negru, şi pantofi tot negri. Părul blond e tuns la nivelul bărbiei. A considerat întotdeauna la modă tunsoarea dreaptă. În mod vizibil, a trecut la o tunsoare dreaptă mai scurtă.

Încerc să afişez un zâmbet. Prea puțin convingător, mă tem. Tocurile îi răsună pe asfalt. Mirosul de Chanel No 5 îmi gâdilă nările şi iat-o că se năpusteşte spre mine, cuprinzându-mi cu brațele bustul țeapăn.

— Salut, scumpa mea! Sunt bucuroasă să te văd! Arăți bine!

Am făcut un efort deosebit ca s-o întâmpin. O cunosc... Mi-am prins părul blond, care, tot crescând, a ajuns până în partea de jos a omoplaților, şi mi-am dat cu fard în obraji. Ceea ce mă face să arăt bine. Mi-am luat nişte pantaloni negri, sobri, pe care îi purtam când mă duceam la serviciu, un pulover roz cu guler rotund şi nişte pantofi cu toc. Pantofi cu toc... Mi-e greu să cred că mergeam cu aşa ceva în urmă cu câteva luni. Azi mă strâng şi mi se pare că arată caraghios. Cred că am adoptat definitiv cizmele mele de cauciuc... Cu tocuri, am impresia că m-am deghizat, dar este prețul pe care trebuie să-l plătesc pentru ca ea să fie convinsă de fericirea mea, să-şi uşureze conştiința vinovată de mamă – sau conştiința de mamă vinovată – şi să plece mai repede.

— Ai călătorit bine?

— Sunt epuizată! Atâtea ore de drum, dacă ai şti! Tu nu le-ai face, aşa-i?

Îmi stăpânesc o replică amară. Nu eu am hotărât să fug la mii de kilometri... Îi arăt ieşirea şi o întreb politicos:

— Ai nevoie de ajutor cu valiza?

Mama a cunoscut un bărbat. Este dezvăluirea stupefiantă pe care mi-o face în drum spre casă. Eu, care o ştiu de-o viaţă drept celibatară, lăudându-se cu independenţa ei şi susţinând războiul dintre sexe, consider că este o veste uluitoare. Sau amuzantă, dacă aş fi în stare să râd, ceea ce nu este cazul.

— Este pensionar.

— Serios?

Cunoscând-o pe mama, aş fi mizat pe un bărbat mai tânăr decât ea. Un bărbat de vârsta mea, poate. Asta nu m-ar fi şocat.

— Da. Fiul lui a preluat hotelul-restaurant pe care îl deţinea. Un tânăr adorabil.

— Nu mă îndoiesc.

— Eşti atât de cinică.

— Am făcut un simplu comentariu.

Preferă să întoarcă faţa spre geam şi să stea bosumflată câteva secunde înainte de a continua:

— Când am plecat, i-am propus să lucrez ca recepționeră la hotel, dar, dacă l-ai vedea, este atât de gentleman... Nici nu se pune problema, Christine!

Râde. Eu constat că acceptă să fie întreținută după toți aceşti ani de discursuri frumoase.

— Cum îl cheamă?

Nu mă interesează cu adevărat, dar atât timp cât pot evita întrebările despre mine...

— Daniel, dar toată lumea îi spune Dan.

— Îl cunoşti de mult timp?

— Se împlineşte curând un an. Voiam să-ți vorbesc înainte despre el, dar erai mereu atât de expeditivă la telefon.

Îi duc valiza până în casă. Pentru venirea ei, am cumpărat o canapea extensibilă nouă-nouță, sută la sută din poliester, de culoare albastru-petrol. Era singura culoare pe care o mai aveau în stoc. Nu se prea potriveşte cu tapiseria somon, cu bucătăria din lemn masiv şi închis la culoare, nici cu fotoliul gri, dar îmi va permite să dorm într-un pat mare departe de maică-mea.

— Uite, îți las camera mea. Vei fi liniştită aici, motanul va rămâne în living.

— Motanul?

Este mai mult un urlet isteric decât o exclamație de uimire.

— Ce motan?

— Am adoptat un motan.

— Nu-i adevărat, nu?

— Ba da. O să ți-l prezint.

Jubilez, păstrându-mi calmul olimpian.

— Dar pisicile sunt murdare! Sunt pline de purici şi de microbi!

— Tocmai de aceea te voi lăsa să stai în camera mea. Cearşafurile tale sunt curate. O să ținem uşa închisă şi n-o să intre.

Nu este totuşi uşurată, se uită în jurul nostru ca şi cum s-ar pregăti să-l vadă apropiindu-se, să-l studieze.

— Este sperios, n-o să te deranjeze.

Îşi lasă valiza la piciorul patului, face turul camerei, se opreşte în faţa ferestrei, vizibil impresionată. De aici, ai o privelişte asupra colinelor din jur, întinderi nesfârşite de pini.

— Nu-mi vine să cred că locuieşti aici.

— Este autentic, nu?

Mă amuză spaima ei, trebuie s-o recunosc.

— E izolat. E la dracu-n praznic.

— Este linişte. Şi apoi n-ai văzut nimic, am o grădină acum.

Mă duc să-mi scot pantofii cu toc ca să n-o aud oftând.

— Vii? Îţi prezint restul casei?

Un lucru e sigur, nu se simte deloc în largul ei aici. Se mişcă precum un acrobat pe sârmă, se strecoară pe lângă ziduri, evită să atingă ceva.

— Îmi aminteşte de casa bunicilor tăi, declară ea în timp ce intrăm în bucătărie.

— Nu-ți plăcea?

— Erau alte vremuri...

O invit să se aşeze şi îi pun o ceaşcă în față.

— Vrei un ceai? O cafea?

— O cafea.

— OK. Şi cum este casa lui Dan?

Am rostit cuvintele potrivite. Zâmbeşte.

— Este o casă proiectată de un arhitect, foarte modernă, cu o terasă imensă care dă spre piscină. Ştii, acolo, aşa ceva este indispensabil.

Gata, s-a pornit. N-o mai ascult, dar ştiu că este fericită să sporovăiască.

Ne bem cafelele. Motanul meu nu dă niciun semn de viață. Sunt sigură că detestă Chanel No 5. Aflu că Daniel are şaizeci şi opt de ani, dar că pare doar de şaizeci, că nevastă-sa l-a țepuit cu divorțul, dar că se descurcă bine grație hotelului, că fiul lui este de vârsta mea. Aici, simt că insinuează ceva, dar mă fac că nu pricep.

— Cum merge cu doliul?

Întrebarea vine după ce-mi vorbeşte despre fiul lui Daniel. Logic. Cred că mama are de gând să mă recicleze în insula Réunion.

— Cum merge cu doliul? repet cu cinism.

— Da, eu... Cum te descurci...?

— Mă întrebi dacă mă simt bine, nu-i aşa?

— Da. Dacă eşti bine, dacă ţi-ai făcut planuri...

Se fâstâceşte puţin. Vrea să ştie dacă mi-am revenit profesional, dacă mă gândesc să cunosc alţi bărbaţi.

— Da, am destule planuri.

— Serios?

— Bineînţeles. Bunăoară, grădina mea... E incredibil cât timp îmi mănâncă! Trebuie să mă apuc să plantez răsadurile de lăptucă, de cicoare, de sfeclă, de ceapă, de praz. Cât priveşte merii, va trebui să-i curăţ cât de curând. O să încerc să smulg şi buruienile, ca să curăţ terenul şi să alimentez lada de compost. Va trebui fără îndoială să tund iarba. Şi apoi mi-ar plăcea să-mi creez un set de mobilier de

grădină din paleți. Julie poate să-mi facă rost. Este fata proprietarei. Păstrăm legătura prin telefon, vorbim destul de regulat. Îi place mult să revină aici.

Maică-mea este uluită. Îmi face plăcere să văd cum se crispează. Are decența să încuviințeze fără să spună nimic. Îmi termin cafeaua cu zâmbetul pe buze.

Mai târziu îi propun să-mi viziteze terenul şi, în timp ce mergem pe lângă tunelurile de legume, îndrăzneşte să-mi pună întrebarea care-i stătea pe limbă de mult.

— Şi serviciul? Când intenționezi să-l reiei?

Ridic din umeri. N-am nici cea mai vagă idee. Mă simt incapabilă să mă integrez din nou în această societate avidă, rece şi impersonală. Când trăia Benjamin, promisiunea de a fonda o familie amândoi, grupul pe care-l formam cu Yann şi Cassandra, puştii de la Casa de Cultură, masa mare a familiei Luzin, promisiunea unui clan fericit erau lucrurile care o făceau umană, călduroasă, plină de sens.

Mă simt bine aici. Asta îi spun mamei.

Nu-i spun că nu este doar o casă, că este un univers aparte pe care mi l-am construit, un univers făcut din culori în copaci, din lumânări sub clar de lună plină, dintr-un pin sacru şi din mici rituri mortuare vesele. Nu-i spun că, aici, tot ce fac are un sens: ritualurile pentru morții mei şi viața

căreia îi dau naştere în grădina mea aşa cum au făcut-o oamenii cu mii de ani înaintea mea.

— Totuşi vei avea nevoie de un salariu într-o bună zi.

— Ştiu.

Mă indispune. Nu vreau să mă gândesc la asta. Nu acum.

— Ştii, sunt în concediu fără plată. Mă pot întoarce la primărie când vreau.

— Ai face bine să n-o lungeşti prea mult. Ar putea să te uite...

Prefer să mă concentrez pe umbra motanului gri care se fofilează printre pini, acolo, departe.

16

Începând de a doua zi, lucrurile merg binişor cu maică-mea. Dimineața, ştiind că îi place să doarmă până târziu, profit de asta ca să iau un mic-dejun liniştit, cu nasul lipit de fereastră, cu motanul pe genunchi. Îmi savurez cafeaua, apoi mă duc să lucrez în grădină. Să sap, să elimin buruienile, să stropesc cu amestecul de oțet, apă şi sare. Să

pregătesc pământul pentru plantarea noilor legume. Când mă întorc în casă pentru a vedea cât e ceasul, o găsesc în uşa camerei ei, cu părul ciufulit şi cu ochii umflați de somn.

— Te-ai trezit?

— Da. Este târziu?

— Aproape 11.

Pare surprinsă.

— De mult timp n-am mai dormit atât de bine.

— Ți-am spus. Este un loc liniştit!

Îi arăt cafetiera, pâinea congelată, toasterul, dulceața.

— Simte-te ca acasă. Trebuie să termin două-trei lucruri, durează maximum o jumătate de oră.

Aşa că o şterg ca o elevă care chiuleşte. Cu cizmele mele de cauciuc şi vechiul hanorac al lui Benjamin, fug pe cărarea din spatele casei, cea care duce la marginea pădurii. Dopurile de plută şi celelalte balize au dispărut. Cunosc drumul ca-n palmă acum. Aproape că nu mai am nevoie de solzul roz pentru a-mi depista pinul printre toți semenii lui. Acum, locul meu de reculegere nu mai este aşa de

rudimentar. Găseşti aici o ghirlandă din conuri de pin, pe care am confecționat-o eu însămi, împletită cu iederă, şi, de asemenea, un mic taburet, care zăcea sub chiuveta de bucătărie şi căruia nu-i găsisem nicio utilitate. Astăzi este acoperit cu o pernă subțire albastră şi îmi permite să mă aşez în fața pinului. Între două rădăcini groase, se află şi un şoarece în stare avansată de descompunere, mâncat de viermi, dar cum aş putea să refuz ofranda adusă lui Benjamin de motanul gri?

— Salut, Ben.

Mă aşez pe micul meu taburet, cu mâinile puse pe genunchi. Simt mereu aceeaşi bucurie să vin aici.

— A venit mama, după cum ți-am spus... dar e în regulă. Deocamdată, totul merge bine. O suport. Îmi închipui că şi ea face la fel. Nu ne-am spus nimic prea jignitor, supraviețuim.

Îi zâmbesc trunchiului şi îndeosebi solzului roz.

— Va trebui să mă organizez altfel acum pentru a veni să te văd. Să găsesc o scuză, să reuşesc să mă eclipsez. Nici nu se pune problema să-i povestesc ce fac eu aici! M-ar interna la nebuni definitiv!

Râdem amândoi, în orice caz, aşa îmi imaginez.

— Ştii, şi eu aş fi crezut, cu un an în urmă, că e o glumă... Dar ne-am schimbat cu toții. Ştii care-i vestea cea mai tare? Mama are un logodnic! Daniel. Sau ar trebui să spun Dan, fiindcă aşa preferă ea. Îți povestesc?

Un pin sacru serveşte şi la aşa ceva, s-o poți bârfi în tihnă pe mama ta.

— Ce vrei să mănânci?

— Nu ştiu...

— Am un dovleac. L-am putea face la cuptor, gratinat.

— OK.

Văd bine că maică-mea se plictiseşte, deşi nu se află aici decât de douăzeci şi patru de ore. Nu tu televizor, nu tu radio, doar câteva cărți pe care a început să le răsfoiască.

— Dacă te plictiseşti, ai putea veni să mă ajuți în grădină.

Nu zice nimic, dar ştiu când o nemulțumeşte ceva. Din fericire, prepararea dovleacului gratinat ne ia mai bine de o oră şi jumătate. Mâncăm târziu. Mama se interesează politicos de grădina mea doar cu scopul de a umple tăcerea, şi eu mă prefac că nu remarc.

— Ai vecini?

— Fără îndoială, dar destul de departe. Mai jos.

— Nu i-ai întâlnit niciodată?

— Nu.

— Nu este prea dură singurătatea asta?

— Nu chiar.

Strângem masa şi o anunţ că trebuie să trec pe la producătorul de legume în după-amiaza asta. Ea declară că va rămâne acasă, că se va instala la soare, fiindcă vrea să-şi întreţină bronzul.

Fiecare dintre noi păstrează distanţa şi este foarte bine aşa.

Seara însă, coabitarea se dovedeşte a fi mai dificilă. Cinăm în tăcere, căutând zadarnic un subiect de conversaţie care să nu fie furtunos, apoi luăm loc în fotoliul gri şi pe canapeaua albastru-petrol, cu ceaiul în mână. Şi atunci, chiar trebuie să găsim ceva de făcut sau de spus. De obicei, aţipesc devreme, epuizată de munca în grădină. Dar în seara asta, ea este acolo, dând din picior cu nervozitate, şi atunci mă gândesc la cărţile de joc lăsate de Mika.

— Vrei să jucăm „Război egiptean”?

— „Război egiptean”? Ce joc e ăsta?

— Este simplu, o să-ți explic.

Constat că reflexele mele sunt mai bune decât ale maică-mii şi că faptul că o bat măr de câte ori iau câte-o carte din teanc îmi provoacă o senzație de euforie. Nu este chiar atât de neplăcută seara asta...

Am crezut că nu va sta mult, că va inventa prima scuză posibilă pentru a se întoarce pe insula ei. O casă la țară doar cu câteva cărți de răsfoit şi cu un motan plin de purici. Dar au trecut deja patru zile şi ea e tot aici.

Dimineața, doarme până târziu. Eu lenevesc cu cafeaua în mână şi motanul gri pe genunchi, îi mulțumesc, în şoaptă, cerului că este albastru, îi trimit salutări salciei lui Paul, care ne creează un curcubeu la fiecare suflare de vânt, îmi planific lucrările din cursul dimineții în grădină. Să afânez pământul din brazda cu andive moarte. Va fi bună pentru praz. Să plantez răsadurile de cicoare. Să stropesc florile şi căpşunii. Să culeg câteva păpădii. Vreau să fac o coroniță galbenă pentru pinul meu sacru. Este încă prea lipsit de culoare pentru gustul meu.

Îmi petrec dimineața afară, în aer liber, chiar şi când bate vântul tare, chiar şi când plouă. Mă duc să vorbesc cu

Benjamin, în pădure, înainte de a mă întoarce în casă. Este un moment de relaxare.

Pregătim masa de prânz amândouă, rețete deosebit de lungi şi de complicate, care ne permit să ne găsim o ocupație împreună, noi, care avem atât de puține lucruri în comun. Aşa că ne apucăm să facem mâncăruri cu sos care trebuie lăsate să fiarbă la foc mic ore în şir. Vorbim despre gătit, bem un pahar sau două cu vin, ridicând din când în când capacul de pe cratiță, prefăcându-ne că suntem nerăbdătoare. Ce mod plăcut de a ne plictisi amândouă. Cred că încep să prind gustul unor asemenea momente.

E încă prea rece ca să mâncăm afară, aşa că luăm masa înăuntru, apoi ne bem cafeaua pe treptele din fața casei, unde bate soarele la ora aia.

O bună parte a după-amiezii a trecut deja când ne ridicăm. Într-o zi, mă reped cu maşina la magazinul de bricolaj ca să-mi cumpăr o foarfecă de grădină, o scară şi un ghid al grădinarului perfect (am de gând să-mi dezvolt şi mai mult competențele), şi mama mă însoțeşte. În altă zi, mergem să facem cumpărături alimentare şi mă târăşte fără voia mea într-un salon de coafură.

— Ai nevoie să-ți tai vârfurile şi să-ți revitalizezi restul.

Aşadar, mergem să-mi revitalizez părul. În fiecare seară, cinăm pe fugă, apoi jucăm „Război egiptean”, ne perfecționăm. Nu tu certuri. Nu tu crize.

— Te mai vezi cu familia lui?

Întrebarea vine pe neaşteptate, în timpul cinei.

— Familia lui Benjamin?

— Da.

Cei din familia Luzin şi mama n-au avut niciodată legături de prietenie. O înțelegere cordială cel mult.

— Da, i-am văzut recent. Fratele lui, Yann, şi soția lui au un bebeluş.

— Zău?

— O fetiță.

Vestea o tulbură. Se opreşte din mestecat. Are un văl de tristețe în fundul ochilor? Aşa îmi face impresia.

— Ştii, declară ea după câteva secunde, dacă lucrurile s-au întâmplat aşa înseamnă că aşa trebuia să se întâmple.

Am cunoscut şi fraze mai bune de consolare, dar mă voi mulțumi cu asta. Se străduieşte. În felul ei.

A vorbit cu Daniel la telefon azi la prânz. S-a dus să se închidă în baie şi am auzit-o chicotind. Când a ieşit, avea obrajii îmbujorați şi ochii strălucitori. Ai fi zis că-i o adolescentă. Atunci m-am gândit că noi două inversaserăm oarecum rolurile. Eu eram bătrâna doamnă care trăieşte cu motanul ei şi pentru grădina ei, iar ea era femeia îndrăgostită şi nepăsătoare.

În altă zi, mă opreşte chiar când mă întorc de la pinul meu, unde m-am dus să mă reculeg.

— Unde ai fost?

— Nicăieri. Căutam motanul. Am crezut că a plecat în pădure.

— Este în camera de zi.

— Chiar aşa?

Ori eu mă pricep să mint de minune, ori ea este cu mintea aiurea.

— Mă căutai? întreb eu văzând-o agitată.

— Da... A venit o doamnă. Zice că vă cunoaşteți.

Ne îndreptăm spre partea din față a casei. Maşina albastră străluceşte în soare. Julie Hugues este acolo, îmbrăcată toată în roşu.

— Surpriză! M-am întors din deplasare!

Fac prezentările, simțind că mama este un pic descumpănită.

— Julie, ți-o prezint pe mama mea, Christine. Christine, ea e Julie.

Îşi întind mâinile timid, dar până la urmă se sărută pe obraji.

— Am venit să văd grădina de legume şi pe ucenica grădinărească! declară Julie.

— Ai venit la țanc!

— Serios?

— Trebuie să tai crengile merilor, dar n-am mai făcut niciodată aşa ceva...

— Ai o foarfecă de grădină?

— Da. Una nouă-nouță.

— Atunci o să-ți arăt cum se face!

Apoi adaugă, arătând spre maşină:

— Am adus nişte carne de vită cu morcovi pentru masa de prânz. Ar trebui să fie suficientă pentru trei persoane.

Cum vede că plecăm spre spatele casei şi spre meri, mama propune:

— Aş putea s-o încălzesc în timp ce voi lucrați afară?

— Bună idee, declară Julie. Este pe scaunul pasagerului.

M-am cocoțat pe noua mea scară, ocupându-mă de crengile de sus. Julie, cocoțată pe tocuri, se ocupă de cele de jos. Îmi arată crengile care trebuie tăiate, punctând fiecare instrucțiune cu un pic de sporovăială.

— Nu ştiam că vine mama ta...

— Ea este cam ca tine. Nu anunță cu mult timp înainte...

— Bine zis! Nu aia. Cea de deasupra.

— Îmi face onoarea să mă viziteze o dată pe an în general. Locuieşte departe.

— Unde?

— În insula Réunion.

— Nu e prea greu să fie aşa departe?

— Nu. E mai bine aşa. De-abia nu ne mai certăm. Şi creanga aia?

— Aia o scurtezi un pic. De ce vă certați?

— Neînțelegere reciprocă.

— Ah...

— Suntem două femei diametral opuse, care nu înțeleg cum de una a ieşit din corpul celeilalte.

Julie zâmbeşte şi dă drumul unei ramuri care-mi vine în față, fără s-o facă dinadins.

— Îmi pare rău, îmi pare rău!

Carnea de vită cu morcovi este caldă. Masa este aranjată frumos. Mama aşteaptă răsfoind un roman. Se ridică brusc când ne vede apropiindu-ne.

— Este gata!

Masa se dovedeşte a fi mai amuzantă decât am prevăzut. Întâlnirea față în față dintre Julie şi mama este surprinzătoare. Două femei frumoase rivalizând în eleganță, una simțindu-se stânjenită în acest univers care nu este al ei, cealaltă, ca un peşte în apă, vorbind despre Lucie, Paul, căsuța pentru păsări, prânzurile duminicale sub salcie. Mama mi se pare destul de tăcută şi de intimidată.

Să spun că voi fi tristă s-o văd plecând mâine-dimineață este o exagerare. Voi fi fericită să-mi regăsesc solitudinea, să nu mai trebuiască să mă ocup de cineva, să încerc s-o implic în activitățile mele ca să nu se plictisească. Îmi voi recăpăta, totodată, camera. Voi redeveni stăpână pe timpul meu, ceea ce va fi important. În schimb, da, mă voi simți un pic goală pe dinăuntru. Un pic debusolată.

— Nu pot să mai rămân mult, Ben. Gătim o masă specială în seara asta pentru ultima ei zi petrecută aici. Ţine morțiş să facă o specialitate din insula Réunion: cârnați Rougail. Se pare că Dan este un specialist fără pereche în cârnați Rougail! Oh! Ce meschin eşti să-ți bați joc... Da, bine... Eu sunt cea care-şi bate joc, dar sunt sigură că nici tu nu eşti mai prejos!

Mă uit preț de o clipă la viermii care colcăie în carcasa bietului şoarece.

— Apropo de părinți, Ben, trebuie să-i sun pe ai tăi. A trecut ceva timp de când n-am mai vorbit... Tatăl tău m-a îngrijorat ultima dată. Ar trebui să-l sun diseară. O voi face înainte de a mă întoarce în casă. După aceea voi fi asaltată de mirosul de cârnați Rougail şi cine ştie? S-ar putea să aibă un puternic efect afrodiziac... Asta ar explica de ce maică-mea şi-a pierdut capul după Dan, tipul de şaizeci şi opt de ani...

Sun un pic mai târziu, când ajung în apropierea casei. Îmi răspunde Anne. O aud pe Gândăcel urlând cât o ține gura în spatele ei.

— Am nimerit într-un moment prost?

— Nu, zice Anne. Deloc. Mae este țâfnoasă, atâta tot.

— Voiam doar să mai aflu veşti despre voi...

Aflu că Yann o duce pe Cassandra la cinema în seara asta, că Anne a fost numită babysitter, că a găsit în sfârşit locul în care să facă excursia educativă cu elevii din luna iunie: un mic sat de pescari din împrejurimile Marsiliei, o să fie cazați în clădirile unui centru de odihnă.

— Patru camere cu cincisprezece paturi. Un spațiu de joacă. O cantină. Vor fi fericiți acolo.

Se bucură de micile plăceri pe care i le oferă meseria ei de profesoară. Este emoționant.

— Oh, şi nu ți-am spus! Eu şi Cassandra o să facem o minigrădină de legume în spatele casei. Nişte roşii pentru la vară mai întâi. Yann o să ne ajute să săpăm.

Sunt încântată pentru ele. Simt că subiectul Richard este evitat, de aceea în cele din urmă o întreb fără ocolişuri:

— Cum se simte Richard? Mi s-a părut obosit ultima dată...

Tăcerea care urmează confirmă ceea ce presimțeam: Anne voia să-mi ascundă adevărul.

— A făcut o mică depresie.

— O mică depresie?

Din nou tăcere. Simt că Anne ezită.

— O depresie foarte scurtă... Este sub tratament. I-au dat concediu medical pentru două săptămâni.

— Serios?

E mai grav decât credeam. Mi se strânge inima.

— Era cu mintea în altă parte la serviciu, declară Anne cu o voce mai scăzută. A fost cât pe ce să-şi taie mâna. E mai prudent aşa.

— Ce s-a întâmplat? O cădere psihică?

— Da. Exact asta a spus medicul. Cădere psihică.

Imediat îmi reproşez că nu m-am gândit la asta înainte. Richard cel puternic ca o stâncă, susținându-şi soția zguduită de o criză de tetanie în fața corpului mutilat al fiului său mai mare, apoi, în clipa următoare, strângându-mă de mână pe mine în sala de naşteri, îndemnându-mă să fiu puternică, deşi înțelesese că Manon nu va supraviețui. Richard având grijă de casă în timp ce Anne ceda psihic şi era trimisă într-un centru de odihnă şi tratament, apoi susținând-o pe Cassandra în timpul sarcinii şi pe Yann în rolul său de viitor tată devastat de doliu, neuitând niciodată să mă sune pentru a se asigura că rezist. Toți cei din familie şi-au revenit în cele din urmă. Richard a putut să-şi tragă sufletul, să lase garda jos şi în acel moment durerea l-a lovit în plin. Evident. Cum de n-am prevăzut acest lucru?

Rămân îngrozită câteva secunde, ascultând-o pe Anne care mă asigură că îşi va reveni, că este un bărbat puternic. Este o prostie, dar mă simt vinovată.

— Ar putea veni să se odihnească aici o perioadă...

Sugerez asta cu voce timidă, un pic sugrumată.

— Ar fi o idee excelentă, Amande, dar m-a pus să-i promit că nu-ți spun nimic despre depresia lui. Ştii, nu vrea să te îngrijoreze...

Nu mă surprinde. Îmi iau la revedere de la Anne cu mintea chinuită, incapabilă să scap de sentimentul de vinovăție.

Cât despre mama, ea este într-o cu totul altă stare de spirit. Destul de relaxată, într-o rochie nepotrivită pentru vremea rece din zonă. Amestecă în mâncarea de cârnăciori Rougail, cu un pahar de vin roşu în mână. Trebuie să fie fericită că-l va revedea în curând pe Daniel al ei.

— Le-ai spus noapte bună legumelor tale?

Mă ia peste picior, dar fără meschinărie. Oare Daniel e cel care a schimbat-o atât de mult? A lăsat-o mai moale în astea zece zile petrecute aici. Este incontestabil.

— Da. Le-am învelit.

— Vii să fumezi cu mine?

Preț de câteva secunde, sunt şocată de propunerea ei.

— Credeam că nu mai fumezi...

— Numai în zilele de sărbătoare.

Se vede treaba că suntem într-o zi de sărbătoare... Rămân sceptică.

— Mă însoțeşti? Mâncarea va fi gata în câteva minute.

— Bine.

O urmez pe treptele din fața casei fără prea mare tragere de inimă. Ea se aşază şi îşi întinde picioarele lungi şi bronzate în răcoarea nopții de martie. O imit, cu blugii mei rupți.

— La ce oră trebuie să te las la gară mâine?

— La ora 8. Trenul pleacă la 8:15.

— Bine.

O privesc aprinzându-şi țigara şi trăgând un fum lung înainte de a-mi întinde şi mie una. Nu ştiu de ce accept. Nu mi-a plăcut niciodată gustul de tutun. Dar în seara asta, am chef s-o las şi eu mai moale. Aşa că iau țigara, o aprind şi trag un fum.

— A fost bine de data asta...

Îmi stăpânesc un zâmbet amar. Da, de data asta, n-a trebuit s-o însărcinez pe Anne s-o ducă la gară. Rămânem tăcute o clipă. Soarele apune deasupra pinilor. Mă gândesc la şansa pe care o am să fiu aici, la modul în care acest loc îmi uşurează viaţa de zi cu zi.

— Ştii, dacă-ţi place atât de mult acest loc, ai putea pur şi simplu să lucrezi de aici.

— Să lucrez de aici?

— La distanţă. Se practică aşa ceva acum.

Din nou aduce vorba despre serviciu.

— Postul meu necesita deplasări în Lyon. Organizam evenimente...

— N-ai decât să-ţi schimbi jobul.

— Da? Şi ce să fac?

Ridic uşor tonul. Ea dă din umeri, suflând un rotocol de fum opac.

— Nu ştiu. Nu contează. Banii sunt importanți. Nu vei putea trăi la nesfârşit din moştenirea lui. Nu era putred de bogat.

— Ştiu. Aveam nevoie de timp, atâta tot. Nu-ți revii după asemenea tragedie pocnind din degete!

— Au trecut deja nouă luni, draga mea. Ce-ți mai trebuie acum?

Mă sufoc; din cauza fumului şi a indignării. De ce fumez? De ce discut despre asta cu ea?

— Nu ştiu. Bunăvoință? Empatie?

— Imediat cuvinte mari...

— În fond, care este problema? Nu-ți cer bani. Nu cer nimănui!

Şi atunci, cuvintele îmi ies din gură fără să mă gândesc:

— Nu eu sunt cea care trăieşte pe spinarea unui pensionar bogat! Cine eşti tu ca să mă judeci?

Mă ridic. Nicotina nu e pentru mine. Mă face prea nervoasă.

— Draga mea, doar n-o să strici totul acum! Am petrecut o săptămână frumoasă amândouă.

— Totul merge nemaipomenit de bine când fiecare se ocupă de viața ei.

— Îmi fac griji pentru tine, atâta tot.

— Ei bine, n-ar trebui. De mult timp nu m-am mai simțit atât de bine.

Ea bate uşor cu palma pe piatră pentru a mă îndemna să mă aşez din nou lângă ea, pe treapta din fața casei. O fac. Nu pentru ea, ci pentru a termina cu bine acest sejur. Nu mai avem decât câteva ore de stat împreună.

— Uneori mi-e greu să-ți înțeleg raționamentele. Dar dacă singurătatea şi inactivitatea îți fac bine...

— Nu sunt mereu singură şi nicidecum inactivă.

— Nu înțelegi...

— Ba da. Tu crezi că m-aş simți mai puțin singură în mijlocul necunoscuților şi că aş fi activă dacă aş avea un venit.

Îşi stinge țigara pe piatră şi îşi ciufuleşte părul blond.

— Tot ce vreau este ca tu să te simți bine.

— Consideră că aşa este.

— Continui să cred că meriți ceva mai bun decât asta...

Prefer să nu-i răspund. Nu ştiu ce merit mai bun. O casă adevărată? O meserie adevărată? Un nou soț? Să mai fac repede un copil pentru a uita durerea provocată de cel pe care l-am pierdut? Să mă arunc în brațele regelui cârnaților Rougail? Prefer să plec înainte de a deveni nepoliticoasă.

— Mă duc să văd ce-i cu mâncarea...

Nu are timp să mă oprească. Dispar în casă, cu țigara în mână şi cu inima bătându-mi nebuneşte.

Din fericire, există motanul gri, care vine instantaneu să se ghemuiască pe pântecul meu. Motanul gri şi vinul roşu.

Bineînțeles, cârnații Rougail au un gust cam amar, dar Christine face eforturi disperate pentru a da uitării cearta de pe treptele casei.

— Ți-am luat ceva...

În după-amiaza asta, s-a dus la centrul comercial cel mai apropiat, i-am dat maşina în timp ce eu mă ocupam de curățarea merilor. O văd că pleacă spre cameră şi se întoarce cu o cutie de carton impozantă, împachetată în hârtie albastră.

— N-am nevoie de nimic aici...

Am încă în minte reproşurile ei despre modul în care risipesc mica moştenire lăsată de Benjamin.

— De aşa ceva ai nevoie.

— Ah...

Desfac în grabă impresionantul pachet şi dau peste ambalajul unui radio portabil roz-bombon, cu CD-player şi port USB.

— Un aparat de radio?

— Toată lumea are nevoie de puțină muzică, nu?

— Da... Cred că da...

Îmi zâmbeşte cu mândrie adăugând:

— Este portabil. Poți să-l iei cu tine în grădină.

Da. Se pricepe destul de bine să-şi îndrepte greşelile...

17

Încet-încet se face vreme frumoasă. Vine primăvara. Mă gândesc la Richard. Fac progrese cu proiectele mele tot mai numeroase: să-mi fac mobilier de grădină din paleți, să instalez un leagăn pentru Mae. Intenționez s-o invit aici la vară. Anne m-a asigurat că acest lucru le-ar prinde tare bine lui Yann şi Cassandrei, care ar mai răsufla un pic, şi mie la fel. În ceea ce priveşte grădina, n-am niciun minut de odihnă: semăn succesiv, scap de buruieni, stropesc, desființez tunelurile, amestec compostul, presar coji de ouă sfărâmate în jurul plantelor ca să alung limacşii, viermii cenuşii şi melcii, o altă tehnică secretă a doamnei Hugues. Mă gândesc iarăşi la Richard... Noua carte despre grădinărit îi dă alte idei grădinarului novice care sunt. Aflu astfel că terenul gol este ceva anormal în natură. Pentru a remedia acest lucru, autorul cărții recomandă mulcirea solului. Îmi acopăr aşadar pământul cu un strat de mulci alcătuit din aşchii de lemn, frunze moarte, scoarță de pin, iarbă tăiată. M-am hotărât să-mi tund eu singură iarba. Cred că Mika n-o să mai apară şi îl înțeleg. Are alte preocupări mult mai interesante pentru un băiat de şaisprezece ani.

Lucrez de dimineața până seara afară. Când am timp, trec să-l salut pe Benjamin. N-o mai fac în fiecare zi, dar asta nu

mă împiedică să mă gândesc la el. Şi la Richard. Cum să-l conving să vină aici? Sunt sigură că, dacă ar petrece câteva zile în casa mea veche, s-ar simți mai bine. Uneori, iau radioul când merg la pinul sacru şi îi pun lui Benjamin să asculte melodiile noastre preferate. Bat din vârful piciorului şi dau din cap în ritmul muzicii. Păsările se uită ciudat la mine.

Seara, am mintea ocupată cu observarea lunii. Astrul se află la primul pătrar. Am numărat zilele. Mai sunt opt până o să fie lună plină. Vreau să sărbătoresc evenimentul. Aşa că, stând în fotoliul gri, cu ochii pe jumătate închişi, îmi imaginez o petrecere sub salcie, la lumina lunii. Am de gând să scot masa din bucătărie afară, să pun pe ea o față de masă albă imaculată şi un sfeşnic. Voi aduce vin, bineînțeles, şi fructe. Mă gândesc că aş putea, de asemenea, să port o rochie albă, pentru a-i onora lumina fosforescentă. Voi pune muzică. Încă ezit, nu ştiu ce să aleg: muzică clasică, un concert pentru vioară? Îmi place mult vioara. Sau pentru pian? Şi de ce nu Ella Fitzgerald? Am avut întotdeauna o slăbiciune pentru Ella Fitzgerald...

Azi-dimineață, întorcându-mă de la pinul sacru, mă împiedic de o rădăcină groasă. Mă sprijin în ultimul moment în mâini. Genunchii mei n-au avut timp să atingă pământul. Abia când adrenalina scade, când inima mea îşi reia ritmul normal şi când mă ridic încet, simt durerea, iradiind din încheietura dreaptă. Încerc s-o mişc. Reuşesc fără prea mare suferință.

Răsuflu uşurată. Cum aş fi putut să mă ocup în continuare de tot ce am de făcut dacă mi-aş fi sucit sau rupt

încheietura? Şi imediat încep să zâmbesc şi pun mâna pe telefon.

— Bună, Anne, sunt Amande. Ai putea să mi-l dai pe Richard?

O clipă de tăcere întrebătoare şi plină de teamă.

— Pe Richard?

Evident, îi este teamă să nu o dau de gol.

— Vreau să-i cer un serviciu. Mă tem că am nevoie de prezența lui aici, acasă, pentru o perioadă.

— Oh... Serios? Ce... Ce s-a întâmplat?

— Nimic grav. O căzătură urâtă. Mi-am luxat încheietura.

— Este neplăcut.

Din nou un moment de tăcere. Oare bănuieşte ceva sau a înghițit povestea? Nu contează, în fond.

— Ai fost la medic?

— Da. E mai bine să n-o forțez. Totuşi nu pot sta cu grădina în starea în care am lăsat-o. Şi am nişte paleți din care trebuie să fac mobilier de grădină. Bineînțeles, nu este urgent, dar cum Richard este în concediu medical...

De data asta, m-am dat de gol. Aproape că o pot auzi chicotind la celălalt capăt al firului.

— Ai dreptate. E mai bine să nu laşi grădina aşa. În plus, Richard se pricepe la paleți şi la lemn în general.

— Exact asta mi-am zis şi eu.

Cred că ne amuzăm amândouă. Îl aud pe Richard întrebând în spatele ei:

— Ce s-a întâmplat? Are nevoie de ajutor?

Şi Anne zice:

— Ți-o dau la telefon. O să-ți explice ea.

Când îşi ia la revedere, îmi spune pe un ton maliții os.

— Pe curând, Amande. Şi ai grijă de tine.

Apoi se aud nişte zgomote în aparat, după care vocea lui Richard răsună, uimitor de clară şi de veselă.

— Amande, ce faci?

— Bine. Şi tu?

— Foarte bine.

Oh! Ce mai mincinos... Auzindu-l astfel, ai putea să te gândeşti că este în concediu medical pentru depresie?

— Ce se întâmplă? întreabă el îngrijorat.

A muşcat momeala. Să sară în ajutorul oamenilor este punctul slab al lui Richard şi marea lui calitate.

— Am căzut destul de rău. Am o entorsă de toată frumusețea. Medicul mi-a cerut s-o țin în repaus total. Problema e că am început nişte lucrări în grădină şi nu numai... Ştiu că lucrezi din greu, dar mă întrebam dacă poți să treci pe aici în weekend...

— Oh! Ştii... Sunt în concediu în acest moment.

— Serios?

— Da. Aşa că pot veni fără să mai aştept până în weekend.

— Dacă aşa crezi...

Las să se scurgă câteva secunde de tăcere. Richard pare să se gândească.

— Mâine am o programare la medic după-amiază, dar pot pleca seara.

— Nu te grăbi. Nu este nimic urgent.

— Atunci, poimâine. Pot pleca dimineața. Voi fi la tine la prânz. Ți-ar conveni?

— Bineînțeles. Ar fi perfect.

— Vrei să-ți iau nişte medicamente? O cremă antiinflamatoare?

— Am tot ce-mi trebuie.

— Bine. Atunci, aşa facem.

Adaug în grabă:

— Să-ți iei nişte haine care țin la tăvăleală. Vom avea de lucru în grădină.

— OK.

— Şi un fierăstrău electric, dacă ai. O să te pun să tai nişte paleți.

— Ți-aduc fierăstrăul meu electric şi un polizor.

— Perfect.

— Nimic altceva?

— Ia-ți pijamaua şi periuța de dinți. S-ar putea să ai nevoie de ele pentru câteva zile.

Râde. Am reuşit să-l fac să râdă pe Richard.

Am minţit şi acum trebuie să-mi asum minciuna. Mai întâi, o să-mi fac un bandaj credibil la încheietura dreaptă şi o să mă obişnuiesc s-o folosesc mai puțin. Fiindcă se presupune că mă doare. Apoi trebuie să mă duc să iau paleții, pe care am pretins că-i am deja acasă. Am o zi la dispoziție, nu mai mult. Din fericire, Julie mi-a recomandat o fabrică, la vreo douăzeci de kilometri de casă, de unde să iau faimoşii paleți. Mă duc chiar a doua zi de dimineață.

— Câți vă trebuie, doamnă?

Sunt un pic dezorientată:

— Vreo douăzeci... Cel puțin...

— În maşinuța aia?

Mă ia peste picior, cu țigara-n gură. Are dreptate.

— Pot să fac două drumuri.

Sunt confuză şi îşi dă seama.

— Locuiți departe?

— La vreo douăzeci de kilometri.

— În ce direcție?

— Înspre Ceyssat.

Dă fumul de țigară afară şi se scarpină pe piept.

— Bun, atunci, iată cum o să facem: dumneavoastră vă întoarceți acasă cu atâția paleți cât puteți băga în maşină şi

eu vă livrez restul diseară, când mă întorc de la muncă. Am o furgonetă. Sunt din Saint-Ours. Mi-e în drum.

Chiar nu mai ştiu ce să zic. El insistă:

— Este bine aşa sau nu?

— Este... Mulțumesc... Doar că nu voiam să vă deranjați.

— Dacă vă spun că mi-e în drum!

— Bine... Mulțumesc.

Îmi arată cu un semn din cap maşina şi adaugă:

— Lăsați scaunele în jos, vă aduc paleții!

Îngrămădim doar patru în spatele maşinii mele, deşi am rabatat scaunele. Patru paleți amărâți.

— V-am zis eu. N-aveați cum să băgați douăzeci de paleți.

— E-adevărat...

— Notați-mi adresa dumneavoastră.

I-o notez pe o bucată de hârtie pe care o scoate din buzunar.

— Nu ajung înainte de ora 20, mă previne el.

— Nu are importanță.

În ciuda eforturilor pe care le face pentru a-mi dovedi că e în plină formă, Richard arată obosit şi tras la față. Îl întâmpin la ieşirea din maşină şi îl ajut să-şi scoată geanta de voiaj din portbagaj.

— Ai călătorit bine?

— Lasă-mă să duc eu asta, o să te doară.

Am uitat că am încheietura scrântită. Totuşi bandajul este la locul lui, pare aproape profesionist. L-am refăcut de patru ori până să obțin un asemenea rezultat.

— Cum ai reuşit să te aranjezi aşa?

— M-am împiedicat de o rădăcină.

— Ar fi putut să fie mai rău. Să te răneşti la frunte, de exemplu.

— M-au salvat încheieturile.

Îi țin uşa deschisă ca să intre. Motanul gri este la locul lui, pândindu-i sosirea.

— Uite, îți poți lăsa geanta în camera mea. Acolo vei dormi.

— Şi tu? Unde o să dormi?

— În camera de zi. Am o canapea extensibilă acum...

Dar Richard nici nu vrea să audă.

— Nu, nici vorbă. Lasă-mă pe mine să dorm pe canapea.

— E prea târziu. Am pus deja lenjeria pe pat.

Dar Richard nu renunță. Argumentele lui sunt de două feluri: să nu laşi niciodată o femeie să doarmă pe canapea. Să nu laşi o femeie rănită să-şi nenorocească spatele pe o canapea. De altfel, nici nu-mi cere părerea, se repede deja spre camera de zi.

— Ai gătit? Cu încheietura ta?

Simte mirosul de rizoto pe care l-am reîncălzit la foc mic. Obligată să mint, mă prefac contrariată.

— Doar n-o să munceşti cu stomacul gol.

Îmi inspectează camera de zi: noua canapea care nu se asortează cu restul, foaia albă de pe perete pe care scrie Să celebrez, grădina care se vede pe fereastră.

— Sunt drăguțe toate culorile astea...

— Da. Ai văzut...

Se uită fix la copacul lui Paul, copacul cu o mie de panglici, şi îi surprind zâmbetul. Un zâmbet trist care nu se adresează nimănui.

— Te servesc cu un aperitiv? Am porto şi un vin alb dulce...

— Vin alb, mulțumesc. Dar stai jos. O să servesc eu.

Îl las s-o facă. Măcar pentru o vreme. Pare atât de fericit să aibă grijă de mine.

Richard trebăluieşte prin bucătărie. Nu se mulțumeşte doar să servească aperitivele, vrea să pună masa, să amestece în rizoto, să-mi ude ficusul.

— Aşază-te. O să fie bine. Nu sunt paralizată complet. Am udat deja ficusul azi-dimineață.

Atunci se opreşte, stânjenit, şi eu îi zâmbesc.

— Hai, vino să bem un pahar.

Cred că nu m-am înşelat. Are nevoie să se simtă util, să se ia cu treaba ca să uite.

Ne bem vinul alb dulce povestind în principal despre Mae. Ea care dormea ca un înger şi nu plângea aproape niciodată este pe cale să-şi afirme personalitatea. Îşi face auzită vocea. Cassandra susține că era la fel la vârsta ei şi atunci îmi vine în minte discuția pe care am avut-o amândouă în casa familiei Luzin. Începem să mâncăm rizoto în timp ce Richard vorbeşte direct despre proiectele mele pentru zilele următoare: mobilierul de grădină, răsadurile, udarea, toate treburile pe care încheietura mea luxată mă va împiedica să le fac, crede el.

— Fațada de est a casei este mâncată de iederă, adaugă el. Am văzut adineauri. O să te scap de ea.

— Îmi place iedera...

— Până la urmă o să-ți acopere toată casa.

— Este un bun izolator.

— Cum vrei.

Văd că încearcă să-şi facă de lucru, aşa că ripostez imediat:

— Am leagănul ăsta pentru Mae pe care aş vrea să-l agăţ de crengile unui pin. Crezi că ai putea să mă ajuți?

— Bineînțeles.

— Mă mai gândesc la ceva... Ce-ar fi să revopsim obloanele? Sunt de un maro trist şi scorojit. Ce-ai zice de un verde? N-ar fi frumos un verde-deschis?

Richard mă aprobă, în timp ce ia cu furculița din rizoto.

— Mai este şi umbrela de soare a doamnei Hugues, pe care mi-ar plăcea s-o revopsesc în roz. Şi aş vrea să confecționez o sperietoare de ciori pentru a alunga păsările din grădină.

Îi strălucesc ochii. Cred că n-o să plece înapoi prea curând.

— Terminăm de mâncat şi ne apucăm de treabă! declară el.

Duc în grădină micuțul radio portabil. Motanul se întinde cât e de lung la umbra salciei-plângătoare. Vremea este frumoasă. Se simte deja căldura de primăvară. Aduc roaba roşie, plină cu toate sculele pentru grădinărit, în protestele lui Richard:

— Las-o jos, o să te doară mâna!

Iau pliculeţele cu seminţe şi mă las pe vine în faţa movilelor mele de pământ. Astăzi, semănăm ridichi. Richard îmi ascultă cu atenţie instrucţiunile: trebuie să sape cu grijă pământul, să traseze nişte brazde lungi spaţiate la treizeci de centimetri în care eu voi pune nişte îngrăşământ făcut în casă, după care Richard depune seminţele roşiatice în şir. Aşa că Richard sapă şi se străduieşte să traseze brazde în timp ce eu prepar un îngrăşământ natural din compost proaspăt, zaţ de cafea şi coji de ouă.

Eu pun amestecul, Richard, seminţele.

— Aşa e bine?

— E perfect. Acum acoperă-le cu un centimetru de pământ şi bătătoreşte uşor. O să stropim după aceea.

Am învăţat atât de bine manualul grădinarului perfect, încât am senzaţia că am făcut asta toată viaţa. Richard se ocupă de umplerea stropitorilor şi face drumuri dus-întors până în casă.

— Ar trebui să te gândeşti să-ţi cumperi un furtun...

Evident, dar cred că prefer udarea manuală epuizantă, dar atât de autentică.

Prepar un ceai cu gheaţă. Afară, în vibraţiile vocii lui Aznavour, Richard udă restul grădinii.

— Şi acum?

Ceaiul meu se răceşte la frigider, în timp ce noi facem un pic de mulcire a solului, după care ne ocupăm de paleți şi de proiectul mobilierului de grădină.

— Ai un plan în minte?

Julie mi-a trimis o fotografie. I-o arăt. În ea se vede o canapea de colț construită din paleți şlefuiți şi vopsiți în alb, pe care este aşezată o pernă de un albastru-azuriu frumos. În ceea ce priveşte masa, munca este mai simplă: stivuieşti şi prinzi între ei trei paleți, apoi pui deasupra un blat din sticlă. Văd că Richard este impresionat de fotografie şi destul de motivat de acest proiect.

— Crezi că pot să mă apuc acum de el?

— Cum vrei...

— Bine... Atunci mă duc să-mi scot fierăstrăul.

Nu suntem foarte vorbăreți în seara asta. Oboseala ne-a cuprins imediat ce ne-am aşezat la masă, după ce am făcut duş şi ne-am pus haine curate. Radioul meu difuzează un buletin de ştiri pe care îl ascultăm fără prea mare atenție. Richard mănâncă, cu privirea pierdută în gol. În momentul

în care îl servesc cu piure de mere, iese brusc din mutismul lui:

— Oare n-ar trebui să punem nişte rotile la masa de grădină? Ar fi mai uşor s-o deplasezi.

Am nevoie de câteva secunde ca să reacţionez. Eram cu gândul departe de mobilierul meu de grădină.

— Da... da, ar fi o idee bună.

Adăugăm sarcina asta pe lista proiectelor noastre pentru a doua zi. După cafea, îl simt din ce în ce mai istovit şi îi propun să dispună de camera de zi după cum vrea, în timp ce eu mă retrag în dormitor, cu motanul gri după mine. Încerc să mă cufund câteva clipe în lectura unuia dintre vechile mele romane, dar nu-mi stă mintea la citit. Cred că depresia lui Richard m-a contaminat şi pe mine în seara asta. Sting veioza şi-mi trag plătura până sub bărbie. Cu capul pe pernă, mă gândesc la ce face Richard în camera de zi, la starea lui de descurajare extremă. Am cunoscut-o şi eu în urmă cu câteva luni, când mă plimbam, îndopată cu somnifere, dintr-o cameră în alta, cu obloanele trase. Dar am încredere în casa mea, în calmul şi farmecul ei, în culorile din copaci, în clinchetul blând al clopoţeilor de vânt din salcie, în parfumul păpădiilor care invadează iarba. Până la urmă se va simţi mai liniştit. Ca mine.

Ce să spun despre primele zile ale lui Richard în casa mea? Un bilanţ amestecat, cred. Urmăm aproape acelaşi ritual în fiecare zi: un mic-dejun în bucătăria inundată de soare,

mirosul de cafea care pluteşte în aer şi cel al pâinii prăjite. Motanul gri care ne linge linguriţele de dulceaţă. Ochii noştri aţintiţi asupra grădinii, asupra panglicilor care dansează în vânt. O notă de fericire calmă. În acel moment, în fiecare zi, îmi trece prin minte acelaşi gând: Richard se va vindeca. Tot în acele minute ne amintim de Benjamin. Ţi-am povestit de ziua în care l-am obligat să-şi taie părul? Zâmbeşte. Zicea că nu-i pasă, că o să-şi facă dreaduri mai târziu şi că n-o să mai am ce să-i spun.

După micul-dejun, ne apucăm de treabă. O vizită la magazinele de bricolaj. Luăm nişte buloane, o bormaşină electrică, măsurăm un blat de sticlă, alegem o pernă pentru canapeaua de grădină. Încărcăm imensul pătrat de sticlă în spatele maşinii, cu portbagajul întredeschis, legat cu sfoară. Apoi, chiar din ziua următoare, ne apucăm de mobilierul de grădină. Richard îmi interzice să car ceva, aşa că mă concentrez pe vopsirea obloanelor, operaţiune care îmi ia o zi întreagă. Gătesc, fac ceaiuri. Când Richard trece la faza de şlefuire a paleţilor, catadicseşte în sfârşit să-mi accepte ajutorul. Eu ţin de lemn, el mânuieşte maşina. Vopsim paleţii împreună. Facem mereu o plimbare prin grădină, după-amiaza. Mai smulgem câte-o buruiană. Vedem cum e pământul. Udăm, dacă e nevoie. Îndreptăm o frunză, o tulpină. Încurajăm toate aceste plante care cresc cu graţie. Richard îşi ia rolul în serios la fel de mult ca mine. Soarele apune şi ne întoarcem în casă. În general, cu cât se apropie seara, cu atât devenim mai tăcuţi. Richard se închide în el. Eu mă gândesc la pinul sacru, la cuvintele pe care mi-ar fi plăcut să i le şoptesc lui Benjamin înainte de a intra în casă pentru cină. Este o situaţie diferită de cea cu mama. Când era ea aici, ne acordam reciproc spaţiu. Pe Richard nu îndrăznesc să-l abandonez singur în grădină nici măcar zece

minute. Cred că s-ar îngrijora. El are iluzia că veghează asupra mea, iar eu o am pe aceea că veghez asupra lui.

Seara, nu jucăm cărți, aşa cum făceam cu mama. Richard este epuizat când ne terminăm de băut cafelele, pe la ora 8:30, şi sunt convinsă că se bagă în pat imediat. Probabil că nu-şi găseşte somnul? Probabil că are nevoie să ia un somnifer? Probabil se zvârcoleşte în pat ore în şir? Oricum ar fi, camera de zi este tăcută, deci trag concluzia că stinge lumina imediat ce părăsesc încăperea. Cât despre mine, eu citesc. Recitesc romane pe care le-am citit deja în viața mea dinainte şi le găsesc un sens diferit, ca şi cum percepțiile mele s-ar fi schimbat, ca şi cum n-aş mai fi aceeaşi. Înainte de a adormi, mă uit afară, în noapte, la luna care se apropie de plenitudinea ei. Cum o să-i prezint lui Richard ideea de a face un banchet nocturn? Nu pot renunța. Am promis...

Azi observ că tristețea îl copleşeşte mai devreme decât de obicei. Chiar de la masa de prânz, pe care o luăm în grabă. Astăzi vom termina mobilierul de grădină. Nu ne-a mai rămas decât să fixăm blatul de sticlă pe masă. Mâncăm paste cu sos de roşii, în ideea de a ne reapuca rapid de treabă şi văd cum Richard se descompune la față pe măsură ce înghite.

— Eşti bine?

Îmi răspunde cu un zâmbet, dar nu sunt naivă.

— Odihneşte-te un pic în după-amiaza asta. Avem tot timpul. Pot termina şi singură.

De două zile uit să-mi pun bandajul la încheietură, dar nu sunt sigură că Richard a remarcat.

— Nu, o să mă ocup eu de asta.

Nu mai adaugă nimic, continuă să mănânce. Mie nu-mi mai este foame. Nu ştiu ce să spun. Când strâng masa, încerc să-l abordez din nou:

— Să ştii că nu mă mai doare... Dacă vrei să te întorci la Anne şi la ceilalți, voi înțelege.

Clatină din cap şi se crispează atât de mult, încât am impresia că o să plângă.

— Nu voiam să te epuizez chemându-te aici...

— Ştiu.

Vocea îi este ciudat de aspră, dar se stăpâneşte.

— Credeam că liniştea casei o să-ți facă bine. Îmi pare rău...

— Nu mă împac cu ideea de a fi departe de cimitir.

— Îmi pare rău.

Un moment de tăcere. Mi s-a pus un nod în gât, înghit cu greu.

— N-ar fi trebuit să te chem aici...

— Nu, eu sunt de vină. E complet aiurea, dar m-am obişnuit să mă duc la cimitir în fiecare zi. Îmi face bine. Totuşi nu fac mare lucru acolo. Stau un pic în picioare. E stupid.

— Nu, nu este...

— Mă linişteşte. Totuşi nu este decât o piatră albă...

Las farfuriile murdare în chiuvetă. Mi-e ciudă pe mine. Cred că ar fi trebuit să mă gândesc la asta înainte.

— Vino, Richard, vreau să vezi ceva.

Se încruntă, dar îi arăt din nou uşa de la intrare.

— Şi eu fac lucruri stupide, vino!

Pe treptele casei, eu îmi pun cizmele de cauciuc, iar Richard, nişte bascheți vechi, murdari de noroi. Pare foarte bătrân, cu fața lui lividă. Parcă-i un moş.

— Să fii atent la rădăcini. Acolo am căzut eu.

Îl duc în spatele casei, merg repede, fără îndoială prea repede pentru el. Intrăm în pădure. Tăcerea devine mai opacă. Nu se aud decât paşii noştri şi respirațiile sacadate.

— Unde mergem?

— La pinul sacru.

— La pinul sacru?

Iuțesc pasul. Nu există niciun cuvânt pentru a descrie acest loc aşa cum îl concep eu. Prefer să înțeleagă singur.

Ajungem în curând lângă pin.

— Oh! exclamă Richard când vede coroanele şi ghirlandele de flori uscate, micuțul taburet cu perna pe el, păpuşa din cârpe depusă la baza trunchiului, ultima mea tuşă personală. Ce-i asta?

— Aici stau de vorbă cu el.

Se uită fix la pin, cu ochii mari de uimire, apoi mă priveşte insistent fără să înțeleagă.

— Ştii, te obişnuieşti. Este mai viu decât o piatră. Colcăie de viață, de sevă, de furnici...

Este cam dezorientat în fața pinului meu. Clipeşte des. Încearcă să prindă toate culorile.

— Vezi scorbura de sus, din trunchi?

— Da.

— Mi-am pus acolo verigheta şi brățara braziliană. E ca şi cum el ar fi aici, înțelegi?

Nu ştiu dacă Richard înțelege. În acest moment, pare mai mult un băiețel decât un moş. Aşa că încep să vorbesc, vorbesc întruna, fără să ştiu prea bine de ce, doar că acum, după ce i-am dezvăluit taina pinului secret, nu mai am niciun motiv să-i ascund restul:

— Vin aici să-i vorbesc. Uneori, aduc radioul şi îi pun să asculte muzică. Dar asta nu e tot. M-am apucat să celebrez vântul care bate prin copaci, agățând în ei ustensile de bucătărie, cutii de conserve şi scoici. Am celebrat naşterea lui Mae şi a verzelor mele sfâşiindu-mi cearşafurile şi agățându-le în salcia-plângătoare. Aprind lumânări la fereastră pentru te miri ce. Şi vorbesc cu legumele, cu scoarța copacului şi chiar cu luna. De altfel, ştii ceva? Acum celebrez luna plină. Am plănuit un banchet pentru următoarea lună plină, care are loc peste trei zile. Un banchet la lumina lunii, sub salcie. Mi-era teamă să-ți

vorbesc despre asta. Este stupid, nu? Cu toții avem credințele şi ritualurile noastre...

Mă întrerup o clipă ca să-i prind privirea. Richard a rămas cu gura căscată.

— Tu şi Anne aveți biserica şi speranța unui paradis. Nu-i aşa? Eu am asta: pământul, copacii, plantele care se nasc şi mor, dar care renasc, am vântul care cântă şi provoacă dansul culorilor printre ramuri. Eu celebrez viața sub toate formele ei şi cred că Ben este ascuns în trunchiul pinului. Chestia asta n-are niciun sens, dar în acelaşi timp are multe. Tot ce ştiu este că, la naiba, îmi face bine!

Richard începe să râdă.

— N-ar trebui să înjur în fața ta! exclam.

Continuă să râdă. Un cuplu de păsărele vin să se aşeze pe o ramură, chiar deasupra noastră. Doi măcălendri. Rotunjori, minusculi, țanțoşi. Se uită fix la noi, intrigați.

— Dacă n-ai fi fost tu aici, i-aş fi vorbit.

Richard zâmbeşte. Constat că a rămas fără grai, că nu-şi găseşte cuvintele, aşa că spun:

— O să te las aici, bine? Poți să te aşezi pe taburet, pentru asta e făcut. Dacă ți-e teamă că nu mai găseşti drumul înapoi, pot presăra nişte conuri de pin...

Dar Richard clatină din cap:

— Ar trebui să-l găsesc, mersi.

Aşa că eu mă retrag în vârful picioarelor, scăpată de o enormă greutate.

Bănuiam că nu se va întoarce imediat. Mai multe zile fără cimitir. Îi trebuie timp să recupereze. Trec să-mi văd florile: lalele, zambile, brânduşe, narcise. Peste doar câteva săptămâni, vor înflori. Sau poate nu e decât o chestiune de zile. Deocamdată sunt încă îmbobocite şi fragile, dar li se ghicesc culorile. Mai ales violetul delicat al brânduşelor. Ce voi face cu toate aceste flori? Cu toate aceste culori? Coronițe. Coşulețe pe care voi putea să le pun pe apa unui pârâu şi să le las să plutească pentru a celebra primăvara. Plute din flori care vor fi lăsate în voia sorții, care vor încânta alte priviri. Mă întorc acasă entuziasmată de această idee.

Gătesc o supă de legume, cu una dintre agendele doamnei Hugues deschisă în față. Supă-cremă de napi. De la radio se aude vocea lui Jacques Brel. Există două feluri de timp: timpul aşteptării şi timpul speranței. Şi apoi, vocea lui Richard, care se suprapune peste vocea lui Brel:

— Ți-au furat verigheta şi brățara.

— Serios?

— Cuplul de măcălendri.

— De unde ştii?

— Au intrat în scorbură, chiar după ce ai plecat. Aşa că m-am uitat şi eu. Nu mai este nimic înăuntru. Nimic în afară de un cuib.

Fără îndoială, ar trebui să fiu furioasă sau să plâng, să fiu tristă din cauza pierderii a ceea ce mă lega în modul cel mai intim de Benjamin, dar zâmbesc. Zâmbesc şi spun:

— Ți-am zis... Este mult mai plin de viață decât o piatră.

Chiar în aceeaşi seară, am pus masa afară. A fost ideea lui Richard.

— De ce să mai aşteptăm luna plină? a declarat el.

Canapeaua din paleți este gata să ne primească fundurile şi blatul din sticlă al mesei este acum fixat. Richard a improvizat un racord electric ca să ne putem vedea tacâmurile, dar eu l-am prevenit: nu se pune problema să

folosim electricitatea în seara banchetului, am pierde sacralitatea momentului folosind un iluminat artificial.

Ne înfăşurăm în pături şi în paltoane vechi. Aerul este rece în regiune, chiar dacă mai sunt doar câteva zile până la primăvară.

— Am o idee pentru ceremonia lunii pline, zice Richard în timp ce mâncăm supa.

— Da?

— Aş putea sculpta ceva pentru pinul sacru. Un totem. Un obiect. Încă nu ştiu ce.

— Ai uneltele la tine?

— Sunt mereu în portbagajul maşinii.

— Ar fi o idee bună...

— L-am duce acolo, sub pin, în timpul lunii pline.

Aprob cu însufleţire. Îmi place ideea. Sunt fericită că nu mai sunt singura care ştie secretul acţiunilor mele nebuneşti. Şi sunt de două ori fericită că Richard le împărtăşeşte cu mine.

18

Suntem în toiul pregătirilor banchetului lunii pline, în dimineața asta, când telefonul începe să-mi vibreze.

— Răspunde, zice Richard, mă descurc.

Iau telefonul, lăsat într-un colț al încăperii, şi zâmbesc. Ai zice că s-a întors un strigoi.

Aveți nevoie de o mână de ajutor cu peluza, doamnă Luzin?

— Richard?

— Da?

— Te deranjează dacă avem un invitat la banchetul nostru din seara asta?

— Nu, nu, bineînțeles că nu. Ai... Ai pe cineva în vizită?

— S-ar putea... Cineva care l-a cunoscut bine pe Benjamin...

Se încruntă, dar nu-i spun mai multe. Îmi îndrept atenția spre ecranul telefonului. Sunt sigură că Richard se va bucura să-l cunoască pe Mika.

Bună, Mika. Am tuns deja peluza. Dar ce zici de o cină plicticoasă între adulți? Mi-ar plăcea să-ți prezint pe cineva. Acelaşi tarif ca ultima dată şi te conduc la gară la sfârşitul serii ca să prinzi trenul de la 22:30. Adaug cu stângăcie un smiley şi mă întorc la Richard care se luptă cu foarfeca.

— Trebuie să ne ducem să cumpărăm vin? mă întreabă el.

Suntem din nou întrerupți de vibrațiile telefonului meu.

OK dar pot s-o aduc şi pe prietena mea la cina dvs. plicticoasă?

Ridic capul spre Richard, care este concentrat la fața de masă, şi îl anunț cu calm:

— Până la urmă, o să fim patru.

Richard nu mă întreabă nimic, este prea politicos. Încuviințează, iar eu zâmbesc. Cred că am luat o decizie bună.

În mintea mea, banchetul sub clar de lună ar fi trebuit să fie o cină solitară. Un moment de comuniune. Ceva sacru, oarecum solemn. Dar viața a decis altfel...

Spre seară, mă duc singură să-i aştept pe Mika şi pe iubita lui la gara din Clermont-Ferrand. Richard ține morțiş să mai

lucreze la proiectul leagănului. A ales un pin cu crengi suficient de groase pentru a susține greutatea lui Mae până când va împlini şase ani cel puțin. A găsit o scândură în pod, vestigiu de la un vechi oblon. Este ocupat s-o şlefuiască şi s-o taie.

Soarele a început să coboare spre apus, dar mai avem două ore bune de lumină în fața noastră. Fructele au fost aranjate în nişte cupe frumoase argintii, găsite în cămara doamnei Hugues, dar, dată fiind vizita lui Mika şi a prietenei lui, a trebuit să mai adaug lângă fructe şi pungi de chipsuri, felii de pizza congelată şi o sticlă de coca-cola.

Îi reperez imediat, căci mi-am parcat maşina în fața uşilor de sticlă ale gării. Mika şi părul lui şaten-arămiu zburlit, care pare să mai fi crescut vreo zece centimetri, şi fata alături de el. O brunetă drăguță, cu pielea foarte albă, îmbrăcată cu o rochie neagră cu volane. Un stil gotic destul de moderat. Mika o ține de talie, dar îi dă drumul când mă vede.

— Bună ziua, doamnă Luzin.

— Salut, Mika.

Mă întorc spre fată, care îmi întinde timid mâna.

— Ea este Lola, îmi spune Mika. Solista trupei noastre.

Băiatul se uită la mine cu neliniște și eu îi zâmbesc fetei.

— Sunt încântată să te cunosc, Lola.

Îmi amintesc perfect cuvintele lui Mika referitoare la Lola, pe care mi le-a spus ultima oară: Ea voia să vină, dar zicea că nu se face așa ceva... Întrucât nu vă cunoaște. – Ar fi trebuit să-mi spuneți. Bineînțeles că putea să vină. – Era și ea un pic îndrăgostită de Benjamin, așa că...

Sunt încântată să constat că astăzi nu se mai teme să mă cunoască și că a găsit în Mika o nouă dragoste.

— Hai, urcați! Puteți să vă puneți rucsacurile în portbagaj...

Mika este mai calm decât la vizitele precedente, mai serios, mai matur. Fiindcă este îndrăgostit acum... S-au așezat amândoi în spate, lăsându-mă în rolul meu de taximetrist în față.

În oglinda retrovizoare, văd mâna lui pusă pe genunchiul fetei, privirile care li se încrucișează regulat, zâmbetul lor complice. Inima mi se strânge ușor. Nu că nu mă bucur să-i văd îndrăgostiți. Este altceva... Poate singurătatea mea care își aminteşte de mine.

— Sunteți în vacanță? întreb pentru a face conversație.

— Nu, doamnă Luzin! Tocmai ne-am întors din vacanța de iarnă!

— Ah, da?

— Da. Vacanța din februarie. Am reluat cursurile de două săptămâni.

Sunt complet pe dinafară...

— Ați fost la schi?

— Nu. Schiatul e pentru burghezi...

— Ah... Ați rămas în Lyon atunci?

— Da. Am lucrat la spectacolul pentru Sărbătoarea Muzicii. Ştiți ce pregătim?

— Nu...

— O să reluăm nişte piese ale celor de la The Cranberries. Îi ştiți?

— Da, un pic. Sunt de pe vremea mea...

— Serios?

Mika pare decepționat s-o afle. Îmi stăpânesc râsul. Lola rămâne tăcută. Cred că tot o mai intimidez puțin.

— Aşadar, cânți în engleză?

Tresare uşor şi două pete roz îi apar în obraji.

— Eu?

— Da.

— Ah... Da... În fine, încerc...

— O face pe modesta, intervine Mika în forță. Doamna Smith zice că este superdotată la engleză.

— Doamna Smith?

— Profa de engleză.

Lola începe să-i şoptească ceva care seamănă cu: „N-a spus dotată, a zis abilă”.

Urmează o dispută:

— Abilă nu înseamnă nimic.

— Ba da, înseamnă că vorbesc cu uşurinţă. Nu că vorbesc o engleză excelentă.

— E acelaşi lucru.

— Nu chiar.

— Eşti enervantă. Întotdeauna te subestimezi.

— Nu mă subestimez.

— Ba da. Eu, unul, zic că eşti dotată. Asta-i tot.

Mika îşi îndreaptă privirea spre drum, iar Lola, cu obrajii uşor împurpuraţi, clatină din cap, mimând exasperarea. Eu dau discret volumul radioului mai tare, ascunzându-mi zâmbetul.

— Cine este invitatul dumneavoastră? întreabă Mika după câţiva kilometri.

— Bine faci că mă întrebi... era să uit să vă vorbesc despre el.

Semnalizez şi o iau pe drumul îngust de ţară.

— Este tatăl lui Benjamin.

— Zău?

Mika face ochii mari de uimire.

— Ce face la dumneavoastră acasă?

— Se odihneşte. Este un pic obosit.

— Aha.

— Şi mă şi ajută să fac nişte lucrări.

Se lasă din nou liniştea în habitaclu. Mika dă din cap în tăcere. Lola nu scoate niciun cuvânt.

— M-am gândit că s-ar bucura să vă cunoască, să vă audă vorbind despre Casa de Cultură.

— Apăi, o să avem ce povesti!

În oglinda retrovizoare, văd fața Lolei care încuviințează cu timiditate.

— Serios?

— Cu noul instructor, lucrurile stau din ce în ce mai rău! Am făcut o petiție ca să-l dăm afară! Avem deja patruzeci şi două de semnături.

— Pe bune? Ce a făcut?

— Nici nu vă închipuiți ce le-a făcut celor de la cor!

Lola aprobă, cu un aer scandalizat.

— A vrut să desființeze corul?

— Nu! Mai rău!

— Mai rău? Nu văd ce...

— A vrut să-i pună să cânte o chestie de la biserică!

Repet, stăpânindu-mi din ce în ce mai greu amuzamentul:

— O chestie de la biserică?

Şi atunci intervine Lola, pentru prima oară, cu o voce consternată:

— A vrut să-i pună să cânte Aleluia, slavă Ție, Doamne.

Mika mimează gestul unui pistol pus la tâmplă. Izbucnesc într-un râs nestăpânit, iar Lola repetă, ca şi cum nu i-ar veni să creadă:

— Aleluia, slavă Ţie, Doamne.

Râsul lui Benjamin îmi răsună şi el în urechi. Râsul lui care îmi place atât de mult, care vine de atât de departe, din străfundul măruntaielor lui. Tu auzi ce spune, Păpuşico? Nu e un sacrilegiu? Şi râd împreună cu el, în timp ce, în spate, cei doi afişează un aer morocănos.

Coborâm toţi trei din maşină. Richard ne iese în întâmpinare, surprins să mă vadă însoţită de doi adolescenţi.

— Bună ziua, zice el.

Le întinde mâna.

— El este Mika şi ea e prietena lui, Lola. L-au cunoscut pe Benjamin la Casa de Cultură. Au realizat un montaj video despre el, de Crăciun, şi au pus să fie instalată o plăcuţă cu numele lui pe uşa sălii de muzică.

Mika îi strânge mâna lui Richard cu gravitate. Richard mi se pare copleşit de emoţii, un pic debusolat. Ar fi trebuit să-l previn. Ar fi trebuit să-i spun de plăcuţă mai înainte, ca şi de montajul video. De ce nu m-am gândit niciodată la asta?

— Bună ziua, domnule.

Lola îi apucă şi ea mâna, cu mai multă timiditate şi cu o strângere delicată. Richard rămâne fără grai. Nu ştiu dacă s-a supărat pe mine sau dacă este pur şi simplu emoționat. Prefer să-i las timp să-şi revină, aşa că le arăt uşa casei mele celorlalți doi şi spun:

— Veniți să vă lăsați lucrurile? O să vă servesc cu un pahar de suc.

Cei doi tineri mă urmează, dar privirea lui Mika întârzie asupra lui Richard şi a frânghiei lui care formează o dâră alburie în iarbă.

— Ce face?

— Un leagăn pentru Mae.

— Mae? Cine este Mae?

— Nepoata mea. Nepoțica lui Richard.

— Oh... Îmi pare rău, am crezut...

Îi alung bolboroseala cu un semn din mână. Intrăm în camera de zi. Am lăsat ferestrele deschise pentru ca mirosul primăverii să intre în toată casa.

— Ce beți? Cola?

Lola dă afirmativ din cap, dar Mika se duce să se posteze în fața ferestrei deschise. De acolo, se uită la Richard care trece frânghia prin scaunul leagănului, apoi face un nod solid.

— Cum o să agațe leagănul?

— O să se urce pe scară şi o să prindă frânghia de-o creangă.

— Credeți că va reuşi singur? Poate că are nevoie de o mână de ajutor.

— Cred că te poți duce să-l întrebi...

Mika încuviințează satisfăcut. Şi imediat încalecă pervazul ferestrei, grăbit să se apuce de treabă, prea nerăbdător pentru a traversa toată casa. Lola îl dojeneşte cu blândețe, dar el este deja afară.

— Vrei o cola, Lola?

— Da. Ăă... Mulțumesc.

Îi torn un pahar, îi propun să ia loc pe un scaun şi, când aruncăm o nouă privire afară, îl vedem pe Mika, în picioare

pe scară, apucând capătul frânghiei pe care i-o întinde Richard.

— Nu poate să stea locului, zice ea timid.

Îi arăt pervazul ferestrei şi exteriorul:

— Vrei să te duci la ei?

Fata ridică din umeri, evident jenată de ideea de a mă lăsa singură în bucătărie.

— Eu o să pun masa, adaug ca s-o liniştesc.

Pentru a i-o dovedi, încep să stivuiesc nişte farfurii pe blatul de lucru.

Câteva clipe mai târziu, Lola se află la poalele pinului, aşezată turceşte în rochia ei neagră. Rupe nişte părăluțe pe care le înnoadă într-un mod ciudat, până când realizează o brățară pe care şi-o pune la încheietură, apoi începe să facă alta. Din când în când, râsul ei timid de fată ajunge până la mine şi atunci îl văd pe Mika, țanțoş ca un cocoş, cocoțat pe scară, imitând într-un mod grotesc pe nu ştiu cine. Şi cel mai frumos, în acest tablou, este Richard, în chip de şef de lucrări debusolat care nu prea înțelege ce face el acolo, dar care zâmbeşte totuşi, cam prosteşte.

Masa este aranjată, lumânările au fost aprinse, Lola este înfăşurată într-unul dintre paltoanele mele şi poartă nişte pantaloni de-ai mei, precum şi o pereche de şosete groase gri pe care i le-am împrumutat. Mika pretinde că nu îi este frig în geaca lui de blugi şi mi-a respins propunerea de a-i împrumuta o vestă. Îl privesc cum scoate din rucsac un bax de bere şi un pliculeț cu tutun pentru rulat țigări, zâmbind încă o dată de surprizele pe care ni le rezervă viața.

— Nu facem un foc? zice el. E nemaipomenit de bună pizza pe grătar.

Lola confirmă. Benjamin râde batjocoritor la urechea mea. Strânge-ți cupele argintii, nu mai au căutare. Richard mă consultă din priviri, nesigur, şi eu declar că, dacă cineva este în stare să-mi facă un grătar de casă în câteva minute, sunt de acord.

— Taică-miu a confecționat un grătar dintr-un boiler vechi, ne informează Mika pe un ton serios.

Richard ne salvează sugerând să facem un foc de tabără pe care să punem unul dintre grătarele de la cuptorul aragazului, susținut de nişte pietre. N-a fost nevoie de mai mult pentru a aprinde jarul entuziasmului lui Mika. Cu o bere în mână, „Nu vreți şi dumneavoastră una, doamnă Luzin?”, şi cu țigara în colțul gurii, se agită încoace şi-ncolo, ducându-se la marginea pădurii şi aducând pietre şi crăci pe care Richard le strânge şi le pune unele peste altele într-o ordine precisă. Lola, a cărei timiditate dispare pe măsură ce

trec orele, desface două sticle de bere pe care ni le întinde, mie şi lui Richard.

— Ne-ar trebui nişte hârtie de ziar pe care s-o strecurăm sub crenguțe, zice Richard.

Aduc din casă nişte ziare vechi. Lola rupe paginile şi le face ghemotoace. Ne trebuie mai bine de jumătate de oră ca să ne desăvârşim opera, grație lemnelor groase pe care Mika le găseşte în pădure. Când focul se aprinde în sfârşit, ne aşezăm cu toții mulțumiți, declarând că o a doua bere nu va fi refuzată.

Aşa arată banchetul meu: un foc de tabără ciudat cu doi adolescenți, un sexagenar cu un aer fericit şi o femeie de treizeci de ani îmbujorată de alcool. Nu ştiu dacă sunt amețită de băutură, dar mi-e greu să urmăresc conversațiile. De altfel n-am niciun chef s-o fac. Prefer să țintuiesc cu privirea luna, focul, stelele, cele trei chipuri din jurul meu. Interceptez din când în când câte-un cuvânt, câte-un hohot de râs şi zâmbesc. Mi se pare că Mika încearcă să-i explice lui Richard diferitele tipuri de chitare. Lola îi soarbe cuvintele, îşi aranjează o şuviță de păr după ureche, îşi umezeşte buzele. O găsesc înduioşătoare şi mă întreb dacă Benjamin a remarcat vreodată că era îndrăgostită de el.

Punem pizzele pe grătar. Uit de ele şi Richard e cel care le salvează de la o moarte sigură prin ardere. După asta mai bem şi alte beri. Mika ne întreabă dacă putem să punem muzică şi aduc radioul sub salcie. Cu ajutorul unui cablu,

reuşeşte să-şi conecteze telefonul mobil la portul USB al aparatului meu.

— Iată ce o să cântăm pe 21 iunie, de Sărbătoarea Muzicii.

Primele acorduri de chitară țâşnesc din micuțul meu radio, urmate de timbrul atât de special al cântăreței Dolores O'Riordan despre care cineva a zis: „Avea o furtună în voce". O ascult cu ochii închişi. Mi se pare că Mika bate într-o baterie imaginară, marcând din cap măsura, şi cred că percep câteva murmure cântate provenind din gura Lolei. Când deschid ochii, câteva clipe mai târziu, Richard zâmbeşte privind în gol, Mika fumează o țigară, iar Lola şi-a pus capul pe umărul lui.

După aceea vorbesc despre noul instructor de la CCT, Rémi de la Gaudillère, supranumit Rémi Mopul[5], şi despre noutățile grupului: Issam, al cărui tată i-a distrus chitara când a fost chemat de directorul liceului pentru absenteism, Nathan, care nu mai vine la CCT şi care-i tratează de sus, Théo, care încearcă s-o facă pe şeful... Richard se arată interesat, pune întrebări. Îl simt diferit în seara asta. Luminos. Şi apoi, inevitabil, vine şi evocarea epocii binecuvântate. Vârsta de aur a CCT-ului. Cea în care grupul de muzică era încă sudat, în care Benjamin era încă acolo, în care Elia râdea în hohote şi venea să-i vadă cântând, în care repetițiile durau până târziu în mica sală de muzică, în care Iliès era închis în dulap cu partiturile când „o lua

[5] În original, „Rémi de la Serpillière"; joc de cuvinte, serpillière însemnând „cârpă de şters pe jos, mop" (N.t.).

razna”, în care Benji îi săpunea, dar tot le făcea cinste cu jeleuri Haribo.

— Cele mai bune erau cele cu căpşuni, Tagada!

Richard este ciudat de tăcut. Ştiu de ce. Înregistrează fiecare cuvinţel pentru a putea să şi le amintească mai târziu.

Mă duc să destup o sticlă de vin roşu şi, când mă întorc, Richard vorbeşte despre formaţiile din tinereţea lui: Rolling Stones, Pink Floyd, Queen... Mika îşi butonează telefonul şi micuţul nostru radio ne transmite Another Brick in the Wall, Bohemian Rhapsody, Start Me Up...

— Mda... Adevărul e că nu sună rău.

Focul se stinge. Mika se uită la ceas şi sare în sus.

— O să pierdem trenul, doamnă Luzin! Este ora 22!

Cred că, fără Richard, n-am fi reuşit să ajungem la timp la gară.

Mika şi Lola au la dispoziţie doar trei minute ca să-şi cumpere bilete, dar nu par prea îngrijoraţi.

— O să fie bine, doamnă Luzin, nu vă faceţi griji.

Îi întind bancnota promisă, dar Mika clatină din cap cu fermitate.

— Data viitoare, chemați-mă să vă tund iarba. Nu vă prea pricepeți.

Rămân interzisă, surprinsă.

— Serios?

— Nu. Credeți că n-am remarcat? Iarba este foarte inegală. E mai bine să mă sunați. Păstrați-vă banii pentru data viitoare.

Mi-ar plăcea să-i răspund. Dar ce? Nu prea ştiu, iar Mika nu-mi lasă timp s-o fac. Orologiul mare al gării tocmai şi-a mişcat acul cu încă un minut şi până la urmă o să piardă trenul.

— Mulțumesc pentru cină şi pentru că ne-ați adus la gară. Pe curând, doamnă Luzin! Pe curând, domnule Luzin!

Adolescenții îi fac un semn din cap lui Richard, care a rămas la volan. Abia dacă-mi dau seama când mă sărută pe obraji, că o şi iau la fugă, ținându-se de mână şi dispar în spatele uşilor de sticlă.

Casa mi se pare goală când ne întoarcem, o jumătate de oră mai târziu. Jarul s-a stins. Salcia, mobilierul de grădină, radioul meu portabil, sticlele de bere goale, farfuriile murdare, tot decorul ăsta nu este luminat decât de clarul de lună şi scăldat într-o lumină argintie. Abia îl aud pe Richard, care se strecoară în casă. Încep să debarasez masa, zâmbind uşor. Nu am vrut acest lucru, dar până la urmă am împărtăşit banchetul lunii pline şi cu alții. Cu Richard, dar şi cu Mika şi Lola, chiar dacă ei nu ştiau. Pun farfuriile una peste alta şi mă gândesc că celebrarea asta a fost diferită de precedentele. N-a fost solitară. N-a fost atât de solemnă. Totuşi mi-a făcut mult bine. Mă gândesc că poate a venit timpul să trec la un nou obiectiv... O nouă foaie albă pe care s-o afişez pe perete. Ce? Nu ştiu. Îmi las mintea să hoinărească. Să împărtăşesc? Să mă deschid? Către ce? Către lume? Către nou? Către ceilalți?

Paşii lui Richard, care se întoarce din casă, mă fac să tresar.

— Sper că n-ai uitat.

Vocea i-a redevenit mai gravă acum, că nu mai suntem decât noi doi. Îmi întinde ceva ce ține în mâini. La început, din cauza luminii slabe a clarului de lună, mi-e greu să disting altceva decât o liană maronie. Apoi percep contururile sculpturii. Forma ei longilină. Curbele ei. E vorba despre doi şerpi care nu sunt chiar şerpi, care se încolăcesc unul în jurul altuia, se contopesc şi ale căror capete, umane, se unesc într-un sărut. Este vorba despre un cuplu. Despre iubire. Despre uniune. Richard lasă sculptura în mâinile mele şi eu mă trezesc brusc fără

cuvinte. Nu reuşesc decât să dau din cap, de mai multe ori, pentru a-mi exprima recunoştința.

— Este târziu. O să mergi mâine să i-o duci...

Încuviințez din nou. Richard îmi pune o mână foarte uşoară pe umăr, apoi se apucă să strângă masa în timp ce eu îi aduc lunii toate mulțumirile secrete din lume. Pentru Richard. Pentru seara aceasta. Pentru Mika şi Lola care se iubesc. Pentru sculptura din lemn. Pentru focul de tabără. Pentru tot ce mi se întâmplă încă, frumos şi nesperat.

19

Eu şi Richard am fi putut trăi astfel, unul alături de celălalt, pe vecie. Suntem dintre acele persoane care se suportă una pe alta fără efort pentru că îşi acordă momente de tăcere, distanță, pentru că îşi trimit una alteia propria imagine, în oglindă. Timpul s-ar fi scurs fără durere, fără dezacorduri. Dar Richard a plecat în cele din urmă. Fiindcă Anne l-a sunat pentru a-i aminti că i se termină concediul medical şi că patronul îl aşteaptă la lucru lunea viitoare. Pentru că se simțea mai bine. Pentru că Anne, Cassandra, Yann şi minuscula Mae aveau nevoie de el. A plecat cu stickul USB pe care-l ascunsesem în sertarul meu de cuțite în urmă cu câteva luni.

— Mă voi uita la film imediat ce voi ajunge acasă, a promis el.

Am ştiut că va plânge văzând imaginile, dar că se va simți, totodată, plin de mândrie. De aceea i l-am dat.

Richard a plecat şi florile mele au înflorit. Brânduşele au fost primele. Nişte flori mici, dar vivace, cu petale de un violent intens, vibrând în jurul unei inimi căptuşite cu aur şi populate cu stamine portocalii. Au urmat narcisele destul de repede. Abia îmi revenisem din încântare când petalele albe s-au deschis, dezvăluind o trompetă de un galben profund. Narcisele, vestitorii primăverii...

Seara, am pus mâna pe telefon ca s-o sun pe Julie, apoi m-am răzgândit. Era încă prea devreme. Era mai bine să aştept măcar înflorirea lalelelor. Am dat jos de pe perete foaia pe care scria Să celebrez. Am pus una nouă.

Să împărtăşesc.

Am numărat zilele, mi-am neglijat legumele şi am început să-mi imaginez cum ar fi coronițele mele de flori sau coşuleţele plutitoare. A doua zi, lalelele n-au ieşit, dar am hotărât s-o sun pe Julie.

— Am un proiect mai deosebit. Mi-ar plăcea să mă ajuți...

Ea răspunde cât se poate de natural:

— Bineînțeles, şi care este proiectul tău?

Mi-e greu să găsesc cuvintele potrivite:

— Mi-ar plăcea să celebrez venirea primăverii.

— Să celebrezi venirea primăverii?

— Da. Florile care şi-au deschis petalele.

— Grădina este înflorită, aşa-i?

— Nu în totalitate. Brânduşele şi narcisele deocamdată...

— Trebuie să vin.

— Când te întorci?

— În weekendul ăsta. Mă inviți la masă?

— Nu.

— Nu?

— Am alt plan.

Este încă vag în mintea mea, dar am nevoie de Julie. Ea cunoaşte regiunea mai bine decât mine, în plus pe perete scrie: Să împărtăşesc. Nu mai am nevoie să fiu singură pentru a celebra.

— Mi-ar plăcea să facem un picnic pe malul unui pârâu. În apropierea casei. Este fezabil?

— Da... Da, este fezabil. Dar grădina... vreau să văd florile.

— O să treci să mă iei. O să vezi grădina.

— Bine. De acord.

— Şi o să celebrăm primăvara la pârâu.

Julie lasă să se scurgă un moment de tăcere. Când vocea ei răsună, este uşor ironică:

— Amande, ai fost mereu cam ciudată, dar mă întreb dacă nu cumva chestia asta se agravează cu timpul...

— Nu.

— Nu? Eşti sigură?

— Sunt sigură. Prima dată când ai sunat, era cât pe ce să mă găseşti moartă în pat. Din cauza somniferelor pe care le înghiţeam toată ziua.

Are nevoie de câteva secunde pentru a înregistra informaţia şi pentru a o digera. Apoi întreabă pe un ton egal:

— Şi acum, nu?

— Nu, acum vreau doar să arunc nişte coroniţe de flori în apă.

Ea râde şi râd şi eu odată cu ea.

— Bine. De acord. Atunci, recunosc o uşoară ameliorare, dar nu este evidentă...

— Deci e în regulă? Sâmbătă la prânz?

— Aduc faţa de masă pentru picnic. O vechitură roşu cu auriu. Era a maică-mii. Este groaznic de vintage.

O cred pe cuvânt şi ne luăm la revedere confirmându-ne întâlnirea de sâmbăta viitoare.

Aşteptând-o pe Julie, nu mă plictisesc. Agăţ cele zece calendare ale doamnei Hugues pe pereţii camerei de zi.

Formează o friză. Le deschid pe toate la luna aprilie, fiindcă suntem în data de 6 a acestei luni. Timpul a continuat să zboare. Cum era de aşteptat, fotografiile lunii aprilie din diversele calendare arată flori. Recunosc narcisele şi brânduşele, dar şi nişte flori frumoase care cresc în copaci şi pe care nu le ştiu. Poate că Julie o să-mi spună mai multe despre ele.

Din pădure, adun beţişoare care îmi vor servi la construirea de mici plute pentru florile mele. Mă instalez la umbra salciei, în „salonul" meu de grădină nou-nouţ. Petrec mai mult timp pierdută în gânduri, încercând mai mult să reconstitui viaţa de zi cu zi a lui Paul şi Lucie decât să-mi asamblez beţişoarele. Cu toate acestea, avansez. Plutele mele prind viaţă. Aliniez beţişoarele în aşa fel încât să formeze un planşeu de lemn şi le leg cu sfoară albă, din cea pe care o folosesc şi pentru grădină. Tot cu ajutorul sforii voi agăţa şi florile pe plute, în ziua Z.

Depozitez plutele în camera mea, la piciorul patului. Sunt douăsprezece. Am decis mai deunăzi că sunt arhisuficiente. Apoi m-am gândit că douăsprezece este cifra perfectă: douăsprezece pentru cele douăsprezece luni ale anului.

Într-o după-amiază, decid să vopsesc scaunul leagănului construit de Richard în verde-deschis şi agăţ zeci de flori de păpădie de-a lungul frânghiilor cu care este legat de pin. În aceeaşi zi, observ şi primul fir de zambilă. Un ciorchine de clopoţei minusculi mov şi parfumaţi care au crescut pe o singură tulpină. Văd în asta semnul că zambilele vor înflori chiar de sărbătoarea primăverii.

Nu este nici ora 10 şi deja am terminat de pus florile pe plutele mele, în această sâmbătă dimineaţă. Am făcut sendvişuri şi o salată de fructe, am înfăşurat totul în folie transparentă. Am prevăzut chiar şi nişte pahare şi un vin alb, dulce, care tronează pe masa din bucătărie. Da, sunt mai mult decât pregătită. Cu două ore înainte.

Stau în colţul meu de relaxare din grădină, sub salcie, şi contemplu cele douăsprezece plute pe care sunt amestecate narcise, brânduşe, zambile şi violete sălbatice. Sunt proaspete. Sunt frumoase. Miros divin. Motanul adulmecă micuţa grămăjoară de flori lăsate deoparte, cele pe care le-am tăiat în plus şi care n-au putut să-şi găsească locul pe o plută. Pleacă înapoi, închizând ochii. E prea parfumată pentru el. Eu contemplu culorile acestei grămăjoare, texturile, formele – coroniţe, petale, clopoţei –, inspir parfumurile. Ce risipă, gândesc. Ce să fac cu ele? Un potpuriu. Nu, ar fi în mod iremediabil o altă risipă. Să i le duc lui Benjamin? Rădăcinile pinului sunt deja acoperite cu petale albastre, violet, albe, galbene.

Îmi întind picioarele şi mă relaxez pe canapeaua mea din paleţi. Îmi las mintea să hoinărească. Mă gândesc la leagănul lui Mae şi la construirea lui, cu ceva timp în urmă, Richard ţinând de frânghie, Mika stând în picioare pe scară, iar Lola, în iarbă. Lola în rochia ei neagră cu volane, rupând părăluţe şi făcând din ele brăţări, cu gesturi dezinvolte şi totuşi graţioase. Degetele ei efectuau mişcările rapid în timp ce ochii îi erau în altă parte, se uitau la Mika şi îi căutau privirea. Da, Lola împletea părăluţele între ele, fără să se

gândească, şi o brățară, apoi două, trei, patru se adăugau la încheietura ei fragilă.

Îmi îndoi picioarele, mă ridic. Ştiu ce o să fac cu surplusul de flori tăiate.

Zgomotul de pneuri al Renault-ului Twingo albastru mă surprinde în mijlocul confecționării unui lung colier din narcise.

Maşina se opreşte în fața mea, din ea țâşnesc două picioare goale, portiera se trânteşte şi Julie îmi apare în întregime, într-o ținută primăvăratică. Poartă o rochie albă presărată cu maci roşii. Părul negru îi zboară în jurul feței în timp ce ea înaintează cu paşi siguri spre mine sau spre salcie, lăsând să-i scape exclamații de încântare:

— Ai mai făcut schimbări la casă!

Îşi pune mâinile amândouă pe umerii mei, îmi dă un sărut parfumat pe obraz şi continuă, cu ochii strălucind:

— Ai vopsit obloanele, ți-ai făcut mobilier de grădină, şi mai ce?

Îi arăt leagănul proaspăt vopsit, ascuns la umbra pinilor.

— Tu ai făcut asta?

— Socrul meu.

— Şi asta?

Degetul ei este întins spre bijuteriile mele nu prea reuşite din flori.

— Da... Încerc...

— Sunt frumoase, sunt proaspete!

Se întoarce imediat spre plute.

— Dumnezeule, ce creativă eşti, Amande!

— Doar încerc să fac câte ceva ca să treacă timpul...

— Să ştii că ai putea face aşa ceva pentru căsătorii!

Cred că vorbeşte despre plutele mele, dar mâinile ei apucă brățările.

— Nu sunt prea grozave...

— Bineînțeles că nu, n-ai niciun fel de material! Dar, dacă ai cumpăra fir elastic, închizători şi câteva agățători, ai putea să faci ceva ca lumea.

Ia un colier lung pe care îl pune pe piept, peste rochia înflorată.

— Priveşte! Vezi opera asta de artă? Nu glumesc. Îți imaginezi conceptul? Bijuterii efemere din flori adevărate? Sunt sigură că ar prinde, în plin sezon de căsătorii! Şi parfumul? Inimitabil! Parfum de petale proaspete!

Închide ochii, ia florile între degete, cu delicatețe, le miroase.

— Am impresia că m-am întors în casa fericirii, pe vremea când trăia mama.

Motanul gri vine s-o salute şi ea este obligată să deschidă ochii. Fiara mea sălbatică toarce de mama focului. Aproape că aş fi geloasă dacă n-ar fi vorba despre Julie.

— Bun... Asta nu e tot. Avem un pic de mers, declară ea ridicându-se.

— Ai găsit un pârâu?

— Şi mai bine.

Sărim în maşina lui Julie şi îmi pun geanta plină cu provizii pe genunchi. Este o zi frumoasă, puțin mai răcoroasă, dar însorită. În timp ce mergem pe un drumeag de țară, nu pot să nu mă gândesc că este prima oară când eu şi Julie ne întâlnim în afara casei, iar asta mi se pare a fi o veste bună.

Oprim un sfert de oră mai târziu într-o parcare unde nu mai este decât o singură maşină în afară de a noastră. Julie a ținut să păstreze locul secret, dar un panou indică totuşi CASCADA SAY. Mă prefac că nu l-am văzut şi o urmez, cu geanta de provizii în mână, pe cărarea cu pietriş.

Suntem încărcate şi înaintarea nu este uşoară când cărarea se transformă într-un teren de escaladă jalonat de pietre mari, acoperite cu muşchi. Suntem obligate să adoptăm o nouă strategie: Julie se cațără prima, lăsând jos gențile, pe care i le dau înainte de a mă cățăra şi eu. Odată dificultățile depăşite, trebuie să mărturisesc că drumul este plăcut: muşchiul verde şi moale, susurul apei de-a lungul căreia mergem, lumina soarelui care răzbate printre crengi, zgomotul paşilor noştri şi cel al pietrelor care se rostogolesc. Ne întâlnim cu un cuplu de turişti care ne salută politicos, apoi Julie, care merge înaintea mea, îşi lasă geanta jos, la picioare.

— Am ajuns.

Zgomotul apei este mai puternic aici şi pe bună dreptate: suntem în fața cascadei, punctul culminant al plimbării. Apa țâşneşte cu putere din piatră şi se prăvăleşte peste stânci.

— Mâncăm aici? sugerează Julie. O să-ţi punem plutele pe apă mai jos... Astfel evităm să se lovească de stânci.

Aprob cu însufleţire şi plecăm în căutarea unei stânci plate, încălzite de soare, pentru a ne pune pătura pe ea.

Vinul alb este dulce. Sendvişurile gustoase. Încă mi-e greu să realizez că mă aflu aici, în mijlocul regiunii Auvergne, în afara casei mele, în compania fetei fostei proprietare. Viaţa mea nu mai are nimic de-a face cu cea de acum zece luni. Eu nu mai am nimic de-a face cu cea care eram acum zece luni. Mă simt puţin tulburată şi prefer să mă mulţumesc să fiu aici, s-o ascult pe Julie care vorbeşte despre munca ei, despre apartamentul din Clermont-Ferrand, despre vecina ei bipolară şi despre asociaţia de locatari insuportabilă. Astupăm la loc sticla de vin şi împachetăm restul de provizii ca să coborâm de-a lungul râului şi să punem pe apă plutele mele cu flori. O ajut pe Julie să strângă faţa de masă a mamei sale, apoi pornim la drum, în timp ce soseşte o familie numeroasă, cu coş de picnic şi minge sub braţ.

Trecem cu prudenţă de la o piatră la alta, având grijă să nu alunecăm pe muşchi. Julie a luat de pe jos o bucată de creangă mai groasă de care se ajută ca de un băţ de drumeţie. Un cuplu de măcălendri, care seamănă izbitor cu locuitorii din pinul meu sacru, zboară în jurul nostru pentru o clipă. Apoi întrebarea lui Julie cade ca o bombă:

— Amande, pot să te întreb ceva indiscret?

Încerc să nu-mi arăt ezitarea, dar este dificil, fiindcă mă ia din scurt.

— Da.

— Uite ce e... Mă gândeam... Mai vezi şi alți oameni în afară de mine?

Mă face să mă simt stânjenită, cu atât mai mult cu cât nu ştiu unde vrea să ajungă.

— Da... Nu mulți, dar văd şi alți oameni, din când în când...

— Bărbați?

OK. Cred că acum ştiu unde vrea să ajungă, dar confirm cu rea-credință:

— Da.

— Bărbați de vârsta ta?

— Nu chiar...

— Dacă este vorba despre socrul tău, constructorul de leagăne, nu se pune la socoteală.

Nu prea ştiu ce să răspund, aşa că rămân tăcută şi ne continuăm drumul câteva clipe.

— Cât timp a trecut de când s-a prăpădit?

Nu există nicio judecată de valoare în vocea ei, o simt, de aceea consimt să-i răspund.

— O să se facă un an peste două luni.

Julie încuviinţează în tăcere. Adaug:

— Îl chema Benjamin.

Julie zâmbeşte şi repetă cu blândeţe „Benjamin”, ca şi cum ar evalua sonoritatea numelui.

— Se spune că doliul durează în medie un an. Tu crezi prostiile astea?

Ridic din umeri. Doliul, nici măcar nu ştiu ce vrea să însemne cu adevărat cuvântul ăsta. Şi atunci cum să spun dacă este început sau dacă este terminat?

— La tata, am avut nevoie de şase luni ca să mă simt mai bine. Bineînţeles, era cu totul altceva. Mama trăia încă, eu tocmai îmi începeam viaţa profesională, aveam o viaţă socială plină. Când a murit mama, doliul a fost mult mai

lung. Cred că mi-au trebuit doi ani. Poate mai mult... Aşa că eu nu cred nicio iotă din tâmpeniile astea despre durata doliului.

Se întoarce spre mine cu zâmbetul ei angelic.

— Tot ce ştiu şi tot ce spun este că tu eşti tânără şi că a venit primăvara.

Pare să fie o afirmație cu subînțeles legată de chestiunea indiscretă de adineauri, dar am ajuns într-un loc unde pârâul curge mult mai domol, unde putem să stăm în genunchi, aşa că prefer să spun:

— Aici este perfect pentru a pune florile pe apă.

Scot cu grijă plutele din geanta mea de pânză. Julie se aşază turceşte pe o piatră plină de muşchi de pădure.

— Pot să rostesc câteva cuvinte?

Ridic capul, surprinsă.

— Câteva cuvinte?

— Da. Pentru lansarea oficială la apă a plutelor.

— Faci mişto de mine?

— Nu. Mă gândisem la câteva cuvinte.

Tot nu ştiu dacă glumeşte, dar aleg să fiu de acord.

— Dacă vrei.

Atunci, Julie se ridică în picioare pe piatra ei plină de muşchi şi, în timp ce eu mă îndrept spre apă cu prima plută, ea îşi drege vocea cu solemnitate.

— OK... Aşadar, Amande, m-ai făcut să vin azi aici pentru a celebra sosirea primăverii. Dar sosirea primăverii înseamnă, totodată, şi ieşirea din iarnă. Sfârşitul unei perioade aparte în care animalele hibernează şi în care noi, fiinţele umane, avem obiceiul de a ne ascunde, de a ne închide în noi înşine. Nu e ceva neobişnuit... vechile texte chinezeşti descriau iarna ca un timp al reculegerii. O perioadă pentru a te regenera. Ştii ce cuvinte foloseau?

Îmi pândeşte reacţia, aşa că eu clatin din cap.

— Descriau iarna ca momentul în care închizi uşile şi păstrezi comoara. E frumos spus, nu?

— Da. Este frumos.

— Şi iată! Tu ai închis uşa pentru a păstra comoara şi azi a venit vremea s-o deschizi.

Îmi face semn din bărbie, solemnă. Îmi pot aşeza pluta pe apă. Mă execut. Ambarcaţiunea din lemn se stabilizează cu greu, se leagănă în apă, dar o las să plece. Florile mele, coroanele lor, clopoţeii lor, parfumul şi culorile lor dispar în braţele pârâului. Atunci, Julie sare jos de pe piatră, mândră de ea însăşi:

— Pot să mai adaug ceva?

— Da. Bineînţeles.

— Este un citat dintr-o femeie de litere şi curtezană. Ninon de Lenclos. O ştii?

— Nu.

Buzele îi freamătă. Un zâmbet amuzat îi apare pe chip şi vocea ei tunătoare afirmă cu putere:

— „Să compătimim turturelele, căci ele nu se împerechează decât primăvara!”

În acel moment, nu ştiu dacă trebuie să mă enervez, să mă mir, să ridic ochii spre cer exasperată, să înjur sau pur şi simplu să zâmbesc. Tot ce ştiu este că Julie îmi pândeşte

reacția amuzată şi că, în noua mea viață, ea e singura pe care am ales-o ca prietenă. Aşa că, deşi ridic ochii spre cer, nu uit totuşi să zâmbesc şi Julie declară încântată:

— O lansez eu la apă pe următoarea!

Da, hotărât lucru, celebrările mele s-au schimbat mult, dar Julie are dreptate: să închizi uşile şi să păstrezi comoara ține de iarnă. Acum a venit primăvara. Ca dovadă, cuvintele scrise negru pe alb pe peretele bucătăriei mele: Să împărtăşesc.

20

În pofida lui Julie şi a celebrării primăverii. În pofida florilor care dau culori grădinii. În pofida soarelui timid de aprilie. Nu pot să evit... Data fatidică. Aniversarea lui Benjamin. 13 aprilie. Ar fi trebuit să împlinească treizeci şi trei de ani.

Benjamin era Berbec. Nu ştiu ce spune astrologia despre caracterul lui. N-am crezut niciodată în zodii. Ştiam că e Berbec aşa cum ştiam că e născut la ora 12 fix în acea zi. Dacă stau bine şi mă gândesc, ştiu o grămadă de amănunte fără importanță despre Benjamin. Îşi începea mereu mesele cu carne şi termina cu legume. Soneria ceasului deşteptător, de pe telefonul lui mobil, dimineața era The Power & The Glory. Aşa că o aveam în minte la micul-dejun, în fiecare dimineață. Cântecul lui preferat din repertoriul lui

Jimmy Cliff era totuşi Rebel In Me, dar nu-l alesese pentru ceasul deşteptător fiindcă era prea lent şi sentimental şi i-ar fi făcut chef să mai rămână în pat pentru o dezmierdare cu mine. Refuza să-şi taie restul de dreaduri din păr fiindcă acestea îi aminteau de tinerețea lui, era ceva simbolic. Pleca mereu subit la toaletă la finalul filmelor, când erau prea emoționante. Chiar credea că nu-i înțelesesem manevra. Nu purta decât boxeri negri sau bleumarin şi n-avea niciun motiv pentru asta, în orice caz, niciun motiv rațional. Prefera cafea în loc de ceai, totuşi însoțea în mod sistematic deserturile noastre cu ceai earl grey pentru „a-şi menține rangul englezesc". Râdea de zece ori pe zi, cel puțin. Prefera să mă sărute pe păr decât pe gură, căci i se părea mult mai erotic. Nu se bărbierea decât miercurea şi sâmbăta. Ah, şi adora să mă vadă purtând şosete enorme din lână şi pulovere prea mari pe care mi le împrumuta. N-am înțeles niciodată de ce.

Cred că, în fond, aşa se măsoară iubirea pe care i-o porți cuiva... prin mulțimea de detalii insignifiante pe care le colecționezi cu mare grijă despre el. Îl iubeam pe Benjamin mai mult decât mă iubeam pe mine însămi. Cred că astăzi îl iubesc şi mai mult. Timpul şi-a făcut treaba în ceea ce priveşte durerea, care este mai puțin sfâşietoare acum, dar în ceea ce priveşte sentimentele, n-a făcut decât să le exacerbeze.

Aşadar, când se apropie aniversarea zilei lui de naştere, mi-e greu să-mi păstrez dezinvoltura şi calmul pe care le-am dobândit în ultima vreme. Am o recidivă destul de severă. Îmi neglijez grădina. Nu-i sun pe Richard şi pe Anne, nici pe Yann şi pe Cassandra. Şi ei poartă fără îndoială această povară. Nu, în 11 aprilie, cu două zile înainte de aniversarea

lui, fac ceva de neînțeles chiar şi pentru mine, iau mobilul şi o sun pe Elia, pe numărul ei de la CCT. Este în pauza de prânz şi răspunde cu o uşoară surprindere în voce.

— Amande?

N-am mai văzut-o pe Elia de la înmormântarea lui Benjamin. Mi-a scris câteva SMS-uri la început, nişte mesaje care nu aşteptau cu adevărat răspunsuri. Mă gândesc la tine. Altă dată: Ai toată susținerea mea. Şi ultimul: Sper că eşti bine. Răspunsurile mele erau scurte, impersonale. Mulțumesc, te îmbrățişez. Invariabil aceleaşi. În cele din urmă, a încetat să-mi mai scrie. Nu că nu voiam, dar nu aveam puterea să mențin contactul nici cu ea, nici cu mulți alții.

— Totul este în regulă? mă întreabă ea, întrucât eu nu răspund.

— Da, e bine. Eu...

Nu ştiu efectiv de ce am sunat-o. Îmi caut cuvintele, cu stângăcie:

— Voiam să aflu veşti...

Ininteligibilă, sunt ininteligibilă. Oare Mika e cel care m-a influențat în timpul ultimei lui vizite, încredințându-mă că Elia n-a mai fost niciodată aceeaşi, că n-o mai văzuseră

râzând în hohote? Sau e amintirea aniversării lui Benjamin, cu un an în urmă? Ne întâlniserăm cu toții în sala din spate a unui bar. Un pub irlandez. Erau acolo Yann şi Cassandra, Elia şi iubitul ei de atunci căruia i-am uitat numele, Fred, directorul Casei de Cultură a Tinerilor şi soția lui, Céline, Youssef, antrenorul sportiv care avea mai multe ore pe săptămâna la CCT, şi stagiarul Eliei, Anthony sau Antonin, nu mai ştiu exact, un tânăr drăguț şi deloc timid. Eram o gaşcă simpatică. Berea curgea în valuri. Îmi lăsaseră un loc pe banchetă şi pântecul meu voluminos atingea în permanență masa. Îi făcuseră cadou lui Benjamin un tricou „Supertătic" şi o grămadă de obiecte care aveau legătură cu naşterea lui Manon: dopuri de urechi, somnifere, un biberon roz, o cană de cafea, vitamine şi un portbebe I love my dad. Eu nu beam bere bineînțeles, dar nici nu aveam nevoie, mă simțeam uşor euforică sau pur şi simplu fericită.

Jucaserăm darts, apoi biliard şi, când devenise evident că toată lumea băuse prea mult, Cassandra mă ajutase să târăsc tot grupul afară, unde un kebap deschis nonstop nu aştepta decât ca stomacurile noastră să absoarbă litrii de bere. Acolo încheiaserăm petrecerea.

Da, fără îndoială că această amintire m-a făcut s-o sun pe Elia azi, la prânz.

— Ei bine, totul e în regulă aici..., zice ea în aparat. Vreau să spun... Aceleaşi chestii zi de zi. Copii pierduți, mici genii, puşti enervanți. Rutina zilnică, după cum vezi.

Simt din tonul ei că este tulburată de apelul meu. Şi pe bună dreptate...

— Şi tu? mă întreabă ea.

— Sunt bine.

Nu găsesc nimic altceva de spus. Deja regret că am sunat.

Se lasă din nou tăcerea. O aud cum îşi drege vocea şi cum îşi schimbă poziția pe scaun.

— Ce bine că ai sunat, noi... Voiam să ieşim la un pahar, cu ceilalți, miercuri.

— Miercuri?

— În 13.

Un nou moment de tăcere. Deschid gura, dar gâtul mi-e prea uscat şi nu zic nimic.

— Nu te-am mai văzut de mult timp. Ne-ar face plăcere, să ştii. Ne gândim adesea la tine, dar nu îndrăznim să te sunăm...

Ştiu că acum trebuie să dau un răspuns inteligibil. Îmi înghit nodul din gât şi spun cu vocea cea mai degajată posibil:

— Eu... De ce nu, dar... Ştii, sunt departe...

— Ai putea să rămâi să dormi la Yann şi Cassandra.

Din nou se lasă tăcerea şi o aud pe Elia schimbându-şi poziția pe scaun.

— Ascultă, Amande, ne întâlnim la ora 20, la James Pub, în centrul vechi al Lyonului. După aceea o să mergem să mâncăm un kebap sau o pizza. Dacă Yann şi Cassandra nu te pot primi la ei sau dacă ți-e teamă că deranjezi bebeluşul, poți veni la mine. Am o canapea extensibilă destul de confortabilă.

— Mersi, eu... o să văd eu cum fac, bine?

Nu caut decât să câştig timp. Sunt incapabilă să iau o decizie acum.

— Sună-mă marți seara ca să-mi spui, OK?

— OK.

— Ne-ar face plăcere să te vedem...

Răspunsul meu este acoperit de nişte ţipete, care se aud în spatele Eliei, la celălalt capăt al firului.

— Amande, trebuie să te las, cred că s-au luat doi la bătaie. Sună-mă marți.

— Bine.

A închis.

Mă răzgândesc de vreo douăzeci de ori în zilele următoare. Am somnul chinuit din cauza asta. Nu mă simt în stare s-o sun pe Elia marți seara. Îmi lasă un mesaj vocal, seara târziu, anunțându-mă că, deşi nu ştie sigur dacă vin sau nu, mi-a pregătit totuşi canapeaua extensibilă. Nu ştiu dacă sunt impresionată sau panicată.

Ziua de 13 este pentru mine un adevărat calvar. Gândul la acest drum cu maşina, la sala din spate a barului, la fața lui Youssef, a lui Fred, a lui Céline şi a tuturor celorlalți scrutându-mă cu empatie îmi dă fiori reci. Nu sunt în stare să mă concentrez pe nicio sarcină şi nici să pronunț vreun cuvânt în fața pinului sacru. Mă mulțumesc să răzuiesc scoarța roz cu vârful degetului şi să-mi frâng mâinile. Ştiu că Benjamin ar fi fost de acord cu această ieşire, dar pentru el este uşor. Nu el se va afla în fața celorlalți cu umbra fantomei lui deasupra halbelor de bere.

Julie mă sună după-amiază şi nu răspund, evident. Îmi lasă un mesaj vocal pe care nu îl ascult.

În ce moment am luat o decizie? Nu ştiu exact. În orice caz, nimic din toate astea nu s-a desfăşurat în mod conştient. Totuşi la ora 18, fără să ştiu prea bine cum, mă trezesc în faţa oglinzii din baie machiată, parfumată şi gătită cu o rochie neagră. Ochii îmi sunt prea rimelaţi, rozul de pe buze este prea strălucitor, părul îmi este prea curat şi rochia asta pe care o păstram pentru ocazii deosebite nu este deloc potrivită... Ştiu că, dacă vreau să fiu la timp la James Pub, trebuie să plec acum. Totuşi rămân înţepenită în faţa chipului meu reflectat în oglindă, cu mâinile puse pe marginea chiuvetei. Am o listă întreagă de motive pentru a anula această întâlnire: vor mai fi şi alte ocazii, nimic nu mă obligă să accept invitaţia. Motanul gri nu s-a întors de la vânătoare, nu pot pleca lăsându-l afară. Seara aniversării lui Benjamin nu este cea mai bună dată pentru a-i revedea prietenii. Nu mi-a plăcut niciodată să conduc noaptea.

Nu ştiu ce motiv primează asupra celorlalte, dar în cele din urmă iau o dischetă de bumbac şi tubul de demachiant şi fac să dispară toate culorile de pe faţa mea. Este mai înţelept aşa. Voi merge în altă zi...

Seara, ascult mesajul vocal lăsat mai devreme de Julie. Vocea ei mi se pare şi mai veselă decât de obicei.

„Sună-mă, Amande, am ceva urgent să-ţi spun.”

Ăsta e tot mesajul. Destul de scurt. Stau în fotoliul meu gri. Pe braţul lui, telefonul îmi arată cele câteva cuvinte cu care

mi-a răspuns Elia în urmă cu câteva clipe: Păcat, rămâne pe altă dată. Ar fi trebuit să-i spun adevărul: nu mă simt pregătită, încă nu, în loc să-i îndrug minciuna aia îngrozitoare despre o migrenă puternică.

Ca să nu mă mai gândesc la asta, o sun pe Julie. Vocea ei nu şi-a pierdut entuziasmul din mesajul vocal:

— Salut, Amande! Eşti bine, mi-ai ascultat mesajul?

— Da. Adineauri.

— Te previn, este o veste bună!

— Serios?

— I-am vorbit despre bijuteriile tale din flori unei colege de serviciu. Este agent comercial ca şi mine, pentru zona PACA[6], dar nu despre asta-i vorba... Important este că se căsătoreşte luna viitoare şi că este foarte interesată de conceptul de bijuterii efemere şi naturale...

Julie se întrerupe, pândindu-mi cu aviditate reacția, dar, luată din scurt, eu sunt dezamăgitoare.

— Mai eşti acolo, Amande?

[6] Abreviere pentru regiunea Provența-Alpi-Coasta de Azur (N.t.).

— Da. Da...

— Ai auzit ce-am spus?

— Da...

— Vrea să-i faci o prezentare cu două-trei modele pe care ai putea să i le propui. I-ar plăcea o brățară şi o coroniță de mireasă din flori.

Înghit în sec. Fir-ar să fie, în ce vrea să mă bage Julie?

— Nu eşti obligată să te deplasezi. Pot veni eu la tine în acest weekend, dacă eşti de acord, şi să i le duc la birou luni. Crezi că ar fi posibil?

— Luni...

— Înseamnă că ai la dispoziție trei zile.

Se întrerupe ca să mă lase să mă gândesc.

— Eu... ştii, n-am făcut niciodată aşa ceva cu adevărat... Modelele pe care le-ai văzut nu erau decât nişte încercări, nimic serios... Le făceam ca să treacă timpul.

— Ai talent, te pricepi să asociezi culorile şi formele. Şi ăsta este cel mai important lucru, Amande, ochiul, nu aspectul tehnic. Pentru asta, vei găsi tot ce-ți trebuie într-un magazin cu articole pentru activități creative. Închizători, lipici, ce ştiu eu! Tu eşti aia creativă, o să ştii de ce ai nevoie!

— Fir-ar să fie, Julie...

Mă ridic din fotoliu şi încep să merg încolo şi-ncoace prin bucătărie, cu nervozitate.

— N-am făcut niciodată...

— Nu pun presiune pe tine, Amande, este o simplă propunere. Dar tipa era foarte entuziasmată. Nu e vorba decât de două-trei brățări şi coronițe. Doar ca să-i arăți cum lucrezi.

— Trei zile, zici?

— Da. Pot să trec eu să le iau duminică dimineața.

Mă opresc lângă fereastră. Noaptea neagră nu-mi permite să văd grădina cu precizie, dar ştiu că azi-dimineață am descoperit primele flori de căpşun. Nişte petale albe delicate dispuse în jurul unei inimi galbene. Ştiu că această inimă se va îngroşa mai târziu pentru a da naştere unei căpşuni verzi, apoi roşii. Lalelele nu s-au deschis încă. Dar nu e decât o chestiune de zile. Încerc să vizualizez brățările şi

coronițele şi mă gândesc că florile căpşunului meu ar merge de minune cu brânduşele şi cu zambilele...

— Nu vreau să pun presiune pe tine, Amande. Îți repet, este doar o ocazie pe care ți-o ofer. Dacă merge, am putea lansa conceptul şi pentru alte căsătorii... Şi dacă nu-i place, atunci o lăsăm baltă, e foarte simplu. Îți dau brățările înapoi şi nu mai vorbim despre aşa ceva.

— Am priceput...

— Vrei să încerci?

— Da. Nu-ți promit nimic, dar vreau să încerc.

— Super! Vin să le iau duminică dimineață. OK?

— OK.

— Te îmbrățişez.

— Şi eu.

— Pe duminică!

Închidem. Nu prea ştiu în ce mă bag, dar un lucru e sigur: Julie tocmai m-a scos dintr-o pasă proastă şi m-a scutit de o recidivă temporară.

Încep să desenez pe o foaie de hârtie brățările şi coronițele, ceea ce mă ajută să le vizualizez. Schițez clopoțeii mov ai zambilelor, forma de trompetă, atât de deosebită, a narciselor, petalele violet intens ale brânduşelor, iedera încolăcită printre flori, aducând o tuşă de verde, şi părăluțele proaspete, simple, pentru o tuşă de alb care purifică. Concep diferite modele. Unul foarte colorat, în nuanțe de albastru, mov şi violet, realizat din brânduşe, zambile şi violete sălbatice. Acesta este energic, plin de vitalitate. Desenez un model mai simplu, pur, alb. Părăluțe, narcise şi flori de căpşun împletite cu iederă. Problema o constituie florile de căpşun: nu mă pot hotărî să le rup şi să ucid fructul care se va naşte. Mă gândesc la o altă soluție: să cumpăr sau să plantez în grădină o altă varietate. Între timp, concep un al treilea model, minimalist: un fir de iederă înfăşurat pe încheietură şi o narcisă ca unic ornament, ca la balurile de absolvire americane. Cât despre bentițe, le prezint urmând aceleaşi modele: colorat, pur şi minimalist.

A doua zi, mă duc la centrul comercial pentru a mă echipa cu materialele necesare pentru realizarea bijuteriilor mele: lipici pentru flori, panglică şi sfoară din iută. Pe drumul de întoarcere, mă opresc la magazinul cu articole de grădinărit. Trebuie să rezolv o dată pentru totdeauna problema înlocuirii florilor de căpşun.

— Vreți nişte flori albe? De la o plantă care ar fi deja înflorită?

Cererea mea pare s-o surprindă pe angajată, dar încearcă să răspundă la ea cu seriozitate.

— Ce mărime să fie florile?

— Mici. Delicate, dacă este posibil.

Ochii i se luminează brusc. Tocmai i-a venit o idee.

— Cunoaşteți merişorul-de-stâncă?

— Merişorul-de-stâncă? Nu...

— Este un arbore surprinzător. Un arbust mai degrabă. Este deja înflorit acum. Florile sunt minuscule şi albe, în formă de stele. Cresc în ciorchini deşi, ceea ce creează impresia unui voal alb în jurul arbustului. Este o plantă robustă, poate rezista până la minus 30 de grade.

În timp ce-mi vorbeşte, îmi face semn s-o urmez în magazin. Ne îndreptăm spre sera exterioară. O ascult cu senzația tot mai clară că merişorul-de-stâncă este fix planta pe care o caut. Mii de steluțe albe...

— Este un arbore care o să vă uimească în fiecare anotimp. Primăvara, prin florile lui înstelate, vara, pentru fructele mici şi zemoase, merişoarele. Mai întâi sunt roşii, dar devin

purpuriu-închis. Seamănă cu nişte coacăze mici şi sunt comestibile. Sunt excelente în tarte sau ca dulceaţă.

În acest moment sunt deja sedusă, dar ea adaugă, dându-mi lovitura de graţie:

— Şi toamna, frunzişul i se colorează în verde-bronz, apoi în verde-închis, după care devine roşu-arămiu strălucitor.

Am intrat în seră. Face o scurtă pauză.

— Am unii pe acolo...

O urmez pe o alee lăturalnică şi ne oprim în faţa a trei merişori-de-stâncă în ghivece, împodobiţi cu mii de steluţe albe. Îmi strălucesc ochii.

— Este perfect.

Mi-e greu să-mi iau ochii de la merişorul meu de stâncă atunci când conduc pe drumul de întoarcere. O să-l pun în pământ chiar azi, imediat ce ajung acasă, de fapt. Vreau să-l văd cum creşte în grădina mea, cum se combină cu verdele pinilor şi cu nuanţele de albastru şi de mov ale florilor mele. Unde o să-l pun? Vreau să-i ofer un loc de calitate. Însorit, dar nu prea mult. Vreau să-l văd din camera de zi. Să mă minunez în fiecare dimineaţă privindu-l. Apoi mă gândesc... Paul avea salcia lui. Doamna Hugues are grădina şi merii ei. Benjamin are pinul lui sacru. Merişorul-de-stâncă va fi

pentru Manon. Pentru frumoasa şi minunata mea Manon. O ploaie de stele, un fruct dulce şi strălucirea a mii de rubine...

21

Mae va ajunge la mine pe 1 Mai. De Ziua Muncii. Şi a lăcrămioarei deopotrivă[7]. Asta mă anunță Cassandra la telefon, într-o frumoasă dimineață de la sfârşitul lui aprilie. Încă lucrez la brățările şi la coroniţele comandate de colega de serviciu a lui Julie. Modelele pe care i le-am trimis prin Julie se pare că au convins-o. A decis să aleagă modelul alb, pur, pentru ea, iar pentru cele patru domnişoare de onoare, brățări şi coroniţe din modelul cu nuanţe de albastru şi de mov. O comandă de zece bijuterii, complet nesperată, care m-a luat pe neaşteptate, dar care a intensificat şi mai mult entuziasmul lui Julie. „O să-ți fac un site", a declarat ea. De atunci, zilele mele sunt ocupate cu realizarea acestor bijuterii, deoarece căsătoria are loc peste câteva zile, şi cu plantarea de noi flori – dalii, liliac californian, clematite cu flori mari – căci, dacă primesc comenzi noi, aşa cum prezice Julie, va trebui să le pot onora.

La telefon, în această frumoasă zi de sfârşit de aprilie, Cassandra planifică să mi-o aducă pe Gândăcel.

---

[7] În Franța, 1 Mai este şi Sărbătoarea Lăcrămioarei, când, potrivit unei tradiţii datând din secolul al XVI-lea, bărbaţii oferă femeilor un buchet de lăcrămioare (N.t.).

— Am putea să venim în 30 aprilie seara şi să petrecem noaptea la tine. Richard a zis că ai o canapea extensibilă... Asta i-ar permite lui Mae să doarmă prima noapte la tine, în prezența noastră...

— Bineînțeles. O să vă pregătesc cina.

— Eşti o scumpă! Am pleca în dimineața de 1 Mai. Yann a rezervat două zile la un hotel cu spa. Ne-am întoarce s-o luăm pe Gândăcel în 2 mai, seara, dacă eşti de acord. Crezi că o să fie bine?

— Bineînțeles.

Sfaturile şi recomandările nu mai contenesc, o simt pe Cassandra un pic îngrijorată că se desparte de Mae pentru patruzeci şi opt de ore. Îmi închipui că este perfect normal, că şi eu aş fi reacționat la fel.

— Bun, nu vreau să te plictisesc prea mult, conchide Cassandra. Îți voi lăsa o listă de indicații şi o să mai vorbim în timpul cinei...

— Desigur.

— Să nu faci nimic pentru desert, o să trecem pe la Pain d'Or să luăm un tort de căpşuni.

— OK. Mă bucur. Sunt cele mai bune torturi de căpşuni din Lyon...

Am pregătit cu grijă sosirea lui Mae. Am dezinfectat fiecare locşor din casă. Am cules flori şi am făcut numeroase buchete, pe care le-am pus cam peste tot.

— O primeşti pe regina Angliei? s-a mirat Julie când a venit pe 29 aprilie, dimineața.

— Nu, pe nepoțica mea.

A scos un fluierat admirativ, declarând că ea n-a văzut niciodată casa atât de strălucitoare. Julie a venit să ia brățările şi coronițele. Căsătoria va avea loc chiar astăzi. Ea le va livra miresei şi domnişoarelor de onoare în schimbul unui mic comision, ne-am pus de acord. Bijuteriile sunt depozitate în frigider ca să-şi păstreze întreaga prospețime.

— Ți-am adus asta, îmi zice Julie scoțând din geanta ei de mână o frumoasă hârtie de mătase gri sidefat.

Împachetăm cu mare grijă brățările şi coronițele, individual. Rezultatul este foarte profesionist, după cum afirmă Julie de zece ori la rând, cu din ce în ce mai mult entuziasm.

— Dă drumul la aerul condiționat din maşină, zic eu, ca să stea la rece până în ultimul moment.

— OK.

În prag, Julie îmi întinde un cec pe care trebuie să-l recitesc de mai multe ori ca să fiu sigură că am înțeles bine. O sumă din trei cifre la care nu mă aşteptam.

— Eşti sigură?

— Absolut sigură.

— Materia primă n-a fost aşa de scumpă...

— Dar ochiul artistei, da!

Mă lasă aşa, cu gura căscată, în prag, şi dispare cu bijuteriile mele, la volanul maşinii ei albastre. Un cec cu o sumă din trei cifre... Prima mea plată după luni bune.

Musacaua este gata, pusă pe masa din bucătărie şi aburindă, dar noi avem alte griji: să ne minunăm de progresele lui Mae, s-o privim cum apucă tot ce-i este la îndemână, cum râde în hohote când Yann apare din spatele canapelei. Este incredibil ce mult s-a schimbat în câteva săptămâni.

— Vrei s-o ții? O să-ți arăt jucăriile ei.

Cred că este vorba mai mult despre un test la care sunt supusă: vor să se asigure că n-o să le scap odorul din braţe imediat ce se vor întoarce cu spatele. Îl trec fără prea mari probleme.

Pe podeaua bucătăriei, Cassandra începe să despacheteze o geantă mare, plină cu jucării. Animăluţe din pluş – dintre care unele fuseseră cumpărate pentru Manon –, cărţi cu diferite texturi, o cutie muzicală cu cântece de leagăn, zornăitoare de toate culorile şi jocul preferat al lui Mae...

— Marionete pentru degete, este înnebunită după ele!

— Serios? o întreb sceptică, uitându-mă fix la şosetele tărcate menite să reprezinte un leu, un câine şi o fetiţă.

— Da. Yann se pricepe la aşa ceva. Joacă pentru ea în fiecare seară câte o piesă scurtă, adoptând mai multe voci. Ea râde în hohote, o să vezi!

A doua geantă pe care Cassandra o despachetează în faţa mea conţine o cădiţă din plastic, ca să-i fac baie lui Mae, şi obiectele indispensabile: săpun delicat pentru piele, mănuşă din microfibră, broscuţă care pluteşte şi scuipă apă, covoraş antiderapant.

— Vrei să-i facem baie amândouă în seara asta? Ca să fii pregătită pentru mâine-seară.

Aşa că o punem pe Mae în cădița ei, iar cădița, în cada mea din baie.

— O să te uzi oricum, mă informează Cassandra. Uneori, eu îmi pun direct costumul de baie.

Bun. Sunt avertizată. Spălăm trupuşorul dolofan al lui Mae, care se zbate când îi atingem picioarele şi scutură din cap când îi frecăm fața cu mănuşa.

Cred că nu mă descurc prea rău, căci Cassandra mă lasă după aceea s-o şterg, apoi să-i curăț urechile, să-i pun scutecul şi s-o îmbrac cu o pijama din molton. Când ieşim pe culoar, Yann tocmai termină de montat pătuțul pliant pe care l-au adus. Îl pune în camera mea, unde vor dormi toți trei în seara asta.

— Dacă vrei, poți să-l instalezi în camera de zi după aceea, cum preferi.

Ştiu deja că Gândăcel va dormi cu mine. Mi-e prea frică să nu i se întâmple ceva.

— Bun, declară Cassandra. O s-o culc şi apoi vom putea lua cina liniştiți ca între adulți.

Se izolează în camera mea pentru a-i da să sugă masa de seară, iar eu şi Yann ne întoarcem amândoi în camera de zi.

— Vrei să stai jos? îi propun trăgându-i un scaun.

El se aşază. Scot din dulap o sticlă de porto şi din frigider un rest de vin alb dulce.

— Cum merge cu serviciul? îl întreb în timp ce aranjez pe masă paharele pentru aperitiv.

— Cred că o să mă retrogradeze.

— Să te retrogradeze?

— Nu le prea plac tipii care pleacă la ora 17 fix în fiecare zi.

— Dar îți faci treaba, nu?

— Bineînțeles. La fel de bine ca toți ceilalți. Dar nu asta-i problema. În firmele astea mari, problema e cu cei care stau până la ora 8 în open space.

Oftez cu amărăciune pentru a-i arăta că-l compătimesc, dar el continuă:

— Mi se rupe, ducă-se! Îmi închipui că mă vor retrage din proiectul ăsta nou şi mă vor trimite înapoi în departamentul

R&D[8] pe un proiect oarecare ce nu mai avansează de ani întregi.

— Te vor marginaliza?

— Cu siguranță. Dar asta o să-mi permită să plec şi mai devreme în fiecare zi.

Zâmbeşte. S-a schimbat. Probabil că, dintre noi cinci, el s-a schimbat cel mai mult. Cred că Benjamin ar fi fost mândru de el. Nu mai e soldățelul aflat în slujba industriei farmaceutice şi care nu făcea valuri.

— Şi Cassandra? S-a întors la spital?

— Săptămâna trecută.

— Şi cum îi este?

— Bine. Chiar foarte bine. Degeaba tot zice că era fericită în concediu de maternitate, cred că bârfele despre doctori şi asistente îi lipseau.

— Şi Richard cum se simte?

[8] Abreviere de la Research & Development (Cercetare şi Dezvoltare) (N.t.).

— Mai bine. Iese în oraş mai des, merge la CCT să asiste la repetiţiile unui puşti pe care-l cunoştea Benjamin, Mika parcă.

Surprinsă, dar fericită, umplu paharele cu aperitiv. Yann îl ia pe al său, după care mă interoghează şi el:

— Dar tu? Până când mai ai concediu fără plată?

Prefer să beau o înghiţitură zdravănă de porto. Te ajută să scapi de întrebările dificile.

— Teoretic, până în iulie.

— Ah...

— Da.

Simt clar că acel „ah” incită la mai multe precizări, dar nu am. N-am sunat-o niciodată pe directoarea de resurse umane, în pofida mesajului vocal pe care mi l-a lăsat în urmă cu două săptămâni. Vrea să ştie unde sunt, dacă am de gând să mă întorc, dacă am găsit altceva... Încerc să câştig timp. O fac pe mortu-n păpuşoi.

— Te descurci? Vreau să spun... financiar vorbind?

O nouă înghițitură de porto. Aproape că mi-am golit paharul.

— Da. Mai rezist câteva luni. Chiria nu este foarte mare şi eu nu sunt foarte cheltuitoare. În plus, cred că am găsit un mod de a mai face un ban.

Ridică din sprâncene. I-am stârnit curiozitatea.

— Confecționez bijuterii din flori de grădină. Bijuterii efemere, care rezistă doar cât ține un eveniment.

— E original!

Încerc să desluşesc un pic de scepticism pe fața lui Yann, dar nu există aşa ceva. Bea o gură de porto şi se încruntă din nou:

— Şi permanente?

— Poftim?

— Te-ai gândit să creezi şi nişte bijuterii din flori care să fie permanente?

— Nu... Nu chiar... Specificul plantelor este că nu durează...

— Bineînțeles. Bineînțeles. Dar trebuie să existe o tehnică pentru a îngheța florile tale în timp.

Cel care vorbeşte acum este inginerul din el.

— Precum tehnologia care permite crearea de trandafiri eterni?

— Mă îndoiesc că poți realiza procedeul de liofilizare a plantelor aici, dar trebuie să existe alte tehnici...

În acest moment, Cassandra îşi face apariția, încheindu-şi cu calm nasturii de la cămaşă.

— Lui Gândăcel nu îi era foame.

Se lasă să cadă pe un scaun, în fața noastră. Mă ridic să-i pregătesc un aperitiv fără alcool – fiindcă alăptează – şi o aud întrebând:

— Ce e cu discuția asta despre liofilizare?

Ce bine e să-i am pe amândoi aici, în bucătăria mea. Cassandra, cu un genunchi ridicat şi îndoit la piept, luând cu lingurița din tava cu musaca, fiindcă „moare de foame”, Yann, lăsat pe speteaza scaunului, învârtindu-şi cuburile de gheață din pahar, şi eu, aşezată turceşte pe scaun,

mângâindu-mi motanul gri care s-a cuibărit pe genunchii mei.

Absența lui Benjamin planează încă deasupra capetelor noastre, dar suntem atât de senini, atât de relaxați. Este prima dată când ne apropiem atât de mult de ceea ce eram înainte de accident. Destinşi, fericiți că suntem împreună, spontani şi zâmbitori.

Când începem să mâncăm musacaua direct din tavă – am renunțat să mai scot farfurii –, vorbim despre Benjamin. Despre petrecerea de ziua lui, din aprilie anul trecut, despre usturătoarea înfrângere la darts, despre festivalul Reggae Sun Ska la care ne dusese, cu doi ani în urmă.

Rămânem la masă până la ora 1dimineața, amestecând amintirile despre Benjamin şi anecdotele despre Mae. Musacaua este terminată de Cassandra, care pare înfometată.

— E din cauza alăptatului, se justifică ea.

Tortul de căpşuni a fost devorat, iar vinul de Porto, dat pe gât. Pe la ora 1, în sfârşit, Yann, mai rațional, declară:

— Am face bine să ne ducem la culcare. Mâine avem de mers.

Aşa că se ridică amândoi, căscând uşor. Yann o îmbrăţişează pe Cassandra, care se abandonează în braţele lui. Chiar şi aşa, deşi îmi amintesc de cuplul meu dezrădăcinat, sunt fericită să-i am la mine acasă.

— Hai, trebuie să ne culcăm. Pe mâine, Amande.

— Pe mâine. Vise frumoase!

— Noapte bună.

Îi privesc cum dispar în capătul holului şi cum se închid în camera mea. Sunt un pic ameţită de la băutură şi mă culc îmbrăcată pe canapea, chiar fără s-o mai desfac.

La începutul lunii mai, Lucie Hugues era întotdeauna foarte ocupată, după cum o atestă cele zece calendare agăţate pe pereţii camerei mele de zi. Să planteze bulbii de vară, să butăşească florile, să pună muşcatele în jardiniere, să semene morcovii, să planteze tomatele, să facă tăieri de rodire la meri... Şi eu sunt ocupată în primele două zile din luna mai, dar sarcinile mele sunt de altă natură. Să-i dau lapte cu biberonul lui Mae. Să schimb scutecele, să agit zornăitorile, să mă joc de-a cucu-bau, ascunzându-mi chipul cu mâinile, şi s-o privesc râzând în hohote. Să-i fac cunoştinţă cu motanul gri şi să-i observ curiozitatea din ochi.

— El este motanul meu, Gândăcel. El m-a adoptat şi nu invers. Pisicile fac asta uneori. Vino, Gândăcel, o să-ţi arăt mii de steluţe albe.

O duc pe Mae în braţe până la merişorul-de-stâncă. O las să rupă steluţele albe cu degetele ei minuscule. Suflu peste ele şi steluţele zboară ca un nor care se risipeşte. Ochii îi strălucesc. O duc la pinul sacru şi, cu vocea plină de emoţie, i-o prezint lui Benjamin.

— Ea este Gândăcel, Ben... Este ea. Este nepoata ta. Priveşte-o cât este de frumoasă.

Gândăcel nu înţelege mare lucru la pinul sacru. Îşi suge degetele, cuibărită în braţele mele.

— Ţi se pare ciudat, nu-i aşa, să mă vezi cu un bebeluş în braţe... Şi mie mi se pare ciudat... Sunt atât de mulţumită că fratele tău şi Cassandra mi-au lăsat-o... Cred că mă ocup bine de ea. În orice caz, mă străduiesc. Acum este ora siestei, dar după aceea o să ne jucăm cu marionetele... Adoră marionetele.

Când Mae doarme, nu îndrăznesc să ies din casă. Mi-e frică să nu-i aud plânsetele. Rămân în camera de zi, dar mă duc să ascult la uşa camerei ei din zece în zece minute.

Îi inventez spectacole de marionete cu lei care vor să prindă fetiţe şi cu câini care salvează fetiţele, punând leii pe fugă. În baie, inventez povestea broaştei căreia îi era frică de apă,

dar care era obligată să se spele. Mae nu înțelege nimic, dar râde. Are un râs exploziv, adorabil, un râs de bebeluş care o să mă facă să-mi dea lacrimile. O iubesc deja. Încerc să-mi închipui cât de mult o voi iubi când va avea doi ani, apoi cinci, apoi opt, când va veni în vacanță la mine şi mă va ajuta să plantez bulbi, când o să-i fac tarte Tatin şi când vom merge să ne plimbăm la cascada Say.

Mi-ar plăcea ca Yann şi Cassandra să nu se mai întoarcă niciodată. Ne dăm în leagăn, eu stau pe scaunul leagănului, ea, pe genunchii mei. Țipă şi, când opresc leagănul, bate din palme ca să continui. Când îşi bea laptele cu biberonul, cu ochii pe jumătate închişi, scoțând nişte gemete de plăcere, îi sărut părul de bebeluş şi număr orele pe care le mai avem de petrecut împreună.

Uneori, cele două imagini se amestecă şi nu mai ştiu dacă simt mirosul de bebeluş al lui Mae sau pe cel al lui Manon; aşa că e suficient să mă uit la pupilele ei albastru-închis, pupilele Cassandrei, şi imaginea lui Manon dispare.

Da, mi-ar plăcea ca Yann şi Cassandra să nu se mai întoarcă niciodată, totuşi sunt fericită să-i văd pe treptele casei mele, cu chipul odihnit, cu ochii strălucitori, în 2 mai seara. Cred că această pauză le-a făcut bine. O sărută pe Mae, mai s-o sufoce, o îmbrățişează strâns şi eu mă străduiesc să mă calmez. Cu toate acestea, e dureros...

— Cum a fost? mă întreabă Cassandra, sărutându-i mânuțele dolofane.

— Foarte bine... Chiar foarte bine...

Cred că îşi dă seama că sunt emoționată, fiindcă îmi pune o mână pe obraz şi declară:

— Ai trecut testul. Acum poți deveni bona noastră oficială. Ai prioritate absolută în fața tuturor membrilor familiei noastre. Îți promit!

Îi zâmbesc, emoționată, încercând să-mi stăpânesc lacrimile.

— Şi vrem să te vedem mai des! adaugă Yann.

— Dacă nu, îți retragem titlul, plusează Cassandra.

Nu-mi doresc decât asta, evident. Aşa că promit cu voce tremurătoare.

— Da... Promit... Voi veni mai des.

— Doar n-o să plângi, Amande!

— Nu. Nu, promit.

Râde şi mă trage în brațele lui. Aşa că încep să plâng de-adevăratelea pe umărul lui, iar el mă mângâie uşor pe păr.

22

În cursul lunii mai, ies mai des din casă decât am făcut-o într-un an întreg. Mă duc de mai multe ori la producătorul de legume pentru a-mi lua semințe şi bulbi. Mă duc la veterinar pentru a controla starea de sănătate a motanului. După aceea merg la farmacie ca să-i cumpăr vermifug şi un tratament preventiv antipurici. În altă zi, trebuie să trec pe la magazinul cu produse de grădinărit. Am făcut atâtea progrese în domeniu, încât acum îmi trebuie nişte unelte mai sofisticate. Îmi reînnoiesc, de asemenea, şi garderoba. Trebuie s-o recunosc: kilogramele pe care le-am pierdut după accidentul lui Benjamin nu se vor pune la loc. Nu voi mai avea probabil niciodată aceeaşi siluetă ca înainte şi m-am săturat să înot în pantaloni prea mari.

Mă mulțumesc totuşi cu ieşiri nu foarte riscante, cu puține interacțiuni sociale, dar este un prim pas.

Julie se întoarce pe la mijlocul lunii, cu toate geamurile de la maşina ei Twingo albastră coborâte, cu pletele în vânt. Sunt în grădină, unde ea năvăleşte ca un uragan.

— Amande! N-am putut veni mai devreme! M-au trimis în prospectare pe lângă Marsilia! Vacanță anticipată, dar numai pe hârtie! Pentru că în realitate am alergat două săptămâni fără încetare! Marsiliezii sunt duri în afaceri, dacă ai şti!

Se opreşte ca să mă îmbrăţişeze şi să mă studieze din cap până-n picioare.

— Ce mai faci?

— Bine.

— Ai haine noi?

— Da.

— Bun, am alte comenzi pentru tine!

— Ce?

Las să-mi cadă grebla şi îmi şterg mâinile pline de pământ pe pantalonii mei cei noi.

— Îmi pare rău, n-am avut timp să-ți comunic impresiile despre bijuteriile tale de căsătorie, dar, evident, atât domnişoarele de onoare, cât şi mireasa le-au adorat! Verişoara miresei era prezentă, evident, şi se căsătoreşte în iunie. Vrea să aibă aceeaşi coroniță. În privința brățării, ar vrea nuanțe de roz. Ai avea ceva?

Mă ia pe neaşteptate, ca de obicei.

— Roz?

— Da, roz.

— Nu. Am lalelele mele, la o adică... roşii şi galbene... dar nu roz. Ar trebui să aştept să-mi înflorească daliile. Le-am plantat acum mai puțin de-o lună...

— O să găsim ceva, nu-ți face griji!

Zâmbesc, observând modul în care se implică în acest proiect.

— Am putea adăuga nişte flori din ghiveci, deja înflorite. Asta ți-ar permite să-ți completezi colecția şi să-ți diversifici oferta. Căci n-o să ne oprim aici.

— Nu?

Îşi scoate telefonul mobil din buzunarul de la spate al blugilor, îl deschide şi îmi arată câteva fotografii.

— Mi-am permis să-ți pozez bijuteriile şi le-am postat pe rețelele sociale ca să sondez terenul.

— Ce?

Să nu subestimez niciodată hotărârea lui Julie. Asta va fi lecția mea de astăzi.

— Nu te speria, Amande! Oamenii mă întreabă dacă ai un magazin online unde ar putea comanda.

Fac ochii mari, uluită. Julie este în culmea excitației.

— Este ultrapozitiv! Asta înseamnă că există cerere!

Cred că sunt uşor panicată. Entuziasmul lui Julie. Surpriza. Un an fără să lucrez, retrasă în mine însămi, închisă în casa asta veche.

— Vom mări grădina. Vom ridica o seră. Vom... vom cumpăra plante în ghivece. Vei putea chiar să le ții înăuntru în timpul iernii.

Totul se întâmplă prea repede, cred. Mai am puțin şi mă sufoc în mijlocul grădinii. Noroc că Julie îşi dă seama şi mă ia de braț.

— Hai să bem ceva rece, este foarte cald afară.

Odată ajunse înăuntru, în fața a două pahare cu suc de portocale, Julie se calmează şi îşi încetineşte debitul verbal.

— Voiam să-ți mai dau o veste, dar ai avut prea multe emoții astăzi. Nu vreau să te văd că faci un infarct.

Mă ia peste picior, bineînțeles.

— Entuziasmul tău debordant este de vină, subliniez eu. Sari pe mine ca un cățeluş!

— Ba e latura ta de bunicuță, ripostează Julie.

— De bunicuță?

— Da. O bunicuță care se teme să-şi schimbe oricât de puțin obiceiurile. Care se pierde imediat ce vine vorba despre ceva nou.

Mă simt vexată, dar încerc să nu i-o arăt.

— N-am înființat niciodată o firmă.

— Şi nici nu-ți cer asta. Mă voi ocupa eu de partea administrativă. Tu nu vei face decât să creezi.

— Atunci care-i vestea cealaltă?

De data asta cedează, satisfăcută că a obținut ce voia:

— Pe 10 şi 11 iunie are loc un salon al artelor şi artizanatului la Clermont-Ferrand. M-am gândit că am putea să expunem.

— Să expunem?

— Să avem un stand, să expunem creaţiile tale. Ar fi o ocazie unică de a-ţi face cunoscută activitatea.

— Dar...

Dă ochii peste cap, prefăcându-se exasperată:

— Dar?

— La drept vorbind, nu am activitate deocamdată... Doar câteva comenzi trecute din mână în mână.

— Tocmai.

— Tocmai?

— Ar fi ocazia perfectă să-ţi creezi firma. Să-i dai un nume, o existenţă legală, să-ţi creezi un site...

— Eu nu...

— Mă voi ocupa eu de asta. Ți-am spus-o. Dacă eşti de acord, evident.

Preț de o clipă, păstrez tăcerea. Julie are privirea ațintită asupra mea. Aşteaptă. Eu privesc pe fereastră panglicile care zboară în copacul lui Paul. Mă gândesc la apelul directoarei mele de resurse umane, pe care n-am mai sunat-o înapoi, mă gândesc la ce i-am povestit lui Yann seara trecută, la ideea lui de a-mi face florile permanente pentru a-mi lărgi oferta, apoi mă gândesc la Lucie Hugues care crea rochii, perdele şi cuverturi chiar aici, în casa fericirii ei. Se ducea în oraş o dată pe săptămână pentru a-şi lăsa creațiile în magazine. Cred că acest ultim gând mă convinge până la urmă.

— Sunt de acord, zic. Vreau.

Julie este mulțumită. Pecetluim pactul cu o strângere de mână solemnă.

— Trebuie să te previn, bătrânica mea Amande, că va fi lume la acest salon. Multă lume. Sute de vizitatori. Va trebui să nu te panichezi.

Prefer s-o ignor şi mă ridic pentru a-mi mai turna încă un pahar cu suc de portocale.

— Haide, nu te bosumfla. De altfel, cu toată discuția asta, am uitat să-ți spun ceva... Eşti încântătoare în noile tale haine.

Asta-i Julie. Manierată până-n măduva oaselor.

Radioul portabil difuzează melodia celor de la The Platters. Only You. Una dintre favoritele mele. Am avut întotdeauna o slăbiciune pentru cântecele de altădată. Julie are probabil dreptate în privința laturii mele de bunicuță... Dar nu-mi pasă, cânt peste versuri, cânt de mama focului în grădină. Vremea se îndreaptă spre vară, blând şi liniştit. Tufele mele de tomate cresc văzând cu ochii. Daliile vor înflori mai repede decât am prevăzut. Primele flori de căpşun s-au transformat în sfârşit... Au format nişte minuscule căpşuni verzi, care cu trecerea zilelor se vor umple cu soare şi vor căpăta o frumoasă tentă roşie. Va trebui să mai am răbdare, dar ce înseamnă câteva săptămâni în comparație cu ceea ce am realizat deja în grădină? Vestea m-a bucurat şi continui să cânt, acoperind vocea care iese din radioul meu.

Căpşunile, soarele, luna plină din această seară, dar şi bijuteriile pe care le-am desenat şi care nu aşteaptă decât ultimul moment pentru a fi create mă umplu de bucurie. Rozul nu mai este o problemă. La sfatul lui Julie, am cumpărat nişte bulbi de brânduşe de toamnă deja înflorite, pe care i-am pus în pământ. Florile mi-au înveselit grădina şi vor fi perfecte în brățara miresei. Acum lui Julie nu-i stă mintea decât la salonul din 10 şi 11 iunie. Mă hărțuieşte fără încetare, cerându-mi tot felul de acte doveditoare pentru crearea firmei noastre. Mă asigură că totul este foarte simplu:

— Am nevoie de ele pentru înregistrarea SAS-ului[9].

O las să administreze firma. Eu am suficient de lucru aici... După grădină, va trebui să mă ocup de lumânările parfumate pentru ritualul lunii pline din seara asta, care va avea loc la poalele merişorului-de-stâncă, bineînţeles.

Am vrut să trec pe la pinul sacru seara, înainte de a mă apuca de lumânările parfumate. Stau în picioare pe micuţul taburet, cu gâtul întins la maximum, cu ochii plini de uimire.

— Fir-ar să fie, Ben, nu-mi vine să cred...

Ştiam că se pune ceva la cale în scorbură... Masculul dispăruse. Femela măcăleandru mă privea ciudat şi scotea nişte ţipete neobişnuite când m-a văzut venind...

— Nu este incredibil, Ben? Sunt...

Mijesc ochii şi încerc să le număr.

— Cinci. Sunt cinci.

Cinci ouă de un alb-albăstrui, cu pete mici roşii, ascunse în fundul scorburii, în cuib. Cinci ouă în pinul meu sacru. E

[9] Abreviere de la societate pe acţiuni simplificată (N.t.).

ceva la fel de frumos ca deschiderea florilor sau ca formarea căpşunilor mele verzi. E viața care se ascunde cam peste tot în jurul casei mele.

Poziția este inconfortabilă, dar rămân aşa secunde bune, sub privirea neîncrezătoare a mamei măcăleandru.

— Tu ne-ai făcut asta? Tu singură?

Ochii ei rotunzi şi negri continuă să mă fixeze.

— Bravo! Bună treabă. Cinci puiuți dintr-un foc...

Capul i se înclină uşor. Mi-ar plăcea să cred că-mi înțelege cuvintele şi că reacționează la ele, dar cred că, de fapt, îşi schimbă unghiul de observație ca să mă vadă mai bine.

— Nu-ți face griji. N-o să le fac rău puilor tăi. Ştiu ce înseamnă asta... De altfel, o să cobor, bine?

Sar jos de pe taburet şi îl pun la loc cum era inițial, cu pernuța albastră pe el.

— Ştii, am venit doar să vorbesc cu Ben, nu să te deranjez...

Era aproape noapte când m-am întors, dar nu mai vorbisem cu Benjamin de o bună bucată de timp. Am pregătit cina în timp ce am pus la topit restul de ceară pentru lumânările

mele. M-am fript la degete, m-am înfuriat, am înjurat, am răsturnat cratița cu ceară pe gresie, dar am reuşit să fac vreo zece lumânări turnate în dopuri vechi de la sticle din plastic. În seara asta, o să depun lumânări la poalele merişorului-de-stâncă. Nu pentru morți, nu. Nu în seara asta. Pentru toate persoanele pe care le cunosc care mi-au înveselit viața în ultimele luni şi care merită o atenție deosebită, o mulțumire. Toate acele persoane asupra cărora aş vrea să vegheze luna, aşa cum o face cu mine...

Aşa că mănânc rapid, observând lenta urcare a lunii pe cerul negru. Motanul este cocoțat pe pervazul ferestrei. Şi el o aştepta.

Când ies din casă, luna este deja în înaltul cerului. Grădina este încremenită. Pinii abia dacă tresar în adierea uşoară a serii. Crengile salciei sunt neclintite. Frunzele le acoperă din nou. Copacul lui Paul are un aer mai puțin melancolic aşa, mai proaspăt, mai vesel. În general, împrejurimile casei mele par diferite acum, că a venit primăvara.

Paşii mei sunt înăbuşiți de iarba înaltă. Motanul gri se strecoară în urma mea, vioi, tăcut.

Gata. Am ajuns. Suntem lângă merişorul-de-stâncă. Steluțele lui albe reflectă lumina argintie a clarului de lună. Este frumos aşa. Mai frumos decât în plină zi. Este scăldat de o aură misterioasă. Iau câteva stele minuscule între degete. Mi le imaginez pe degetul inelar, apoi la urechi şi la încheietură, la gât, în decolteu. Trebuie să găsesc o modalitate de a le conserva. Cu orice preț. Voi studia

chestiunea mai târziu. Deocamdată trebuie să-mi aprind lumânările. O flacără pentru fiecare persoană la care mă voi gândi.

Prima i-o dedic lui Richard. De ce? Nu ştiu exact. Fără îndoială, pentru că a fost cu mine când am născut. Asta a creat ceva între noi, cred, ceva mai puternic decât simpla recunoştinţă pe care i-o datorez. Aşa că aprind o primă lumânare pentru Richard. Pentru ca el să-şi revină în mod durabil. Nu, definitiv. Următoarea este pentru Anne. Anne care este în pragul excursiei sale educative la mare şi îşi caută flacăra în privirea copiilor altora, ea care şi l-a pierdut pe al ei. Alte două lumânări. Pentru Cassandra şi Yann. Ca să rămână cei mai buni părinţi pe care îi cunosc, să continue să se iubească, să-şi ţină promisiunea. Vreau să-mi păstrez prioritatea absolută.

O lumânare pentru Mae. Pentru Gândăcel. Asupra ei va trebui să vegheze luna cu cea mai mare grijă. Mă las pe vine câteva secunde pentru a contempla cele cinci lumânări a căror flacără tremură în noapte.

Mai am de pus câteva. O lumânare pentru Julie acum. Uraganul de viaţă care a năvălit în casa mea fără să fi fost invitat, care ţine la cocioaba asta veche ca la lumina ochilor ei şi care nu s-a încurcat niciodată în menajamente ca să mă scoată din zona mea de confort. Să compătimim turturelele, căci ele nu se împerechează decât primăvara! Mulţumesc, Julie. Amin.

Alte două lumânări pe care le aprind pe îndelete. Mika, bineînțeles, Mika şi Lola. Ca să continue să se iubească, mulți ani de-acum încolo, să-şi amintească de mine din când în când sau măcar de peluza mea. Ce-ar fi lumea fără spontaneitatea lor?

Mai am două lumânări. Cam fără tragere de inimă, aprind a noua lumânare pentru maică-mea. N-am reuşit niciodată s-o înțeleg cu adevărat, dar mi-a dăruit radioul portabil... Când vrei să te împaci cu tine însuți, găseşti mereu o scuză valabilă. Radioul portabil este o scuză ca oricare alta. Mama intră aşadar în cercul ființelor pe care le încredințez lunii. A zecea lumânare i-aş fi putut-o dedica lui Daniel. Nu pentru rețeta lui de cârnăciori Rougail, ci pentru ca să aibă grijă de mama. Pentru ca ea să găsească în sfârşit iubirea adevărată.

Totuşi nu i-o pot dedica lui. Mai este Elia. Rivala mea, cândva. A zecea flacără. Nu i-o dedic atât pentru mesajele de susținere pe care mi le-a trimis după moartea lui Benjamin sau pentru invitația ei în James Pub, i-o dedic mai ales pentru că i-a fost alături în toți aceşti ani. Nu erau simpli colegi. O prietenie strânsă şi sinceră. Elia merită o lumânare. Ca să reînceapă să râdă în hohote.

Mai rămân vreo jumătate de oră ca să privesc la cele zece flăcări care pâlpâie în noapte, la merişorul meu de stâncă scăldat în lumina lunii. Zece flăcări. Zece chipuri. Cred că nu mi-am dat seama, până atunci, că aveam atâtea flăcări în jurul meu...

Nu i-am auzit maşina venind. Din motive evidente... Eram în pădure, lângă pinul sacru. Puii au ieşit din ouă. Nu i-am văzut. I-am auzit. Nişte piuituri ascuţite. N-am îndrăznit să mă urc pe taburet ca să văd mai de aproape. I-aş fi speriat pe mamă şi pe puişori.

— Te-am căutat peste tot!

Julie pare grăbită şi preocupată, dar zâmbetul este la locul lui, evident. Mă îmbrăţişează şi se răsuceşte pe călcâie, arătând înspre maşina ei.

— Am adus materialul pentru salon!

— Materialul?

— Suporturi de lemn. O cutie drăguţă din sticlă pentru a-ţi expune bijuteriile. Faţa de masă şi fundalul pentru stand. Am ales roz-pal. Ce crezi?

O urmez cu greu până la maşină, merge repede în pofida tocurilor. Deschide portbagajul. Fundalul de stand şi faţa de masă sunt acolo, de un roz frumos, foarte elegant. Aprob cu însufleţire.

— O să folosim aceeaşi culoare şi pentru prezentarea grafică, adaugă ea. Flyere, site, cărţi de vizită. De altfel, nu mai putem aştepta. Ne trebuie cu orice preţ numele firmei! Ţi-am dat mână liberă. Ai găsit ceva?

Înghit în sec. Bineînțeles că m-am gândit la ceva şi am anticipat deja întrebările lui Julie.

— Deci?

— Da. Am... Am ceva.

— Grozav! Spune-mi!

Dacă-mi iau aerul cel mai natural din lume, poate că propunerea va trece, poate că nu se va gândi să întrebe...

— Florile lui Manon. Aşa mi-ar plăcea să se numească firma noastră.

Ridică din sprâncene. N-o să scap fără întrebări. Este uimită, este perfect logic. Cine n-ar fi?

— Florile lui Manon?

Înghit în sec, păstrând un aer cât se poate de relaxat.

— Da.

— De ce Manon?

Aş fi preferat să mă întrebe: „Cine este Manon?” Dar, în definitiv, este acelaşi lucru.

— Pentru că... Vrei... vrei să bei o cafea?

Probabil vede că întrebarea ei mă tulbură, fiindcă acceptă fără să discute şi intrăm în casă. Prefer să-i mărturisesc în timp ce mergem.

— Ştii, când... când Benjamin a avut accidentul, în iunie anul trecut?

Nu mă întorc. Este în spatele meu şi până la urmă răspunde:

— Da.

— Ei bine... Aşteptam o fetiță.

Pot foarte clar să-mi dau seama că se opreşte din mers, dar refuz să mă întorc. Intru în bucătărie şi mă agit cu gesturi obsesive în fața aparatului de cafea.

— Nu mi-ai spus niciodată...

A venit lângă mine, dar continui să stau cu spatele la ea.

— Şocul a provocat contracțiile. Era mult prea devreme.

Mai întâi, nu găseşte nimic de spus. Apoi întreabă, deşi este inutil, fiindcă ştie deja:

— Trebuia s-o cheme Manon?

— Da.

Nu mai adăugăm niciuna nimic până când umplu filtrul şi pornesc aparatul. Atunci, sunt nevoită să mă întorc şi o văd aşezată la masă, mâzgălind ceva în carnețelul ei.

— Ce faci?

— Îmi imaginez cum vor arăta flyerele noastre. Florile lui Manon, cu caractere mari, albe, italice, cu un scris frumos, în stil şcolăresc şi o floare în litera O de la Manon. Vezi?

Mă aplec deasupra carnetului. Mă bucur că a decis să nu întârzie asupra subiectului.

— Da... E drăguț.

— Aici aş pune o fotografie frumoasă a uneia dintre creațiile tale. Şi jos, linkul către site-ul nostru...

Desenează oprindu-se din când în când pentru a muşca uşor din capătul pixului. Tac. Julie a fost de acord cu numele propus, acesta este singurul lucru care contează.

23

Mă avertizase că o să fie lume multă, dar n-am realizat cu adevărat ce înseamnă asta. Este abia 7:30. În imensul Palat al Sporturilor nu se află decât expozanții şi totuşi mă simt deja total pierdută.

Nu ştiu dacă Julie îşi dă seama de eforturile pe care le-am făcut în ultima vreme... M-a pus să creez vreo cincisprezece piese: brățări, inele, coliere lungi, coronițe şi bentițe, toate acestea adăugându-se la o nouă comandă pentru o căsătorie – o altă cunoştință a lui Julie. Câte are?

Aproape că a trebuit să renunț să îngrijesc grădina. Aproape că am eşuat în misiunea mea de a merge în vizită la pinul sacru şi la puişorii de măcăleandru, căci i-am zărit doar, asta este!

Apoi am lucrat mult la proiectul meu secret. Proiectul „stele eterne de merişor-de-stâncă”. Am încercat să le pun la uscat între paginile unui roman. Petalele se fărâmițau. M-am gândit să le închid în sticlă, într-un pandantiv sau o şevalieră. Ideea nu-mi plăcea. Se pierdea prospețimea plantei închizând-o în sticlă. Eram pe punctul de a-l suna

pe Yann ca să vină să mă ajute, când am aţipit în vechiul fotoliu gri. Am avut un vis straniu cu nişte mumii înfăşurate în fâşii de pânză într-un sarcofag, rămase intacte secole de-a rândul. Când m-am trezit, n-am făcut imediat legătura între tehnicile de îmbălsămare folosite atunci şi conservarea florilor mele. Mi-au trebuit câteva ore ca să-mi pice fisa. Aşa că am fost luată prin surprindere, căci n-aveam nicio idee despre modul în care procedau egiptenii ca să conserve corpurile. Ce produse foloseau? Ce precauţii luau? Dar, vizual, în mintea mea, o soluţie prindea formă. Trebuia să-mi ung florile cu o materie transparentă, dar care să le încremenească pentru totdeauna. M-am gândit la bricolajele din şcoala primară, la colajul cu şerveţele pe care îl făceam pe cutiile pentru Sărbătoarea Mamelor. Foloseam lac adeziv. O materie vâscoasă şi transparentă care menţinea şerveţelele lipite mult timp după uscare. Ani întregi.

A doua zi, mi-am procurat un borcănel de lac adeziv de la centrul comercial şi m-am apucat să-mi fac experimentul. După mai multe încercări, rezultatul s-a dovedit a fi aidoma cu cel pe care mi-l imaginam.

Nu mă pot abţine să nu zâmbesc, am reuşit în cele din urmă. Prima brăţară din flori de merişor-de-stâncă eterne se află într-o cutiuţă, la fundul genţii mele de mână. Asta va fi surpriza mea pentru Julie din această seară... Când, extenuate, vom face ordine în stand.

Dacă rezultatul îi place, voi putea repeta experienţa cu flori mai groase: clopoţei de zambilă, petale de brânduşe şi multe altele, cine ştie?

N-am petrecut niciodată o zi ca aceasta, în care oamenii mi-au tot pus întrebări.

— V-ați gândit ce culori veți folosi pentru sezonul de toamnă?

— Bineînțeles! a declarat Julie, sărindu-mi în ajutor. Intenționăm să mărim grădina şi să facem o seră pentru iarnă.

Era plină de siguranță, de energie, care contrastau puternic cu timiditatea şi cu stângăcia mea, dar cred că oamenii ne-au plăcut pe amândouă. Pe ea, pentru imaginea dinamică pe care o transmitea despre mica noastră firmă şi pe mine, pentru mâinile mele agile şi pentru creațiile originale.

Mulțimea s-a împrăştiat pe la ora 18 şi Julie mi-a întins un scaun, zicând:

— Merit un riesling bun, intens fructat...

Număr în mare flyerele. S-au dat ca pâinea caldă. Va trebui să mai printăm rapid. În carnetul ei, Julie a notat nişte comenzi care urmează să fie confirmate după trimiterea unui deviz. Sunt epuizată. Epuizată, dar fericită. Cine ar fi crezut, în urmă cu câteva săptămâni, că lucrurile vor lua o asemenea întorsătură? S-a întâmplat grație Lolei şi brățărilor ei din părăluțe. Şi grație lui Julie mai ales.

— Hai vino, lăsăm totul aşa, mă imploră Julie. O să terminăm de aranjat mâine-dimineaţă. Hai să bem un pahar!

— OK.

Evit să mă gândesc că va fi vorba despre prima mea ieşire într-un an, că vor fi multe emoţii pentru o singură zi. Noroc că barul ales de Julie este unul minuscul, la parterul blocului ei. Câteva mese înăuntru, goale, şi câteva în curtea interioară a localului, în mijlocul unei jungle de plante verzi.

Ne instalăm lângă un filodendron deosebit de luxuriant şi, în timp ce Julie consultă lista de vinuri, eu nu mă gândesc decât să mă întorc la casa mea care îmi lipseşte deja, să-mi ud căpşunile, să-mi hrănesc motanul şi să trec să văd puii de măcăleandru. Mi-ar plăcea să mă aşez pe treptele din faţa casei şi să profit de ultimele raze de soare în timp ce beau un ceai cu gheaţă şi mentă din grădina mea. Dar, deocamdată, sunt în curtea interioară a acestui bar şi trebuie să recunosc că nici aici nu e rău, la această masă. Cred că pe viitor voi reuşi probabil să mă strecor în corpul celeilalte Amande, cea care iese în oraş cu prietena ei Julie şi se aventurează în afara casei ei vechi, cea care se străduieşte să se piardă în mulţime şi să reia contactul cu lumea. O dată, din când în când, este posibil, nu?

Chelneriţa vine să ne ia comanda şi, mai târziu, ne savurăm paharele cu vin alb dulceag. Julie mă întreabă de ce o privesc aşa ciudat. Scot atunci cutia din geantă. Cutia cu florile din copacul lui Manon.

— Uite, le-am făcut nemuritoare.

— Nemuritoare?

— Le-am dat cu lac... Nu se vor ofili.

Cred că Julie este fericită uneori să mă aibă ca asociată. Nu când mă panichez, nu când mă bâlbâi, nu când mă îndoiesc de tot, dar în momente ca acestea, da, este fericită că m-a ales. Că m-a ales sau că s-a impus, nu contează. Repetă de mai multe ori:

— Eşti genială, Amande!

Şi mai comandă încă un rând de vin Jurançon. Cred că o să ne doară capul mâine-dimineață, când vor veni vizitatorii la stand...

A doua zi la salon s-a dovedit la fel de extenuantă ca şi prima. Am impresia că mulțimea era mai compactă. În ciuda migrenei uşoare de dimineață, lucrurile au mers mai bine pentru mine astăzi. Contactul cu oamenii a fost mai simplu, mai natural. Am notat eu însămi viitoarele comenzi – două în plus, azi –, adresele la care să trimitem devizele, am distribuit cărți de vizită.

— Încet-încet, te obişnuieşti! a declarat Julie.

Este târziu când mă întorc la maşina mea din parcare. Soarele apune la orizont. A trebuit să demontăm standul, să punem totul în maşina lui Julie, să ne luăm la revedere de la organizatori şi să le mulţumim, să predăm ecusoanele. Mă doare tot corpul, am chef de un duş şi de o noapte bună de somn, dar mai am de mers o jumătate de oră.

Dau drumul la radioul din maşină, cobor geamurile. Aerul cald de iunie îmi biciuieşte faţa. Ce căldură pentru un sfârşit de zi, e ciudat...

Când ajung, motanul gri îmi iese în întâmpinare. Mă las pe vine ca să-l mângâi.

— Totul e bine? Ai păzit casa? Ce mai e nou?

Se îndreaptă spre grădină şi se freacă de lujerii de tomate verzi şi, luându-mă după el, descopăr primele căpşuni.

Nu stau mult pe gânduri. Mă aşez turceşte pe pământul încă fierbinte al acestui sfârşit de după-amiază şi duc o căpşună roşie la gură. Închid ochii. Mă delectez. Pulpa moale se striveşte sub dinţii mei. Sucul dulce îmi curge pe limbă. Au un gust inegalabil. Gustul soarelui, al udărilor repetate, al îngrijirilor din timpul iernii, al speranţelor puse în ele, al unei atenţii deosebite. Au gustul pământului lui Lucie Hugues şi cel al mâinilor mele. Mai mănânc încă două cu încântare. N-am mâncat căpşuni atât de bune în viaţa mea...

A doua surpriză mă aşteaptă la pinul sacru. Se va înserа în curând şi, dacă vreau să mă duc să-i salut pe puii de măcăleandru şi pe Benjamin, trebuie s-o fac cât mai repede.

La faţa locului, liniştea mă tulbură pentru o clipă: piuiturile au dispărut. Îmi apropii imediat scăunelul de trunchi şi mă urc pe el. Cuibul este gol. Nici urmă de puişori ori de mamă. Nici măcar o pană. Mă cuprinde îngrijorarea. Se face noapte şi rămân acolo, scrutând cu atenţie ceilalţi pini, în speranţa de a vedea că micuţa familie de măcălendri şi-a ales domiciliul într-un nou copac. Dar nu se întâmplă nimic. Sunt obligată să mă întorc, puţin abătută.

A doua zi, când mă trezesc, dau peste un mesaj vocal. De la departamentul de resurse umane al primăriei arondismentului 8 din Lyon.

„Bună ziua, doamnă Luzin, sunt tot doamna Aumont, de la departamentul HR. În absenţa apelului pe care-l aşteptam din partea dumneavoastră, îmi permit să vă contactez din nou... Aşa cum vă spuneam în mesajul precedent, în curând vi se termină concediul fără plată... Stabilisерăm o durată maximă de un an, fără posibilitatea de prelungire. Avem nevoie urgent de un răspuns din partea dumneavoastră căci, după cum bănuiţi, am angajat un tânăr suplinitor pentru a vă înlocui pe perioada absenţei şi trebuie să ştim dacă îl angajăm permanent sau dacă vă întoarceţi la serviciu... Aştept să mă sunaţi. Până la sfârşitul săptămânii cel mai târziu... vă rog.”

Inima îmi bate ca şi cum aş fi parcurs zece kilometri.

Imediat mă duc la pinul sacru. Ca să vorbesc cu Benjamin, să-i cer părerea. Ca să mă liniştesc un pic, pur şi simplu. Iau loc pe scăunel, încerc să respir adânc. Totul se amestecă în mintea mea: frânturi de gânduri despre primărie, Florile lui Manon, cele cinci comenzi încă neconfirmate, entuziasmul lui Julie, teama mea, incertitudinile mele, mama, moştenirea, casa cea veche, căpşunile mele. Şi atunci o văd. Corpul rotunjor şi minuscul. Cele două bile negre mă fixează. Este aşezată pe marginea scorburii. Într-un cuib gol. Singură. Aş recunoaşte-o dintr-o mie. Este mama măcăleandru. Mă ridic, cu ochii ațintiți la ea.

— Te-ai întors?

Înclină capul, îl întoarce la dreapta, la stânga, cu mişcări foarte rapide.

— Unde îți sunt puişorii?

Sare pe loc, îşi schimbă poziția.

— Au... Au învățat să zboare, nu-i aşa?

Vocea îmi tremură îngrozitor. Sunt ridicolă.

— I-ai lăsat să plece.

Cât pe ce să încep să plâng. Totul s-a întâmplat atât de repede... Cu câteva săptămâni în urmă, nu erau decât nişte ouă şi azi nu mai sunt acolo. Zboară prin alte părți. Haide, Păpuşico, aşa e viața. Aşa funcționează în cazul tuturor animalelor.

— Nu. Taci, Ben. Nu în dimineața asta.

N-am nevoie să mi se amintească în ce fel funcționează viața, ciclul ei natural. Aş vrea să fiu lăsată să fiu tristă atât cât vreau.

— Da, fă-te uitat un pic, Ben...

Va trebui să aştept până seara pentru a găsi curajul să smulg foaia de hârtie lipită pe perete, pe care scrie Să împărtăşesc, s-o întorc pe partea albă şi să iau un stilou. Mâzgălesc câteva cuvinte cu aceeaşi furie ca azi-dimineață, în fața pinului sacru, a mamei măcăleandru însingurată şi a comentariilor lui Ben. Apoi mă resemnez, ei au dreptate. Las stiloul jos, recuperez bucata de scotch încă utilizabilă şi lipesc foaia pe perete. Trebuie să mă dau înapoi câțiva paşi pentru a înțelege pe deplin cuvintele scrise...

Să-l las să plece

24

Am început cu lucrul cel mai simplu: directoarea departamentului de resurse umane al primăriei arondismentului 8.

— Amande Luzin?

— Bună ziua. Îmi pare rău că vă sun atât de târziu...

Urmează un moment de tăcere. Am numărat panglicile din salcia lui Paul aşteptând ca ea să spună ceva.

— Sunteți bine?

Nu mă aşteptam la această întrebare, dar am răspuns cu aerul cel mai firesc posibil:

— Da... Sunt bine.

— Bun, a zis ea. Ne bucurăm să vă auzim. Ați luat o decizie cu privire la întoarcerea în primărie?

— Da.

— Vă ascult...

Am zâmbit, uşurată şi în sfârşit sigură de decizia mea...

— Renunț la post. O să vă trimit scrisoarea cu demisia mea în cel mai scurt timp. Trebuie s-o trimit recomandată cu confirmare de primire?

Dacă o fi fost surprinsă, n-a arătat-o.

— Da, bineînțeles. O să vă virăm restul banilor în prima jumătate a lunii iulie. Nu v-ați schimbat banca, nu? Numărul de cont este acelaşi?

— Da, dar am o nouă adresă. Vreți s-o notați?

— Da. O secundă.

Am aşteptat să găsească ceva de scris. M-am postat în fața ferestrei, cu inima uşoară.

— Vă ascult, Amande.

— Locuiesc pe Drumul Viitorului, Saint-Pierre-le-Chastel.

— Drumul Viitorului, Saint-Pierre-le-Chastel, repetă ea notând pe hârtie. Trebuie să adaug un număr?

— Nu, este singura casă din zonă.

— OK.

Am auzit-o deplasând nişte obiecte pe birou, punându-şi hârtiile în ordine.

— Doriți să vă expediem lucrurile personale?

Nu-mi aminteam exact ce am lăsat la birou. Probabil o cană, un infuzor de ceai, o cutie cu ceai de plante şi un balsam de buze.

— Nu. Puteți să le aruncați sau să le donați... Nu contează.

— Foarte bine.

A rostit nişte formule de politețe, nişte mulțumiri pentru anii mei de colaborare, nişte urări pentru viitor, dar n-am ascultat-o, priveam cum zboară panglicile în salcia lui Paul.

Țineam să mă eliberez înainte să plec cu maşina la mijlocul săptămânii viitoare. Să las totul în ordine înainte de a-mi părăsi casa pentru două zile. Aşa că am sunat-o pe Anne în pauza ei de prânz din ziua următoare.

— Amande, ce mai faci?

— Bine. Şi tu?

Se întorsese din excursia educativă de la mare, selecta fotografiile pe laptop, se familiariza cu internetul pentru a încerca să facă un album drăguț pe hârtie.

— Ce vânt te-aduce? Voiai să vorbeşti cu Richard?

— Nu.

A părut mirată, dar surprizele nu se terminaseră.

— Ai putea să-mi comunici numele şi numărul de telefon al cuplului care a subînchiriat apartamentul?

— Apartamentul?

A ținut să se asigure, dar eu mă refeream într-adevăr la apartamentul nostru, cel în care stătuserăm câțiva ani eu şi Benjamin, la periferia Lyonului.

— Da, da, bineînțeles.

Cum nu întreba nimic, i-am mărturisit.

— Vreau să le cedez definitiv contractul de închiriere.

A urmat un moment de tăcere. Oare Anne nutrea speranța că mă voi întoarce să locuiesc acolo? Aproape de ei?

Aproape de cimitir? Nu o să aflu niciodată şi poate că este mai bine aşa.

— Pot să-ţi trimit totul prin SMS? a întrebat ea cu o voce uşor afectată.

— Da. Voi contacta agenția imediat, ca s-o anunț.

— OK.

N-a mai adăugat nimic şi nici eu n-am fost mai vorbăreață. Abia aşteptam să închid.

25

Termin de făcut ordine în casă. Umplu cu vârf castronelul motanului. Nu trebuie să-i lipsească nimic în absența mea.

— Nu plecăm decât pentru două zile, mi-a amintit Julie.

Ştiu, dar a trecut atâta timp de când n-am mai petrecut noaptea în altă parte decât la mine acasă. Sunt uşor tulburată. Organizarea mi s-ar părea aproape imposibilă dacă n-ar fi Julie care să mă împingă de la spate cu blândețe.

Casa îmi va lipsi. O ştiu dinainte.

Obloanele scârțâie când le închid. Ştiu deja că uşa de la intrare va scoate un sunet identic când o voi încuia şi că broasca o să-mi dea de furcă. Totul este la fel ca în prima zi. Nimic nu s-a schimbat. Şi e ceva liniştitor în a şti că această casă a trecut prin ultimul an aşa cum a trecut prin timp înainte de sosirea mea, imperturbabilă şi imuabilă.

— Gata? exclamă Julie, ridicându-se dintr-un salt.

Poartă primii cercei din colecția noastră „Stele de zăpadă”. Florile de merişor eterne, care par la fel de proaspete ca atunci când au înflorit. Julie a ținut să fie prima care le poartă.

Eu mi-am împodobit încheieturile cu stelele lui Manon. Două brățări fine din fir de iută. Mi-am scos din cutiile de carton o rochie lejeră. O rochie albă de vară.

— Bun, mergem? se impacientează Julie. Dacă mai stăm, o să întârzii la întâlnire...

Ridic ochii spre cer şi descui portierele maşinii.

— Credeam că, dacă este vorba despre el, nu contează...

— Am zis eu asta?

Nu mai am timp să-i răspund, căci, abia aşezată pe scaunul pasagerului, deschide radioul şi, de pe un post cam vechi, țâşnesc vocile amestecate ale unui grup pe care îl cunosc bine, dintr-un cântec pe care l-am cântat cu câteva săptămâni în urmă în grădină, gândindu-mă la Benjamin. Julie dă mai tare şi răcneşte cât o ține gura:

Only youuuuu can make this world see, right

Only youuuuu can make the darkness bright

Maşina mea o ia pe minusculul Drum al Viitorului, se îndepărtează de casă, în sunetul elanurilor lirice ale lui Julie. Îmi văd chipul reflectat în oglinda retrovizoare. Mi-am dat cu ruj roz, am o narcisă prinsă în păr şi zâmbesc.

În seara asta, eu şi Julie ieşim în oraş. În seara asta, părăsesc casa mea veche cu inima uşoară, cum n-a mai fost de mult timp. În seara asta, am rostit câteva cuvinte pentru Benjamin, la poalele pinului sacru, în timp ce Julie se dichisea. Cuvinte şoptite foarte repede, ca să nu mă las cuprinsă de emoție şi să-mi tremure vocea. Cuvinte referitoare la o întâlnire ratată cu un an în urmă.

În seara asta, suntem în data de 21 iunie. Peste câteva ore, vom intra în Lyon în sunetul petardelor şi al muzicii, Richard va sta în pragul casei, îmbrăcat cu o cămaşă frumoasă de vară – pun pariu că e gri-deschis –, nu va fi

surprins să mă vadă cu Julie, l-am anunțat, în schimb, va fi surprins să mă vadă că îmi las maşina la Casa de Cultură a Tinerilor din arondismentul 8, în parcarea subterană pe care Elia mi-a dat voie s-o folosesc. I-am ascuns motivul invitației mele. Îl va înțelege când ne vom îndrepta pe jos spre Casa Dansului, unde Mika, Issam, Lola, Nathan, Iliès şi ceilalți vor sta drepți pe scenă, cu fețele împietrite din cauza concentrării. Vocea Lolei, mai blândă decât a lui Dolores O'Riordan, va răsuna, inima mi se va strânge la gândul că ar fi trebuit să fii acolo, alături de mine, să mă ții de mână, în timp ce Manon s-ar agita în căruciorul ei. Totuşi, îți promit solemn, nu voi da nicio atenție durerii din inima mea. Voi lua berea pe care Julie mi-o va întinde, mă voi lăsa amețită uşor şi apoi voi dansa cu Richard pe ringul pe care oamenii îl vor fi improvizat. Vom dansa amândoi cu picioarele noastre stângace şi cu inimile îndurerate, dar nu vom fi foarte trişti, Ben, căci nu vom fi singuri. Vom fi amândoi cu dragostea pe care ți-o purtăm, o dragoste pentru care merită să mori, dar mai ales o dragoste pentru care merită să trăieşti, iar şi iar, pentru a onora lumina pe care ai lăsat-o în urma ta...

Mulțumiri

Bunicii mele, mămăița mea: cu grădina ta, cu legumele, florile, agendele şi calendarele tale adnotate. Tu mi-ai inspirat personajul Lucie Hugues, Lucie de la numele mamei tale, străbunica mea. Şi nu, nu este o întâmplare...

Părinților mei care cred atât de mult în mine. Mamei mele, care a fost printre primele cititoare, impresionată până la lacrimi de povestea lui Amande.

Familiei mele.

Motanului meu, pentru susținerea şi căldura lui în timpul orelor îndelungate de scris şi de corectat.

Ție, în sfârşit. Ai fost o mică parte din Émile. Eşti o mare parte din Benjamin. Erai cu mine, pe acel pod, contemplând sutele de plute luminate pe râul Ping, în Thailanda, când am avut revelația că voi scrie despre Amande, Lucie, Paul şi despre casă.